

Scrierile complete ale

Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu și viața sa,

comentate

de către

ucenicul și fiul său întru Domnul,

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

Vol. 1

Teologie pentru azi

București

2010

ROUMANIE ROMANIA ROMANIA

CARTE D'IDENTITE — CARTE DE IDENTITATE — IDENTITY CARD

SERIA TR NR 009359

CNP 1190803343227 M14II

Nume/Nom/Surname
MOCANU

Prenume/Prenom/First name
ILIE

Prenume parinti/Noms des parents/Parents name
STAN PETRA

Sex/Sexe/Sex
M

Loc nasterea/Lieu de naissance/Place of birth
Mun. Turnu Măgurele Jud. Teleorman

Domiciliu/Adresse/Address
Mun. Turnu Măgurele Jud. Teleorman
Str. Grivitei nr.93

694 TR

Emisa de politia/Delivree par/Issued by
Mun. Turnu Măgurele

Valabilitate/Validite/Validity
05.11.99–03.08.2059

IDROMMOCANU<<ILIE<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<
TR009359<61321908033M5908031134322 78

Tot ce-am iubit a fost o taină,
am ars de viu, necunoscut,
și vrând, nevrând, purtat-am haină,
de trup, idee și cuvânt.

Al 6-lea caiet manuscriptic, o strofă din poemul *Elegie*, scris pe data de 4 ianuarie 1977.

Cuvânt înainte

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh![1]

Binecuvintează, Iubitorule de oameni, Doamne, ca să vorbesc de robul Tău Ilie, întru care ai binevoit în toată viaţa sa şi pe care mi l-ai arătat şi mi l-ai dat mie, ticălosului, ca să-mi fie Părinte şi Învăţător întru Tine, deşi nu meritam şi nu merit nimic.

Tu, Care înţelepţeşti pe cei nepricepuţi şi dai har și putere multă în cuvânt celor care Te iubesc pe Tine, Preaminunate Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, dă-mi şi mie, netrebnicului, har dumnezeiesc şi putere duhovnicească spre munca aceasta, ca nu cumva adevărul să fie trecut cu vederea şi harul Tău să fie minimalizat, ci să se arate celor pe care Tu îi iubeşti şi Te iubesc, ce daruri şi ce minuni faci Tu cu cei care sunt plini de dor dumnezeiesc şi caută numai Împărăţia Ta.

Încep colecția de volume de față ştiind cât de greu e să vorbeşti despre Sfinţi, dar şi cât de nelegiuit este să falsifici vieţile Sfinţilor, să le *retuşezi*, încât să coincidă cu nivelul propriei tale înţelegeri.

O încep cu frica de a nu fi nerecunoscător, cu datoria de conştiinţă de a da mărturie despre sfinţenia prea minunată a unui bărbat, care a trăit lângă noi, a fost contemporan cu noi, dar nu a fost cunoscut mai deloc.

O încep cu o frică fiască, cu acea grijă de a fi atent şi fidel unei iubiri, pe care nimeni nu poate să o stingă din inima mea, niciun foc vrăjmaş şi nicio primejdie, şi o continui cu dragoste, cu dragostea pe care o simt vie, în fiecare clipă, faţă de acest munte de rugăciune serafimică, pe care l-am contemplat de aproape, dar ale cărui vârfuri sunt în lumina dumnezeiască.

Când trăieşti pe lângă oamenii în care viază Sfântul Duh nu mai poţi iubi nici tu altceva, decât viaţa după Dumnezeu.

Învăţătorul a fost toată viaţa mea: nu e nicio exagerare. În tot ceea ce voi prezenta și comenta în aceste cărți, va deveni

[1] Am început să întocmesc aceste volume în anul 2003 și acesta e un text scris atunci, la începutul lucrului.

foarte evident – nădăjduiesc ca pentru cât mai mulţi – motivul acestei contopiri duhovniceşti cu viaţa lui.

Multe lucruri vor părea – poate – pentru unii, drept „exagerări” şi „contrafaceri” ale unui scriitor, care a vrut să facă din „personajul principal” un unicat, dar adevărul adevărat este acela că el este *un unicat*, dar nu pentru că eu am scris despre el, ci pentru că eu abia am putut întrezării cine a fost şi este el.

Îmi cer iertare pentru lucrurile pe care nu voi putea să le redau foarte bine sau pentru repetiţiile, poate supărătoare, ce se pot regăsi într-un astfel de demers *ermineutic*, dar mai ales *intim*, ca acesta de faţă.

Îmi cer iertare, că de multe ori am uitat date foarte importante sau pentru faptul că nu mi-am notat, cu lux de amănunte, discuţiile noastre, acele dumnezeieşti destăinuiri despre trăirea sa în lumina lui Dumnezeu, destăinuirile despre viaţa sa, cât şi discuţiile duhovniceşti, teologice, lingvistice, literare, istorice, medicale, politice etc. pe care le-am avut împreună.

Îmi cer iertare cu această ocazie şi lui însuşi, pentru tot ceea ce i-am greşit şi îi greşesc şi nădăjduiesc să-mi ierte neînţelegerile, scăpările şi prostia mea, care sunt tot atâtea piedici pentru înţelegerea lui cât mai autentică.

Tuturor care m-au ajutat să scriu aceste lucruri le mulţumesc din toată inima şi rog pe Prea Curata Stăpână, să le dăruiască frumuseţe şi fericire dumnezeiască în suflete.

În ceea ce vă priveşte pe dumneavoastră, cititorul acestei cărţi, vă rog să mă credeţi fără îndoială – căci stau în faţa lui Dumnezeu – aveţi în mână viaţa şi scrierile unui om foarte smerit, plin de iubire mare pentru Dumnezeu şi de aceea cu o viaţă sfântă, care nu a fost lăsat să ajungă – prin scrisul său – la alţi oameni şi să le vestească, mult mai înainte, în timpul vieții sale, cum l-a miluit pe el Domnul.

Mă rog pentru a nu vă sminti întru el, ci a da slavă lui Dumnezeu, pentru tot ceea ce înseamnă el.

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul milostivirii şi al iubirii de oameni, pentru rugăciunile Părintelui nostru, Ilie, văzătorul de Dumnezeu, nu ne lăsa pe noi, păcătoșii, și ne miluiește!

Introducere

Înainte de a mă decide pentru acest format al cărţii şi pentru că nu mă gândeam că Prea Curata Stăpână, Pururea Fecioară Maria, Preabuna și Preablânda noastră Apărătoare, va dori să am de scris atât de mult despre el, am scris pe 29 iunie 1999 unsprezece foi, pe care i le-am arătat Învăţătorului.

Era un moment, când tocmai ieşisem din multe alte degringolade ale vieţii mele şi vroiam să-mi exprim iubirea, bucuria, recunoştinţa faţă de el. Cred că era un act de certificare al vieţii mele, dar şi de pocăinţă în acelaşi timp.

Ieşeam, cu ajutorul lui, iarăşi la lumină, dar încă multe din mine erau tulburi. Tocmai de aceea, nu-mi mai doresc să reiterez punct cu punct cele pe care i le-am dat atunci ca să le citească, însă mă voi referi la câteva lucruri foarte importante, legate de întâlnirea mea cu el.

Nu aveam cum să mă întâlnesc cu Părintele meu, fără ca Dumnezeu să lucreze prin profesoara mea de Biologie – doamna Cosac – singura profesoară de la Seminar, care m-a primit în casa ei şi s-a comportat cu mine foarte matern.

Mi-a dat ocazia să împrumut cărţi din biblioteca sa personală şi pentru mine era o mare bucurie. Mă simţeam singur, neajutorat şi lipsit de multe lucruri și, în primul rând, de sinceritate şi de cărţi.

Un tânăr ca mine, care venea de la ţară, avea multe handicapuri şi aveam nevoie de oameni care să îmi fie aproape.

Cred că aveam 17 ani pe atunci... Văzând că nu mai îmi doresc cărţile pe care mi le putea oferi dânsa, mi-a spus că îmi va face cunoştinţă cu „Cineva”, care îmi va plăcea foarte mult.

A avut mare dreptate! Când Dumnezeu lucrează prin oameni, atunci lucrurile îţi întrec toate aşteptările.

Nu mai ştiu cum arătam pe atunci, însă eram un mare dezastru spiritual, cu siguranţă, chiar dacă unii mă lăudau, pentru anumite lucruri.

Am primit adresa. Eram în oraşul Turnu Măgurele [2] (Judeţul Teleorman), unde timp de 5 ani am făcut Seminarul Teologic. Adresa era: *Strada Griviţei, nr. 93*.

---

[2] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Turnu_M%C4%83gurele.

Eram înfometat să cunosc viaţa duhovnicească, deşi nu mi-am dat seama mult timp de acest fapt. Am ajuns cu frică la poartă, cu emoţie. Nu ştiu cum am reuşit să-l strig. L-am strigat totuşi, dar fără prea multă încredere.

Poarta de lemn îmi dădea ocazia ca să-l văd.

Când a ieşit din casă şi s-a îndreptat spre poartă, spre mine, atunci s-a întâmplat o mare minune. Dumnezeu mi-a îngăduit să îl cunosc cu adevărat. El mi-a spus *cine este* acest om.

Pentru o clipă – o, ce clipă dumnezeiască! – am văzut în locul lui, a Părintelui meu, a viitorului meu Tată duhovnicesc – şi pe care îl simt mult mai intens, decât pe oricine altcineva – o coloană de lumină dumnezeiască, un stâlp de lumină, ce unea cerul cu pământul, pământul cu cerul.

A fost zguduitor şi definitiv acest prim contact cu el.

Mai înainte de a-mi spune vreun cuvânt, de a-mi spune ceva, am înţeles că îi voi fi întotdeauna rob, un rob al dragostei şi că eu, nu ştiu nimic, nu cred să mai ştiu ceva, care să stea în faţa lui.

Nu pot să spun cât de fericit şi uluit eram atunci, dar vă puteţi da seama şi singur. Preamilostivul Dumnezeu a vrut ca să nu mă împotrivesc acestui om, acestui Sfânt al Său necunoscut şi de aceea m-a învăţat să-l iubesc şi să-l preţuiesc, mai înainte de a-mi spune ceva şi de a auzi ceva de la el.

Era spre seară, dar era totuşi lumină. Înfăţişarea sa era maiestuoasă. M-a cucerit, m-a învăluit prezenţa sa şi m-a înălţat. Numai privindu-l!…Doar privindu-l...

Oamenii duhovniceşti au o frumuseţe pe care nu le-o poate lua timpul, bătrâneţea, boala. Prezenţa Sfântului Duh din ei îi face impunători, energici, plini de bărbăţie duhovnicească şi de multă pace, de multă bucurie, de multă dragoste, de multă simplitate copilărească.

Mi-a deschis poarta şi mi-a strâns mâna iar eu, nici nu mai ştiu ce am bâiguit atunci. Mi-a strâns mâna cu o autoritate, care mi-a intrat în sânge parcă, în adâncul inimii.

Şi atunci mi-a dat să citesc un curs de filosofie, un curs tipărit, o carte, pe care am citit-o cu nesaţ. Nu ştiam cum s-o termin mai repede, ca să pot să i-o restitui şi să pot vorbi, să pot vorbi cu el.

Cu această ocazie i-am cunoscut scrisul, acel scris tremurat, de multe ori lizibil dar şi cu multe părţi aproape

ilizibile, pe care am încercat, mai apoi, să-l descifrez, după orice crâmpei de foaie.

Ştiam atunci unde voi ajunge? Nu, în niciun caz! Dumnezeu rânduieşte lucrurile sau lucrurile pe care ţi le doreşte Dumnezeu sunt tocmai reversul a ceea ce vrei tu.

A doua întâlnire a noastră a avut loc în apartamentul domnişoarei Green – fiica sa – din blocul *T 6*. Stam pe două scaune, la masa lui de lucru. Ne lumina o veioză şi, de jur împrejur, zecile de cărţi ne ascultau în tăcere.

Ne-am dat seama că avem un obicei comun: stăm cu piciorul sub fund uneori, atunci când suntem aşezaţi pe un scaun și suntem într-o discuție foarte intimă dar, esenţialul lucru pe care l-am înţeles amândoi era acela, că parcă ne cunoaştem din totdeauna.

Confesiunile ni le-am făcut fără nicio jenă, deşi eu nu aveam nici 18 ani iar el era trecut de 70 de ani. Nimeni până la el nu mă socotise altceva decât eram: un adolescent cu multe lipsuri. Dar el m-a făcut egalul său, din mărinimia care i-a fost caracteristică toată viaţa.

Am vorbit până aproape de 12 noaptea. Am vorbit în continuu şi vorbeam cu o revărsare de mare bucurie. Era o sărbătoare a inimii, a conştiinţei.

Cred că faptul de a nu ţine cont de diferenţa de vârstă, de diferenţa de experienţă sau de caracter şi totuşi să poţi să comunici, să fii sincer în mod desăvârşit e un semn de supremă nobleţe şi acest lucru a existat între noi doi.

Eu am tăcut iar el mi-a vorbit. Am răspuns când am fost întrebat şi am întrebat, atunci când am crezut că trebuie să o fac.

Mi-am mărturisit inima, durerile, neînţelegerile, păcatele, aspiraţiile, am discutat despre ce am făcut şi despre ce trebuie să fac, despre Sfinţii lui Dumnezeu şi despre tot ce se putea discuta cu multă cuviinţă.

Aveam anumite ore de vizită, şi ele, aceste ore, erau orele mele de sărbătoare. Luam cărţi de la el, le împrumutam, le citeam cu nesaţ şi le repuneam, pe rafturi, la loc.

Nu am îndrăznit – decât aluziv – să-i spun că îl consider – şi asta pe drept cuvânt – *cel mai mare Sfânt isihast* şi *mistic al vremii noastre* şi că îl iubesc fără termeni de comparaţie şi, de aceea, l-am numit *Maestre*, când eram de faţă cu soția sau cu fiica sa sau cu alți apropiați dar, şi aşa, cu multă stinghereală.

Pentru mine *Maestre* nu era decât un cuvânt-paravan, care ascundea cuvinte mult mai profunde, cuvinte adânci, în care mă pierdeam cu totul sau în care mă dăruiam lui cu totul.

Mă bucuram că am un Părinte duhovnicesc, că am un Învăţător, că am un Sfânt lângă mine şi că un astfel de Sfânt, inimaginabil de frumos şi nesperat de găsit tocmai atât de aproape, vrea să vorbească cu mine şi eu să-i fiu prieten şi, mai ales, un fiu şi, nu în ultimul rând, singurul său ucenic cu care rezonează la modul profund. Aceasta era o mare minune şi a fost şi este un mare dar al lui Dumnezeu pentru mine.

Într-o zi, el şi-a dat seama că îi lipseşte *Coranul* şi o altă carte şi m-a acuzat că i le-am luat eu. Dar eu nu le luasem; nu ştiam unde sunt.

Am simţit atunci, în fața sa, că pământul parcă se deschide sub mine. Ştiam că nu le luasem eu şi încercam să fiu calm dar, cu toate acestea, dârdâiam de emoţie. Nu mi-a fost frică niciodată în faţa sa, dar dragostea mea pentru el era foarte atentă la orice îl jena sau supăra.

I-am vorbit cu multă sinceritate. I-am spus că nu am habar de ce s-a întâmplat cu ele, că nu eu sunt de vină că ele îi lipsesc.

S-a uitat în ochii mei şi m-a crezut. De atunci am început să notez cărţile pe care le luam de la el, pe un notes sau pe o foaie, lucru pe care l-am făcut până în ziua, când el mi-a spus: „Tu eşti unul din familie. Numai e nevoie!…”.

El a fost sincer. A fost tot ce nu aveam eu şi tot ce nu crezusem să am vreodată şi mă găseam şi mă găsesc foarte nevrednic faţă de fiecare clipă petrecută cu el şi faţă de fiecare lucru primit de la el.

Înălţimea dumnezeiască a vieţii lui mi-a luminat viaţa, deşi nu mi-a impus niciodată nimic. Mă simţeam liber în faţa lui şi cu el dar, în acelaşi timp, îmbrăţişat cu multă dragoste şi îmbrăţişarea sa ţinea loc de întreaga lume.

Viaţa sa, mărturisită pe scurt, de către el însuşi

Într-o zi i-am cerut Fericitului Ilie ca să îmi dicteze amănunte despre viaţa sa, pentru ca să le pot scrie şi să am astfel, confirmarea lor, de la el însuşi.

Era vară, o zi de vară, dar nu mi-am notat, pe foile pe care mi-am luat notiţe, ziua, data aceea. De aceea nu ştiu momentul când am scris lucrurile următoare.

Iată însă textul original al mărturisirii sale:

„M-am născut în Turnu Măgurele, în 1919, la 20 iulie, pe stil vechi (şi 3 august, pe stil nou), în ziua de Sfântul Ilie.

Mama a fost casnică şi se numea *Petra*; tata – *Stan* (*Ştefan*) a fost militar.

Am făcut şcoala primară în Oltenia – primele patru clase – în judeţul Dolj, la Balta Verde, lângă Craiova[3] iar clasele V-VIII şi liceul teoretic, în Turnu Măgurele[4], terminându-l în 1939.

Eram foarte liniştit şi serios. Nu m-am bătut cu nimeni şi n-am înjurat pe nimeni. Fratele meu, Ion, era mai mic cu şase ani decât mine.

La Biserică am fost dus de tatăl meu, care era foarte sever cu moralitatea şi cu comportarea copiilor. Din această cauză, n-aş fi îndrăznit să iau niciun fruct dintr-un pom străin.

Îmi plăcea pădurea. Şi, fratele meu, era foarte sociabil, pe când eu, dimpotrivă: greu mă asociam cu alţii.

Îmi plăcea să meditez şi doream să ajung poet. Mai târziu am dorit să devin profesor, ceea ce am şi ajuns. Am dorit să

---

[3] Pe 16 august 2003 – tot o zi de vară foarte frumoasă – l-am mai întrebat unele lucruri referitoare la viaţa sa. Atunci mi-a spus că a stat la Balta Verde până la 11 ani. Tatăl său era plutonier-major în jandarmerie şi aici fusese detaşat.
În satul acesta a avut un învăţător, pe care nu-l interesa să facă carte cu elevii săi ci, dimpotrivă, îi scotea la muncă pe terenurile pe care le avea. Se întâmplă însă ceva special la un moment dat: tatăl Fericitului Ilie aude ce fel de şcoală făcea învăţătorul cu elevii săi şi trimite un jandarm, ca să-l ia de la şcoală.
Domnul Stan îl dă în judecată pe învăţător, motiv pentru care, anul următor a trebuit să se mute la şcoala din comuna Romaneşti, care era la 2 km de Balta Verde. Timp de un an de zile, Fericitul Ilie a făcut naveta pe jos, pentru ca să poată să meargă la şcoală.

[4] Liceul îl va face la Turnu Măgurele, unde va sta cu mama şi cu bunica, pentru că tatăl său rămâne în Balta Verde.

participip la război, socotind că e o experienţă, pe care nu trebuie să o scap. De aceea am făcut războiul de la început şi până la sfârşit, lucru care, într-o anume măsură, mi-a schimbat şi caracterul.

Plecasem cu gândul să mor în război, luptând pentru patrie, dar războiul mi-a trezit dragostea de viaţă. Am terminat – după război – *Facultatea de Litere şi Filosofie* din Bucureşti.

Am început-o în 1939-1940 – şi, după întreruperea cu războiul[5] – am reluat-o şi am terminat-o în 1947.

Am luat licenţa în *Limba Română*[6]. Am fost numit profesor la *Liceul „Sfântul Haralambie”* din Turnu Măgurele, în 1947 (actualul *Liceu Agricol*).

Am iubit meseria de profesor, dar n-am reuşit să o practic prea mult, datorită perioadei de detenţie de 12 ani şi 6 luni. În perioada detenţiei, în urma contactului cu alţi deţinuţi, am ajuns la concluzia practicării rugăciunii inimii.

Am stăruit în practicarea ei până la eliberare. Această perioadă a constituit cea mai luminoasă şi importantă etapă a dezvoltării mele spirituale. Am avut o serie de revelaţii, de care, la început, nu-mi dădeam seama ce sunt şi ce se întâmplă.

Cu timpul, mi-am dat seama, mai bine, de tot. După ce am ieşit din detenţie, lumina care mi s-a făcut cunoscută sau mi s-a dăruit, a continuat mai mulţi ani [să mi se facă prezentă] şi a continuat, însă, slăbind în intensitate.

Am făcut rugăciuni încă de când eram mic, chiar înainte de a merge la şcoala primară. M-am rugat, în general[7], la Sfântul Arhanghel Mihail.

Prima rugăciune care am învăţat-o de la tatăl meu, era să spun, pe scurt: „Sfântul Arhanghel Mihail cu mine!…”.

Şi, într-adevăr, în timpul detenţiei, când forţe demonice, sub diferite forme mă atacau şi, în momentul când am fost încolţit mai rău, Sfântul Arhanghel Mihail[8], în uniformă de

---

[5] Întreruperea a fost de 4 ani de zile, deoarece Fericitul Ilie a participat la război de la început şi până la sfârşit.

[6] În primul an de facultate – înainte de război – s-a înscris la profilul de engleză şi a făcut un an de engleză. Terminând războiul s-a specializat în limba română, pentru că a văzut că engleza nu va mai fi căutată.

[7] „În general”, are sensul aici de: „mai ales”. Întorsăturile sale de frază sunt specifice zonei Teleormanului şi cred că unele amănunte nu pot fi înţelese, fără o muncă de cercetare la faţa locului. Sunt foarte impresionat de prospeţimea şi naturaleţea limbajului său, care a păstrat integritatea lingvistică a oamenilor de aici.

[8] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Mihail_%28Arhanghelul%29.

oştean roman, a apărut în stânga mea şi mi-a spus: „Nu te teme: sunt şi eu aici!”, lucru care m-a întărit de atunci înainte.

Permanent, în timpul rugăciunii, îmi apărea în inimă crucea albă, scânteietoare, care, încă, nu m-a părăsit.

Regret că, după detenţie, n-am avut tăria să merg la mănăstire şi să-mi petrec viaţa acolo, căci la sfârşitul anilor petrecuţi în detenţie, cerul era deschis pentru mine şi aş fi reuşit să realizez o dezvoltare spirituală deosebită, care, datorită faptului că nu am întreţinut o rugăciune puternică permanentă, s-a întrerupt”.

– Ce înseamnă Sfânta Biserică, pentru mata? Sfânta Împărtăşanie?...

– „Biserica este altarul inimilor credincioase…La mănăstire era un loc de retragere şi lucrare în Duhul Sfânt.

Sfânta Biserică văzută este o imitaţie a Bisericilor nevăzute, care, spiritual, se pot vedea în Împărăţia Cerurilor iar aşteptarea Sfintei Împărtăşanii mă umple de umilinţă şi îmi simt toată nevrednicia în faţa ei şi mă întreb, de ce nu am mai multă bucurie atunci când o primesc.

În ultima vreme am citit şi citesc foarte multe cărţi cu caracter teologic şi îmi îmbogăţesc sufletul cu cunoştinţe pe care nu le-am avut, dar pe care le-am dorit.

La aceasta mă ajută şi împrejurările, căci Dumnezeu mi-a dăruit câţiva tineri, care înconjurându-mă cu toată dragostea, îmi dau tot sprijinul. Și [am] bucuria că apar astfel de copii ai Domnului, fii ai luminii[9], aşa cum am visat de mult.

M-am gândit încă din puşcărie: *fiii Luminii*, *fiii Dumnezeirii*[10].

– Ţi-ai dorit un fiu?

– „Am zis să fie orice. N-am dorit, în mod special, să am un fiu, dar acum mă bucur că am o fiică, care mă ajută mai mult decât un băiat”.

---

[9] Care să dorească o viață plină de rugăciune isihastă, care să ducă la experiența slavei lui Dumnezeu.

[10] Fericitul Ilie a tânjit toată viaţa după ucenici şi prieteni iubitori iar, în aceste rânduri, s-a simţit dator ca să ne mulţumească, nouă, celor câţiva prieteni ai săi, pentru că îl iubim. Nu aştepta ca noi să-i mulţumim, ci el ne mulţumea nouă, căci atât de delicat era cu fiecare în parte.

– Cum erai în tinereţe, în adolescenţă?

–„Ca adolescent citeam foarte mult. Îmi plăcea natura, apele şi codrii şi nu uitam duminica să mă duc la Biserică.

În clasele a 6-a şi a 7-a am devenit ateu, pornind de la una din cărţile citite şi care m-au influenţat: „Minciunile convenţionale ale civilizaţiei”[11] ,de Max Nordau[12] , dar, la recomandarea preotului şcolii – preotul Cristea Ionescu[13] – am început să studiez mai profund Noul Testament şi filosofia şi, meditând profund, am avut o iluminare – după cum declaram tuturor – *că mai repede aş putea crede că soarele nu este pe cer, decât să spun că Dumnezeu nu este şi nu există în cer*”.

– Cum credeai că sunt Sfinţii Îngeri? Cum ţi-i reprezentai?

– „Ca îngeri cu aripi…Dar niciodată n-am văzut un Înger, deşi am văzut lumina dumnezeiască şi oceanul de lumină dumnezeiască”[14].

– Când erai mic îţi era frică? De unde vine frica celor mici de întuneric?

– „…De la poveştile cu diavoli. Mi-era frică să stau singur, când…Nu eram terorizat !…

Am scăpat de ea în timpul detenţiei, din cauza luminii [dumnezeieşti], care mi-a apărut şi care mă împrejmuia aproape tot timpul.

Nu-mi apar diavoli şi nici n-am teamă de diavoli, ci am teamă de Dumnezeu, ca să nu mă părăsească, să nu mă lase. Am convingerea că şi în mijlocul Iadului dacă aş fi, diavolii ar fi pentru mine nişte umbre şi nişte aparenţe, care nu m-ar înspăimânta.

– Cum vezi mata semnul Sfintei Cruci? Cum îl simţi?

– „ Sfânta Cruce e semnul biruinţei… şi apărătoare”.

---

[11] Cartea a apărut tradusă în româneşte, în colecţia *Biblioteca pentru toţi*, prin 1935, într-un singur volum.

[12] Max Simon Nordau: http://en.wikipedia.org/wiki/Max_Nordau.

[13] Acesta i-a fost diriginte şi pe atunci dirigintele său avea în jurul a 30 de ani. A slujit la catedrala Sfântului Sfinţit Mucenic Haralambie din oraş.

[14] Când discutam noi aceste lucruri, el avea vreo 80 de ani şi era obosit la cote abisale. El a văzut Sfinţi Îngeri de multe ori, dar aici cred că s-a referit la ceva aparte.

– Dar cum te simţi în faţa Dreptului Judecător?

– „ În faţa Dreptului Judecător te simţi ca unul care aştepţi verdictul, în ceea ce priveşte viaţa ta de pe pământ şi judecata nu poate fi decât dreaptă.

Şi ceea ce merit, voi primi cu bucurie de la Dumnezeu, pentru că trebuie să răspund de binele şi de răul pe care l-am făcut sau e un act de judecată şi de dreptate dumnezeiască pentru fiecare şi spiritului acestei judecăţi dumnezeieşti, eu mă supun”.

– Te întreb mereu ce simţi şi asta pentru că vreau să aud cum trăieşti toate aceste lucruri. Când vine Naşterea Domnului, ce sentimente îţi aduce acest praznic, ce aduce în ’năuntrul matale? Dar Învierea Sa?...

– „Naşterea Mântuitorului dă o bucurie pură, cerească, ca sufletul unui copil. Iar Paştele e o lumină purificatoare...”.

– Ai cântat? Poţi cânta?

– „N-am cântat, că n-am voce, dar aş fi dorit să cânt. Simt o mare durere că nu pot cânta. Aş fi putut să-mi exprim dragostea şi bucuria...”.

– Dar mata te bucuri!!! Aş dori să mă bucur şi eu la fel…

–„De mai multe ori am simţit o bucurie transformatoare şi divină…legată de anumite momente sufleteşti, care au apărut, parcă, venind de sus”.

– Ce e metania? Ce înţelegi că semnifică?

– „Eu am făcut prea puţine metanii, ca să ajung la o trăire a metaniei”.

– Dar postul?

– „Eşti mai uşor atunci, când posteşti şi simţi o uşurare spirituală. Parcă mintea se luminează mai mult”.

– Cum trebuie să citim? Ai citi mult...Poţi să-mi spui acest lucru…

– „Citirea se face dintr-o poftă, dintr-o dorinţă de a cunoaşte şi de a trăi momente de înălţare spirituală. Asta o simt în fiecare zi, dar nu durează, pentru că intervine oboseala”.

Eu îi puneam întrebările iar el îmi răspundea, însă pentru faptul că trebuia să scriu ceea ce îmi spunea, era laconic, după cum se poate vedea.

Noi nu vorbeam niciodată despre ceva anume, pe scurt, dar acum a fost altfel. Nici mie nu-mi plăcea că nu îl văd, că nu-l privesc în ochi tot timpul.

Nu mai făcusem asta cu el niciodată şi cred că s-a simţit stingherit de faptul că îi notez cuvintele.

Acum, parcă şi eu mă simt un pic stingherit, nu de faptul că nu pot scrie despre el – asta o pot face oricând – ci din cauză că nu pot să pun pe foaie, în scris, şi sentimentele mele de atunci.

Uităm prea multe lucruri. Atunci credeam că voi fi în stare să-mi amintesc, cu fidelitate, cu precizie, fiecare detaliu, dar nu e aşa.

Am uitat mult prea multe lucruri, deşi îmi amintesc multe amănunte, din clipele petrecute împreună. Dar am uitat, pentru că am fost umplut de prea multă dragoste.

Sentimentul că eşti ocrotit, că eşti înţeles, că eşti iubit, te face să ţi se pară totul mult prea dumnezeiesc şi, de aceea, trăieşti din izvorul dragostei ce te inundă, nemaidând o atenţie lucidă fiecărui detaliu în parte.

Continui amănuntele biografice. Între 1947 şi 1952 a fost profesor iar între 1950-1951 inspector şcolar la Roşiorii de Vede[15]. Când a ajuns profesor avea 28 de ani.

Discutăm poziţia Sfântului Marcu Ascetul despre cei trei mari duşmani ai omului şi e de acord cu ea.

Apoi îl întreb de care Sfinţi e foarte apropiat.

– „În primul rând – şi până la bătrâneţe – de Sfântul Arhanghel Mihail şi, dintre Sfinţi: de Sfântul Gheorghe, de Sfântul Dimitrie, de Sfântul Simeon Noul Teolog…la care mă rog în fiecare seară şi dimineaţă; care mi-au apărut sub forme de biserici, extraordinar de frumoase şi împodobite: Sfântul

[15] Deoarece centrul / municipiul judeţului Teleorman devenise oraşul Roşiori, a făcut naveta, în fiecare zi, cu trenul.

Gheorghe[16], de culoare roşie iar Sfântul Dimitrie[17], de culoare verde.

– Ştiu că ai citit de mai multe ori Apocalipsa Sfântului Ioan Evanghelistul…

– „Da, pentru că mă interesa care e sfârşitul lumii. *Carele de luptă* sunt *avioanele*”.

– Care dintre Sfinţii Proroci ţi-a plăcut mai mult?

– „Sfântul Iezechiel[18]”.

– Cum trebuie să înţelegem contemplaţia? Ce e contemplaţia?

– „Contemplaţia e efortul pe care îl faci cu mintea, [pentru] ca să[-L] cunoşti pe Dumnezeu. Întunericul este numai ceea ce vedem noi.

Creatorul, El, Se ascunde în întuneric, dar El este deasupra întunericului. În ultimele analize ştiinţifice, materia dispare şi rămân numai forţe energetice, care nu se ştie dacă sunt *materiale* sau *spirituale*”.

După ce s-a întors din puşcărie a lucrat, ca şi calculator de salarii, angajat de *IGO* (*Inteprinderea de gospodărie orăşenească*), între 1964-1968.

Datorită unei legi de atunci, toţi deţinuţii politici[19] trebuiau repuşi în circuitul muncii. Pe baza acestei legi, la cererea Securităţii, IGO l-a angajat imediat.

Din 1968 a devenit translator pentru limba engleză, la *Combinatul de îngrăşăminte chimice* din Turnu Măgurele, până în 1972.

Odată cu anul şcolar 1971-1972 a fost reprimit în învăţământ, ca profesor de Engleză, până în 1976, când s-a pensionat.

---

[16] Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă (23 aprilie): http://www.calendar-ortodox.ro/luna/aprilie/aprilie23.htm.

[17] Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, izvorâtorul de mir (26 octombrie): http://www.calendar-ortodox.ro/luna/octombrie/octombrie26.htm.

[18] Sfântul Proroc Iezechiel: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/iulie/iulie21.htm.

[19] A făcut puşcărie pentru că a fost considerat *legionar* ceea ce el nu era. Însă, mi-a mărturisit faptul, că simpatiza cu viața lor de curăție de la început, cu spiritul lor eroic. Așa că a făcut 12 ani și ceva de pușcărie...fără să fie vinovat de nimic. A fost văzut vorbind cu doi inși, dintre care unul era legionar...și, pe această bază...a fost închis.

L-au pus inspector pentru două motive: era tânăr şi neînregimentat, adică *apolitic*[20]. Şi, tot atunci, mi-a spus, că a făcut 4 ani engleză în liceu şi că era cel mai bun din clasă la engleză.

Imediat după ce a venit din puşcărie a fost solicitat să dea lecţii particulare de engleză[21].

El era obosit iar eu trebuia să plec cu trenul. De fiecare dată, plecările mele ne-au făcut să ne spunem totul în grabă.

Pe 26 februarie 2000, la ora 13:30, reîncepeam discuţia scrisă despre viaţa sa.

„Din 1998 n-am mai putut să scriu[22] şi a fost ca un handicap pentru mine, pentru că în felul acesta nu am mai putut să dezvolt, mai departe, gândurile şi ideile, care mă asaltau ca întotdeauna".

Literatura: „De unde, mai demult, atenţia mi se îndrepta în multe direcţii, în special în literatura universală, acum, când nu mai pot scrie, câmpul se îngustează şi am impresia, că treptat, va dispare. Pentru că, numai scriind, te confrunţi cu probleme diferite şi cu dezvoltarea lor.

Mai înainte am scris poezie referitoare la probleme spirituale. Proza mea se referă la însemnări zilnice, la diferite probleme.

Experienţa literaturii universale mă determină să spun, că în cele din urmă, se referă la adevăr, la adevărul, care până la urmă, se confundă cu Divinitatea.

Mai presus de toate cunoştinţele acumulate şi însuşite într-un fel sau altul, toate s-au detaşat de mine şi au căzut ca o coajă,

---

[20] Paradoxal, după ce făcuse pușcărie, pentru pretinse *scopuri politice*.

[21] L-am întrebat câţi a meditat de-a lungul timpului şi mi-a spus: „poate o sută". Mergea acasă la fiecare. Avea 25-30 de copii pe săptămână la meditaţie şi lucra pe fiecare zi cam 5-6 ore. De aceea el a fost obosit mai toată viaţa.
Nu s-a odihnit deloc, pentru că mai trebuia să facă şi altceva, mereu altceva: să citească, să scrie, să se roage continuu.
Dar dacă îl întrebai despre viaţa lui, dacă îi cereai detalii, ascundea adevărul muncii şi al oboselii sale chinuitoare, sub câteva cuvinte smerite, şterse, de parcă ar fi fost toată viaţa un om oarecare şi nu o făclie mult prea minunată a Duhului Sfânt.
Doamna preoteasă, soția mea, îl cunoscuse de când era mică, pentru că făcuse lecţii de engleză cu fratele ei, care acum e profesor de Engleză, datorită Fericitului Ilie.

[22] Când venea vorba să scrie sau să corecteze ceva apela la domnișoara Green, fiica sa.

când a apărut trăirea, ce, prin spiritualizare, m-a făcut să mă apropii de Divinitate”.

Familia: „Familia este centrul de formare şi de îmbogăţire sufletească. E un centru de atracţie pentru organizarea morală a omului, pentru desăvârşirea omului.

Fără familie omul se risipeşte. Pot renunţa la familie, în mod benefic, numai cei care se retrag în mănăstire, ducând o viaţă spirituală”.

Despre pace şi libertate: „În trecut, am luptat pentru o mai bună întocmire a vieţii pe pământ. De mult nu mai pot să fac aceasta şi îmi par zadarnice toate eforturile omeneşti, în afară de lupta interioară, sufletească, pentru a ne apropia, cât mai mult, de Dumnezeu”.

Timpul şi viaţa duhovnicească: „Apropierea de Dumnezeu şi realizarea omului se poate face în tinereţe şi la maturitate iar, la bătrâneţe, se poate numai consolida”.

Despre gânduri: „Stăpânirea gândului şi a gândirii depinde de voinţa fiecăruia. La aceasta te ajută, foarte mult, rugăciunea mentală”.

Credinţa şi iubirea: „A crede în Dumnezeu este treaba minţii şi a efortului cunoaşterii. Iubirea de Dumnezeu se naşte şi se fortifică prin rugăciune”.

Lupta cu păcatul : „Lupta cu păcatul se face zi de zi şi ceas de ceas, pentru că există păcate cu voie şi fără de voie.

Am încercat odată, izolat fiind, să mă plasez şi să trăiesc fără păcate.

Am constatat că e o pretenţie absurdă şi imposibilă, că omul nu poate ieşi din condiţia sa de om şi că este o mândrie să încerci lucrul acesta.

Omul are datoria să lupte cu ispita şi cu păcatul, indiferent dacă izbuteşte sau nu ca să se detaşeze complet”.

Virtutea spre care a tânjit toată viaţa: „Virtutea la care am ţinut cel mai mult a fost realizarea fecioriei, a purităţii trupeşti şi sufleteşti. Recunosc, că mai mult nu am reuşit, decât am reuşit”.

Nădejdea mântuirii: „Nădejdea de mântuire se naşte din faptele şi gândurile pentru care te stăpâneşti şi pentru care te lupţi.

Nădejdea mea şi efortul meu este să ajung din nou ca să trăiesc şi să spun, că *Dumnezeu locuieşte în mine*, aşa cum, într-o perioadă din trecut, ajunsesem să realizez”.

Viaţa în Sfântul Duh: „A trăi în Duhul Sfânt înseamnă a trăi şi a deveni sensibil pentru lumina dumnezeiască, care să te înconjoare şi să-ţi lumineze mintea şi sensibilitatea”.

Adevărata cunoaştere duhovnicească: „Nu cred să existe cunoaştere duhovnicească în afară de lumina dumnezeiască şi de iubire. Dumnezeu este Lumină şi Iubire, Care străbate tot chipul şi universul”.

Profilul interior al adevăratului slujitor al lui Dumnezeu : „Un slujitor al lui Dumnezeu trebuie să fie – pe cât e omeneşte posibil – curat şi trăitor al luminii şi al purităţii”.

Ce trebuie să facă aceia, care nu au văzut lumina dumnezeiască?: „Cei care n-au văzut lumina şi n-au simţit iubirea dumnezeiască, trebuie să aspire permanent şi stăruitor să o capete, căci nu e imposibil”.

Împărăţia Cerurilor: „Împărăţia Cerurilor *este*, pentru mine – aşa cum a zis Mântuitorul – *în inima noastră*, dacă ştim să o căutăm.

Am înţeles acest lucru, atunci când am avut revelaţia diferitelor ei părţi.

Acolo, un punct, devenea un univers de lumină şi de extaz. Am văzut fenomene şi am simţit ceea ce nu se poate exprima în cuvinte, pentru că frumuseţea şi cele pe care le vedeam erau mai presus de orice vedere şi închipuire omenească”.

Pregătirea pentru Sfânta Împărtăşanie: „Înainte de împărtăşanie[23], ar fi bine – aşa cum văd şi, mai puţin, înţeleg – să ne golim sufletul de orice vedere şi orice gând şi aşa, în golul acela, în infinitul acela, să-L primim pe Dumnezeu şi totul…în smerenie”.

Discernământul duhovnicesc în ceea ce priveşte descoperirea tainelor lui Dumnezeu şi altora: „Când un om duhovnicesc, cuprins de umilinţă, încearcă să spună lucruri mari şi dumnezeieşti, se teme, mai mult decât orice, de faptul de a spune aceste lucruri oamenilor, pentru ca să nu fie socotită, vorbirea lui, din mândrie”.

Cererea sfatului duhovnicesc: „Totdeauna, dacă nu avem curajul să cerem o părere sau un sfat, indiferent pentru ce lucru, înseamnă lipsă de curaj sau mândrie. E necesar să consultăm pe cineva, pe care îl socotim îndreptăţit să ne poată corija mai mult sau mai puţin”.

Neascultarea: „Cine nu poate să asculte un om duhovnicesc, înseamnă că are duhul răzvrătirii în el”.

– Poţi să fii monah în lume? Cât de greu este ?

– „A fi un monah în lume, în viaţa cea obişnuită e mai greu sau tot atât de greu, ca a duce o viaţă spirituală, spre desăvârşire, în pustiu”.

– Cine poate realiza o căsătorie albă? Fără relaţii sexuale…

– „Numai cine are un dar special de la Dumnezeu, poate să realizeze căsătoria în duh, fără contacte trupeşti”.

– Ce este nebunia pentru Hristos?

–„Nebunia pentru Hristos este lipsirea de orice interes lumesc şi trăirea în Duh a întregii lui vieţi”.

– Cine se mântuie mai repede: bărbatul sau femeia?

---

[23] Desemnează aici actul de a primi Sfintele Taine, ca echivalent al lui „a te cumineca” sau „a te împărtăşi”.

– „E deopotrivă de greu să obţină mântuirea, fie de e bărbat sau de e femeie. Asta depinde de harul de la Dumnezeu, pentru care nimic nu e imposibil”.

Sfat pentru cineva care se clatină în credinţă: „Ca să nu i se pară greu, să-i oferi câteva pilde de persoane, care au îndeplinit sarcini mai grele, decât îşi închipuie el, pentru a se mântui sau recomandarea lecturării vieţilor Sfinţilor, care s-au supus, de bunăvoie, la mari suferinţe”.

– Cum arată *calea de mijloc*?
– „Calea de mijloc e *modestie* şi *smerenie*”.

Aici se încheie a doua discuţie despre viaţa sa şi despre întrebările pe care i le-am pus atunci.

Întotdeauna – după ce termin ceva – mi se pare, că ceea ce am făcut e prea puţin.

Acum aş fi pus alte întrebări. Poate că şi dumneavoastră, cititorul meu, aţi fi dorit să întreb şi alte lucruri.

În acea zi mi-a spus, că Sfântul Arhanghel Mihail a apărut în celulă la cineva, care aţipise puţin sau dormea şi i-a spus: „Aici nu se doarme, se veghează!”

Puşcăria comunistă era o Sfântă Biserică, acolo unde oamenii rezistau ortodox. Rugăciunea şi vegherea erau armele pline de tărie duhovnicească a celor care îşi sfinţeau viaţa. Vom vedea lucrul acesta de-a lungul întregii sale opere.

Date despre manuscrisul publicat în timpul vieții sale

Cu toate greutățile, inimaginabile pentru noi, ale anilor săi de detenție, Fericitul Ilie mi-a mărturisit faptul, că în mod deliberat, nu a vrut să mai vorbească despre suferințele de acolo, să mai scrie despre ele, ci s-a referit numai la revelațiile sale dumnezeiești.

De ce? Pentru că a văzut pe piață o inflație de cărți, după 1989, despre suferințele din închisorile comuniste și multe cu tentă revanșardă...dar, mai puține sau deloc, cu date despre ce a făcut suferința, în mod pozitiv, din oameni, despre cum i-a înduhovnicit.

De aceea a întocmit un manuscris, pe care a vrut să îl editeze undeva.

Până la sfârșitul vieții sale a avut parte de două ediții tipărite ale acestui manuscris și aceste două ediții în tiraje mici.

Prima ediție a manuscrisului întocmit de către el:

Ilie Mocanu, *Lumina nevăzută care se creează*, Ed. Cultura, Pitești, 1997, 125 pagini în format mic, 10. 000 lei.

Are și o erată...Însă Fericitul Ilie se plângea de modul defectuos în care a fost cules și editat textul, pentru că apar în el erori grosolane, pe care mi le arăta pe carte.

Nici nu se putea altfel, atâta timp cât aceste texte teologice mistice nu erau înțelese în profunzimea lor.

Coperta aparține lui Ovidiu Tom Rotaru, director al editurii: Dr. Radu Stancu, director de carte: Dan Rotaru, culegere și tehnoredactare computerizată: Ovidiu Tom Rotaru, corectura textului: Dan Rotaru și Tom Rotaru.

Această ediție a fost ediția care i-a alinat suferința de atâția ani, însă ea, fără un comentariu teologic și experențial e confundată cu *o poezie oarecare*.

A doua ediție a fost tipărită la București, într-un mod incatalogabil de prost, în 1998.

Pe pagina de titlu nu apare nicio editură și niciun oraș, ci numai numele autorului: *Ilie Mocanu* și titlul cărții: *Din suferință și întuneric țâșnește lumina*.

Cartea are 148 de pagini (și cu erata), scrisul tremurat de la o parte la alta a cărții și aflăm, pe o pagină de final, că a beneficiat de *tehnoredactarea computerizată a Viorică Pantea* sau *Pântea*, pe care nu o cunoaștem.

Această a doua tipăritură l-a îndurerat rău de tot. Nu știm dacă a fost cumpărată de către cineva sau unde a ajuns stocul de pe piață. Cert e că la Fericitul Ilie a rămas multe volume, din care ne-a dat și nouă câteva.

Dumnezeiescul Ilie considera că aici, în acest manuscris, e tot ce e mai important din experiențele sale duhovnicești și că, dacă cineva ar avea la îndemână manuscrisul, editat într-un mod frumos, oricine ar înțelege mărturia sa.

El ajunsese la un asemenea grad de sfințenie încât nu mai putea să înțeleagă, că mărturia sa e foarte grea, din punct de vedere teologic și experențial și că nu poate fi înțeleasă nici cu comentarii largi ale ei...darămite fără niciunul.

Ne-am muncit vreo doi ani de zile ca să îl facem să înțeleagă că aceste cuvinte ale sale nu au niciun sens pentru un cititor neinițiat teologic și fără o foarte mare sporire duhovnicească.

Până la urmă ne-a dat dreptate...și cred că toate explicațiile noastre l-au făcut să înțeleagă că opera sa teologică va fi în mâni sigure la noi și, cu puțin înainte să adoarmă, ne-a dăruit-o integral.

Nu știm nimic însă despre opera sa literară, după cum, cea teologică, care e la noi acum, nu e nici ea completă la modul absolut, pentru că unul dintre manuscrise a fost confiscat de către *Securitate* iar altul l-am pierdut din cauza unui om, în care eu, din păcate, am investit încredere. În loc să îl publice...manuscrisul a dispărut.

În acest prim volum al operei sale vom reda manuscrisul publicat anterior, la Pitești și București, precizând forma finală a textelor, conform manuscriselor sale, alături de comentariile noastre la poemele și proza sa.

Cartea luminii dumnezeiești[24]

[24] Deși experiențele sale mistice sunt discutate în toate manuscrisele sale, așa ne-am obșinuit să numim manuscrisul editat, pentru că ne tot refeream la el și îl discutam pas cu pas cu Fericitul Ilie. Și l-am discutat în totalitate, la unele aspecte el spunându-ne, în mod puctual, modul cum trebuie înțelese lucrurile pe care le-a scris.

Partea Întâi[25]

„E mai propriu lui Dumnezeu să fie cântat, decât să fie descris fără cântare”[26].

Mărturii din slava cerului

Heruvimii cei cu ochi mulţi văd şi reflectă Dumnezeirea[27]. Omul sfinţit[28] poate să vadă şi să reflecte Dumnezeirea prin orice por, prin orice atom[29] şi astfel devine oglinda Dumnezeirii[30], dumnezeu prin înviere, în Împărăţia Cerurilor.

---

[25] Poemele cuprinse în această secţiune reprezintă revelaţiile sale încifrate în cadru poetic, avute în timpul detenției și învățate pe de rost, fără să desfiinţeze poezia şi fără ca poezia să sacrifice fondul dumnezeiesc al poemelor sale.
Poemele sale sunt, în acelaşi timp, material lingvistico-literar dar şi experienţă extatică, tocmai de aceea, fără cunoașterea teologiei și a experienței lor dumnezeiești sunt doar...*poezie*.
Acolo unde termină poetul începe misticul şi invers, fără ca să existe o linie strictă de demarcaţie între cele două aspecte ale persoanei sale.

[26] Cred că acest cuvânt, nu în mod literal ci în esența sa, îi aparține Sfântului Grigorie Teologul, care considera că adevărata teologie este doxologică, este o expresie plenară a persoanei celui credincios.

[27] Reflectă în persoana lor slava Dumnezeirii.

[28] De harul și prin harul Prea Sfintei Treimi.

[29] Prin întreaga sa persoană.

[30] Un mediu în care se reflectă, datorită curăției persoanei, slava Prea Sfintei Treimi.

Cuvânt înainte

Motto: „Şi toate câte veţi cere,
rugându-vă cu credinţă,
veţi primi”.

(*Matei 21, 22*)

Timp de 12 ani şi jumătate am trecut, începând din 1952, prin rigorile temniţelor din securitatea Uranus[31], Jilava, Gherla, minele de plumb Baia Sprie şi Cavnic, spitalul T.B.C. din Târgu-Ocna şi, în fine, Aiud. Aici fiind bolnav grav, am stat până la eliberare.

Între viaţă şi moarte, preocuparea mea de frunte a fost rugăciunea permanentă, care uneori se continua şi în somn prin rugăciune isihastă[32]. Urmând îndemnul Sfântului Apostol Pavel „Rugaţi-vă neîncetat!” (*I Tes. 5, 17*), am obţinut lumina necreată.

Cerul mi s-a deschis[33] şi ceea ce am văzut şi am simţit, şi mai puţin am gândit, le-am expus în versuri; pentru că acesta era singurul limbaj mai aproape de realitate şi pentru a le reţine mai uşor, pentru momentul când voi fi eliberat.

Din cauza bolii din ultima perioadă multe au fost uitate, dar câteva dintre aceste poeme mi-au rămas în memorie pentru posteritate.

Trebuie să se ştie că nu am făcut metafore sau figuri de stil[34], ci aceasta a fost singura modalitate de exprimare a acestor realităţi şi trăiri, vizibile şi palpabile cu toate simţurile, a trăirilor spirituale[35].

---

[31] Care a fost dărâmată potrivit: http://www.jurnalul.ro/stire-special/bibliotecarul-de-la-manastirea-antim-70568.html.

[32] După cuvintele Învăţătorului: ea se spunea „de la sine”.

[33] În mod duhovnicesc. Adică a început să aibă vedenii dumnezeiești.

[34] În poemele mele.

[35] Trăind şi văzând spiritual, simţi şi spiritual. De aici realitatea pipăirii cu spiritul/ duhul nostru a realităţilor spirituale / duhovnicești.

Am notat aici, mai mult decât ceea ce am gândit[36], ceea ce a fost dincolo de gândire, ceea ce mi s-a descoperit prin rugăciune şi în timpul rugăciunii; după ce am reuşit, cu multă trudă şi risc[37], să îndepărtez şi să disting, ceea ce era *curat* şi *divin* de ceea ce era *diabolic* şi *încercare demonică*.

A fost o luptă spirituală nebănuit de grea. Aceasta am dus-o prin rugăciuni de tot felul, predominantă fiind rugăciunea inimii lui Hristos, rugăciunea isihastă: *Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul!*

Totul a început prin apariţia crucii de lumină solară[38] în dreptul inimii[39], apoi lumina s-a extins, în mod treptat, asupra întregului corp. Lupta a fost grea şi a durat ani de zile pentru a îndepărta negura[40] şi apariţiile satanice, obsesiile demonice care tindeau să mă doboare.

Cu timpul, lumina spirituală m-a învăluit şi s-a extins spre infinit. Doar rugăciunea isihastă spusă tot timpul, uneori chiar şi în timpul somnului, m-a salvat sufleteşte şi trupeşte adeseori.

Mi-a apărut[41] întâi lumina albă, apoi, treptat[42], luminile mistice[43] în culori deosebite. Am auzit, am simţit, am gustat cu mirosul, am pipăi[44] în Duh cu duhul şi trupul meu duhovnicesc[45]– văzut în diferite feluri de culori şi forme.

M-au ajutat şi celelalte trupuri duhovniceşti de Sfinţi şi Îngeri[46]. Am văzut, am înţeles, mi s-a descoperit o lume nouă[47], spirituală, prin Duhul lui Dumnezeu, făcând parte din această lumină nevăzută ochilor trupeşti, prin trupul lui Hristos[48].

---

[36] Adică am relatat ce am văzut – cum am putut să le redau – fără să gândesc, fără să conştientizez pe deplin cele văzute şi să raţionez prea mult la ele. Eu am gândit mai puţin decât am văzut.
[37] Personal. Îl păştea teama înnebunirii.
[38] Necreată. A apărut lumina dumnezeiască sub forma unei cruci.
[39] Tot ceea ce vedea, vedea numai el şi asta în duhul său. Nu în afara persoanei sale, ci înăuntrul trupului său.
[40] Spirituală, pe care o vedea şi o simţea şi care îl deranja.
[41] Am experiat.
[42] Cu timpul şi din ce în ce mai mult.
[43] Modul sau modurile de existenţă ale luminii necreate, prin intermediul unei stări continue şi profunde de iubire şi rugăciune.
[44] Cu simţurile sufletului.
[45] Cu duhul şi trupul meu care au participat la înduhovnicire.
[46] Nu că sfinţii din cer ar avea cu ei trupurile lor pământeşti transfigurate, ci sufletele lor cât şi Îngerii, pentru cei care-i văd întru Duhul, au o anume corporalitate.
[47] Pentru mine.
[48] Datorită întrupării Sale şi a tuturor consecinţelor care urmează acestei „deşertări de Sine” a Fiului lui Dumnezeu (Filip. 2, 7).

Am participat[49] şi trăit[50] în lumina necreată, mi s-a descoperit Biserica nevăzută[51], am pătruns în Împărăţia Cerurilor, care mi s-a dăruit[52].

S-a împlinit cu mine făgăduinţa de la Vladimireşti[53]: „În inimile care Mi se încredinţează Mie şi Mă cheamă cu tot dorul, voi coborî cu tot cerul şi voi face din ele altarul Meu"[54].

Mă simţeam mereu cu trup-altar[55] între alte altare[56], arhitectonic legate între ele în timpul rugăciunii.

Vedeam corăbii care veneau spre mine, şi altare fantastice[57], în culori. Am văzut Ochiul spiritual ca un soare, care mă trecea dintr-o lume spirituală în alte lumi spirituale, mai pure şi mai măreţe. Toate acestea se petreceau la sfârşitul celor 12 ani de detenţie: 1963-1964.

Când eram bolnav, prăbuşit în suferinţă şi fără nicio perspectivă[58], eu spuneam, ca rugăciune: „Slavă Ţie, Doamne, pentru toate!".

În adâncul acesta al pierzaniei[59], socoteam că aceasta[60] este cea mai pură exprimare a iubirii mele şi a slăvirii din adâncurile existenţei trupeşti.

În poeme nu am prezentat suferinţele şi încercările prin care am trecut, ci m-am ridicat deasupra lor prin credinţă şi rugăciune. Prezint câteva lucruri minunate mai jos, care mi s-au întâmplat[61].

Când făcusem o congestie cerebrală, am văzut laba piciorului lui Hristos, pe care Îi căzuse o lacrimă…I-am sărutat piciorul, am sorbit lacrima şi, din momentul acela, când toate

---

[49] Am asistat la viaţa Împărăției lui Dumnezeu.
[50] Conştient şi efectiv, în duhul meu.
[51] A Sfinţilor din ceruri, în comparaţie cu Biserica văzută.
[52] Am fost lăsat să o văd.
[53] La începutul secolului al XX-lea, în această localitate, s-au întâmplat unele manifestări spirituale. Nu cunosc prea mult subiectul. Învăţătorul credea în autenticitatea lor. Pe el îl interesează mesajul semnalat în text şi nu afilierea la ce s-a întâmplat mai apoi cu grupul de la Vladimireşti.
[54] Poate fi o parafrază extinsă a lui „Eu întru ei" de la Ioan 17, 23.
[55] Din care aduceam jertfa rugăciunii, a iubirii şi a curăţiei mele.
[56] Cred că Sfinţii şi Îngerii, dacă nu şi alţi rugători încă în trup. Nu mi-a mărturisit, în mod expres, dacă a văzut şi pe alţi rugători în trup, în cer, în momentul când a avut vedenii preasfinte, dumnezeieşti.
[57] Incredibil de frumoase şi de greu de descris.
[58] Adică: *nu mai vedeam o perspectivă*.
[59] Al neputinţei omeneşti.
[60] Rugăciunea.
[61] În timpul detenției.

venele mi se umflaseră excesiv, treptat-treptat congestia a încetat şi cu timpul a dispărut de tot.

Altădată, când eram prăbuşit de boală, în semi-vis[62], Hristos mi-a pus mâna Sa pe inimă. Bucuria mi-a fost atât de mare încât a durat câteva zile şi apoi am fost din nou sănătos.

Uneori simţeam şi vedeam o lumină dumnezeiască pornind din inima mea şi stând în jurul meu şi ea era mai evidentă şi mai palpabilă pentru spirit decât lumina materială[63] şi decât materia însăşi. Am experiat acceleraţia[64] care tindea spre infinit, care dispărea în linişte şi, în liniştea aceasta, mi se descoperea Împărăţia Cerurilor.

Altă dată, un coleg de cameră[65], care executase aproape 20 de ani de detenţie, a intrat într-o tăcere în care, după mărturia lui ulterioară, simţea că va înnebuni. M-am rugat pentru el câteva zile în şir Maicii Domnului, care mi se arăta ca o lumină albăstruie, în care străluceau trei sori.

În momentul în care lumina aceasta s-a fixat asupra lui[66], el a venit şi mi-a spus, de ce a luat această atitudine a tăcerii. Eu l-am sfătuit să înceapă[67] să vorbească, cu toţi ceilalţi, din celulă.

Mi-a mărturisit că nu poate să facă aceasta. Eu m-am rugat în continuare Maicii Domnului şi lumina albăstruie a revenit asupra lui. A doua zi a venit să-mi spună că o forţă, căreia nu-i poate rezista, îl împinge şi trebuie să vorbească iarăşi cu mine. Cu timpul, el a revenit la normal.

Poemele acestea nu sunt decât umbra palidă a ceea ce am văzut şi simţit în lumina dumnezeiască. Nu ştiu dacă am reuşit[68] ca cel ce le va citi, să vadă dincolo de cuvinte[69], măreţia şi frumuseţea lumii spirituale.

Citez aici cuvintele Preotului Profesor Dumitru Stăniloae[70], din scrisoarea datată: 5.01.1979[71], când, la o scrisoare adresată de mine, dânsul mi-a răspuns următoarele, în legătură cu poemul

---

[62] Într-o stare intermediară. Între starea de veghe şi cea de somn.
[63] Cea de la soare sau de la alte surse de iluminat.
[64] Referitor la viteză, prin prisma vederii spiritului.
[65] De celulă.
[66] A rămas peste el.
[67] De fapt: *să reînceapă*.
[68] Prin ceea ce am scris.
[69] În duhul său.
[70] Mai multe date despre sine: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_St%C4%83niloae.
[71] Această scrisoare se află în posesia noastră şi o vom edita într-unul dintre volumele acestei serii aghiografice dedicate Fericitului Ilie, Părintele nostru duhovnicesc.

Înduhovnicire: „Poemul mi-a făcut impresia unei trăiri autentice în lumina dumnezeiască, întrucât seamănă mult cu ale Sfântului Simeon Noul Teolog[72]".

Socotesc poemele acestea ca pe o temă de cugetare şi ca pe o experienţă unică, izvorâte din inimă şi minte, din dragostea pentru lumina dumnezeiască, puritate şi înălţare spre Dumnezeu în condiţii de claustrare şi suferinţe irepetabile.

Cu umilinţă trebuie să mărturisesc, că lumina şi vederea în Duh[73] a durat câţiva ani.

Reintrând în viaţa obişnuită[74], lumina şi vederea în Duh s-au pierdut, dar nu au dispărut total. „Darul se dă, dar se şi ia".

Doresc însă publicarea acestor pagini, ca o necesitate pentru vremurile noi de acum, ca să ne îndreptăm inimile şi sufletele spre Dumnezeu[75].

Turnu Măgurele,
Martie, 1990.

[72] A se vedea teza noastră doctorală: http://bastrix.wordpress.com/2009/11/18/vederea-lui-dumnezeu-in-teologia-sfantului-simeon-noul-teolog/.
[73] În Duhul Sfânt.
[74] După eliberarea din temniță.
[75] Iar prin această editare completă a operei sale și prin comentariile noastre împlinim, de fapt, marea dorință a vieții sale, faptul ca experiența sa mistică și înțelegerile sale teologice să ajungă la membrii Bisericii noastre și să îi zidească în credința și dragostea lor pentru Dumnezeu și pentru oameni.

Omul

Am căutat să înţeleg microcosmosul şi macro-cosmosul. Am citit mult. Mă interesa astronomia. Eram curios să cunosc ultimele particule materiale, energia, esenţa lor.

Oare e înţelept a trece prin viaţă, fără să cunoşti numele şi funcţiile acestor ultime elemente constitutive ale materiei, ale atomului, ale elementelor care alcătuiesc fundamentul lumii, infinitul material?

Toate datele şi concluziile duc, în ultimă analiză, la energii fără substrat material. La neant? La existenţa neantului?! O rezultantă contradictorie, neantul ca existenţă, ca realitate ultimă. Şi atunci?...

M-am întors către mine însumi, ca să caut răspunsul pentru micro şi macrocosm în spirit, într-un mod spiritual. Da! Pentru şi prin nodul acesta gordian, care este omul, combinaţie de spirit şi materie în existenţa actuală…

Dar cum?!…Pe o cale trudnică, înspăimântător de periculoasă pentru sănătatea mea psihică – când lucrezi de unul singur –, trecând prin încercări supraomeneşti, pe care le poţi depăşi numai prin credinţa în Dumnezeu, prin rugăciune, mortificare, jertfă, renunţarea absolută la tot ceea ce este omenesc, prin efortul spiritualizării[76].

Am izbutit să obţin sau, mai bine zis, *mi s-a dăruit* lumina spirituală[77], văzută doar de ochii minţii. Prin ea[78] mi s-a dezlegat problema omului.

Macrocosmosul şi microcosmosul material există în noi. Microcosmosul se dizolvă în noi iar macrocosmosul dispare în infinit[79]. Neantul e în noi şi noi în neant, în mod nevăzut [80]. Iar noi suntem, din şi[81] în Dumnezeu şi Dumnezeu în noi.

Începutul şi sfârşitul, infinitul şi marginile lui sunt în noi. În noi e creaţiunea[82] şi noi ne aflăm în creaţiune, creatori[83].

---

[76] Al înduhovnicirii mele.
[77] Am primit-o ca pe cel mai mare dar pe care mi l-a dat Dumnezeu în viața mea.
[78] Prin lumina necreată.
[79] În timpul vederii dumnezeiești.
[80] Pentru noi sau pentru mulţi dintre noi.
[81] Sau putem fi.
[82] Ceea ce putem vedea prin harul Treimii.
[83] Dumnezei după har.

Mai bine zis, în noi se produc fenomenele creaţiei materiale şi spirituale, individuale şi universale, prin intervenţia Duhului Sfânt, a Spiritului Divin, Care se exprimă prin noi, căci noi avem marele dar de a fi exponenţii Dumnezeirii, fiii lui Dumnezeu.

Am trăit, am simţit, am văzut în spirit ceea ce am să mărturisesc de acum înainte. Am văzut lumina necreată şi cum, din lumină, apare, creşte, se dezvoltă lumea spirituală, Împărăţia Cerurilor, Împărăţia lui Dumnezeu.

Ea se naşte[84], se diversifică, ia forme măreţe, nepreţuit de frumoase şi mereu noi. Se desfăşoară lin sau fulgerător, în forme şi culori şi nuanţe infinite, de neconceput pentru mintea omenească.

Era câte o viziune extatică – rareori auditivă – uneori aromitoare, plăcut mirositoare, palpabilă, pipăibilă[85]...

Și atunci, lumea de care simţeai că nu te-ai rupt total, se prefăcea în umbre, care se dezlânau, piereau. Când am înţeles că nu pot să-mi imaginez ceea ce nu poate fi imaginat[86], că nu pot să pătrund mai departe prin imagini, că prin gândire mă rătăcesc, că există limite raţionale de netrecut… Atunci? Atunci ce am făcut?

Am realizat renunţarea la tot[87]. Am rămas într-o linişte contemplativă, rugându-mă. Tăcere…

...Și treptat au început să încolţească, de la sine, gânduri şi soluţii noi, au început să apară scânteieri[88], să se înjghebeze lumina[89], şi lumina să-şi descopere tainele ei, eu rămânând un receptacul, o oglindă a lumii văzute, materiale şi a lumii nevăzute, dar cu ochii minţii, prin duhul meu.

În această problemă nu e greu să observi înrudirea de gândire, simţire şi problematizare a spiritelor româneşti[90].

Eugen Ionescu[91], în *Însinguratul*[92], spune: „Numai limitele imaginaţiei aş vrea să le smulg, stavilele imaginaţiei aş vrea să le arunc în aer”.

---

[84] Apare în noi sau noi o putem vedea, deodată, în lăuntrul persoanei noastre.
[85] Toate acestea cu simţurile duhovniceşti ale sufletului.
[86] Iar ceea ce nu poate nimeni să-şi imagineze este *o vedere extatică*.
[87] M-am dedicat cu totul rugăciunii lui Iisus renunțând la orice gând, la orice imagine, la orice dorință omenească bună sau rea.
[88] De lumină dumnezeiască în persoana mea.
[89] Să văd, în mod continuu, slava lui Dumnezeu în mine.
[90] Fericitul Ilie credea, că minţile luminate ale României, au ajuns, cu gândirea, la lucruri asemănătoare în esenţă.
[91] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Eugen_Ionescu.

Dar n-a putut-o face, şi, din acest motiv, continuă să spună: „Suntem în ignoranţă, nu avem de plecare, ca fundament, decât neantul. Cum să construieşti pe nimic?”[93].

Dar Dumnezeu a construit lumea din nimic!

Aşa am procedat. De la neant am pornit să construiesc[94]. Am realizat moartea minţii[95]– neantul[96] – golul sublim[97].

Prin rugăciune permanentă, după sfatul Sfântului Apostol Pavel, mi-a apărut lumina, lumina dumnezeiască, şi rugându-mă mereu, spiritualizându-mă, mi s-a descoperit lumea spirituală[98], Împărăţia Cerurilor, care există dincolo de raţiune[99], dincolo de neant[100] şi care se creează de la sine[101], din sine, în deplină libertate.

În inima omului se naşte, se coboară cerul, Se coboară Iisus: „Nu vă voi lăsa singuri, ci vă voi trimite vouă pe Mângâietorul!” (In. 14, 18, 26). „Voi veni la voi!” (In.14,18).

Şi iarăşi citez din Eugen Ionescu: „noi nu suntem poate decât noduri, încrucişări efemere de energie, de forţe, de tendinţe diverse şi contradictorii pe care moartea le eliberează”.

Cu ani în urmă însă, în detenţie, în câteva versuri dintr-o poezie, am spus aproape acelaşi lucru referitor la om:

Focar să prind, giganta-ntretăiere
A tot ce-i viu între neant şi sfere![102]

---

[92] Eugen Ionescu, *Însinguratul*, roman, traducere de Rodica Chiriacescu, Bucureşti, Ed. Albatros, 1990.

[93] Eugen Ionescu se referea la *nimicul* creaţiei artistice. Învăţătorul se gândeşte aici la crearea lumii de către Preabunul Dumnezeu. Acest lucru se vede din propoziţia următoare.

[94] Prin renunțarea la orice gând, în timpul rugăciunii neîncetate, am lăsat pe Dumnezeu să construiască în mine o nouă cunoaștere, o nouă sensibilitate, o nouă bucurie.

[95] Golirea minţii de orice gând şi dorinţă, de orice imagine şi de orice scop uman.

[96] Pentru că simţi pe Dumnezeu prin harul Său, deşi nu vezi lumina Sa.

[97] Deoarece nu mai ai în minte nimic al tău şi totuşi simţi o înrâurire divină sublimă, pentru care sacrifici, tot ceea ce ţi-ai fi putut dori din lumea văzută.

[98] În care trăiesc Sfinţii şi Îngerii şi pe care cântarea ortodoxă o numeşte a fi „în lumina cea neînserată”.

[99] Adică nu poate fi gândită şi aflată de om, fără harul Sfântului Duh, deci, *fără ajutor dumnezeiesc*.

[100] Învăţătorul îmi vorbea despre *un neant viu*, despre *un ceva nociv* experiat în mod spiritual, care e mai groaznic decât moartea şi care se adânceşte nemăsurat. Face parte, această realitate, dintr-o experiere duhovnicească care pe mine mă depăşeşte, dar care, pe el, l-a torturat interior o vreme.

[101] E vorba despre Împărăţia Cerurilor.

[102] Vreau să prind focul, focarul din om, din cel care e gigantica fiinţă de sub soare, chipul lui Dumnezeu, întretăierea a două lumi şi, întru care, e singurul viu adevărat, între mai-mult-decât-moartea (neantul) şi spaţiul-planetar (sferele).

Nu vorbesc ca un teoretician, ca un filosof, ci ca unul care a cunoscut, a pipăit cu toate simţurile spirituale, existenţa de dincolo de materia sensibilă, cunoscută tuturor ca atare.

Există simţuri spirituale similare cu cele pe le avem cu toţii în lumea materială. Ele se formează treptat[103] sau îţi sunt dăruite de către Duhul Sfânt[104].

Turnu Măgurele,
14 iunie 1994.

[103] Prin creşterea ta duhovnicească.
[104] În timpul acestui urcuş duhovnicesc.

„Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa”.
(*In. 14, 6*)

I

Cânt de început

1. Cu plâns pribeag, iubirea pământeană
Încă şi azi îmi sună în auz;
Mai însetat de veşnicul havuz,
În arc întind surâsu-i de curteană!…

Prima poemă – ca toate poemele sale – începe abrupt. Nu există auditoriu ambulant, ci numai unul avizat, duhovnicesc, prieten şi conviv al său.

Nu se începe cu *eu*, dar *despre sine* e vorba.

El spune: „Încep cu un plâns pribeag”, pentru că el era, aşa cum spune Tudor Arghezi[105] undeva: „o lacrimă pribeagă pe rana ochilor”.

Mintea lucidă a închisorii Aiud se simţea străină în lumea aceasta, exilată. Vroia să-şi plângă exilul precum Ovidiu, dar numai şi-l anunţă. În drumul spre Dumnezeu renunţase la „iubirea pământească” dar ea „încă şi azi îmi sună în auz”. Dar nu ca ceva puternic, ci ca ceva „din trecut”.

Pe *havuz* îl găsim în dicţionar (în afară de conceptul filosofic al *timpului havuz*), explicat în următorul fel: „Bazin de apă în parcuri, de obicei cu fântână arteziană în interior”.

Fericitul Ilie foloseşte sensul adânc al imaginii explicative. Lumina necreată ţâşneşte, izvorăşte ca o fântână arteziană în fiinţa lui.

E vorba de „veşnicul havuz”.

„Mă simt mai însetat pe zi ce trece, mai plin de dorul Lui, pentru că mi-a arătat cum pot să-L văd”, spune Învăţătorul.

[105] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Tudor_Arghezi.

Pentru că e însetat şi îndrăgostit de vederea Lui, de realitatea vederii Lui, e concentrat ca un arc, sau încordat „în arc”.

Cu toată fiinţa concentrată spre Dumnezeul Cel iubitor de oameni, îi întinde „curtenei” (personalizarea luminii necreate) surâsul pe care ea, lumina dumnezeiască, i l-a dăruit, ca o reflectare a bunătăţii, de care s-a împărtăşit prin intermediul ei.

Lumina veșnică a Prea Sfintei Treimi rămâne, pentru tot restul cărţii de față, realitatea primă care e vizată de către autorul nostru.

Influenţa limbajului eminescian este evidentă în poezia sa, pentru că el, ca și mine, îl iubea foarte mult pe Mihail Eminescu, însă conţinutul cuvintelor e format din vederile sale dumnezeiești și nu au nimic de-a face, după cum o să vedem pas cu pas, cu figurile de stil ale artei poetice.

5. În toiul scânteierilor din Soare
Sufletul meu abia s-a răcorit;
Sunt tot mai singur în nemărginit…
…Orice mi-e reazăm tremură şi moare…

Suntem la strofa a doua a poemului şi am intrat, deja, în mijlocul trăirilor sale mistice, spirituale.

„Soarele” e Dumnezeirea, Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh Dumnezeu. Dogma Sfintei Treimi, pentru Părintele nostru, e o continuă formulare şi reformulare, pentru că e centrul teologiei ortodoxe şi al vieții sale. Ea e Viaţa, Suprema Viaţă a întregului cosmos, a întregii creații.

Din Soarele Cel mai presus de tot ceea ce există, începe să vadă cum țâșnesc scânteierile harului dumnezeiesc, lumina necreată. Se află în „toiul” acestor trăiri, deşi el abia a început partea poetică a cărții de față.

„Mă aflu în toiul milostivirii lui Dumnezeu către mine şi, cu toate acestea, pentru că sufletul meu e încă aprins de patimi multe şi înfocate, simt abia o răcorire înăuntrul meu”.

O, Doamne! Simţea răcorirea harului dumnezeiesc şi totuşi nu era liber. Era în Sfântul Duh şi tot nu se simţea aproape de Dumnezeu.

Lumina îl scoate din el şi îl face să simtă nemărginirea. Lumina şi el, el şi lumina. „Sunt tot mai singur”, adică tot mai *eu*, tot *mai personal* în faţa luminii dumnezeieşti. Mă simt devenind o rază de lumină.

Pe zi ce trece sunt mai uşor, mai diafan. Sufletul începe să domnească, din ce în ce mai mult, peste trupul meu. Nu de mult, mă rezemam pe lucruri cunoscute, familiare. Acum sunt tot mai singur… în nemărginit…

Nemărginirea e o altă străinătate, dar de o esenţă care îmi promite împlinirea. Tot ceea ce ştiam a-mi fi folositor odată, acum „tremură şi moare”, nu rezistă acestei realităţi dumnezeieşti.

Prietenii intimi ai minţii mele – ideile – mă părăsesc. Sunt singur în nemărginit, dar nu mi-e teamă. Dumnezeu, Cel pe Care inima mea Îl iubeşte cu dor şi foc nespus, e cu mine.

9. Când mă izbesc de vifore ca focul,
Când fragmentarea, al muririi zid,
Mă ţine-nchis, iar dacă îl deschid;
Din ce rămân doar mai contemplu jocul!…

Marile dileme şi realităţile zguduitoare încep de acum. Viforul e dracul şi rana lăsată şi lupta dusă şi greul acestei suferinţe interioare.

Luptele cu demonii sunt ca focul. Comparaţia nu e fictivă. E o realitate plină de urme adânci. Mă izbesc de ei şi duhurile răutăţii nu mă lasă în pace.

„Mă izbesc”, adică vreau să trec şi ei îmi stau împotrivă. Eu merg spre Dumnezeul meu şi ei se interpun vederii mele.

Lapidarele exprimări ale Dumnezeiescului Ilie demonstrează realitatea havuzului.

Tocmai de aici „fragmentarea”. Văd puţin şi fragmentar, din cauza duşmanilor nevăzuţi, a demonilor şi, poate – (uneori e sigur) – şi a celor văzuţi.

Cred că încă nu apăruse neputinţa extremă, neputinţă a prea multului, simţit cu tot sufletul şi trupul. Ea va apărea mai târziu.

Ceea ce văd, din cauza a ceea ce se interpune, mă face să simt al „muririi zid”. Cad din lumina dumnezeiască în întunericul acestei lumi şi e ca şi cum aş muri. Sunt încă în trup şi pot cădea oricând şi acest lucru e o mare dramă pentru mine, una greu de explicat tuturor.

Căderea din lumină, din braţele cele iubitoare ale luminii dumnezeiești. Acest zid al morţii „mă ţine-nchis”.

„Dacă îl deschid” prin rugăciune neîncetată şi plină de iubire, atunci văd lucruri uluitoare, cele pe care mi le descoperă mie Dumnezeu.

Ele trec repede însă. Vederea acestei arătări dumnezeieşti se stinge prea repede. Ce dezamăgire sfântă! Câtă dumnezeiască durere!

„Din ce rămân”, din cele care rămân în mintea şi în inima mea, din aceste puţine lucruri, eu îmi simt desfătarea de la Dumnezeu.

„Contemplu” ceea ce am trăit, acest „joc” de imagini, pentru că mi le repet şi le contemplu. Mi le repet şi mă bucur.

Cu cât dor contempla el bunătăţile iubirii Tale, Doamne! Eu, nenorocitul, robul Tău, nu pot să vorbesc despre aceste mari taine, care pentru mine sunt cu totul străine.

13. Ce ne atrage de-ndrăgim? Cântare?…
Ne flămânzesc izvoarele ce dorm
Să ne simţim adânc şi uniform,
Să fii în noi aproape, depărtare!…

Primul vers e compus din două întrebări, a doua întrebare părând a fi răspunsul celei dintâi, dar rămânând şi ea nedezlegată.

Poetul nostru cu experiențe mistice, îndumnezeitoare, se întreabă despre motivul dragostei noastre pentru Dumnezeu, mai întâi. Cântarea poate fi o exprimare a inimii sale, a iubirii sale pentru Dumnezeu.

În definitiv, dragostea întrece şi cântarea şi, de aceea, posibilul răspuns la prima întrebare, rămâne, şi el, o întrebare mai avansată.

„Izvoarele" sufletului „dorm", pentru că nu are cine izvorî prin ele, atâta timp cât noi, nu ne pocăim şi nu ne curăţim de patimile şi păcatele noastre, pentru că „cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată" (In. 6, 35).

Ne flămânzesc izvoarele sufletului...din cauza lipsei Vieţii Celei adevărate, pentru că dorm, după cuvintele unei sfinte cântări, „în păcate multe" (*Doamne, femeia ceea ce căzuse…*, pe glasul al 8-lea[106]).

Al treilea vers e un îndemn la trăirea adâncimii, uniformităţii şi simplităţii iubirii pentru Dumnezeu. Trăind în Dumnezeu ne simţim adâncindu-ne în noi înşine, pentru ca tot sufletul şi trupul nostru să simtă această legătură tainică şi îndumnezeitoare „uniform", ca pe o singură iubire şi dăruire a noastră pentru Dumnezeu.

Simţirea lui Dumnezeu prin Sfântul Duh şi trăirea în Duhul Sfânt îi dă sufletului iubitor şi doritor de o tot mai mare unire cu Dumnezeu, să ceară ca „depărtarea" lui Dumnezeu, să se facă, în el, o tot mai mare *apropiere*. Asta cere de fapt: „să fii în mine, aproape, cel mai aproape, Dumnezeul meu!"

Să fii în noi, Cel mai intim unit cu noi, Doamne, Dumnezeule mântuirii noastre!

Versul al patrulea e o rugăciune de cerere şi, în acelaşi timp, o definiţie lapidară a vieţii mistice: dorul după o tot mai mare unire cu Dumnezeu.

17. Sunt norul greu din fundurile zării…
 În faţa Ta furtuna mi-o prostern,
 Sus, în văzduhuri, floarea Ţi-o aştern;
 …Căci Te iubesc, Izvor întruchipării!…

---

[106] În format audio, 7. 06 minute, aici: http://www.trilulilu.ro/eusiatat/34838256147707.

„Norul trupului…întunecă prin patimile lui partea conducătoare a sufletului”, scria Sfântul Maxim Mărturisitorul[107] în *Ambigua*.

Sunt „nor” pentru că nu sunt străveziu cu totul pentru Dumnezeu şi sunt „greu” datorită împătimirii mele cu materia.

„Fundurile zării” desemnează starea depărtării conştiente a lui de Dumnezeu, conştiinţa smereniei sale în faţa Sfinţeniei celei mai presus de orice înţelegere, a Sfintei şi de viaţă făcătoarei Treimi.

Recunoscându-şi nimicnicia sa, autorul nostru îşi prosternă fiinţa sa întreagă, care se află în „furtuna” patimilor, dar şi a dorinţelor de mântuire şi sfinţenie.

„Sus” e tot una cu *extaz*, cu *vedere duhovnicească*, iar „în văzduhuri” arată trăirea în lumina necreată.

„Floarea” e curăţia şi simplitatea lui, pe care o aşterne în faţa lui Dumnezeu, a „Izvorului întruchipării”, a Izvorului vieţii, pentru că Îl iubeşte pe Dumnezeu.

Astfel, se răspunde la: „Ce ne atrage de-ndrăgim?”: iubirea pentru Dumnezeu.

Pentru că Tu, Doamne, eşti „Cel ce Te-ai făcut Tu Însuţi dorire întru mine şi m-ai făcut să Te doresc pe Tine, Cel cu totul neapropiat” (Sfântul Simeon Noul Teolog).

II

21. În vid m-arunc şi vremea mă sfâşie;
Cuvânt şi chip uimirile se sting,
Mărite aripi visele se frâng…
Nici umbra lor nu intră-n veşnicie!…

„Vidul” de care vorbeşte Învăţătorul nostru aici e „noaptea” rugăciunii, lipsa oricărui gând, pentru a ţâşni în inimă şi în toată fiinţa, lumina dumnezeiască.

„În vid m-arunc” se înţelege: „în rugăciunea fără închipuiri ale materiei sau ale gândurilor”.

---

[107] Mai multe date despre sine aici: http://ro.orthodoxwiki.org/Maxim_M%C4%83rturisitorul.

„Vremea mă sfâşie”: arată tulburarea şi vitregiile în care trebuia să trăiască, acolo, în pușcărie. Primul vers s-ar putea înţelege: Mă rog şi mă sfâşie mediul şi timpul în care trăiesc.

Al doilea vers arată faptul, cum că cuvintele şi chipurile pe care şi le face imaginaţia sau pe care le văd ochii, sting uimirile pe care le aduce contemplaţia şi rugăciunea continuă şi plină de pocăinţă, de umilinţă şi de dor pentru Dumnezeu.

„Visele” sunt „mărite aripi” ale gândului, dar ele, idealurile, se frâng de către istorie sau viaţa duhovnicească le frânge, pentru că nu sunt în acord cu viaţa după Dumnezeu.

Versul al patrulea e o consecinţă a gândirii şi a înţelegerii vieţii celei adevărate, în care nevoitorul ortodox înţelege că visele nu merg cu noi, că „nici (măcar) umbra lor nu intră-n veşnicie” şi că trebuie să renunţăm cu totul la noi şi la voinţa noastră personală.

25. Plăpândă, mândră, fină, necuprinsă,
Pe când văzută treci prin nevăzut,
Ecouri naşti din ce te-a străbătut
Mărire vie, faptă neînvinsă!…

Cu această strofă se începe descrierea, după puterea descrierii omeneşti, a luminii dumnezeieşti.

Lumina dumnezeiască este, pentru cel care o vede, „plăpândă”, pentru că e curăţie şi sfinţenie, „mândră”, pentru că e plină de frumuseţe şi de dulceaţă negrăită, „fină”, pentru că e simplă şi dumnezeiască, „necuprinsă” pentru că nu poate fi cuprinsă cu vederea şi limitată, şi pentru că e veşnică.

„Lumina văzută [în extaz] e în acelaşi timp *ceea ce se vede* şi *cea prin intermediul căreia se face vederea*” (Sfântul Simeon Noul Teolog, *Imnul* al 7-lea).

Aşa se arată lumina dumnezeiască „pe când (e) văzută de cel ce o trăieşte”, dar ea trece „prin nevăzut” pentru ceilalţi. Şi pentru cel care o trăieşte trece „prin nevăzut”, pentru că nu ştie *cum o vede* ci numai că *o vede*.

Versul al treilea se referă la urmările vederii ei pentru cel care a văzut-o şi la misiunea plină de compasiune pe care o are,

cel care a trăit-o, faţă de fraţii săi iubitori şi cinstitori de Dumnezeu.

Acesta scrie despre ce l-a străbătut, arătând ecoul vederii ei, care se naşte din inima şi sufletul lui iubitor, arătând că e „mărire vie”, un alt atribut dumnezeiesc al luminii necreate.

„Faptă neînvinsă” poate arăta că, prezenţa sau amintirea ei, nu poate fi învinsă de uitare sau de atacurile drăceşti, ci ea e vie şi plină de dulceaţă şi naşte lacrimi, „râuri de lacrimi”, după cuvintele Sfântului Simeon Noul Teolog.

29. Dezvăluire limpede-n ocoale
Iubita mea din forme şi din duh…
…Atracţii noi ne spulberă-n văzduh
Împreunarea liberă-n simboale!…

Lumina dumnezeiască se dezvăluie, *vorbeşte* limpede, celui caew o trăieşte. Prin „ocoale”, Fericitul Ilie înţelege „cercuri spirituale” văzute în lumina dumnezeiască, întruchipări duhovniceşti, care se văd în vedere extatică. Iar iubirea Lui o constituie atât vederile duhovniceşti cât şi lumina, „slava Dumnezeirii Domnului Iisus…prin darul Duhului Sfânt” (Sfântul Simeon Noul Teolog).

„Atracţiile noi” sunt simţiri ale sufletului, „chemări” ale sufletului de către iubirea lui Dumnezeu, pe care le aduce lumina dumnezeiască sau „formări” ale simţurilor duhovniceşti.

Prin: „ne spulberă-n văzduh” trebuie să înţelegem: „ne cufundă în lumina dumnezeiască”, ajungându-se la „împreunarea” sufletului nostru cu lumina dumnezeiască, în mod „liber” (prin consimţirea la unire), în „simboale”, „din neputinţa celui care le vede, de a le exprima altfel”, mi-a mărturisit Învăţătorul nostru, când eu l-am întrebat cauza simbolului duhovnicesc.

33. O dăruire chiuie şi cheamă…
Un suflu nou ce veci ar cuceri,

Din bucuria ce nu va pieri,
Înalţă trepte, trecerii prin vamă!…

Prin „dăruire”, Învăţătorul poate vorbi de inima sa dăruită Sfintei Treimi dar şi de avântul iubirii sale – privit în mod activ – către Dumnezeu.

Acest avânt, sădit în suflet de iubirea dumnezeiască, „chiuie” de fericirea ce i se dezvăluie, se bucură nespus „şi cheamă” o şi mai mare bucurie, bucuria unirii cu Dumnezeu.

Tot același lucru spune şi versul al doilea, căci „noul suflu”, pe care îl aduce Sfântul Duh în cel care se sfinţeşte, vrea în veci să cucerească înţelegerea şi vederea lui Dumnezeu, mai presus de timp şi spaţiu şi contingenţă.

Versul al treilea arată scopul avântului, arătat de văzătorul de Dumnezeu, prin cuvintele: „bucuria ce nu va pieri”.

El vede „dăruirea” ca pe nişte trepte ale înţelegerii şi iubirii lui Dumnezeu iar „trecerea prin vamă”, poate arăta, că ştia despre existenţa vămilor văzduhului, privite în mod spiritual şi duhovnicesc[108].

37. Din plânsul meu, iubire-îţi faci cununa
Căci prin ţărână sunt, nu prin tării…
Ce laudă ţi-aş fi în veşnicii,
Plăceri şi chinuri de mi-ar fi totuna!…

Plânsul ce vine în urma iubirii şi a vederii luminii dumnezeieşti este „cununa” binecuvântată a iubirii sale pentru Dumnezeu.

E umilinţa sa, care arată că Bunul Dumnezeu lucrează cu om de „ţărână” şi nu cu un Înger.

„Prin ţărână sunt” poate însemna „în lume trăiesc”, iar „prin tării” poate desemna „în cer”.

Cu alte cuvinte, trăiesc pe pământ şi nu în cer iar plânsul îndrăgostirii mele se arată a încununa iubirea mea pentru

[108] Mai târziu mi-a mărturisit că a citit *Vămile văzduhului* ale Fericitului Nicodim Măndiţă.

Dumnezeu sau iubirea adevărată îşi află încununarea prin plânsul inimii curăţite de patimi.

Prin „Ce laudă…" îşi exprimă dorinţa sa de a fi un veşnic lăudător al Sfintei Treimi, prin sălăşluirea sa cu Sfinţii.

Dar nu vrea această comuniune cu Sfinții ca pe un dar fără silire personală căci, pentru cer, îi e totuna plăcerea şi chinul, adică vrea să sufere cu plăcere toate chinurile, numai să nu fie despărţit de iubitul său Iisus Dumnezeu.

41. Regină, mumă naşterii de stele
La sânul tău copil m-am regăsit
Neprihănire-n duh m-ai zămislit
Stăpână dulce-a simţurilor mele!…

Lumină dumnezeiască eşti maică a naşterii de Sfinţi! Întru tine sau la tine, ca un copil nevinovat, cu inimă curată şi văzătoare, m-am regăsit.

Nepătimirea şi curăţia aduse de către lumina dumnezeiască l-au zămislit, l-au născut din nou, în Duh.

În ultimul vers se referă la ambele feluri de simţuri ale omului, atât la cele spirituale, cât şi la cele trupeşti, căci lumina dumnezeiască i-a bucurat inima şi sufletul lui.

45. Lumină-n grai, în veci biruitoare
Prin tot ce trece pururea zâmbeşti
Te simt aici şi parcă tot nu eşti
Te preamăresc din umbra care moare!

Lumină dumnezeiască, pentru că vorbesc despre tine şi pe tine te ştiu, într-un mod mai presus de înţelegerea mea, prin mine, prin mărturia mea, ca prin a tuturor Sfinților lui Dumnezeu, te faci „în veci biruitoare", adică te arăţi şi prin mine, mai presus de toate.

Dar tu, în graiul meu omenesc, biruieşti şi toată minciuna şi toată „ştiinţa” cea mincinoasă, care vrea să vorbească despre cele de taină, dar nu vorbeşte nimic în fapt.

Prin toate cele ale lumii, care sunt trecătoare, lumina dumnezeiască zâmbeşte veşnic, pentru că „în zadar se tulbură tot pământeanul” (*Slujba înmormântării*) şi „una este de folos” (Lc. 10, 42) şi fericit este, cel ce şi-a ales partea cea bună, pe aceea de a asculta şi a sluji lui Dumnezeu!

Te simt în mine, aici, pe pământ şi de atâta bucurie „parcă tot nu eşti” sau nu eşti cu totul.

Te preamăresc din amintirea ce o laşi, din „umbra” amintirii ce o laşi, „care moare” ca și viața mea, deși rămâne amintire vie a vieţii mele.

III

49. M-au mângâiat ninsorile şi geru
Din mătăsoase frăgezimi ce curg
Cu zorii, din amieze, din amurg…
… iubirea Ta se bucură-n tot cerul !…

Ninsorile şi gerul iernii mi-au adus mângâiere în suflet prin naturaleţea lor. Şi aceasta s-a întâmplat pentru că mângâierea e adusă, în primul rând, de „mătăsoasele frăgezimi” ale luminii dumnezeieşti, „ce curg” din ea în sufletul meu.

„Mătăsoase frăgezimi” şi curgerea lor nu reprezintă *frumuseţi lexicale* sau *imagini raţionale*, ci vederi spirituale, duhovniceşti, care nu pot fi exprimate decât în aparenţă, pentru că de ele, cu adevărat, numai el poate vorbi: cel care le-a văzut.

Întotdeauna, aceste vederi, neputând fi povestite deplin rămân de taină, experiențe pur personale.

Dorinţa mea nu e să explic de neexplicatul, ci să familiarizez cititorul duhovnicesc cu unii termeni şi cu unele construcţii personale, ale Învăţătorului de Dumnezeu, ca unul care le-am auzit chiar de la el sau le-am înțeles din marea sa experienţă extatică.

Arată prin „zori”, „amieze” şi „amurg” tot timpul zilei şi al nopţii, în care el vedea lumina dumnezeiască şi celelalte lucruri arătate lui de către bunătatea lui Dumnezeu. Pentru că vederea luminii dumnezeieşti nu e legată de *timp* sau de *loc* ci de *curăţia inimii*.

O exprimare extatică avem în versul ultim.

Văzând Împărăţia lui Dumnezeu şi cum leagă pe toţii Sfinţii iubirea dumnezeiască, plin de exaltare, mărturiseşte bucuria iubirii, a trăirii şi a vederii ei, care bucură tot cerul şi pământul.

Troparul glas 3 mărturiseşte: „Să se veselească cele cereşti şi să se bucure cele pământeşti” şi asta, pentru că „a făcut biruinţă (asupra diavolului şi a morţii), cu braţul Său, Domnul…”.

53. Mereu m-am risipit în tot ce este
În ape, către stele, în pământ…
Ca să cuprind m-apropii nor şi cânt
De-a pururi înflorind în Cel ce Este!…

Toată viaţa de până acum mi-am pierdut-o cunoscând „tot ce este” sub soare.

Cele trei substantive din versul al doilea pot desemna, într-un mod general, „cele cunoscute” dar pot avea şi semnificaţii tainice, pe care eu nu le cunosc.

Ca să „cuprind” viaţa dumnezeiască, să mi-o fac proprie, mă apropii de Dumnezeu ca un „nor”, ca un om purtător de trup păcătos şi nevrednic şi ca un „cânt”, cu veşnică cântare şi bucurie şi rugăciune neîncetată.

Prin „nor” se poate înţelege şi mintea, încă fără vederi cu totul vii şi clare, iar prin „cânt”, inima plină de dragoste, care cântă tainic iubirea sa pentru Cel Pururea iubitor, pentru Iubirea Însăşi şi Căreia nu ştie să-I vorbească, decât prin cântare tainică de preaslăvire a Sa.

Înfloresc în Dumnezeu, pentru că în Dumnezeu, în lumina dumnezeiască, înfloreşte pururea iubirea adoratorului şi pururea se urcă adoratorul spre înţelegerea vederii şi a iubirii lui Dumnezeu.

57. Prin neguri Calea floarea şi-o deschide
În adevărul legilor ce pier
Când mă arunc în viaţă către cer,
Săgeata-n mers în floare se închide!

Prin suferinţele şi eforturile despătimirii noastre sufleteşti şi trupeşti, Mântuitorul Hristos Îşi deschide în noi sau ne deschide nouă floarea curăţiei şi a nepătimirii.

Al doilea vers arată că îndumnezeirea noastră se întâmplă în viaţa aceasta trecătoare.

Când îmi arunc în iubirea pentru Dumnezeu, către cerul sfinţirii şi al îndumnezeirii, credinţa şi convingerile spirituale, duhovniceşti, care sunt ca o săgeată în continuu mers, acelea în floare, în deschiderea spirituală a sufletului şi a inimii curate, se închid, căci inimile curate văd pe Dumnezeu: adevăratul scop al „săgeţii” (Mt. 5, 8).

61. Rătăcitori, cu gândurile duse
Unii, pe căi, pierduţi în dimineţi
De adevăruri mândre cu dulceţi,
Se pierd de viaţa veşnică, Iisuse.

Nestatornici, neconvinşi întru totul, cu gândurile duse, robite de patimi şi de draci.

Unii dintre oameni, pe căile înţelegerii şi ale înţelepciunii omeneşti, se lasă pierduţi în dimineţi tinere şi credule, în dimineţi ale înţelegerii, mândrindu-se cu „adevăruri”, care le fac plăcere dar nu îi şi mântuie.

Ei nedorind să cunoască adevărata Viaţă, pe Viaţa cea veşnică, Care e Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat, Cel Care e mărit cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt în toţi vecii, se pierd şi o pierd.

De aceea, „Iisuse" din finalul versului, arată durerea şi compasiunea lui pentru aceştia, care preferă moartea veşnică, în locul bucuriei şi a vieţii veşnice.

65. Mireasa Ta, pe veşnice arcade,
Nunteşte rai în fiece atom.
Ai preamărit creaţia în Om
Şi azi făptura creşte în cascade!

Lumina Ta dumnezeiască, care pe veşnice arcade mi-ai arătat-o, sub formă de veşnice arcade cereşti am văzut-o în vederile duhovniceşti...

Ea zămisleşte, naşte raiul duhovnicesc al iubirii, al curăţiei şi al întregii virtuţi în fiecare atom al fiinţei mele.

„Atom" se poate referi atât la suflet cât şi la trup.

„Om", poate viza pe omul *înduhovnicit* dar, în primul rând, indică persoana Mântuitorului Hristos, în ipostaza de „Fiu al omului".

În Persoana Domnului Iisus Hristos, natura umană s-a preamărit, s-a transfigurat, s-a îndumnezeit deplin, fără ca aceasta să se desfiinţeze, făcându-se transparentă firii dumnezeieşti.

Aidoma se întâmplă şi în omul Sfânt, datorită luminii Prea Sfintei Treimi.

Şi azi, şi întotdeauna, omul duhovnicesc creşte în cascade, pentru că cascadele sunt căderile sale în păcat din care el se ridică mereu, cu stăruință, cu încredere statornică în Dumnezeu.

69. Ne-ai dăruit din dragoste o lume;
O strâng la sân, sălbatic, în scântei.
Din Jertfa Ta se-nalţă trupul ei
În fapte noi ce tremură în spume!…

Doamne, Iisuse Hristoase, Fiule al lui Dumnezeu Celui Viu, după mare mila Ta, ne-ai dăruit nouă, nevrednicilor şi păcătoşilor Tăi robi, pentru că aşa ai vrut Tu, Iubitorule de oameni, o lume a virtuţilor, o lume cerească, o lume a luminii dumnezeieşti.

Pe ea „o strâng la sân”, adică o iubesc şi de ea mi-e dor nespus. O strâng „sălbatic”, adică în mod natural, cu tărie şi din toată inima.

O strâng „în scântei”, pentru că văd lumina dumnezeiască în inima mea cum scânteiază şi cum mă umple de dulceaţă cerească, de curăţie dumnezeiască şi de lacrimi curăţitoare.

Din Jertfa de pe Sfânta Cruce, din Jertfa Ta, Iubitorule de oameni, Doamne, se-nalţă „trupul” luminii dumnezeieşti, pentru că prin moartea Ta cea de bună voie, m-ai făcut şi pe mine, omul, părtaş dumnezeirii Tale, prin lumina slavei Tale.

În fapte sau imagini noi, lumina dumnezeiască pe care o văd, mi se arată în vederi spumegânde, care mereu se dezvoltă.

73. Eu Te iubesc, eşti raiul meu de mâine,
Tu feciorie – candelă-n pustiu –
În faţa ta stă Mirele – Cel Viu
Ce te-a hrănit cu sânge şi cu pâine…

Eu Te iubesc, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul meu şi ştiu, că mâine, în veşnicie, de voi fi găsit vrednic de Tine, cu Tine voi fi.

Cu Tine voi fi, Raiule al bunătăţii şi a toată dorirea!

Tu, feciorie a slavei dumnezeiești, trăită de către mine, eşti candelă ce luminezi în pustiul plin de întuneric al păcatului.

În faţa ta, a sufletului înduhovnicit, stă Mirele ceresc, Cel Viu, Care e viaţa lumii. El te-a hrănit pe tine, suflete al meu, cu Sfântul şi scumpul Său Sânge şi cu Sfântul şi întru totul curatul Trupul Său, care e „Pâinea vieţii” (In. 6, 48).

A folosit „pâine” pentru rima perfectă, dar şi pentru a arăta necesitatea vitală a primirii Sfintei Euharistii.

77. Iubire-n Christ, cutremur-prăbuşire
Pe vârfuri, creşte-or alte temelii…
Din viaţă trec prin moarte şi pustii
Setea de-a şti se stinge în trăire!…

Iubirea în Hristos sau iubirea lui Hristos Dumnezeu te face să trăieşti cutremurarea şi prăbuşirea sufletească, plină de entuziasm dumnezeiesc, de cutremurare şi de exaltare sfântă, în faţa măreţiei dumnezeieşti.

Pe vârfurile înaintării spirituale vor creşte alte temelii pentru noua lume spirituală, pentru noua făptură duhovnicească, care ajungem să fim.

Din viaţa împreună cu lumina dumnezeiască, uneori trec şi prin moartea şi pustiurile duhovniceşti, ce îţi apar în situaţiile acelea de vârf ale trăirii mistice.

Setea noastră de-a şti, de-a cunoaşte, de-a înţelege realităţile dumnezeieşti se stinge, se hotărniceşte, în trăirea şi vederea lor în slava lui Dumnezeu.

81. Cărările s-au împlinit în Cale
Şi calea Ta e floare şi e Cânt.
De Adevărul veşnic mă-nspăimânt
Şi mă ascund în Duhul vieţii Tale.

Cărările vieţilor Sfinţilor s-au împlinit în Calea, Care este Hristos Domnul, căci „există tot atâtea căi de mântuire câţi oameni sunt pe pământ[109]" (Sfântul Serafim de Sarov[110]).

Şi aceasta, pentru că vieţuirea evanghelică e curăţie în Duhul Sfânt şi preamărire continuă a Ta, Iubite Doamne!

---

[109] Pentru că fiecare se mântuie într-un mod propriu, pe măsura sa, în locul în care este...însă numai în comuniune cu Dumnezeu. Și Dumnezeu ne învață pe fiecare, în relație cu Sine, ce să facem cu viața noastră, cum să ne-o trăim. Din acest motiv, Sfântul Serafim îl vede pe fiecare om mântuit într-un mod propriu, unic, irepetabil.

[110] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Serafim_de_Sarov.

Mă înspăimânt, pentru că trăiesc şi intuiesc realitatea, măreţia şi sfinţenia adevărurilor Tale, Doamne, pentru că Tu eşti Adevărul (In. 14, 6).

Simţind şi trăind toate acestea în Duhul Sfânt, mă cufund în Duhul Sfânt, ascunzându-mă de vederea deşertăciunii, în viaţa Sfântului Duh, ca să trăiesc împreună cu Tine, Iisuse Doamne, Cel care ești dorirea mea şi iubirea vieţii mele!

85. O taină e, cu braţul ei ne ţine…
De căutare, obosit, îngheţ…
Dar sparg oglinda ceasului măreţ.
Mlădiţă dau din viaţa Ta în Tine!

Învăţătorul de Dumnezeu se referă la taina Providenţei dumnezeieşti, a purtării de grijă a lui Dumnzeu, Care, cu iubire de oameni şi neajunsă şi neîntrecută înţelepciune, cu braţul ei ocrotitor şi conducător, ne ţine pe calea vieţii duhovniceşti.

Din cauza căutării mele pentru a înţelege lucrarea mult prea tainică și prea fină a Providenţei dumnezeieşti, eu „obosesc”, pentru că nu pot ajunge cu mintea mea ca să o înţeleg şi „îngheţ” în anumite idei şi gânduri cucernice despre ea.

Nu rămân la oglinda contemplării, a înălţării spirituale pe care o trăiesc, ci o sparg, nepermiţând minţii mele o imagine naturală, ci aștept numai întipăririle slavei lui Dumnezeu în persoana mea.

Versul al patrulea e o parafrază la Ioan 15, 5: „Eu sunt Viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cel ce rămâne în Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteţi face nimic”.

Ca o mlădiță plină de viaţa slavei Tale, Îți dau sufletul meu, Iubitorule de oameni, Doamne, căci e din viaţa Ta, după poruncile Tale şi după vieţuirea mea întru Tine.

IV

89. De preamăriri vibraţiile cântă

Din străluciri în străluciri când treci
Văzduhul tace, tremură în veci
Căci te petrece faptă, te cuvântă!…

De preamăriri neîncetate, vibraţiile sufletului meu cântă şi Îţi cântă Ţie, din strălucirile luminii dumnezeieşti, care devin şi mai dumnezeieşti şi mai desăvârşite şi mai „ucigătoare" – prin măreţia şi necuprinderea vederii ei – prin care trece sufletul meu.

Văzduhul luminii dumnezeieşti tace pentru tine, când intri în liniştea dumnezeiască, din cauză că intri prea adânc, deşi el veşnic tremură şi umple şi îi desăvârşeşte pe cei Sfinţi.

„E vorba despre *stabilitatea mobilă* [111] ", mi-a spus înţeleptul scriitor al acestor vederi tainice întru slava Treimii.

Versurile ultime se referă la *tremurul* luminii dumnezeieşti, pe care îl produce în interiorul văzătorului de Dumnezeu dar și la urmările exatazului, la urmările sale ascetice, la ceea ce ne insipiră să facem.

Pentru că sufletul care vede slava lui Dumnezeu a ajuns aici ca rezultatul unor fapte ale virtuţilor creştin-ortodoxe. Și, de aceea, sufletul nostru, în lumina dumnezeiască, se arată ca cel care se bucură de faptele bune, de rezultatul lor în noi şi, prin care, lumina dumnezeiască „vorbeşte" despre noi, despre starea inimii şi a sufletului nostru.

93. Simţiri prelungi, sfinţite-n sihăstrie;
Mai argintate bolţile străpung,
Cu patimile-n lacrimi, îndelung
Cutremur sunt, spre zarea tot mai vie…

Cu stări sufleteşti plenare şi statornice, pe care le-am sfinţit în sihăstria inimii mele şi a închisorilor pe unde am fost purtat, cu

[111] O referință patristică tradițională la vederea slavei dumnezeiești, care exprimă paradoxul stabilității, al liniștii interioare a văzătorului lui Dumnezeu în extaz, care vede lucruri foarte dinamice în același timp, de o mare mobilitate și măreție a descoperirilor dumnezeiești.

simţiri mult mai înduhovnicite, bolţile cereşti străpung în vederile mele dumnezeiești, trăite întru slava Preadumnezeieștii Treimi.

Plângându-mi patimile omeneşti sunt un continuu cutremur, spre zarea tot mai vie a veşniciei, a luminii dumnezeieşti.

97. …Pe Eva mi-ai făcut-o mai frumoasă
Decât visarea gândului zglobie,
Să mă adune-adânc din veşnicie
Când mă-mprăştie dragostea spumoasă!…

Pe Eva, pe femeia mea, pe soţia mea, pe care nu am mai văzut-o de când am fost închis, mi-ai făcut-o mai frumoasă acum, decât visarea zglobie, tumultoasă a gândului meu tânăr şi îndrăgostit.

Iubirea pentru ea mă adună în mine şi mă adânceşte în mine, chiar dacă mă scoate din veşnicie.

Iubirea pentru ea mă leagă de pământ, atunci când mă-mprăştie, când mă face să uit de mine, această dragoste prea mare, spumoasă, prea plină de frumuseți dumnezeiești, a vederii luminii dumnezeieşti.

101. Mai zăbovesc în zori de sfâşiere
Privirea, scrum spre gurile de rai;
Făpturile…îşi caută în grai
Lauda lor: cuvântul, înviere!…

Aiud, 1962[112].

Mai stau, mai sunt încă la începutul sfâşierilor interioare, a frământărilor sufleteşti iar privirea gândului meu se consumă, se nimiceşte vrând să prindă gurile de Rai, intrarea prin care duhul

[112] Pușcăria de la Aiud (locul în care a compus mental această poezie mistică, plină de revelații dumnezeiești...pe care a memorat-o și a scris-o pe foaie, în momentul când a fost eliberat) și anul când a compus-o.

meu vrea să vadă, în mod continuu, „slava slavei lui Dumnezeu” (Sfântul Simeon Noul Teolog[113]).

Deşi nu gândul raţional vede lumina dumnezeiască, oamenii duhovniceşti, caută în limbajul raţional un mod de *a evoca* propria lor experienţă mistică.

Și aceasta evocare a vederilor dumnezeiești se transformă în rugăciune de laudă adusă Fiului lui Dumnezeu, Cel care ne poartă întru nădejdea învierii şi a vieţii celei veşnice.

O surpriză!

Am primit azi, 29 iunie 1995, poemul *Noua făptură*, aproape integral, de la domnul Vasile Bătrân, care l-a memorat în închisoarea Aiud de la inginerul Alecu Georgescu, care a stat în aceeaşi celulă cu mine.

Şi tot de la domnul Vasile Bătrân am primit câteva strofe din *Lauda Fecioriei* şi un *Sonet*, care fuseseră compuse de către mine[114].

---

[113] Pentru că nu am vrut să schimb nimic, la nivel online, din formatul tezei noastre doctorale, nu am pus dedicația tezei, adică cui i se dedică lucrarea și nici nu am vorbit despre geneza ei.

Pe când trăia Fericitul Ilie i-a promis că mă voi ocupa, la nivel academic, în teza mea doctorală, de unul dintre marii Teologi mistici ai Bisericii noastre, pe care îi iubeam reciproc și, pentru ca fie cineva foarte propriu nouă, amândurora, l-am ales pe Sfântul Simeon Noul Teolog, în teologia căruia aveam, deja, o inițiere foarte mare.

I-am spus subiectul, tema tezei mele doctorale și s-a bucurat foarte mult. Și atunci i-am spus că am să scriu această teză și am să i-o dedic lui, celui care m-a introdus în Teologia mistică a Bisericii prin prea marea sa experiență duhovnicească.

Deci am ales pe Sfântul Simeon pentru ca să elogiez prezența, viața și teologia sa în viața mea și i-am dedicat-o lui însuși, celui lângă care am trăit, mai presus de toate așteptările mele, ceva din marea relație duhovnicească și de mare conștiință paternal-filială dintre Sfântul Simeon Evlaviosul, *Părintele* și Sfântul Simeon Noul Teolog, *ucenicul*.

Puteți downloada teza noastră doctorală de aici:
http://bastrix.wordpress.com/2009/11/18/vederea-lui-dumnezeu-in-teologia-sfantului-simeon-noul-teolog/.

[114] În închisoare. Deci cei doi au făcut un gest admirabil, unul învățând poeme iar celălalt predându-i poeme, pe care le reținuse de la Fericitul Ilie, cu câteva decenii în urmă, când erau colegi de celulă.

Noua făptură [115]

105. Eu te-am văzut în cer, erai Făptura,
Soarele viu te lumina la faţă;
Cu cât mai viu înveşmântezi natura
Creşti tot mai mult în energii, dulceaţă!

În vedere dumnezeiască te-am văzut! Te-am văzut în cer, întru slava lui Dumnezeu, Împărăţie a Cerurilor!

Hristos Dumnezeu te lumina la faţă, El, Soarele întregii creații.

Cu cât mai viu îl înveşmântezi, îl îmbraci pe omul înduhovnicit, cu atât te dezvolţi tot mai mult în persoana sa, te faci trăită de el ca o dulceaţă fără asemănare, incomparabilă cu orice bucurie telurică.

109. Iluziile-n gol devin arcuşuri
Că Te-ntrupezi sau dărui Ţi-e totuna;
Râzând alergi pe limpezi lunecuşuri
Lucirea mării murmură întruna.

Dorinţele mele duhovniceşti, în pustietate, în golul spiritual, devin arcuşuri ale preamăririi Tale, Doamne! Datorită marii Tale iubiri pentru mine Te-ai Întrupat şi Te-ai făcut om, ca mine, afară de păcat şi mie îmi dărui toate cele de folos, Tu, făcându-Te toate, ca să mă mântuieşti pe mine, robul Tău.

Fiind plin de o bucurie, Doamne, care se manifestă atât prin vederea duhovnicească cât şi prin senzaţiile mele, alergi în spiritul meu, pe limpezi, pe clare lunecuşuri de gând.

Lucirea, strălucirea mării de lumină dumnezeiască, mi se arată întruna bogată în murmur, pentru că Tu, Dumnezeul meu, îmi dărui noi vederi şi aprofundări duhovniceşti ale ei.

---

[115] *Noua făptură* este *Împărăţia Cerurilor*.

113. De frumuseţe şi senzaţii pure
În nimbi pluteşti ca norii peste zare,
Că ochii vii nu pot să mai îndure
Atâta Duh ce scânteind apare.

Plină de frumusețe preadumnezeiască şi de senzaţii pure, curate, sfinte, în nori de lumină pluteşti, Împărăție a lui Dumnzeu, în nori spirituali – văzuţi de acesta ca *flori cerești* – după cum norii plutesc peste zarea văzută.

Însă pe tine, Împărăție a lui Dumnezeu, *te văd* în lumina dumnezeiască și *nu îmi închipui că te văd*!

Tocmai de aceea, ochii vii ai sufletului meu nu mai pot cuprinde cu inima, nu mai pot rezista la câte văd în extaz, la atâta bogăţie a Duhului Sfânt, pe care o văd scânteind de lumină dumnezeiască.

117. Îmi scapără sub degete ovalul
Şi împietrirea formelor curate;
Iubita mea, cum ţi-aş sorbi pocalul
Culorilor pe faţă împurpurate!

Poate că se gândea să exprime aici vederea luminii dar, totodată și neatingerea perfecţiunii, a desăvârșirii prin vederea ei.

Pentru Fericitul Ilie ovalul era un simbol al perfecţiunii.

Îmi scapă înţelegerii mele, ce vrea să spună prin „a scăpăra” şi prin „degete”.

Poate prin „scapără” vrea să exprime trecerea formelor spirituale, prin faţa vederii inimii curăţite de patimi iar prin „degete”, o anumită acţiune a sufletului în timpul vederilor mistice.

„Formele curate” sunt vederile simbolice văzute în Duhul Sfânt, care sunt *împietrite*, adică au *o anumită formă proprie* de

la Duhul Sfânt. Pentru că fiecăruia i se dă de către Dumnezeu să vadă anumite forme, vederi în extaz.

„Lumină dumnezeiască, cum ţi-aş sorbi paharul culorilor pe faţă împurpurate!”, vor să spună ultimele două versuri.

Culorile dumnezeieşti se văd pe faţa duhovnicească, împurpurată a Împărăţiei Cerurilor.

Mi-a mărturisit că Împărăţia Cerurilor, deşi o vedea întru slava lui Dumnezeu, era în afară de el. Aşa o vedea. În el și în afară de el în același timp.

121. Acvatic şi de umbre în cristale
E jocul tău în preajma ta o rugă,
Când te desfaci din valuri abisale
Să-ţi oglindim ispititoarea fugă.

„Acvatic” şi „cristale” arată forme ale vederii mistice în Duhul Sfânt: „acvatic” arătând un anumit lucru dumnezeiesc legat de marea de lumină dumnezeiască iar „umbre în cristale” desemnează o altă formă a vederii mistice, în care „cristalele” sau „oglinzile” dumnezeieşti, te lasă să vezi anumite „ţâşniri” de lumină dar şi de „umbră” dumnezeiască[116].

Descrierile acestor vederi nu pot fi înţelese raţional şi nici nu pot fi imaginate. După cum am mai sugerat anterior, eu fac *mai lizibil* textul şi *nu înţelegerea* acestor trăiri sfinte şi supraraţionale.

Le vor înţelege, cu adevărat, cei care şi-au curăţit inima şi mintea şi văd, în Duhul Sfânt, aceleaşi lucruri sfinte sau şi mai mari decât acestea.

Ilie, văzătorul de Dumnezeu, Părintele nostru, contemplând în Duhul Sfânt Împărăţia Cerurilor, vede „jocul”, mişcările luminii dumnezeieşti, înălţându-l pe el, ca şi pe Sfinţii şi Îngerii cerului, la rugăciune.

---

[116] *Umbra* dumnezeiască fiind toate acele lucruri dumnezeiești pe care le vezi în extaz, dar care te depășesc. Pe care nu le înțelegi. Deși sunt văzut, ele sunt umbroase, sunt acoperite pentru tine, sunt tainice.

Prin „jocul” Împărăţiei Cerurilor poate desemna atracţia neexprimabilă pe care o manifestă vederea Împărăţiei Cerurilor şi care îndeamnă la rugăciune dumnezeiască, la adorarea Sfintei Treimi.

Când tu, Împărăţie a Cerurilor, îmi apari vederii mele duhovniceşti, din abisul vieţii şi al iubirii dumnezeieşti, îmi apari, pentru ca eu şi toţi cei care ne îndumnezeim prinvederea slavei Prea Sfintei Treimi, să vedem cum nu te putem cuprinde şi cum pleci repede de la noi, lăsându-ne dorinţa nestăvilită de a te „căuta” până la capătul vieţii.

125. Tu suie-mi sub priviri şi mângâiere
Mai despletită-n fragedul extaz,
Căci te-am dorit în sfânta mlădiere
Purtând minuni, din ceruri, pe obraz.

Împărăţie a cerurilor, „suie-mi”, adică înalţă-te în vederea mea de la Sfântul Duh! Fă-te mult mai descoperită privirii mele duhovniceşti!

Fă-te o vedere plină de mângâiere a păcii, a dulceţii şi a liniştii tale dumnezeieşti.

Arată-mi-te mai plină de înţelegere, mai pe înţelesul meu, în fragedul, în curatul şi plin de viaţă feciorelnică, extaz dumnezeiesc.

Căci te-am dorit în sfânta mlădiere a slavei dumnezeiești, în fecioria și curăția ei, care m-au învățat să caut splendoarea ta preadumnezeiască. Te-am dorit și te doresc având în inimă „minuni din ceruri”, vederi duhovniceşti, pe obrazul sufletului meu.

129. De ne-am urcat în feciorie unul
E că mi-e plin safirul de rubine,
Dar împletind urmaşul cu străbunul
Mi-am liniştit înfrângerea în tine.

Pentru că în fecioria şi sfinţenia slavei dumnezeiești ne-am urcat „unul”, am devenit o ființă unitară, împlinită, pentru aceea inima mea e plină de multă bogăție cerească, tainică.

Al doilea vers s-ar putea rescrie cam aşa: „sunt plin de feciorie dumnezeiască, pentru că puritatea sufletului meu e plină de flăcările iubirii dumnezeieşti”.

Safirul e de culoare albastră iar rubinul e de culoare roșie. Lumina de safir, din cer, e plină de rubine, de frumuseți care mă fac plin de dragoste pentru Dumnezeu.

Îmi privesc trecutul, prezentul şi viitorul meu, cu ajutorul arborelui meu genealogic, conştientizând binele şi răul lui. Văd legătura genetică și sufletească dintre mine și strămoșii mei.

Al patrulea vers proclamă: mi-am liniştit conştiinţa înfrângerii mele, ca om, în vederea ta. Ce nu mi-a dat viaţa pământească, mi-a dat vederea Împărăţiei Tale, Doamne!

Dumnezeiescul Ilie a valorizat anii de detenție ca pe cea mai mare minune a vieții sale, datorită vederilor sale extatice, dar, în același timp, a resimțit acești ani ca pe o înfrângere, ca pe o năruire a vieții sale de creație și a vieții sale sociale.

133. Am plăsmuit. Şi Duhul e ca vântul.
Ne vom scula în freamăt tot mai vii.
Aud chemând, din nori de cer,, Cuvântul:
„Neînfricaţi şi blânzi veniţi, copii!”.

Am creat și m-am re-creat prin cele văzute în slava dumnezeiască.

„Duhul e ca vântul” e o parafrază la In. 3, 8: „Vântul suflă unde voieşte şi tu auzi glasul lui, dar nu ştii de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul”.

Ne vom găsi în freamătul Duhului Sfânt tot mai vii, tot mai plini de viaţă duhovnicească. Se referă atât la vederea slavei Sale, aici, în timpul vieții noastre pământești, cât și în veșnicie, după învierea cea de obște.

Versul a treilea ne spune: Îl aud chemând din nori de cer, din nori ai creaţiei spirituale, pe Dumnezeu Cuvântul, Care ne vorbeşte.

Versul al patrulea e o altă parafrază, de data asta la Mt. 19, 14: „Lăsaţi copiii şi nu-i opriţi să vină la Mine, că a unora ca aceştia este Împărăţia Cerurilor”.

137. Dansaţi cu Duhul viorii acorduri,
Lăsând în goluri dâre triumfale,
Precum oceanul nordic în fiorduri
Senine, reci, sub viscol de petale.

Simţiţi, sunteţi purtaţi, trăiţi întru Duhul Sfânt, viorii acorduri ale luminii dumnezeieşti.

Prin „viorii” vrea să arate o anumită nuanţă a luminii necreate, pe care o trăia atunci, pe care o vedea.

Ajutaţi de Duhul Sfânt, lăsaţi în golurile spirituale, care vin din cauza căderilor voastre, dârele triumfale ale ridicării voastre din păcate.

Sufletul omului şi căderile sale sunt la Dumnezeiescul Ilie asemenea cu „oceanul nordic”.

„Fiordurile senine şi reci” desemnează sufletul omenesc nepătimitor, plin de slava Treimii, iar „viscol de petale” vorbește despre scânteierile luminoase ale luminii dumnezeieşti, care îi apăreau, în mod foarte intens, la acea dată.

141. Cum nu mi s-a dat Duhul cu măsură
Pânze de vis din limbile de foc,
Ne duc pe căi ce spaţiile fură,
Să mutăm munţii, stelele din loc.

„Cum nu mi s-a dat Duhul Sfânt cu măsură omenească”, s-ar *traduce* primul vers. E o indicare a lui In. 3, 34: „Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură”[117].

---

[117] Citatele scripturale folosite sau parafrazate de către autorul nostru sunt redate aici conform cu ed. BOR 1988. Fericitul Ilie cunoaștea limbile engleză, franceză, latină...dar nu și greacă și a folosit, tot timpul vieții sale, ediții scripturale românești. De aceea nici eu nu

Văd imagini şi simboluri dumnezeieşti, „tablouri” dumnezeieşti nevisate, „de vis”, „din limbile de foc” ale luminii dumnezeieşti.

Acestea ne arată trăiri, „căi”, care ne fac să nu mai dorim „spaţiile” acestei lumi pământeşti sau, mai sigur, spaţiile vederii mistice, pe care le acaparează.

Plecând de la Mc. 11, 23: „Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te şi te aruncă în mare, şi nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice”, Învăţătorul de Dumnezeu mărturiseşte, „că putem face minuni enorme cu materia exterioară”, cu ajutorul lui Dumnezeu, chiar şi asupra „munţilor” şi „stelelor”: două părţi ale creaţiei, atât de solide şi de fixe.

145. Sclipirea nebuloaselor fierbinte
În Duh şi în afară m-au tot dus,
Prin dragoste, Cuvântul, înainte
Deschide drum făpturii tot mai sus.

„Sclipirea” luminii dumnezeieşti, văzută extatic, dar rămasă o „nebuloasă”, o taină și pentru înţelegerea celui care o vede, în fierbintea dragoste dumnezeiască, l-a dus pe Dumnezeiescul Ilie să cunoască atât în Duhul Sfânt cât şi prin Duhul Sfânt, ca şi prin creaţia văzută a lui Dumnezeu, pe Dumnezeu Cel în Treime: pe Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh, Dumnezeu, Care subzistă în unitate desăvârşită și comunională.

Prin dragostea dumnezeiască, Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul întrupat, Domnul nostru Iisus Hristos, îl atrage, îl face să înainteze, îi deschide omului înduhovnicit drumul urcuşului duhovnicesc, pentru un „tot mai sus” în inimă şi o mai mare unire cu El.

149. Mărire-n veci lumină necreată
Şi nevăzută ochilor din luturi!
Mângâietorul Duhului arată
Intrarea în eternele începuturi!

---

vreau să citez surse scripturale altele decât cele pe care el le-a folosit, pentru că referințele sale scripturale sunt după ediții românești.

E nevăzută ochilor pentru că lumina dumnezeiască nu poate fi cunoscută ochilor trupeşti, de lut.

Despre „eternele începuturi”, Învăţătorul mi-a dat să înţeleg această sintagmă, ca pe starea de dinainte de crearea lumii materiale. În vedere extatică, omul duhovnicesc se află în veşnicie, în „locul” din afară de timp şi de spaţiu.

II

153. Erai Tu Însuţi Dumnezeu, şi lumea
În loc să bea izvorul, apa vie,
În noaptea ei dorea, cerşea minunea;
Noi azi în inimă Te vrem Tărie.

Întrupându-Te din Prea Sfânta și Prea Curată Fecioară Maria, ca om Te vedeau oamenii dar erai și Dumnezeu.

Și lumea de aici nu dorea să bea din izvorul dumnezeirii Tale, apa vie a harului din sfintele Tale cuvinte, deși, în mintea nopţii ei, cerşea această minune negrăită a iubirii şi a bunătăţii Tale. Căuta, în adâncul ei, ceea ce îi sta în față, dar nu își dădea seama de acest fapt.

Dar noi, cei de azi, care ne plecăm urechea inimii noastre la sfintele Tale cuvinte şi credem din toată inima în ele, în inima noastră Te vrem pe Tine, Tărie, Dumnezeule Cel peste toate!

157. Minunile sunt daruri pentru pietre
Şi pentru orbi, dar pentru fiii Tăi
Neantul negru scapără de spectre,
Substanţa Te arată în văpăi.

Minunile sunt daruri ale bunătăţii Tale, pentru oameni cu inimi împietrite şi minţi orbite de păcat. Dar pentru fiii Tăi,

pentru cei care şi-au ucis „cu Duhul (Sfânt) faptele trupului" (Rom. 8, 13), *nimicul negru* scapără de realităţi dumnezeieşti.

„Nimicul, care nu ştie de lumină" – după alte cuvinte ale sale –, acea stare profundă de concentrare interioară a rugăciunii isihaste, în care orice imagine şi gând sunt scoase afară, e *neantul negru* din care țâșnește lumina dumnezeiască.

Iar substanţa, lumina dumnezeiască, Te arată, Doamne, în văpăile dragostei dumnezeieşti faţă de noi!

161.Cum pe deasupra umbrei şi luminii
Rodeşti în dar a sufletului torţă
La fel vibrezi de dincolo de linii;
E întuneric, dar ţâşneşte forţă.

Cum sau *după cum*, „pe deasupra umbrei şi luminii", adică numai pentru că văd lumina dumnezeiască şi aspectele pe care aceasta le ia, „rodeşti" în mine, „în dar" – nu din puterea mea spirituală – flacăra vie a dragostei sufletului meu, *la fel* sau *tot la fel*, vibrezi, creezi continuu, Prea Curată Treime, „de dincolo de linii", adică de formele şi aspectele creaţiei dumnezeieşti, pe care mi le dai să le văd în vedere dumnezeiască.

Văd întuneric, sunt un întuneric fără Tine. Dar *din* întunericul meu sau *în* întunericul meu ţâşneşte forţa creaţiei Tale continue şi veşnice şi dumnezeieşti, lumina Ta, care îmi arată diverse forme dumnezeiești.

165. Voinţa, forţa, visul conştiinţei
Există-n veci, iar vidul e părere,
Credinţa rupe vălul nefiinţei,
Când dragostea ne-adună în tăcere.

Voinţa, forţa sufletească, „visul conştiinţei" – luciditatea şi conştiinţa de sine – adică *sufletul* într-un cuvânt, „există-n veci", e nemuritor, pe când vidul, neantul e o părere, o idee

copilărească, prostească în ceea ce priveşte sufletul omului după moarte.

Aici, autorul nostru, a respins ideea, cum că după repauzarea noastră sufletul *piere*, devine ceva de ordinul nimicului, a non-existenţei.

Credinţa ortodoxă şi experiența ascetică îndumnezeitoare rup, destramă acel „văl" al necunoaşterii necunoscutului Dumnezeierii – niciodată cunoscută după fiinţa Sa – făcându-ne să vedem lumina dumnezeiască.

Prin „vălul nefiinţei" ar putea arăta şi altceva, dar eu nu ştiu ce.

Se rupe acest văl, „când dragostea" dumnezeiască, „ne-adună în tăcerea" inimii, în rugăciune fără imagini şi fără gând mental.

169. A înviat în Trup de cer Cuvântul
Şi a rămas în noi călcând abisul;
Te cheamă azi, suspină-ntreg pământul,
Căci ne-ai sădit în sânge Paradisul.

A înviat a treia zi din morţi, în trup înduhovnicit, îndumnezeit, Cuvântul întrupat, Fiul lui Dumnezeu şi a rămas în noi şi cu noi de la Botez, „cu moartea pe moarte călcând", adică cu moartea Sa stricând moartea noastră şi călcând sau surpând abisul păcatului sau „peretele despărţitor" dintre noi și Dumnezeu.

Pe Tine, Doamne, azi, acum, Te cheamă toţi cei care cred şi Te iubesc pe Tine, dar „ştim, (totodată, şi) că toată făptura împreună suspină şi împreună are dureri până acum" (Rom. 8, 22).

Acest dor după îndumnezeire este în toţi, pentru că prin harul Sfântului Duh, ne-ai sădit în inimă dorul de Împărăţia Ta, Dumnezeule Mare, Stăpânitorule a toate!

173.Te-ai înălţat văzut de noi la ceruri
Ca să ne laşi în suflet bucuria,

De-a căuta prin Duh şi adevăruri.
Să înflorim cântându-Ţi veşnicia!

Primul vers se referă la F. Ap. 1, 9: „pe când ei priveau, S-a Înălţat şi un nor L-a luat de la ochii lor”.

Deşi Te înalţi de la noi, „ne laşi în suflet bucuria”, pentru că „nu vă voi lăsa orfani: voi veni la voi” (In. 14, 18). Iar „Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învăţa toate şi vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu” (In. 14, 26).

Bucuria pe care ne-ai dat-o nouă, Doamne, e aceea care vine prin trăirea în Duhul Sfânt şi în adevărul sfânt al Sfintei Ortodoxii, prin care înflorim, ne îndumnezeim, cântându-Te pe Tine, Cel pururea veşnic, Dumnezeule al celor văzute şi nevăzute.

177. Dumnezeiesc mister!... Admir făptura,
De veşnicie astăzi tot mai trează,
Nu ne înfrâng torturile, nici ura,
Părtaş în trup Cuvântul scânteiază!

Ceea ce văd în extaz e „dumnezeiesc mister”, e taina negrăită a bunătății lui Dumnezeu.

Admir, contemplu Împărăţia Cerurilor în vedere dumnezeiască, care „astăzi”, când o văd, mi se pare tot mai pură, „mai trează”, mai vie, mai plină de veşnicia ei preadumnezeiască.

Simţind-o şi trăind-o nu mai mă temem de torturile securităţii şi nici de ura torţionarilor.

Dumnezeiescul Ilie mi-a destăinuit cândva, că învăţase şi pe alţii rugăciunea lui Iisus şi că, unii dintre ei, ajunseseră la lumina dumnezeiască, la vederea ei și nu era el singurul, care avea experiențe extatice îndumnezeitoare.

De aceea raportarea sa la *noi* e cu atât mai justificată din punct de vedere istoric, faptic.

Versul al patrulea se poate referi atât la persoana Mântuitorului Hristos cât şi la el.

Fiind în Trup, în faţa mai multor oameni şi de mai multe ori, chipul Domnului a scânteiat de lumină dumnezeiască.

Tocmai de aceea, „cei din corabie I s-au închinat zicând: *Cu adevărat Tu eşti Fiul lui Dumnezeu*” (Mt. 14,33) iar pe Muntele Taborului „ucenicii au căzut cu faţa la pământ şi s-au spăimântat foarte” (Mt. 17,6) iar cei ce vroiau să-L prindă pe Domnul „s-au dat înapoi şi au căzut la pământ” (In. 18,6).

Referindu-se la viaţa lui duhovnicească, versul poate spune faptul, că aşa cum Domnul, în trup fiind, scânteia de lumină dumnezeiască, tot aşa şi acum, în trupul lui, datorită despătimirii, iluminării şi unirii sale cu Dumnezeu, „Cuvântul scânteiază”, îl umple de vederea şi trăirea luminii dumnezeieşti necreate.

181. Am răsărit cu soarele, cu luna,
Cu spaţii şi cu vremuri am cules,
Prin Fiul, întru Tatăl, să fim una!
Cu electroni, cu-ntregul univers.

M-am născut sub soare şi sub lună, cu conştiinţa că sunt sub ele şi ele deasupra mea. Pot exista şi alte semnificaţii simbolice sau mistice.

M-am format datorită mediului şi timpului în care am trăit. În viaţa mea, am fost unul care „am cules” din toate, cele care sunt spre slava lui Dumnezeu şi adevărate, „ca să fie (toţi) una precum suntem şi Noi” (In. 17, 11), „după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine, aşa şi aceştia în Noi să fie una” (In. 17, 21), „precum Noi una suntem” (In. 17, 22).

De la cele mai mici particule şi până la lucrurile cele mai mari ale universului „să fie (toate) una”, adică împlinirea cuvintelor: „am văzut cer nou şi pământ nou; căci cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut” (Apoc. 21, 1).

185. Ameţitoare fulgere m-afundă,
În tot ce simt, ce-aud şi ce privesc,
În dragoste vibraţie sunt, undă,
În neclintire-s cel ce mă clintesc.

„Ameţitoare”, neînchipuite şi neaşteptate „fulgere” de lumină dumnezeiască, „m-afundă”, mă adâncesc, mă fac să pătrund în tot ceea ce experiez.

Experiez în Duhul Sfânt, cu ajutorul simţurilor duhovniceşti. În dragostea mea pentru Tine, Doamne, sunt „vibraţie” şi „undă” în Duhul Sfânt.

„Vibraţie” şi „undă” desemnează, pentru Văzătorul de Dumnezeu, manifestările sufletului dar, mai ales, ale inimii duhovniceşti, în timpul vederilor mistice.

În neclintirea pe care mi-o aduce vederea slavei Tale, eu sunt cel ce mă clintesc. Pentru că numai Sfânta Treime e nemişcată cu desăvârşire dar mişcă pe toate câte sunt.

Pentru cei care au o experiență teologică și mistică profundă e vorba despre „stabilitatea mobilă”.

189. Cu plânsul greu, cu pământeană gură,
De piatră, vegetaţie-ntrupare,
Rugămu-ne (suntem a Ta făptură):
Ne cheamă iar la cer, Cutremurare!

„Cu plânsul greu” al urmărilor păcatelor noastre, „cu pământeană gură” de rugăciune şi de cereri stăruitoare, ce scoate cuvinte şi gânduri de „piatră”, neînsufleţite de Duhul Sfânt, „vegetaţia”, universul întreg şi tot ce e întrupat, Te roagă pe Tine, Doamne.

Noi, făptura Ta şi lucrurile mâinilor Tale, ne rugăm ca să ne chemi din nou la Tine, la cerul vederii Tale!

Tu, „Cutremurare” a toate câte sunt, cheamă-ne iarăși la cerul vederilor Tale preasfinte și îndumnezeitoare!

Învăţătorul a numit pe Dumnezeu „Cutremurare”, ca să exprime starea lui sufletească în faţa Prea Sfintei Treimi, conform cu: „Slujiţi Domnului cu frică şi vă bucuraţi de El cu cutremur” (Ps. 2, 11).

Cutremurare a iubirii, a prea marii bucurii de Dumnezeu, Cel Preaiubitor de oameni și Preamilostiv.

193. Măreaţă şi fantastică e viaţa!
Din orice punct, noiane de scântei!
Sunt clipele ca flacăra, ca gheaţa,
Când ne luptăm la limitele ei!

Înaltă şi de nedescris e viaţa în Duhul Sfânt şi în vederea luminii dumnezeieşti sau privită prin aceasta!

În al doilea vers avem o vedere extatică exprimată lapidar, ca într-un haiku.

Învăţătorul vedea „puncte", „sori" din care izvorau „scântei", „universuri", „lumi" ale luminii dumnezeieşti.

Văzând în lumina dumnezeiască toate acestea, simt şi trăiesc şi percep atât cu inima – inimă, care e ca o flacără aprinsă, mistuitoare, plină de avânt şi de râvnă dumnezeiască – dar şi cu mintea, căutând să le înţeleagă şi să discearnă asupra lor, asupra semnificaţiilor lor.

În versul al patrulea e vorbă de o trăire, la limitele fireşti ale fiinţei noastre, a vieții mai presus de fire şi dumnezeiască.

Adesea, Dumnezeiescul Ilie îmi vorbea despre epuizarea enormă, colosală, pe care i-a provocat-o rugăciunea isihastă și, mai apoi, vederea luminii dumnezeiești, pentru că efortul rugăciunii, chinurile pușcăriei și, pe deasupra, mărețiile vederiilor dumnezeiești l-au adus la o slăbiciune extremă.

De aceea, aici, în acest ultim vers, vorbește despre luptă duhovnicească la limitele suportabilității umane, a puterii umane.

197. Înţelepciunea pare nebunie
Şi neghiobie fiinţelor din glod...
Năvală fii! Spre ceruri să învie,
Din putrezirea morţii, veşnic rod!

Înţelepciunea dumnezeiască pare nebunie celor necredincioşi pentru că „gândurile Mele nu sunt ca gândurile voastre şi căile Mele, ca ale voastre" (Is. 55, 8).

Și, „dacă i se pare cuiva, între voi, că este *înţelept* în veacul acesta, să se facă *nebun*, ca să fie *înţelept*" (I Cor. 3,18).

„Căci înţelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu” (I Cor. 3, 19) iar „frica de Dumnezeu este începutul înţelepciunii; (și) cei fără de minte dispreţuiesc înţelepciunea şi stăpânirea de sine” (Pilde1, 7).

Înțelepciunea pe care ți-o aduce curăția și rugăciunea neîncetată pare *nebunie* pentru cei care pururea se întinează. Pentru cei care sunt în glod, în lucruri pământești, în țărâna păcatelor acestei lumi.

În versul al treilea suntem îndemnaţi: „Năvală fii!”, „Duhul să nu-L stingi!” (I Tes. 5,19), „La sârguinţă, nu pregeta!” (Rom. 12,11), „Cu duhul fii fierbinte!” (Ibidem).

Mergi spre ceruri, ca să învie sufletul tău din putrezirea morţii păcatelor. Pentru ca să aduci „veşnicul rod” al faptelor bune, sufletul tău cel osârduitor, care s-a ridicat din cele trecătoare.

Poemele luminii necreate dar care se creează[118]

„ De Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu
şi Tatăl Meu îl va iubi pe el şi la el vom veni şi
locaş la el ne vom face şi Eu Mă voi arăta lui”
(In. XIV, 21, 23)[119].

Deschidere

– Cerul –

201. Un cânt liturgic pieptul mi-l străpunge,
Mă strânge gândul, visul nu-mi ajunge!...
Aş vrea cuvântul forme noi să prindă,
Făptura mea să fie o oglindă.

Un cânt liturgic – pe care, cu siguranţă, îl repeta mereu şi de el se simţea ataşat – inima îmi străpunge cu frenezie.

Dar gândul şi mintea mea nu sunt învăţate cu asemenea intensităţi spirituale, cu toate că visele împlinirii mele în lumea ceasta nu-mi ajung, nu mă satisfac.

---

[118] Pentru că așa apare celui care o vede: lumina dumnezeiască arată noi și noi aspecte, noi și noi vederi și lucruri indescriptibile. Lumina e *necreată*, pentru că izvorăște din Dumnezeu din veșnicie. E *necreată* pentru că nu e *o creație* a lui Dumnezeu ci e *viața ființială*, proprie a lui Dumnezeu.
Însă slava necreată și veșnică a lui Dumnezeu creează noi și noi forme în sine, se arată în diverse forme celor care o văd (lucruri despre care Dumnezeiescul Ilie dă mărturie în cărțile sale, cum au făcut-o rari Părinți ai Biserici), fapt pentru care ea e mereu creatoare și mereu preaacaparantă și de neimaginat.

[119] Textul acesta scriptural e recompus de către el.

Aş vrea să prindă cuvântul noi realităţi, mai bine-zis, adevărata viaţă, adevărata realitate iar fiinţa mea să fie asemenea unei oglinzi, datorită curăţirii inimii, a minţii şi a sufletului meu şi prin care să-L pot vedea pe Dumnezeu și întreaga existență.

205. Şi în lăuntru şi-n afară, veşnic
Altar, aprinsă în al vieţii sfeşnic,
Focar, să prind giganta-ntretăiere
A tot ce-i viu între neant şi sfere…

Şi în mine însumi şi, prin slava dumnezeiască, și în afară de mine, vreau să fiu un „veşnic altar" de jertfă, în care făptura mea, fiinţa mea, să fie aprinsă de focul Duhului Sfânt, în sfeşnicul vieţii veşnice.

Să fiu focar, să prind marea întretăiere, în mine însumi, datorită slavei Sale, a vieţii dintre *creaţie* şi *neant*, a *vieţii dumnezeieşti*[120].

……………………………………

209. Şi-acum, în urma cântului uitat,
Vin să v-aduc adâncul revelat,
În trupul ars de negură şi jar
Şi bântuit de duhuri şi de har.

Acum, după ce am uitat cântecul dorinţei mele de împlinire duhovnicească[121], vă aduc vouă, cititorilor mei, adâncul

---

[120] Linia punctată, existentă după această strofă, ca peste tot în opera sa, exprimă faptul că unele versuri sau strofe din poemul respectiv le-a uitat...până a ieșit din detenție și și-a întocmit manuscrisele.
Și adesea regreta faptul că a uitat versuri și poeme întregi și că i s-a luat, de către Securitate, imediat după eliberare, un caiet plin cu mărturisirile sale mistice. A împrumutat acest caiet unui preot de la catedrala din Turnu Măgurele (părintelui Bâldescu, pe care l-am cunoscut și eu ca elev seminarist) și, de la acela, în urma unei percheziții la domiciliu mi se pare, lucrătorii Securității i-au luat manuscrisul...care nu știm unde se află...dacă se mai află pe undeva.

de vederi şi de înţelegeri duhovniceşti, revelat mie, în lumina dumnezeiască.

Căci s-a unit lumina dumnezeiască cu trupul meu, ars odinioară de negura păcatului şi de jarul poftei „ispitelor tinereţii”, bântuit / luptat de către draci, dar și umplut de har.

213. C-am încercat s-apun în veşnic eu,
Şi-am înflorit în cer şi-n Dumnezeu.
Din anii grei, prin tot ce am trecut,
Rotiri de îngeri, temple… îmi stau scut.

Dorind să rămân, în tinereţe, o personalitate numai pentru mine, îngustată de egoism, în „eu-ul veşnic al meu”, prin urcuşul duhovnicesc însă, am înflorit în cerul luminii dumnezeieşti şi în Dumnezeu mai apoi.

Vederile dumnezeieşti şi tot ce am înţeles de-a lungul vieții mele, „îmi stau scut”, „mă apără de neant şi de rău”. Experienţa mea duhovnicească e scutul, tăria mea, în neputințele de tot felul.

Rotirile de Îngeri și *templele* sunt amănunte din vederile sale dumnezeiești. A văzut Puteri cerești, care se roteau și pe anumiți Sfinți ca temple, ca Biserici de culori diferite, personalizate, despre care dă detalii.

Aiud, 1956.

[121] O reexprimare a regretului că a nu a plecat la mănăstire, unde, Fericitul Ilie credea, că ar fi rămas să trăiască în slava lui Dumnezeu, la fel ca în pușcărie.

I

– *Înduhovnicire* –

217. – Ritmul ce îmbină frumuseţi[122],
Dorul ce te'nvăluie sunt Eu;
Te atrag, să Mă priveşti
mereu…
Căile spre Mine să le'nveţi.

Cel care îți revelează într-un anume ritm şi într-o anume formă, frumuseţile dumnezeieşti şi îţi dă dorul dumnezeiesc ce îţi învăluie inima, sunt Eu, Dumnezeu Tatăl!

Eu te atrag, ca la Mine să priveşti tot timpul şi căile Mele să le înveţi şi să le păzeşti, adică poruncile Mele.

221. Jertfă şi iubire, rai din rai
Fiului şi Duhului să dai!…
– Voia mea în voia Ta o-nchin
Tată, fiu primeşte-mă…Amin!…

Jertfa faptelor tale bune şi a voinţei tale smerite şi umilite, cât şi iubirea faţă de aproapele, datorită iubirii pentru Mine, care sunt rai, pentru că de la Mine le-ai primit şi ai avut putere să le faci, să le dai ca un rai pentru ceilalţi, pentru ca Dumnezeului Fiu şi Dumnezeului Sfânt Duh să le dai.

Pentru că Eu lucrez, prin Fiul Meu, întru Duhul cel Sfânt toate şi plinesc toate, după cum Eu doresc.

[122] Strofa aceasta şi următoarea sunt un motto al poemului de faţă.

Fericitul Ilie răspunde afirmativ la chemarea Tatălui ceresc. De aceea spune: Iată vin ca să fac voia Ta, Dumnezeule, şi nu voia mea! Mă supun Ţie şi voia mea Ţie Ţi-o închin. Tu, Tatăl meu ceresc, primeşte-mă şi pe mine ca fiu al Tău. Aşa să fie cu mine!

1

225. Fiinţa'nlăcrimată piere'n valuri;
Adânci fiori din slavă o topesc,
Învie'n duh lumină fără maluri,
Din Tatăl ceruri fumegă, ţâşnesc…

Fiinţa mea, plină de lacrimi duhovniceşti, „piere", se afundă în „valurile" luminii dumnezeieşti.

„Adânci fiori" dumnezeieşti, din lumina dumnezeiască, „o topesc", o transfigurează.

Învie duhul meu şi vede lumină dumnezeiască „fără maluri", fără margini.

Din Dumnezeu Tatăl văd ceruri fumegând datorită iubirii dumnezeieşti şi ţâşnind. Văd ceruri care se creează la nesfârşit.

229. – Iubita mea lumină'mbrăţişată
De roţile Puterilor din cer,
Izvor e de cântare ne'ntinată,
De zbor de Îngeri ce mă smulg din ger.

Lumină dumnezeiască, pe care inima mea te iubeşte, eşti îmbrăţişată – aşa te văd eu – de Puterile cereşti, care „se văd ca nişte roţi, care se îngrămădesc şi în centrul ei (al fiecărei „roţi" în parte) se vedea parcă Dumnezeirea"[123].

Aceasta, lumina dumnezeiască, e în mine izvor de cântare şi de preamărire a Prea Sfintei Treimi, fără întinăciune, prin

[123] Mi-a spus autorul nostru, cu privire la acest vers. Adică e vorba de o descriere extatică.

gânduri din partea demonilor, dar şi izvor de linişte, de împlinire, de bucurie duhovnicească, care mă face să mă smulg din „gerul vieţii, al existenţei”[124] pământeşti.

233. Fecioară’n alb văzduh încoronată
Ce naşte-n inimi Soarele din cer,
În duh, în trup, în glas, îmbujorată
De roiuri de miresme ce nu pier…

Lumina dumnezeiască e încoronarea „văzduhului” veşniciei. Ea naşte în inimile binecredincioase pe Dumnezeu Cuvântul întrupat şi înălţat la cer, Care este în cer și ține toate câte sunt în palma Sa sau, mai degrabă, Hristos Se arată plin de slavă în inimile care se sfințesc pentru El.

În duhul, trupul şi glasul celui care o vede, lumina dumnezeiască se face „îmbujorare”, bucurie, veselie dumnezeiască.

Ea aduce „roiuri”, mulţimi de miresme duhovniceşti, care nu pier din amintirea celui ce le-a trăit.

237. Mireasa veşniciei se arată!…
Plin de iubire, nu ştiu ce să-i cer!…
Văd Pruncul[125] ei, simt braţele de Tată,
Şi trupul meu e templu, e în cer!…

Prea Sfânta Fecioară, Maica Fiului lui Dumnezeu întrupat, care e în acelaşi timp Fecioară, Mireasă şi Maică a Sa, se arată, mi se arată.

Şi nu ştiu ce să-i cer pentru mine, pentru viaţa mea.

[124] Un alt comentariu al său. După cum am spus mai înainte, am discutat cu Fericitul Ilie, de-a lungul timpului, întreaga carte și, la unele lucruri, voi cita, ca și aici, în mod textual, cum dorește el ca noi să-i înțelegem textele.
[125] În manuscris nu era cu majusculă.

Văd pe Cel ce Ea L-a născut, pe Viaţa tuturora. Și simt „braţele părinteşti" ale lui Dumnezeu Tatăl, care mă ţin în urcuşul meu duhovnicesc.

Trupul meu, învăluit în lumina dumnezeiască, e templu al Sfântului Duh, fiind în cerul luminii dumnezeieşti.

241. Spiritul meu cu Tatăl e, oriunde…
E nevăzut, e veşnic, şi e viu…
Una în Fiul, taina mă pătrunde
O strălucire-n duh şi trup; sunt fiu!

Spiritul meu, în Duhul Sfânt, e cu Dumnezeu Tatăl, oriunde e Dumnezeu Tatăl iar Dumnezeu, cu Care spiritul meu este, e nevăzut, e pururea veșnic, e viu...

Celelalte atribute ale Dumnezeirii sunt marcate prin punctele de suspensie ale celui de al doilea vers.

Taina dumnezeirii o văd în şi prin Fiul lui Dumnezeu şi taina aceasta prea sfântă mă pătrunde şi în strălucirea una a luminii dumnezeieşti în duhul şi trupul meu, îmi dau seama şi ştiu că sunt *fiu*, pentru că „Duhul Însuşi mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem *fii ai lui Dumnezeu*. Şi dacă suntem *fii*, suntem şi *moştenitori – moştenitori ai lui Dumnezeu* şi *împreună-moştenitori* cu Hristos" (Rom. 8, 16-17).

245. Cu Duhul Sfânt e sufletul meu zare,
Înfiorare, curgere, izvor,
Nimb de culori în melodii, schimbare,
În slava crucii către Soare, nor…

Împreună cu Duhul Sfânt şi în Duhul Sfânt, sufletul meu vede, ca într-o zare, ceea ce „naşte" lumina dumnezeiască. Din suflet şi în sufletul meu, lumina dumnezeiască se vede ca cea care înfioară prin profunzimi, delicateţe şi măreţie; ca cea care „curge" neîncetat sub diferite forme şi aspecte dar şi care

„izvorăşte” mai presus de înţelegere şi de cuprindere, imagini şi înţelegeri dumnezeieşti.

Acest nimb, această măreţie a culorilor luminii dumnezeieşti, în melodiile percepute de spirit în Duhul Sfânt, este o schimbare nesfârşită.

Dar în slava crucii către Hristos Dumnezeu, în comparaţie cu slava pe care o primim de la Dumnezeu, pentru crucea pătimirilor noastre, ceea ce vedem acum e „nor”, e umbră, pe lângă ceea ce vom primi în cer.

Căci „pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea ce ni se va descoperi” (Rom. 8,18).

249. Sufletul meu e întreitul sfeşnic
Ce arde-n faţa Tronului ceresc
Şi-n trupul mistic, cu mireasa-n veşnic
Extaz din veac, plinindu-mă, slăvesc!…

Sufletul meu, cu întreitele sale însuşiri (raţiune, voinţă şi simţire) e un sfeşnic duhovnicesc, ce arde în iubirea adusă de Sfântul Duh şi în Sfântul Duh, în faţa Tronului ceresc al Sfintei şi de viaţă făcătoarei Treimi.

În trupul meu duhovnicesc, cu lumina dumnezeiască cea prea veşnică, într-un extaz dumnezeiesc, mai presus de timp, mă împlinesc şi, pentru aceasta, slăvesc neîncetat pe Dumnezeu nostru Cel prea iubitor.

253. Iubirea-n Duh mă umple de miresme,
Azi tainele trăite le-nţeleg.
Trupul şi mintea sunt catapetesme,
Cu florile simţirii miez culeg.

Iubirea dumnezeiască, în Duhul Sfânt, mă umple de miresme duhovniceşti. Azi, în Duhul Sfânt, tainele trăite în lumina dumnezeiască le înţeleg, mi se fac cunoscute sufletului şi inimii mele.

Pentru vederea luminii dumnezeieşti şi a Împărăţiei Cerurilor, trupul şi mintea sunt „feţe ale spiritului”[126], „catapetesme”.

Dumnezeu fiind dincolo de ele şi dincolo de ele, făcându-se cunoscut oamenilor, prin Duhul Sfânt.

Prin florile virtuţilor simţirii mele duhovniceşti, culeg, adun, miezul înţelegerii şi al vederii neînşelate, curate, profunde, duhovnicești.

257. Cresc aurii roz-albele văzduhuri,
Mii de culori şi forme se-nteţesc;
La margini, Îngeri, fulgere şi duhuri
Ţes un măreţ veşmânt împărătesc.

În primul vers avem o vedere personală, care va fi dezvoltată la capitolul *Despre culori* al acestei cărţi. „Cresc aurii roz-albele văzduhuri”[127] ale luminii dumnezeieşti, în vederea mea în Duhul Sfânt.

Şi mii de culori şi forme dumnezeieşti se-nteţesc, se înmulţesc, pe măsură ce și vederile mele duhovniceşti sporesc în repeziciunea cu care se nasc.

La „marginile” vederii duhovniceşti, văd Îngeri, „fulgere” de natură spirituală şi „duhuri”, probabil Sfinţi.

Nu ştiu ce se desemnează prin „fulgere”.Tot ceea ce se vede în lumina dumnezeiască e ca o ţesere de veşmânt împărătesc al Dumnezeirii.

261. Neprihănirea-n Îngerii[128] dulceţii
Şi frăgezimea spiritului pur
Îşi freamătă vâlvorile vieţii
Pe trâmbiţe de aur în azur!…

[126] Comentariu al autorului.
[127] Ibidem.
[128] În manuscris nu există majusculă.

Neprihănirea care se vede în Sfinţii Îngeri, ca o dulceaţă dumnezeiască şi frăgezimea pe care o capătă spiritul uman în lumina dumnezeiască, îşi freamătă, îşi fac cunoscute „funcţiile vitale”[129], izvorul vieţii lor.

„Pe trâmbiţe de aur”, poate desemna o anumită vedere personală, pe care a văzut-o în azurul luminii dumnezeieşti.

Remarcăm aici substantivul *vâlvoare*, care, potrivit DEX-ului, desemnează atât *o lumină incandescentă*, cât și *vârtejurile de apă*.

Cred că Fericitul Ilie a desemnat prin acest cuvânt modul viu în care lumina dumnezeiască umple de putere de viață persoana noastră, privind astfel cuvântul în latura lui metaforică.

265. Împărăţia Cerului roieşte [130]
Dintru lumina vieţii fără fund…
… Sfânt inima topită se răneşte
Şi ochii minţii-n scăpărări s-ascund.

Împărăţia Cerului roiește, creează continuu din lumina dumnezeiască nesfârşită şi necuprinsă.

Adică eu, în extaz, am văzut noi și noi lucruri, noi și noi forme dumnezeiești, noi și noi ființe spirituale, de aceea am văzut lumina dumnezeiască ca o creatoare continuă de viață și de expresivitate.

Inima smerită şi umilită se răneşte de iubirea sfântă, pe când, ochii văzători ai minţii se ascund, îşi găsesc vederea, în scăpărările luminii dumnezeieşti.

269. Oricât m-apropii… sunt departe, plâng,
Mai străvezii, noi ceruri se desfac…
… Sfânt… Duhul Sfânt mă scoate din adânc…
În slava nunţii Mirelui mă-mbrac!

---

[129] Comentariu personal al autorului.
[130] În alt manuscris, în locul lui „roieşte” se află „vuieşte”.

Oricât m-apropii de Dumnezeu sunt întotdeauna departe de El şi din cauza acestui lucru plâng.

Aflându-mă în această stare, mai străvezii, noi ceruri ale luminii dumnezeieşti, se desfac privirii mele duhovniceşti, pentru că, într-un mod sfânt, Duhul Sfânt mă scoate din adâncul păcatelor şi al morţii.

Și în El, în Duhul Sfânt, în slava luminii dumnezeieşti, în care sufletul meu se uneşte cu Hristos, Mirele ceresc, eu mă îmbrac.

II

– *Împărăţia Cerurilor* –

273. „Îngeri, trâmbiţe, glas[131],
Pe apele mării…
În duhul cântării,
În voia lor mă las”.

Îngerii, trâmbiţele, glasul...pe toate astea le vedea şi le auzea în cer, în vedere dumnezeiască și nu sunt *metafore* ale autorului nostru.

Pe apele mărilor de lumină dumnezeiască, în ritmul cântării duhovniceşti, mă las purtat de ele.

277. Cetatea se clădeşte din safir
În flăcările inimii curate,
Esenţele luminii necreate
Prin uşi de nestemate le respir.

Cetatea Noului Ierusalim, Împărăţia Cerurilor, se clădeşte din safirul purităţii şi al curăţiei, în flăcările iubirii unei inimi curate.

Iar esenţele de înţelegere şi de adevărată viaţă dumnezeiască, ce le aduce lumina dumnezeiască necreată, prin uşile vederii şi ale simţirii interioare duhovniceşti, *le respir*, adică *mă împărtăşesc* de ele.

Acestea îmi devin la fel de *cunoscute* şi de *prezente*, ca *aerul pe care îl respir*.

[131] Această strofă e motoul poemului.

281. Culori din zori, amiezi şi din amurg
Mi-apar; miresme, forme vii şi grai…
…Patru puteri în cruce-n drum spre Rai[132]…
Din Soarele din mijloc ceruri curg.

Vederi ale luminii dumnezeieşti „din toată ziua” şi din toată noaptea – pentru că vederea luminii dumnezeieşti nu e legată de timp sau spaţiu – îmi apar şi le înţeleg în parte, sub arătarea de miresme dumnezeieşti, de forme vii – de multe ori simbolice – şi de graiuri cereşti, pe care le văd şi le aud şi le simt în lumina dumnezeiască.

Patru roţi, patru Puteri cereşti în formă de cruce, le văd, spiritual, mergând spre Rai.

Din Hristos Dumnezeu sau din Prea Sfânta Treime, Care stă în mijlocul a tot ce există, cerurile luminii dumnezeieşti curg, apar, se dezvoltă.

285. Sorbit de zbor şi glasuri îngereşti,
Spre curţile de aur din aripi de gând
Suspin voi da, lumina să Ţi-o cânt,
Arzând în slava bolţii-mpărăteşti !

Sorbit, acaparat de zborul vederii în slava Dumnezeierii şi de glasurile îngereşti auzite în această stare, „spre curţile de aur” ale Împărăţiei Cerurilor...eu zbor, cu „aripi(le) de gând” ale minţii curate.

Voi da suspin şi voi plânge, voi suferi, pentru ca să cânt lumina dumnezeiască şi despre ea să vorbesc, Doamne, arzând în lumina dumnezeiască a „bolţii-mpărăteşti”.

[132] Fără majusculă în manuscris.

289. Mireasă, feciorie[133] în trei Sori,
Blândă surâzi; înfiorată prinzi
Logosul viu în ape de oglinzi;
Temple pe nori strălucitori cobori…

Prea Curată Fecioară, tu, care ai născut pe Fiul lui Dumnezeu, pe Cel Unul Născut din Tatăl (pentru că cei „trei Sori" indică cele trei persoane ale Dumnezeirii) în blândeţea ta, surâzi tuturor celor care te caută cu inima curată.

Pentru că tu ești cea care, înfiorată, ai zămislit pe Hristos Dumnezeu în apele curate ale pururea feciorei tale.

Aceasta e o primă înțelegere a primelor trei versuri, adică *mariologică*. O a doua, *experențială*, vorbește despre lumina dumnezeiască, care e *mireasă* și *fecioară*, plină de curăția Treimii Celei Prea Sfinte.

Tu, lumină cerească, necreată, îmi surâzi în trupul meu cu blândețe și tu mă duci să-L văd pe Logosul creator și mântuitor al lumii în apele de oglinzi ale slavei Sale.

În ultimul vers e vorba despre templele duhovniceşti ce coborau pe norii strălucitori, spirituali şi pe care le-a văzut în vedere dumnezeiască. În partea a doua a cărţii, se fac referiri detaliate la aceste aspecte ale vederilor sale extatice.

2

93. Slavă, lumini, în trup te înfioară;
Surâs din cer, sclipirile zăpezii,
Te poartă-n har în Soarele amiezii
Mirelui dar, părelnică fecioară[134]…

---

[133] În manuscris era cu majusculă.
[134] Ibidem.

Lumina dumnezeiască, luminile descoperirilor şi ale înţelegerii, ce s-au arătat în trupul său, l-au înfiorat prin natura lor dumnezeiască, l-au umplut de o mare iubire şi dulceaţă dumnezeiască dar şi de o teamă şi de o cutremurare sfântă a inimii şi a sufletului.

Ce a primit şi a văzut, a fost un „surâs” plin de iubire şi de măreţie, din cerul Sfinţilor lui Dumnezeu şi al sfinţeniei.

„Sclipirile cele pure” ale curăţiei şi ale îndumnezeirii, care l-au purtat în harul Sfântului Duh, în Hristos Dumnezeu, în amiaza cea mai înfocată şi dogoritoare a vederii Lui.

Cel curat şi îmbogăţit de lumina dumnezeiască şi de vederi şi înţelegeri minunate şi dumnezeieşti e un dar sau se aduce în dar Mirelui ceresc, în schimbătoarea şi mereu noua, lumină dumnezeiască.

297. – Cetate sfântă-n sfântă feciorie –
Purtând veşmântul valurilor mării,
Locaş iubirii şi neîntinării
De frumuseţea Mirelui…mai vie!…

Sfânta şi dumnezeiasca Împărăţie a Cerurilor, în sfântă feciorie şi puritate dumnezeiască, poartă veşmântul valurilor dumnezeieşti, ale mării de lumina dumnezeiască. Ea este locaş veşnic al iubirii, al curăţeniei şi al purităţii dumnezeieşti.

Datorită frumuseţii lui Hristos Dumnezeu, pe care o văd în inima mea şi, în Sfântul Duh, în tot cerul, văd mai vie Împărăția Lui, mai pură, de negrăit.

301. Un nou pământ şi ceruri mi s-arată
Vădit şi mai temeinic decât huma…
Iar sufletele trupuri şi-iau acuma,
Lumină din lumină preacurată.

Primul vers vorbeşte despre ce i s-a arătat în vedere duhovnicească.

Sfântul Isaia: „Eu voi face ceruri noi şi pământ nou” (Is. 65,17), loc care era unul profetic pentru Sfântul Nicolae Cabasila, pentru că vedea aici o profeţire a Sfintei Fecioare Maria.

Sfântul Ioan: „Şi am văzut cer nou şi pământ nou” (Apoc. 21, 1), cu referire la viitoarea transfigurare, prin slava lui Dumnezeu, a întregii creații.

Acest univers transfigurat, văzut mai înainte, prin Sfântul Duh, este, pentru omul înduhovnicit, mult mai înţeles şi mult mai statornic decât universul trecător de acum.

Iar sufletele, îşi iau „trupuri” de lumină, în această vedere minunată dumnezeiască, căci „cum este Cel ceresc, aşa sunt şi cei cereşti” (I Cor. 15,48). „Trupuri” de lumină din lumina preacurată şi dumnezeiască a Sfintei şi de viaţă făcătoarei Treimi.

305. Dulci zările respiră, se-mpânzesc
Verde, roz-alb ca florile răpite,
De-un vânt uşor, miresme pribegite,
Privind la Îngeri[135], sfinte poposesc…

În Duhul Sfânt văd dulcile zări ale luminii dumnezeieşti cum respiră, cum se-mpânzesc, având culoarea verde, apoi roz-alb, ca florile „duse”, răpite de un vânt uşor duhovnicesc. Sunt ca nişte miresme, „care călătoresc de colo-colo” [136] în vedere duhovnicească.

Aceste creaţii ale luminii dumnezeieşti, privind la Îngerii din cer, se opresc, poposesc într-un mod sfânt, şi la cel care le vede în Duhul Sfânt.

309.…Sfânt…Duhul Sfânt ne poartă
ca să ştim,
Ne murmură în pânze la corăbii…

[135] Fără majusculă în manuscris.
[136] Îmi spune Dumnezeiescul Ilie.

Cu sufletele suliţe şi săbii
Spre frumuseţea cerului ţintim!…

În mod sfânt şi duhovnicesc, Duhul Sfânt ne poartă ca să ştim toate, „ne învaţă toate şi ne aduce aminte despre toate, cele spuse de Hristos Dumnezeu" (In. 14, 26), pentru că „Dumnezeu toate le lucrează, spre binele celor ce Îl iubesc pe Dumnezeu" (Rom. 8, 28).

Duhul Sfânt ne murmură în pânzele corăbiilor sufletelor noastre, ca să mergem mai departe, cu „străpungeri şi săbii cercetătoare"[137] ale sufletului, căci ţinta creştinilor ortodocşi e cerul, frumuseţea cerului, cea veşnică şi nepieritoare.

313. Din dorul viu, din calea-ndepărtării
Cuvântul, Tatăl înapoi ne cheamă
Şi dragostea de fecioria mamă,
Şi-albaştrii Îngeri[138] ai însingurării.

Prin dorul viu al dragostei dumnezeieşti suntem chemaţi, „din calea (în care eşti) departe de Dumnezeu"[139], de Dumnezeu Fiul, de Dumnezeu Tatăl, Care ne cheamă înapoi la El.

„Înapoi" ne cheamă şi dragostea de starea de feciorie, de puritate, care e mamă a sfinţeniei, precum şi „Îngerii care sunt singuri"[140], în albastrul credinţei lor. Așa îi vedea, ca albaștri, în extaz.

„Numai însingurându-te descoperi Îngerii", mi-a spus într-o zi, Învăţătorul de Dumnezeu.

317. Nestăvilirea spiritului pur
Rodeşte în adâncul nefiinţei;
Te simt în mine reazăm al voinţei

[137] Ibidem.
[138] În manuscris e fără majusculă.
[139] Altă expresie a sa, din convorbirile referitoare la versurile acestea.
[140] Ibidem.

Şi al rotirii lumilor în jur.

Puterile duhovniceşti nestăvilite ale „spiritului purificat”[141] primeşte în ele, de la Duhul Sfânt, noi vederi dumnezeiești, care apar din „adâncul nefiinţei”, de undeva, de la Dumnezeu, deși, la o anumită etapă a vederii dumnezeiești nu te aștepți la ce vine după, la ce urmează...

Și, la propriu, Fericitul Ilie îmi vorbea despre cum începea o vedere dumnezeiască, despre ce conținea, pentru ca, deodată, dintr-un punct al zării de lumină dumnezeiască, pe care o vedea, să se deschidă un alt orizont, un alt cer, mult mai mare, imprevizibil și de necuprins, care ieșea...din nimic, dar, de fapt, era tot *născut* de slava lui Dumnezeu. Pentru că nu poţi să presupui ce îți va da Dumnezeu. Spre ce vedere te va duce.

Pe Tine, Dumnezeule Tată, Te simt în mine sprijin şi tărie a voinţei mele şi a rotirii lumilor din jur. A rotirii lumilor duhovniceşti din jurul tronului Dumnezeirii.

321. Sfinţită-n Duh făptura se-nmulţeşte,
Lumina Ta în mine e ca vinul
Şi Trupul[142] Tău e Pâinea[143], e seninul…
… Cresc fiii Tăi, Dumnezeirea creşte !…

În Duhul Sfânt, „Împărăţia Cerurilor se-nmulţeşte”[144]. Se referă la lumina dumnezeiască care creează, arată, prezintă noi conținuturi dumnezeiești celui care o vede în mod extatic.

Lumina Ta dumnezeiască, Doamne, e ca vinul de ameţitoare („vin…am băut”: Cânt. Cânt. 5, 1).

A se vedea exegeza Sfântului Grigorie de Nyssa la cuvântul *vin* în comentariul său la *Cântarea Cântărilor*.

Iar Trupul Tău cel Sfânt e Sfânta Pâine a Euharistiei, e împăcarea sufletului şi a trupului, prin care cresc fiii Tăi,

[141] Expresie a sa.
[142] Fără majusculă în manuscris.
[143] Ibidem.
[144] Expresie a autorului.

Doamne şi îndumnezeirea lor creşte, căci „există o creştere în Duh”[145], în Duhul Sfânt, nesfârşită.

[145] Ibidem.

II

– Spre Dumnezeu –

325. „Roată de foc[146]
În cer se roteşte…
Lumina fără loc
În veci mântuieşte…”.

E vorba, în primele două versuri, de o vedere dumnezeiască, în care a văzut roți de foc, care se roteau...și, cu timpul, a înțeles că acelea erau formele simbolice sub care a văzut Puteri cerești.

Lumina dumnezeiască care nu are un loc, pentru că ea cuprinde toate, se vede în extaz ca fiind fără margini și ea ne mântuie și acum și în veci.

329. Treime Sfântă, sfântă-mpărtăşire,
Dumnezeire, îndumnezeire.
Triunghiul, Crucea[147], Duhul porumbel,
Îngeri şi fii asemeni întru El.

Prea Sfântă Treime, Care faci sfinţi şi dumnezei după har, prin împărtăşirea harului Sfântului Duh!

Dumnezeire Prea Sfântă, Care îndumnezeieşti pe cei care vor şi se silesc pentru mântuirea lor.

Tată, Fiu şi Sfânt Duh Dumnezeu, pe Sfinţii Îngeri şi pe cei îndumnezeiţi, îi văd asemenea întru Tine.

---

[146] Ca și în cazul poemului anterior, strofa de aici este strofa motou a poemului.
[147] În manuscris nu era cu majusculă.

333. Lumina neclintită de oglindă,
Uimirea minţii, oare s-o cuprindă ?!
Făpturile ce nu le prididesc,
Îngeri pe nori şi zorii Îl vestesc!...

Lumina dumnezeiască, care se arată neclintită, ca o oglindă care mereu străluceşte, se descoperă, se face cunoscută în Duhul Sfânt, prin ceea ce ea creează şi de care sufletul se împărtăşeşte cu nesaţ.

Dragostea, bucuria, pacea şi uimirea împlinitoare, pe care o simte mintea atunci, poate oare să cuprindă vederea a ceea ce se vede în lumina dumnezeiască?!

Făpturile cereşti cărora „nu le fac faţă”[148] prin mulţimea lor şi Îngerii pe care îi văd pe norii duhovniceşti, cât şi zorii luminii dumnezeieşti, Îl vestesc pe Dumnezeu, pe Dumnezeul Cel peste toate.

337. Pe inima topită în amiezi
Din Soarele iubirii curg zăpezi…
Miresme care fumegă în flori,
Blânde furtuni de fulgere-viori.

Pe inima topită „în lumina cea mai intensă”[149] a vederii luminii dumnezeieşti. Pe această inimă curată şi îndumnezeită, din Dumnezeul iubirii şi al milostivirii curg zăpezile duhovniceşti ale luminii dumnezeieşti.

Punctele de suspensie ne lasă cugetul, ca să se înalţe, la ceea ce cuvintele, nu pot reţine.

Miresmele luminii dumnezeieşti fumegă, se arată celui curat şi înduhovnicit ca purtătoare de multă viaţă şi putere duhovnicească, care, deşi apar imediat pentru cel care le vede, sunt deja înflorite, sunt deja pline de o matură bogăţie

---

148 Comentariul autorului.
149 Ibidem.

dumnezeiască, de o desăvârşită plinătate a realităţilor dumnezeieşti.

Sub forma „blândelor furtuni" duhovniceşti erau văzute de către acesta, în extaz, miresmele luminii dumnezeieşti.

„Fulgerele" şi ceea ce Dumnezeiescul nostru Părinte numeşte „viori ale Duhului" sunt vederi duhovniceşti personale.

341. Lumina ce ţâşneşte din havuz
Din depărtări mi-adie în auz…
… Surâsul dulce al viului izvor…
Vine-adumbrit de-al Îngerilor[150] zbor.

Lumina dumnezeiască ce ţâşneşte din „havuzul" Prea Sfintei Treimi, în mod tainic, simplu şi dumnezeiesc, deşi nu ştiu *cum* şi la *ce distanţă* duhovnicească se petrece. Această „ţâşnire" dumnezeiască o aud în duhul meu, în vedere duhovnicească.

Aud „surâsul dulce" al ţâşnirii. „Ca la Sfântul Ilie"[151] Prorocul: „adiere de vânt lin" (III Regi 19,12). El vine de la Prea Sfânta Treime, de la Izvorul vieţii şi al nemuririi. Acesta vine „adumbrit de Duhul Sfânt" şi de-al Îngerilor zbor ceresc.

Ultimele două strofe prezintă realităţi adânci, profunde. Eu nu fac decât să subliniez unele linii trasate de curatul văzător al acestor lucruri negrăite.

Pentru cei care nu le cunosc în mod direct, unele aprofundări li se va părea, cu siguranță, *curioase* şi *exagerate*.

Însă cei care pot da mărturie, în cunoştinţă de cauză, despre conținutul vederilor dumnezeieşti, ştiu că nu se spune despre acelea, decât foarte puţin din măreţia şi forţa lor dumnezeiască.

345. Că uneori, parcă uitând pământul,

[150] Fără majusculă în manuscris.
[151] Comentariul autorului nostru.

Furat de cânturi Îi[152] aud cuvântul,
Mă simt în Duh şi văd prin Duhul Sfânt…
…Sui în lumină veşnică şi cânt !…

În anumite momente, de atâta râvnă şi evlavie dumnezeiască, parcă uit că port trup, parcă uit că sunt pământ. Şi spre El mă înalţ cu cânturi şi rugăciune plină de adoraţie, de dor nespus încât, de-odată, fără să-mi dau prea bine seama, Îl aud, Îi aud cuvântul sau aud cuvintele cereşti.

Poate e o aluzie la ziua în care, în extaz, a auzit rugăciunea „Tatăl nostru", rostită de Puterile cereşti.

În această stare mă simt trăind şi înţelegând în Duhul Sfânt şi tot ceea ce văd, văd prin şi în Duhul Sfânt.

În lumina dumnezeiască, cu suişuri în inima mea (Ps. 83, 6), Ţi-am cântat Ţie, Dumnezeul meu şi „s-a bucurat inima mea" (Ps. 72, 21) de Tine.

349. Din Duh născut, de Tatăl înfiat,
Lumină-n cer Cuvântul m-a'nălţat,
În sânul Său la curtea Împărătesei,
Nuntaş dumnezeirii şi Miresei.

Sunt născut din Duhul Sfânt iar Dumnezeu Tatăl, dacă Duhul Sfânt „mărturiseşte împreună cu duhul meu, că sunt fiu al lui Dumnezeu" (Rom. 8, 16), mă arată fiu al Său după har, „împreună moştenitor cu Hristos Domnul (Rom. 8, 17).

Dumnezeu Cuvântul m-a înălţat, prin neînţeleasa şi neştiuta Lui iconomie, la vederea luminii dumnezeieşti din cer şi în lumină, fără să ştiu cum, mă văd şi eu lumină.

Cu Dumnezeu Cuvântul şi cu Împărăteasa cerului şi a pământului. Căci Prea Curata e Împărăteasa, deşi, pentru Învăţătorul, poate avea şi alte semnificaţii.

---

[152] Fără majusculă în manuscris.

Sunt nuntaş al veseliei veşnice şi de nedescris. Al vederii lui Dumnezeu şi a Prea Curatei Sale Maici şi al împreună-petrecerii cu toţi Sfinţii de oricând şi de pretutindeni.

353. Eu te-am[153] iubit lumina mea din cer.
Tu m-ai primit, în duh şi adevăr.
Te-aud, te văd şi te privesc în faţă
Iubire, Har, Creaţie şi Viaţă…

O, iată glasul iubirii sale pline de dor! „Eu te-am iubit", adică eu am făcut tot ce mi-a stat în putinţă – omeneşte vorbind – ca să-ţi fiu propriu ţie, lumină dumnezeiască!

Lumina mea din cer, te-am iubit şi te-am dorit şi după curăţia, sfinţenia şi desăvârşirea ta tânjeşte sufletul meu şi inima mea de-a pururi. Cei care sunteţi prinşi de acest dor şi foc dumnezeiesc, continuaţi acest drum! Sfinţii au călcat pe el şi, acum, sunt în bucuria cea negrăită şi netâlcuită!

Iubirea mea a fost primită de Tine, Doamne, prin curăţia şi nepătimirea mea, în duh şi adevăr, adică duhovniceşte şi în sfinţenia adevărului şi a dreptei înţelegeri!

Astfel am trăit lumina dumnezeiască! Duhovniceşte şi de neînţeles, te aud şi te văd şi te privesc în faţă, lumină dumnezeiască, adică sunt conştient şi percep cu toate simţurile duhovniceşti, măreţia şi bogăţia necuprinsă a creaţiilor tale veşnice şi dumnezeieşti.

Căci Tu, Doamne, mi te descoperi mie ca iubire veşnică şi nesfârşită, ca Cel care mă umpli de har sfinţitor şi dumnezeiesc. Ca o creaţie nesfârşită şi necreată şi ca viaţă adevărată şi netrecătoare este slava Ta pentru mine.

357. Cu cât mai mult de neguri mă dezleg
Făpturile în cer mi se aleg

[153] Forma neaccentuată a pronumelui personal de persoana a II-a sg, în manuscris, era cu majusculă.

Şi Duhul prisoseşte că n-am mări,
Ca să cuprind minunile din zări.

Pe cât mă dezleg de patimi şi de legăturile păcătoase, pe atât văd înlumina dumnezeiască, şi mai conturate, făpturile şi realităţile cereşti, pe care mi le descoperă Dumnezeu.

Şi aceasta se întâmplă, pentru că harul Duhului Sfânt, care nu se dă cu măsură, prisoseşte în mine, deşi „n-am mări", adică „n-am posibilităţi (de deschidere a inimii) întinse ca marea"[154] şi de aceea nu pot să cuprind cu totul minunile pe care le văd, în Duhul Sfânt, în zările spirituale.

361. Şi n-am puteri, nici cântecul mai verde,
Făptura mea-n Făptura Lui se pierde;
În bucurii şi în culori plăpânde
Plutesc prin mine darurile blânde.

O, n-am puteri sufleteşti mai multe şi cântecul mai verde şi mai viu şi mai aprins de iubire! Cel care Îl vede pe Dumnezeu nu se simte niciodată împăcat cu starea şi cu dorinţa lui pentru Dumnezeu.

Oricât de mult ar iubi, simte şi vede că mai e loc şi pentru mai mult. O, nu Te iubesc atâta, pe cât simt că vreau! De atâta iubire, adusă de vederea luminii dumnezeiești, fiinţa mea se „pierde" în lumina dumnezeiască.

S-a folosit „Făptura Lui", nu în sensul de *Fiinţa* lui Dumnezeu ci de *lumina dumnezeiască*, făcându-se astfel o legătură de nuanţă lexicală, care arată comuniunea între omul înduhovnicit şi Dumnezeu, Cel care este adorat de acesta şi în Care omul nu piere prin dizolvare în esenţa Dumnezeirii, ci „piere" ca dorinţă proprie şi egoistă, în timpul extazului, în vederea Sa.

---

[154] Comentariul autorului.

Voia omului se pune în acord direct şi plin de iubire cu voia lui Dumnezeu, care se face cu el şi în el.

În conducerea mea de către Duhul Sfânt, în extaz, simt şi trăiesc duhovniceşte, bucuriile vederii luminii dumnezeieşti şi a culorilor ei plăpânde şi preacurate.

Şi atunci simt şi văd plutirea prin mine, în harul Duhul Sfânt, a darurilor ei blânde şi îndumnezeitoare.

365. Inima vieţii, din altar Hristos[155]
Ne rodeşte-n inimi cerul luminos,
Slava umple golul, rănile mereu;
Creşte împărăţia întru Dumnezeu !…

Centrul, fiinţa, inima vieţii noastre duhovniceşti e Hristos Domnul şi tot Hristos Dumnezeu, pe sfintele altare ale Bisericii Ortodoxe, e Fiul lui Dumnezeu Celui Viu, Care Îşi dă preacurat Trupul Său şi scump Sângele Său, spre iertarea păcatelor şi spre viaţa de veci[156].

Hristos Dumnezeu e Cel care rodeşte în noi, prin Duhul Sfânt, în inimile noastre, cerul vederii luminii dumnezeieşti.

Slava dumnezeiască, umple mereu, golul sufletului care tânjeşte după iubirea dumnezeiască şi rănile provocate de căderi sau de torţionari.

Creşte Împărăţia Cerurilor dintru puterea lui Dumnezeu şi întru voia şi sfinţenia lui Dumnezeu.

369. Nu erai în mine, eram gol şi orb!…
Azi cobori la mine, în privire Te sorb;
Zămisleşte-mi iazul dulcii[157] feciorii,
Să-nfloresc în trupul sfintei veşnicii!

---

[155] În manuscris: *Christos*.
[156] *Rugăciunea a 12-a*, a Sfântului Ioan Gură de Aur, din *Rânduiala pregătirii pentru împărtășirea euharistică*.
[157] Idem: *dulcei*.

Când nu erai în mine, Hristoase Dumnezeule, eram gol de îmbrăcămintea Duhului Sfânt şi nu vedeam, mai presus de vedere, prezenţa luminii veşnice şi îndumnezeitoare!

Azi, când la mine cobori, cu toată fiinţa sufletului meu, Te sorb și te mănânc pe Tine, Băutura bucuriei, Pâinea vieţii, Vinul nemuririi, Apa vieţii şi Izvorule neînceput, nesecat şi pururea viu, al Vieţii celei veşnice!

Doamne, izvorăşte-mi, adu-mi la viaţă, zămisleşte-mi, iazul sau „lacul dulcei feciorii”[158] – căci „şi eu sunt o parte din această feciorie”[159] – ca să înfloresc şi eu în veşnicia cea sfântă a Sfinţilor Tăi şi veşnic să mă bucur de nesfârşita Ta frumuseţe şi iubire şi curăţie netrecătoare.

373. Mă ridic în Duh[160], în abur subţire,
În misticul trup-altar, mânăstire –
Şi Te simt în sânul cald şi fecioresc,
Soare viu din slava Tronului ceresc !…

Spre Tine, Doamne, vin în Duh, în aburul „străveziu şi luminos”[161] şi curat, al rugăciunii neîncetate, pentru că trupul meu jertfeşte jertfă de laudă Ţie, Veşnicului Dumnezeu, zi şi noapte.

Inima mi-a devenit altar iar trupul meu biserică, mănăstire a Sfântului Duh, în care mintea, aduce pe jertfelnicul inimii, jertfă bine primită şi bine mirositoare, Prea Sfintei şi de viaţă făcătoarei Treimi.

Pe Tine, Hristoase, Domnul şi Dumnezeul meu, în inima mea încălzită de Duhul Sfânt şi curăţită tot de Duhul Sfânt, Te simt şi Te laud şi Te măresc şi neîncetat mă rog Ţie, o, Soare Viu şi pururea fiitor, Cel care, împreună cu Tatăl Cel fără de început şi cu Duhul Cel de viaţă făcător, eşti închinat şi mărit, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin!

---

[158] Comentariul autorului.
[159] Ibidem.
[160] În manuscris era fără majusculă.
[161] Comentariul autorului.

IV

– *Mireasa Vieţii* [162]–

377. Când trupul e templu
În Duhul contemplu[163].

Când trupul meu e templu al Duhului Sfânt *în* şi *prin* Duhul Sfânt contemplu.

379. Din negură s-o rup
Binecuvântă Avva!
Iubitei mele-n trup
Bisericii dă-i slava.

În ciuda acestei mari depărtări a ei față de mine binecuvintează, Părinte Ceresc, să rup / să apuc/ să văd Împărăţia Cerurilor, pentru că eu nu pot să o văd fără binecuvântarea şi ajutorul Tău cel prea iubitor.

Aceste două versuri ultime de aici pot primi două interpretări: ori referindu-se la Împărăţia Cerurilor ori la Sfânta Biserică văzută.

Cum continuarea versurilor nu admite a doua interpretare, trebuie să înţelegem că Împărăţia Cerurilor stărnește iubire şi este iubită şi ea este aşteptată tot mai deplin, deşi e trăită, încă de acum, în trupul său.

Împărăţia Cerurilor, cea din lăuntrul nostru, e trăită efectiv de văzătorul ei, încă fiind trup. Însă faptul că acesta e fiu intim, viu al Sfintei Biserici, nu îşi arogă sieşi slava, ci Sfintei Biserici Ortodoxe, al cărei mădular, alături de mulţi alţii, el este (I Cor. 12, 27).

---

[162] Fericitul Ilie îmi spunea adesea, că Mireasa de aici este *Împărăţia lui Dumnezeu*.
[163] Primele două versuri de aici sunt motoul poemului.

383. Dă-i duhul de argint
Şi harul bucuriei,
La sânul ei s-aprind
Dulceaţa fecioriei.

Împărăţiei Cerurilor, pe care o simt în mine – spune Învăţătorul – Doamne, dă-i duhul de argint, duhul „strălucitor şi pur”[164] şi harul bucuriei duhovniceşti, adică să o văd şi să o simt în acest fel şi să mă desfăt de ea cu prisosinţă.

Şi la sânul ei, adică *împreună cu ea* sau *din ea* să aprind în sufletul şi trupul meu dulceaţa cea prea aleasă a fecioriei, a nevinovăţiei, a curăţiei desăvârşite.

Pentru Privitorul celor cereşti şi de taină, fecioria e o virtute mult iubită şi dorită de acesta şi ea trebuie înţeleasă ca stare deplin harismatică, adusă şi trăită înlumina dumnezeiască, fără de care nu poţi cunoaşte curăţia inimii şi starea de a fi *înger în trup*.

387. Ca să primesc prin ea
Lumina în făptură,
S-o simt în mine a mea:
Fecioară, vieţii gură…

E posibilă vederea lui Dumnezeu, pentru că cei curaţi cu inima văd pe Dumnezeu (Mt. 5, 8). Starea fecioriei preafericite, ne aduce lumina dumnezeiască în făptură, în fiinţa noastră şi o putem vedea într-un mod de neînţeles pentru noi.

Fericitul văzător al luminii dumnezeieşti vrea să simtă în el, mereu, Împărăţia Cerurilor, ca aparţinând lui, fapt pentru care, arată şi cum e Împărăţia Cerurilor sau cum se poate simţi ea şi anume în stare de feciorie duhovnicescă, pentru că ea este a „vieţii gură”, adică „creatoare de viaţă”[165].

[164] Comentariul autorului.
[165] Ibidem.

391. Azi, împărţită-n doi,
Fiinţa noastră una,
Să curgă în şuvoi,
Făpturi, spre zări, într-una.

La aceste două versuri, neştiind date suplimentare, sunt nevoit să înţeleg numeralul „doi”, ca expresie a Tainei Sfintei Cununii, care face din *doi* un singur trup.

Cu alte cuvinte, Învăţătorul se referă la soţia sa, cu care constituie o singură fiinţă în Hristos şi pentru care, doreşte aceeaşi Împărăţie a Cerurilor.

Se descriu din nou, în puţine cuvinte, multe aspecte de taină ale vederilor sale dumnezeieşti.

Imaginile vin „în şuvoi”, pentru că lumina dumnezeiască e necontenit creatoare de viaţă. „Făpturi” se văd în acest şuvoi, făpturi dumnezeieşti, făpturi cereşti şi ele se succed într-una, spre zări spirituale.

395. Ca să-nflorim în cer
Misterul ce ne paşte,
În Duh[166] şi adevăr
S-ajungem a cunoaşte.

Păstrând aceeaşi înţelegere, a încadrării în realitatea tainică a Sfintei Cununii, versurile de faţă cer soţiei, ca să-l urmeze în trăirea duhovnicească a luminii dumnezeieşti, pentru ca misterul ce-l avem în noi şi ne conduce să înflorească în cer, adică să se împlinească în mod extatic.

Pentru mulţi, „Împărăţia lui Dumnezeu cea din lăuntrul nostru” e un mister, dar dacă ne curăţim de patimi, inima noastră înfloreşte în lumina dumnezeiască, în înţelegeri şi vederi neştiute şi neaşteptate, care ne fac să înţelegem, tocmai atunci, cum „misterul” din noi ne paşte, adică ne povăţuieşte spre înţelegere.

Când spune aici „Duh” se referă la Duhul Sfânt.

[166] În manuscris era fără majusculă.

Înțelese și trăite în harul Duhului Sfânt adevărurile Mântuitorului Hristos ne fac să cunoaştem faptul, cum să ne sfinţim viaţa.

399. Laudă-n veci, mărire Ţie[167],
Surâs alb dulce luminos,
În dăruire lui Hristos[168]…
…Cunună vieţii, veşnic vie !…

Lui Dumnezeu I Se cuvine laudă în veci de către oamenii Sfinţi sau care se sfinţesc iar Puterile cereşti aduc mărire Prea Sfintei Treimi neîncetat, vrea să spună primul vers, pe când al doilea prezintă lumina dumnezeiască în trei atribute distincte dar care constituie un tot unitar.

Lumina dumnezeiască, pentru cel care o vede, e un surâs dumnezeiesc: e iubirea lui Dumnezeu pentru acela. Ea este albă la vedere, dulce la gustarea ei de către duhul nostru însetat de iubirea dumnezeiască, şi luminoasă, strălucitoare, în revărsarea ei în vederea negrăită în care o putem vedea.

Fiind „în dăruire" sau dăruit lui Hristos, cineva trăieşti lumina dumnezeiască, ca pe o „cunună a vieţii", adică, ca pe o încununare a tuturor nevoinţelor sale duhovniceşti.

Această cunună dumnezeiască e „veşnic vie", pentru că e necreată şi netrecătoare şi ea împodobeşte pe Sfinţi, în Împărăţia lui Dumnezeu.

403. Fiorii armoniei Tale[169],
Ce te-mplinesc înmiresmând;
Sfântul mişcărilor veşmânt
Deschis în zori căilor Sale.

[167] Ibidem. În ed. de la Pitești a cărții de față, de aici începe poemul *Laudă Lui*, pe când în ed. de la București, poemul e ca aici, toate strofele de la *Laudă Lui* fiind ale poemului *Miresa Vieții*, conform caietului manuscriptic *Blue Eyes*, pe care îl vom edita ulterior.
[168] În manuscris: *Christos*.
[169] În manuscris era fără majusculă.

Armonia luminii dumnezeieşti te umple de fiori, de trăiri duhovniceşti. Tot ce vezi în lumina divină te umple de înfiorare sfântă. Şi acest lucru te împlineşte, te bine înmiresmează. O înaltă şi sublimă împlinire harismatică.

Învăţătorul nostru a trăit o împlinire rară, aidoma aceleia descrise de Sfântul Isaac Sirul: „Iar la taina aceea de după ea [de după rugăciunea curată n.n.], de abia a ajuns unul din neam în neam prin harul lui Dumnezeu”[170].

Lui Dumnezeu I se cuvine toată slava, că a dat robului Său aşa mare har.

În ultimele două versuri avem exprimări a unor lucruri de taină. Veşmântul luminii necreate, această mare de lumină, adânc fără fund perceput de spiritul uman în extaz e în continuă mişcare.

O mişcare sfântă, sublimă, cuceritoare pentru omul înduhovnicit. E o vedere cu ample acorduri în cel care o cuprinde necuprinzând-o cu totul.

Vezi şi în acelaşi timp *nu vezi totul*. Cuprinzi şi totuşi, imensitatea vederii îţi scapă. E mult prea mult pentru noi.

Ceea ce vede el, Sfântul văzător al acestor mari taine, e numai începutul, deschiderea spre eternitatea vederii. El se află în zori, la începutul căilor lui Dumnezeu, pentru că orice înaintare e percepută mereu ca *un început continuu* şi nu *ca un sfârşit*.

În Dumnezeu noi trăim *un prezent de-a pururi*. Înaintarea în lumina Sa nu ne duce la plictiseală, la moleşeală sau saturaţie, pentru că viul Său ne învaţă mereu ceva nou, ceva mai înalt, ceva care ne face să înaintăm în viaţa duhovnicească.

E trăirea a ceea ce, Sfântul Grigorie de Nyssa, numea *epectază* şi pe care o descria în *Viaţa lui Moise*, în felul următor:

„Marele Moise, urcând mereu, nu se opreşte niciodată din urcuş, nici nu-şi pune vreun hotar sieşi în mişcarea spre înălţime, ci, odată ce a pus piciorul pe scara care se sprijină de Dumnezeu, cum spune Iacov, păşeşte pururea spre treapta de deasupra şi nu

[170] Sfântul Isaac Sirul, în *Filocalia Românească*, vol. 10, trad., introd. şi note de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1981, p. 174.

încetează niciodată să se înalţe, prin aceea că mereu descoperă ceva deasupra treptei atinse în urcuşul spre înălţime” [171].

407.Te-nalţi în frăgezimi cântării,
Pierdută-n duh şi limpezimi,
Mireasma Ta din adâncimi
Sărută marginile zării.

Lumina dumnezeiască se înalţă în el în timpul subtilităţilor cântării. Ea îl inundă în mod intim. Se aprinde în fiinţa lui şi ea naşte frăgezimi spirituale, acorduri cereşti.

Lumina dumnezeiască provoacă în el o cântare sfântă sau, din plinătatea ei, poate cânta plin de veselie, înalt.

Când spune „pierdută”, nu prezintă o stare de lipsă a harului Duhului Sfânt, o absenţă a acestuia în el, ci o profunzime a prezenţei harice a lui Dumnezeu, care naşte abisuri în suflet, o imensă percepere a limpezimii vieţii dumnezeieşti.

Cântarea inimii pline de har e „pierdută” în spirit, în duh. Ea vine din adâncimile insondabile ale fiinţei noastre îmbibate de Duhul Sfânt. Frăgezimi şi limpezimi dumnezeieşti trăite doar de cei curaţi cu inima.

Experiată direct, a 6-a fericire (Mt. 5, 8) capătă o concreteţe interioară. Inima curată vede, contemplă slava lui Dumnezeu şi această *vedere dumnezeiască* înseamnă *a-L vedea pe Dumnezeu*.

Nu văd fiinţa lui Dumnezeu – căci aceasta „este cu totul incomprehensibilă şi incognoscibilă”[172] – ci, pe „cele în legătură cu natura Sa” [173], care sunt *în jurul Său*, adică *lumina dumnezeiască*.

Mireasma harului dumnezeiesc izvorâtă din adâncimile fiinţei Prea sfintei Treimi sărută dimensiunile, marginile vederii sale în Duhul Sfânt.

---

[171] Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre viaţa lui Moise sau despre desăvârşirea prin virtute*, Scrieri, Partea I, în col. PSB, vol. 29, trad. de Pr. Ioan Buga, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1982, p. 91. i.
[172] Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, Ed. a III-a , col. „Mari scriitori creştini”, trad. de Pr. Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, Bucureşti, 1993, p. 19.
[173] Idem, p. 20.

„Marginile zării” sunt cuprinderea spiritului său, cât putea el să cuprindă ivorârea continuă a harului dumnezeiesc.

Avem margini în cuprinderea harului, a luminii necreate. Sensibilitatea Poetului mistic exprimă limitele proprii, ca pe nişte *margini*, care sunt sărutate de către har.

Harul era văzut ca o mireasmă, care izvora cu învolburare, fără a fi perceput, în această vedere preadumnezeiască, Izvorul însuşi[174].

411. Adâncul mării Tale-n valuri
Când bântuit e de furtuni,
În palme sfinte îl aduni,
În nori și ploaie către maluri...

Adâncul mării Tale de lumină dumnezeiască mi-l arăți, Doamne, în valurile vederilor mele mistice. *Furtunile* desemnează modul spumos, furtunos, cu multă bogăție dumnezeiască, în care vedea lumina dumnezeiască.

Adesea îmi vorbea despre furtunile, turbioanele de lumină dumnezeiască din timpul vederilor sale mistice, adică a șuvoiului de multe imagini dumnezeiești pe care îl recepta în timpul descoperirilor sale sfinte.

Tu, Doamne, îmi dai mult, prea mult pentru mine! Îmi dai să văd prea multe, dar tot din cauza Ta, a *palmelor Tale sfinte*, adică cu îngăduința Ta, cu ajutorul Tău, rețin, când sunt la malurile vederilor mistice, adică când ele se termină, ceea ce Tu mi-ai arătat în norii și în ploaia de lumină a slavei Tale.

415. Izvorul vieții, Apa vie,
Din carul tras de Heruvimi,
În laudă de Serafimi,
Stă-n Prunc la sânul Tău, Marie!...

---

[174] Până la pagina de aici cartea a fost scrisă în timp, fără precizări ale datelor când am scris la ea, pentru că, până acum ne-am axat, în mod exclusiv aproape, pe transcrierea caietelor sale manuscriptice. De acum încolo comentariile la cartea de față și comentariile la cărțile ulterioare dedicate Dumnzeiescului Ilie, Părintele nostru, au fost scrise începând cu data de 20 ianuarie 2010.

E o vedere extatică de la un cap la altul, pentru că *Izvorul vieții* și *Apa vie* e Hristos Dumnezeu, pe care L-a văzut peste Heruvimi și lăudat de Serafimi.

Însă El, Cel mai presus de toate Puterile cerești și lăudat de către ele, este Cel născut din Fecioară, din Prea Curata Fecioară Maria și Care a supt la sânul ei.

419. Și Pruncul e în sân la Tatăl
Și Tatăl pururea în El
Și fiii Săi, în Duh, la fel,
În sân de veșnicii, la Tatăl!...

Cel Care S-a născut din Fecioară, sub vremi, e Cel mai presus de timp, pentru că e născut din Tatăl mai înainte de toți vecii, Cel care este deoființă cu Tatăl și niciodată nu Se desparte de Tatăl, cu Care are în comun dumnezeirea, fiind în sânul Tatălui (In. 1, 18).

Și Tatăl este pururea cu Fiul, pentru că „Tatăl este în Mine și Eu în Tatăl” (In. 10, 38). Iar dacă vom rămâne în ascultare de Dumnezeu, ne spune Sfântul Ioan, „veți rămâne și voi în Fiul și în Tatăl” (I In. 2, 24).

Pentru că cei care sunt fiii Tatălui (Mt. 5, 45) sunt prin Hristos întru Duhul Cel Sfânt. Iar iubirea lui Dumnezeu e iubirea „cea întru Duhul” (Col. 1, 8) Sfânt, care ne face pe toți să fim una întru Dumnezeul nostru treimic.

Pentru că El vrea „ ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în noi să fie una” (In. 17, 21), lucru pe care îl spune ultimul vers al strofei de față.

423. Domn peste vremi și peste gânduri,
Peste vârtejul creator,
Dumnezeu Fiu, Cuvântător
De ceruri noi și noi pământuri!...

Dumnezeu Cuvântul e Domnul peste timp și peste gândurile oamenilor celor credincioși, pentru că El domnește în noi, robii Săi.

El domnește peste gândurile tuturor, pentru că știe gândul tuturora, dar Se odihnește în cei care Îl iubesc pe El, potrivit Apoc. 3, 20: „Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine”.

Dar de la El vine și vârtejul creator de noi și noi conținuturile ale luminii dumnezeiești. De la El vine tot ceea ce vedem în slava Sa.

El, Dumnezeu Logosul, Dumnezeu Cuvântătorul, Care „a zis și s-au făcut, El a poruncit și s-au zidit” (Ps. 32, 9).

El creează în slava Sa necreată noi și noi simboluri și vederi pentru noi, cei care ne îndumnezeim și ne face să fim pământuri noi, ale dreptății și ale păcii, întru care locuiește Dumnezeu.

Totodată, ultimul vers, e o trimitere la vestea cea mare a transfigurării creației prin Hristos Dumnezeu, când se va împlini profeția de aici: „și am văzut cer nou și pământ nou. Căci cerul cel dintâi și pământul au trecut; și marea nu mai este” (Apoc. 21, 1).

Mirii nunții cerești

427. În suflete și trupuri[175]
Preamăriți
Pe Dumnezeu
Și fiți
Iubirii ruguri!

Să Îl preamărim pe Dumnezeu în iubirea noastră plină de asceză, pentru că aceasta este preamărirea autentică a lui Dumnezeu în sufletele și în trupurile noastre.

Să fim ruguri de iubire pentru El, curățindu-ne pe fiecare zi de patimi.

432. De frumusețe creșteri suntem, zbor,
Prin Duhul Sfânt o strălucire pură...
...Și cum plutim, în joc izbăvitor,
Abisele, cărările ne fură...

Întru slava Ta, Doamne, de atâta frumusețe dumnezeiască câte ne dai să vedem suntem creșteri continue, gigantice, în viața cu Dumnezeu și avem avânturi ascetice fără sațiu.

Prindem aripi văzându-Te pe Tine, Viața noastră! Ne facem străluciri pure, duhovnicești întru slava Ta, pentru că devenim și noi lumini întru lumina Ta.

Întru vederea slavei Tale, Doamne, plutind în vederi dumnezeiști de tot felul, pe care ni le dărui, din multa Ta iubire față de noi, trăim cu mare exaltare acest joc, această împreunare izbăvitoare, mântuitoare cu slava Ta.

[175] Strofa motou a poemului.

Și pe măsură ce suntem în slava Ta ne fură vederea abiselor, vederea tainelor Tale, cărările Tale cele neumblate.

Suntem atrași, de către Tine, Dumnezeul mântuirii noastre, la noi și noi vederi dumnezeiești, mult mai tainice, mult mai grele, pentru care ne dai să înțelegem, că avem nevoie de o sfințire și mai mare a persoanelor noastre.

Ne tragi spre o sfințenie și mai mari arătându-ne că nu suntem capabili să le înțelegem pe acelea, pe care Tu doar ni le întrezărești vederii noastre.

436. – Iubite, ție, farmecele mele,
Oglinzi de ceruri în privirea ta
Și dorurile: împliniri spre stele,
Copiii, noaptea, ne vor lumina.

Se inițiază un dialog între lumina dumnezeiască și fericitul ei văzător, care este cel care o iubește. Farmecele luminii dumnezeiești sunt toate cele pe care le contemplăm în vederea extatică.

Formele dumnezeiești văzute în slava dumnezeiască sunt *oglinzile* versului al doilea. Oglinzile, lucrurile dumnezeiești care ți se arată ca niște oglinzi de diverse mărimi, profunzimi sunt în privirea duhului tău, cel care le vede în slava Treimii.

Acestea, vederile cerești, sunt doruri de împlinire dumnezeiască. Te fac să cați spre stele, spre veșnicie.

Iar copiii duhovnicești ai luminii dumnezeiești, pe care tu, iubitul meu, îi vei face prin predicarea acestor vederi suprafirești, dumnezeiești, ne vor predica altora, vor vorbi despre mine și despre tine.

Ne vor vesti în noaptea acestei vieți, în mijlocul celor care le neagă, pentru că nu le știu sau pentru că le e lene să fie adevărați ortodocși, adică să se curățească de patimi, pentru ca să fie și ei: *văzători de Dumnezeu*.

440. Cădelniță iubirii pe pământ,
Un singur trup spre Rai, cu două porți:

Mire-mireasă: nașterii veșmânt,
Să ne privim din fii și strănepoți...

Și așa a fost Fericitul Ilie pe pământ: *o cădelniță a iubirii*, care a ars și s-a consumat în rugăciune, în studiu, în străduința de a-i ajuta și de a-i înălța pe cei împătimiți în chip și fel.

De fapt asta e definiția creștinului conștient de demnitatea sa eclesială: să fie un om viu, aprins cu duhul, plin de nevoință și de cunoaștere, de întrajutoare și de sacrificiu.

Versurile 2 și 3 se referă și la unirea sa cu lumina (el *mirele* și ea, lumina, *mireasa* inimii sale), dar și la *el* și *soția sa*, pe care a iubit-o enorm toată viața și cu care și-a dorit să fie pentru veșnicie.

Un trup cu două porți e *căsătoria*. Din doi ne facem una în Hristos Dumnezeu. Și sensul nostru, al celor căsătoriți, e Raiul, e comuniunea, e iubirea veșnică.

Ne naștem pentru viața veșnică și în cuplu și singuri, adică în celibat sau în văduvie sau în monahism.

Iar fii și strănepoții lor ar fi fost o eventuală descendență pe linie trupească. Însă acum putem vorbi despre noi, cei care îl iubim și îl vom iubi pe Fericitul Ilie, ca despre *fiii* și *strănepoții* săi.

Și edităm cărțile sale cu acest dor, cu dorul său de-o viață, acela de a-i umple de multă nădejde și de multă dragoste pe oameni, pentru că e posibil să se curățească de patimi, că e posibil să vadă slava lui Dumnezeu și că nimic nu e mai important decât aceste lucruri.

444. – Din mâna sfântă a Tatălui, în mine,
Ai apărut creație, mireasă...
...Când dorul sfânt extatic îmi revine,
Pe cerul meu ești iar împărăteasă...

Dumnezeu mi te-a arătat în mine, lumină dumnezeiască, care ești împărăteasa vieții mele. Tu ai fost creație a Lui pentru

mine, pentru că mi-ai arătat multe în tine. Am văzut multe în tine și de aceea m-am căsătorit cu tine în inima mea, pentru că Dumnezeu mi te-a dat vieții mele.

Și când Dumnezeu mă umple de dorul sfânt al doririi tale, adică îmi dă să te văd extatic pe tine, slava Sa cea veşnică, atunci în cerul vederii mele ești numai tu, împărăteasa mea!

448. Și cum plutim spre-a cerului mărire
Ne despletim inele tu și eu,
Ne regăsim o singură iubire
În Mire, Împărat și Dumnezeu.

Continuă ideea desăvârșirii duhovnicești împreună cu soția sa.

Plutim, vedem continuu mărirea, slava cerului. Suntem împreună. Suntem ca două inele conjugate, pentru că în Dumnezeu ne regăsim autenticul iubirii noastre.

În unirea cu Dumnezeu e adevărata împlinire. Căci El e Mirele nostru, Împăratul și Dumnezeul nostru.

452. La nunta-m cer a Fiului – luminii,
Arzând în noi miresmele nuntirii,
Înalți și drepți ca stelele și crinii,
Slujesc aleșii, Îngerii și mirii!...

Această strofă ne propune relația dintre el și lumina dumnezeiască. Nunta-n cer e unirea sa cu lumina, cu lumina Fiului lui Dumnezeu.

În cei care se umplu de lumină dumnezeiască, necreată,ard *miresmele nuntirii*, arde dorul de noi și noi vederi ale slavei dumnezeiești.

Îngerii și Sfinții (mirii și aleșii) slujesc Domnului, ca unii care sunt înalți și drepți ca stelele și crinii, adică înalți și drepți prin înțelegeri cerești și frumusețe dumnezeiască.

456. Pur, strălucirii veșnice-n altar,
Printre culori, o sfântă învăluire,
Eu cu iubita-ncununat dispar
În adevăr, iubire în iubire...

Citirea corectă a primelor două versuri: Mă văd pur, curat, printre culorile luminii dumnezeiești, pe care le văd extatic. Vederea dumnezeiască e sfânta învăluire a mea de către lumină, învăluire care mă face să trălucesc de lumină și să fiu un altar veșnic, printre altarele veșnice ale Sfinților, adică pe lângă ei.

Când sunt încununat, plin de slava dumnezeiască, care e iubita mea, dispar împreună cu ea, adică mă duc unde ea mă duce, în adevărurile ei, fiind plin de iubirea ei.

460. Și numai duh pe căile cerești,
În slava nunții Fiului plutim,
Cu trupuri noi de temple-mpărătești.
...Pe Tine, Doamne, veșnic Te slăvim!...

Văd în duhul meu lumina dumnezeiască și, de aceea, merg numai ca duh pe căile cerești, în vederea extatică. Iar vederea luminii Sale e plutire în slava nunții Fiului lui Dumnezeu, care e Fiul de Împărat de la Mt. 22, 2.

Mă văd în slava lui Dumnezeu ca un templu al Împăratului și împreună cu Sfinții, pe Tine Te slăvim, Doamne, în întreaga veșnicie!

464. Ierusalime, nou Ierusalim,
Cobori în har, în inimă, la noi!...
De ziua nunții darul îți primim
Îngerii, pruncii, tainele în roi!...

Nou Ierusalim e Împărăția lui Dumnezeu, văzută în lumina dumnezeiască, aidoma ca la Apoc. 21, 2: „Și am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer, de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă, împodobită pentru Mirele ei”.

Tu cobori, prin slava cea veșnică, în inima noastră și ne faci părtași ție. Iar *ziua nunții* e clipa când te vedem extatic și se petrece acest lucru.

Și știm că vederea e darul lui Dumnezeu, e darul Său plin de taine negrăite, ca un roi de taine, pe care le vedem alături de Îngeri și de Sfinți (desemnați prin *prunci*).

468. Din Sânul Sfânt făpturile create
În slava sfântă-a Fiului sunt una.
Sfânt preamărim pe Dumnezeu în toate
Iar cerul, tot, și noi suntem cununa!

Din sânul Prea Sfintei Treimi au fost create toate, pentru că de către Treime sunt create toate. Și întreaga creația e una în slava Fiului, care e tot una cu slava Tatălui și a Duhului.

Îl preamărim în și prin toate pe Dumnezeu și toți Îl lăudăm pe El în mod sfânt, sfințindu-ne viața, pentru că cerul Îngerilor și al Sfinților sunt cununa lui Dumnezeu, bucuria Lui.

472. Trup preamărit, ceresc, biruitor,
Lumina vie spulberă pustiul...
...Izvorâtor în duh, Mângâietor,
În fiecare dintre noi, e Fiul!...

Din Hristos, Cel care și-a îndumnezeit trupul Său luat din Prea Curata Fecioară, pe care l-a făcut ceresc și biruitor, țâșnește lumina cea vie și tainică, necreată și veșnică a Treimii, care spulberă pustiul singurătății mele.

Face din pustiul ființei mele locul sălășluirii slavei Sale. Și pe Domnul meu, Dumnezeu și om, Îl știu ca pe Cel care îmi

izvorăște în duhul meu slava Sa și mă măngâie pe mine cu mângâiere dumnezeiască.

Rescrierea ultimelor două versuri: Fiul este, în fiecare dintre noi, Mângâietorul și Cel care izvorăște slava Sa în duhul nostru.

476. Și toate sunt în noi și noi în toate!
De ziua nunții se deschide cerul!...
O, vai de cei ce-au prăbușit în noapte
Cu mâna lor lumina și misterul!...

Când vedem slava Ta, Doamne, toate ale Tale sunt în noi și noi în toate, pentru că vederea Ta e o deschidere a cerului și o nuntă împreună cu Tine.

Însă vai de aceia care se pierd, care nu vor să se curățească de patimi și care, odată cu negrija lor, prăbușesc în noaptea uitării și dorul după lumina Ta și după tainele, după misterul Tău!

Pentru că *noapte* e neștiința modului de a ne sfinți viața.

Însă o și mai mare noapte e în tine și o lași să cadă și în sufletele altora, atunci când falsifici experiența duhovnicească, când o tăgăduiești pe măsură ce îți dai aere că o cunoști, când nu vrei să o propovăduiești credincioșilor Bisericii.

Omul fiu[176]

„Iubiți lumina,
ca să fiți fii
ai luminii!”.

480. Mireasa mea de dincolo de lume,
De dincolo de ceruri pieritoare,
...Din aburi, din miresme și din spume
Tu îmi apari *lumină-ndulcitoare*.

Avem de-a face tot cu un poem mistic în care *mireasa*, care iese în prim plan, este *lumina dumnezeiască*. Ea este de *dincolo de lumea noastră* și e văzută mai presus de fire, adică extatic.

Ea e dincolo de cerurile pe care le vedem, de toată creația văzută, fiind slava lui Dumnezeu cea veșnică.

Și când te văd, lumină a lui Dumnezeu, eu te văd așa cum vrea Dumnezeu să te văd. De aceea versul al 3-lea se referă la modurile în care e văzută lumina necreată în mod extatic.

Aburii, *miresmele* și *spumele* sunt descrieri lapidare ale conținuturilor unor vederi extatice.

Însă în urma a tot ceea ce văd în lumina necreată îmi rămâne dulceața prea dumnezeiască a slavei Tale, Doamne! Ea e o lumină dulce, plină de dulceață dumnezeiască, pentru că îmi aduce curăția Ta în persoana mea.

484. Culorile-ți dau zâmbetelor sfinte
Și formele: adânc și înțeles.
Oceane, melodiile-n fierbinte,
Duc Îngerii veșmântul tău ales!...

---

[176] Omul duhovnicesc. Omul ca fiu al lui Dumnezeu după har. Omul care a văzut lumina necreată a Prea Sfintei Treimi și a devenit, din acest motiv, un fiu al lui Dumnezeu prin cunoașterea extatică a Creatorului său.

Culorile luminii dumnezeiești ne umplu de zâmbete sfinte, de curăție, de sfințenie. Tot ceea ce vedem în slava Sa e mod de sfințire a întregii noastre persoane, pentru că ne unim cu Dumnezeu prin vederea slavei Sale.

Iar fiecare formă văzută extatic sau conținutul extazelor e un adânc de taină și de înțelegere în același timp. Pe unele le înțelegem cu harul lui Dumnezeu, pe când altele ne depășesc cu totul, pentru că sunt o tragere a noastră spre o tot mai mare curăție personală.

Am văzut oceane de slavă dumnezeiască. Și Îngerii și oamenii Sfinți, plin de dragoste dumnezeiască, îi cântă Dumnezeului nostru în mod fierbinte, fiind îmbrăcați în veșmântul slavei celei preasfinte.

488. Cenușăreasă gândurilor mele
Și flăcărilor inimii potir,
Plămadă vie a spuzelor de stele
O porți în Fiu la sânul de safir.

Cenușăreasa lui Charles Perrault[177]e ridicată aici de către Fericitul Ilie la un simbol al luminii necreate.

După cum *Cenușăreasa* era neiubită de oameni, dar iubită de către prințul ei, tot la fel lumina dumnezeiască, cea neiubită de către oameni, a fost iubită de către dumnezeiescul autor al acestor versuri, devenind astfel *iubita gândurilor sale*.

Slava Ta, Doamne, a fost iubirea vieții mele, adevărata mea dragoste! Și ea mi-a făcut inima un potir al flăcărilor dragostei mele pentru Tine.

Pentru că aceste flăcări ale iubirii dumnezeiești pe care le-ai făcut să ardă în mine și să mă sfințească au fost reieșiri dumnezeiești, curate, feciorelnice din plămada vie, cerească, a vieții Tale.

Prin *spuzele de stele* sau prin *cenușa fierbinte de stele* autorul nostru indică conținutul vederilor extatice.

---

[177] A se vedea date despre autor: http://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Perrault. Textul poveștii în limba română, aici: http://www.parinti.com/Cenusareasa-contentpid-1285.html.

Iar slava Fiului lui Dumnezeu e *sân de safir* (safirul fiind albastru), pentru că lucruri dumnezeiești în culoarea albastru, alături de alte culori, au fost văzute în vederile sale mistice de către Dumnezeiescul Ilie.

492. Împărăteasă lumii, peste nori,
Văzduh senin de aur și argint,
Înmiresmezi furtunile cu flori
De fulgere – adânc – să te presimt!...

Slavă dumnezeiască, tu ești împărăteasa lumii, cea care stăpânești peste norii tăi de lumină.

Eu pe tine te văd ca pe cea care stăpânești peste inima mea și mi te arăți ca văzduh senin, ca cer dumnezeiesc de culoarea aurului și a argintului, în vedere duhovnicească.

Tu mă înmiresmezi, Doamne, cu futunile dumnezeiești văzute în faldurile preasfinte ale luminii Tale, cu aceste furtuni pline de flori, de frumusețe dumnezeiască.

Dumnezeiescul Ilie îmi vorbea adesea despre aceste furtuni, despre aceste turbioane ale slavei dumnezeiești, care îi dezvăluiau, cu o mare rapiditate, frumuseți, înțelegeri, lucruri dumnezeiești pe care nu le putea reține datorită abundenței și a complexității lor.

Iar furtunile slavei dumnezeiești le presimțea foarte adânc, înainte ca ele să se petreacă, pentru că, mai întâi, vedea fulgere dumnezeiești, adică țâșniri imense de slavă dumnezeiască în lăuntrul persoanei sale.

496. M-au împlinit sclipirile din soare
Și zorii albăstrii, să mă desfac
Din pânza grea a nopții care moare,
Cu chipul nou să înfloresc în veac!...

M-au împlinit sclipirile, vederile slavei dumnezeiești și zorii albăstrii, universurile albăstrii văzute în slava dumnezeiască.

Vederea slavei dumnezeiești m-a desfăcut din pânza grea a nevederii, *nevedere* care e *noapte* și care ne face să nu vedem, să nu cunoaștem, să nu ne umplem de viața lui Dumnezeu ci să stăm în moartea noastră.

Noaptea care moare e veacul de acum. Veacul ce va să vină e vedere a slavei Sale celei preaveșnice.

Numai că nevederea Sa de acum e o pânză grea lăsată pe ochii inimii noastre, ai duhului nostru, care ne face să fim ca niște pietre nesimțitoare, ca niște orbi care nu vedem preastrălucita slavă a Dumnezeului nostru treimic.

Însă vederea slavei Sale ne face să avem alt chip, altă stare ontologică, pentru că ne umple de slava Sa necreată. Ne face să fim făpturi noi, dumnezeiești, fii ai lui Dumnezeu prin vedere și experiență dumnezeiască.

Și *omul duhovnicesc*, adică *văzătorul de Dumnezeu* înflorește în veac, pentru că în veci de veci crește în vederea și înțelegerea vieții preadumnezeiești a lui Dumnezeu.

500. Când floare albă, duhul tău, Fecioară,
Mă-mprejmuie și ființa mi-o pătrunde,
Blând, Dumnezeu, în suflet îmi coboară,
Îmi arde-n trup lumina-n mii de unde...

Prin *Fecioară* desemnează aici *Împărăția lui Dumnezeu* sau *lumina dumnezeiască*. *Duhul* luminii, adică prezența sa în el e ca o floare albă, pentru că e plină de frumusețe și de curăție.

Tu pătrunzi în mine, Doamne, prin slava Ta! Mă împrejmui cu slava Ta. Pătrunzi întreaga mea ființă cu dulceața preadumnezeiască și cu curăția slavei Tale.

Tu, Dumnezeul meu, în mod blând, foarte blând, nu cu violență, ci cu măreție de har și de vederi dumnezeiești, îmi cobori în suflet.

De aceea, fiind Tu în mine, cu întreaga Ta slavă, îmi arde, îmi luminează în trup slava Ta în mii de unde...

504. Când te culeg din lauda de Îngeri,
Cu un surâs mai dulce îmi grăiești:
„– Copilul meu, aș vrea să nu mai sângeri,
Oglindă-n rai, când vii să ți-adumbrești”...

Această strofă ne vorbește despre vorbirea Domnului către el, din slava Sa sau despre înțelegerea voii lui Dumnezeu în mijlocul vederilor sale mistice.

Când *te culeg*, adică *când te văd* slavă dumnezeiască în Îngerii, care Îl laudă pe Dumnezeu, atunci Îl aud pe Domnul, Care îmi grăiește foarte dulce și îmi spune, că El dorește ca eu să nu mai sânger, să nu mai sufăr, ci să fiu o oglindă în Rai în care El să Se oglindească.

Aceștia sunt Sfinții: oglinzile în care Dumnezeu Își reflectă frumusețea Sa inexprimabilă și incomprehensibilă!

Dumnezeu dorește ca eu să vin să mă adumbresc, pentru veșnicie, în Raiul slavei Sale, pentru că El m-a făcut fiu al Său prin har.

508. – Fecioară, nimb, coroană de lumină,
Învăluiești viu, soare lucitor,
Prunc-Dumnezeu, ce astăzi e la cină
Cu robul Său în pieptul arzător.

Și Părintele nostru îi răspunde Domnului, vorbind cu El prin intermediul slavei Sale.

Lumina e *fecioară* pentru că te umple de curăție dumnezeiască. Ea este cea care te nimbează, care te aureolează, pentru că te sfințește. Te face Sfânt.

Ea e cea care te încoronează, pentru că Dumnezeu e Cel care te curățește, te sfințește, te umple de slava Sa.

El te învăluie, în mod viu și personal cu slava Sa. Nu ți se pare că vezi slava Sa ci o vezi și te umpli de calitățile/ darurile ei

necreate și veșnice, care sunt curăția, dulceața, pacea, înțelepciunea, sfințenia...

Tu te arăți întru slava Ta, Doamne, ca un soare lucitor, strălucitor în ființa mea smerită.

Însă Dumnezeiescul Ilie simțea că e la începutul căii îndumnezeirii sale, chiar dacă vedea atâtea lucruri negrăite și dumnezeiești.

Pentru că îl vedea pe Hristos întru sine, cum Se naște ca un Prunc și cum îi dă lui, pruncului duhovnicesc, să simtă curăția și fecioria Sa dumnezeiască, pe care le-a imprimat în umanitatea Sa.

Ca să ajungi bărbat desăvârșit în Hristos trebuie să fii mai întâi prunc în Hristos, să trăiești cu Hristos, pe măsura ta, pruncia Lui ca om.

Și aici Părintele nostru vorbește despre cum Hristos Se năștea în el și cina împreună cu el, în inima sa aprinsă de slava dumnezeiască, care ardea de dorul lui Dumnezeu.

512. ...Și-acum în Duh, lumină în Lumină
Mi-e trupul: templu, inima: altar;
De ceruri noi făptura este plină:
...Din Dumnezeu în Dumnezeu apar!

Și când sunt în Duhul Sfânt, când văd lumina slavei Tale, Dumnzeul meu, sunt o lumină în Tine, Lumina mea!

Atunci mi-e trupul un templu al slavei Tale și inima un altar al Tău, pe care Îți jertfesc toate gândurile și sentimentele mele, toată voința vieții mele, care te doresc numai pe Tine.

Când văd slava Ta atunci văd ceruri noi și multe, din ce în ce mai spațioase și mai incredibil de frumoase și de sfinte, pentru că făptura mea e plină de ele, de cele pe care le văd.

Și toate cele ale slavei Tale vin din Tine și rămân în Tine, deși mă umplu și eu, din destul, de vederea și simțirea lor.

516. Fiu al luminii între două lumi,
Sabie întinsă – jertfă și hotar –
Și pisc bătut de fulgere-n furtuni,
Stau în lumina Tatălui, în har.

Când mă văd în slava Ta mă văd ca un fiu al luminii Tale, Doamne, care sunt la întretăierea veacului de acum cu veșnicia Ta. Pe de o parte sunt în această viață, pe de altă parte sunt văzătorul Împărăției Tale și trăiesc cele pe care ochiul nu le vede.

De aceea sunt între două lumi. Trăiesc ca o sabie întinsă, mereu la luptă cu demonii și cu ispitele și greutățile de tot felul.

Sunt în război cu patimile mele. Mă războiesc cu ele tot timpul. De aceea sunt o continuă jertfire de sine, ca să fiu jertfă a Ta, bineplăcută, care vede slava Ta cea veșnică, dar sunt, totodată, și un hotar între lumea care se vede cu ochii și cea care se vede cu ochii curați ai inimii.

Și când Te văd întru slavă, Doamne, sunt un pisc/ un vârf de munte, care atinge cerul vederii Tale și atunci sunt bătut de fulgerele și furtunile slavei Tale.

Ele mă viscolesc pentru că tulbură iubirea mea printr-o dorință și mai mare de vedere a slavei Tale.

Sunt în lumina Tatălui ceresc, sunt în har, când văd toate acestea și aceasta e împlinirea mea și a întregii umanități: vederea slavei dumnezeiești.

520. Flacăra vie crește în inele,
Aureole, zori și aurore...
...Și ceruri noi, pe viscole de stele
Se întrupează fără loc și ore!

Noi amănunte ale vederilor sale extatice.

Lumina dumnezeiască, care e *flacăra vie* ce crește în vederea mea...pe aceasta o văd născând în ea inele, aureole de Sfinți, *zori*, adică *ceruri noi* și aurore dumnezeiești, tot atâtea lucruri tainice văzute în slava Dumnezeirii.

În lumina Ta, Doamne, văd toate acestea și pe acestea le văd pentru că Tu mi le arăți, mai presus de înțelegerea și voia mea. Și eu le văd ca inele din care se inițiază noi vederi, ca zori, ca ceruri tot și tot mai încăpătoare și negrăite...

Aureolele indică vederi de Sfinți în slava dumnezeiască. A văzut Sfinți și Îngeri, pe care îi vedea trecând prin sine, prin duhul său, care vedea cele ale slavei dumnezeiești.

Toate cuvintele acestei strofe, care se referă la ceea ce a văzut în extaz erau subiectele de ore pe care le discuta cu mine.

Și, cu toate că le vedea sub o formă umană, ca pentru un om, ele nu aveau nimic de-a face cu lucrurile omenești sau astronomice, pe care noi le înțelegem în această descriere.

Viscolele de stele erau viscolele slavei dumnezeiești de care am mai vorbit. *Cerurile noi*: noi deschideri ale slavei dumnezeiești spre noi înțelegeri.

Tot ceea ce am văzut se întrupează, devin realități ale vederilor mele extatice, mai presus de spațiu și timp, pentru că eu le văd pe toate acestea în veșnicie și nu în temporalitate, deși nu am murit, ci sunt încă în trup.

524. Pulsează ritmul inimii cerești
Și în lăuntru și-n afară, veșnic,
În laudă de glasuri îngerești:
– Mărgăritar e lumea, tron și sfeșnic!...

Fericitul Ilie simțea un puls, un ritm în lumina dumnezeiască și l-a considerat ca fiind ritmul inimii lui Hristos sau pulsul Împărăției, ritmul ei în inima sa.

Acel ritm, acel puls ceresc îl simțea și în persoana sa și în afară de sine, când era în lumina lui Dumnezeu, pentru că era veșnic, era al luminii dumnezeiești.

Îngerii care Îl lăudau pe Dumnezeu vedeau lumea, întru slava lui Dumnezeu, ca pe un mărgăritar, ca pe un tron și un sfeșnic al slavei lui Dumnezeu.

1962[178].

14. 01. 1979. Am citit azi că știința a ajuns și la concluzia că întregul univers, după marea explozie[179], pulsează, are un ritm, un puls al său.

Eu, cu mulți ani înainte, am simțit și am văzut pulsul, răsuflarea divină a lumilor sprituale.

Normal ar fi ca lumea materială, ca reflectare a lumii spirituale, să aibă și ea respirație, puls sau ritm, pe diferite trepte, în spațiu și timp.

Accelerația, când se apropie de infinit, devine liniște[180]. Și în această nemișcare apar lumini care se dezvoltă și apoi apare Împărăția Cerurilor.

---

[178] Reprezintă anul când a fost compus poemul.
[179] Potrivit teoriei *Bing Bangului*. A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Big_Bang.
[180] În vederea dumnezeiască.

Trup ceresc[181]

„...Și ce vom fi nu s-a arătat încă;
Ci știm că atunci când Se va arăta El
Fi-vom asemenea Lui”
(I In. 3, 2).

528. Încununat hristic[182] ,
Sfântă-mbrățișare;
Trupul crește mistic,
Laudă, ’nchinare!...

Fiind plin de slava lui Hristos sunt încununat de către El. Și fiind învăluit cu totul de lumina Sa simt cum El mă îmbrățișează, cum mă poartă cu Sine.

În slava Sa eu cresc ca o făptură duhovnicească în mod tainic, în mod mistic.

Când spune *trup* nu se referă *doar la trupul său*, ci la *întreaga sa persoană*, care se îndumnezeiește întru slava lui Dumnezeu.

Și pentru că mă văd îndumnezeit pas cu pas de către Tine, Doamne, de aceea Ție Îți aduc laudă și Ție mă închin cu întreaga mea făptură!

532. Daruri îi dau sorii,
Dulce-ntâia oară,
Își desfac fiorii,
Cerul înfioară...

Persoana mea e plină de darurile dumnezeiești ale luminii necreate, care vin din sorii pe care îi văd în lumina dumnezeiască.

---

[181] În acord cu motoul scriptural al poemului, titlul și întregul poem de față se referă la ipostaza omului înduhovnicit în veșnicie.
[182] În manuscris: *cristic*.

Și fiecare vedere a lor e dulce ca prima oară în care am văzut unul, pentru că fiecare vedere e o noutate absolută.

Sorii dumnezeiești își desfac fiorii lor în persoana mea, adică mă umplu de multă dragoste pentru Dumnezeu.

Cerul înfioră întreaga mea ființă pentru că mă umple de multă cutremurare a dragostei pentru Dumnezeu.

Autorul nostru nu folosește aici verbul *a înfiora* în sens negativ, ci în pozitivitatea sa absolută.

Înfiorarea extatică e răscolirea întregii noastre ființe de dragostea pentru Dumnezeu. E stârnirea întregii noastre persoane pentru a se robi cu totul lui Dumnezeu.

536. Din spumele zării
Trup fecior, fecioară,
Pe întinsul mării
Surâzând coboară...

Spumele zării sunt valurile luminii dumnezeiești, pe care le vedea în zările dumnezeiești, extatice. Uneori vedea lumina dumnezeiască ca pe o mare cu valuri înspumate și acest lucru e descris în această strofă.

Cei care se înduhovnicesc, bărbați sau femei, devin feciorelnici datorită valurilor mării dumnezeiești de lumină.

Pentru că fecioria dumnezeiască, a sufletului și a trupului, e un dar pe care văzătorii de Dumnezeu îl primesc de la Dumnezeu, după multe vederi și după multe eforturi ascetice.

În marea de lumină dumnezeiască, cei înduhovniciți trăiesc fericirea, surâsul bucuriei dumnezeiești curate. Pentru că *adevărata fericire* cât și *adevărata feciorie* sunt daruri ale vederii lui Dumnezeu.

540. Duhul slavei ține
Bolțile cerești,
Marginile fine:
– Veșnic tu plutești!...

Slava dumnezeiască e *cosmosul* în care văd toate *bolțile cerești*, toate lucrurile dumnezeiești pe care Dumnezeu mi le arată în mod extatic.

De aceea Duhul Sfânt e Cel care ține toate *bolțile cerești* și toate *marginile fine* ale vederilor dumnezeiești.

Iar eu, cel care văd lumina dumnezeiască, văd cum lumina dumnezeiască este o continuă plutire, un continuu dinamism plin de existențe și de forme dumnezeiești și, în același timp, cum și eu plutesc, cum mă mișc în această mare de lumină, în acest cosmos al luminii necreate, fără să știu cum se petrec toate aceste lucruri cu mine.

544. Trup ceresc, în șoapte,
Scânteiezi viu, pur;
Roadele sunt coapte,
Ziua de azur!...

Dumnezeiescul Ilie a primit de la Dumnezeu marea harismă *a trăirii în lumina dumnezeiască zile în șir*, nu numai *a vederii pasagere* a luminii dumnezeiești.

De aceea el își vedea întreaga persoană plină de lumină dumnezeiască, ca pe un trup ceresc, în șoaptele rugăciunii continue, isihaste.

Se vedea ca o ființă plină de lumină, care scânteiază viu, care e plină de curăție a sufletului și a trupului, văzând pe cele create prin lumina necreată a lui Dumnezeu.

Și asta în închisorile comuniste!...

Roadele persoanei sale erau coapte în lumina dumnezeiască, pentru că fundamentul oricărei virtuți e harul.

În ziua de azur, veșnică a luminii dumnezeiești trăiesc Sfinții pentru veșnicie.

548. Din izvorul vieții
Fulgeră senin,
Flacără asceții

În corăbii vin...

Din Prea Sfânta Treime, Care este izvorul întregii existențe fulgeră senin lumina dumnezeiască.

Iar în lumina Sa, Dumnezeiescul Ilie vedea cum Sfinții (*asceții* versului al 3-lea), înflăcărați de iubire dumnezeiască, călătoresc în corăbii.

Corăbiile sunt *lucruri* ale luminii dumnezeiești, pe care el le vedea în extaz și în ele pe Sfinții lui Dumnezeu.

552. Limpede, prielnic
Miez de primăvară,
Fraged, feciorelnic
Farmec ne-nconjoară.

Strofa aceasta exprimă, în termeni umani, atmosfera trăită de către el în lumina dumnezeiască și urmările ei în persoana lui.

Trăia lumina ca pe un miez de primăvară, ca pe o întinerire enormă a persoanei sale, în care se limpezea, se făcea propriu lui Dumnezeu.

Lumina dumnezeiască, plină de frăgezimi, de feciorie dumnezeiască îl înconjura în mod deplin, îi umplea întreaga sa ființă, ea fiind farmecul, frumusețea Împărăției lui Dumnezeu.

556. Spiritul lucrează,
Viața o desfată
Și-o îmbrățișează
Cu dulceți de fată.

Întru slava lui Dumnezeu, spiritul / duhul nostru lucrează, e viu, pentru că prin el vedem toate cele ale lui Dumnezeu. Și cele pe care le vedem cu duhul nostru, în mod extatic, desfată, umplu de mare desfătare dumnezeiască viața noastră.

Lumina dumnezeiască ne îmbrățișează întreaga ființă și ne dă să trăim adevărata împlinire a dragostei noastre, ea întrecând cu mult dulceața dragostei unei ființe iubite.

Compararea *dragostei de Dumnezeu* cu *dragostea unei femei* e o echivalență umană imperfectă, ca și aceea între *vederea slavei lui Dumnezeu* și *strălucirea soarelui*.

560. Veșnice odoare,
Îngeri în ocoale,
Melodii în floare,
Cresc la sân și-n poale.

Ceea ce văd în slava lui Dumnezeu sunt odoare veșnice, bogății dumnezeiești incalculabile. Aluzie la Mt. 6, 20: „comori în cer”.

Și Îi văd și pe Îngeri cum se rotesc, cum fac ocoale înaintea lui Dumnezeu.

Orice lucru pe care îl văd în slava necreată e un început de melodie, de laudă adusă lui Dumnezeu, pentru că totul e mai presus de orice așteptare, de orice năzuință umană.

Orice vedere extatică mă predispune și îi predispune pe toți locuitorii Împărăției Sale la laudă neîncetată, la doxologie preadumnezeiască.

Ultimul vers ne vorbește despre faptul că și cei de mai sus și cei de mai de jos ai Împărăției Îl laudă pe Dumnezeu după măsura sfințeniei și a înțelegerii lor.

564. Mire-ncoronat,
Dulce ți-e aleasa...
Pe tron de-mpărat
Lumina-i crăiasa!...

Cel care vede lumina Sa e un mire încoronat al alesei sale dumnezeiești, al luminii lui Dumnezeu.

De aceea ea, lumina necreată, este o mireasă dulce, plină de curăție, de sfințenie, de frumusețe negrăită.

Fiind în slavă, cel care se îndumnezeiește e pe tron de împărat și lumina e crăiasa, aleasa inimii sale.

Despre *tronurile* Sfinților a se vedea: Mt. 19, 28 și Lc. 22, 30.

568. În Tine e viața
și viața e lumina
lumii și e fața
Tatălui și cina!...

Primele trei versuri preiau In. 1, 4: „întru El era viață și viața era lumina oamenilor" și In. 8, 12: „Eu sunt Lumina lumii".

Viața dumnezeiască este adevărata lumină a lumii, pentru că numai lumina lui Dumnezeu aduce adevărata cunoaștere.

Lumina lumii e viața lumii dar și fața / chipul Tatălui, pentru că e Hristos Dumnezeu.

Și lumina e cina Împărăției lui Dumnezeu sau e viața împreună cu Dumnezeu întru slava Sa.

Despre *cina* Împărăției a se vedea: Lc. 14, 16-24.

572. La ospățul nunții,
Dumnezeu și omul
Poartă-n mirul frunții
Logosul[183] și pomul.

La ospățul nunții cerești, în Împărăția Sa, e Dumnezeu împreună cu Îngerii și cu Sfinții Săi.

Și acolo ajungi, dacă mirul Mirungerii, dacă darurile harului dumnezeiesc le faci să fie active, vii întru tine.

Pentru că omul crește duhovnicește după cum crește copacul. Copacul se dezvoltă din sămânța lui, pe când omul se

[183] În manuscris, lângă *logosul*, între paranteze rotunde, apare: *sămânța*, ceea ce ne-a făcut să înțelegem că ultimul vers se referă la relația genetică, continuă dintre *sămânță* și *pom*.

îndumnezeiește din momentul când se umple, la Botez, de harul îndumnezeitor al Prea Sfintei Treimi.

Transfigurare

”Nu numai omul, ci întreaga fire
tânjește după înviere”
(aluzie la Rom. 8, 22).

576. Formele rotunde,
Sprintene ovale,
Linii moi și unde
Ferecă simboale.

Poemul de față, care are ca temă înduhovnicirea, transfigurarea, îndumnezeirea celor credincioși începe din mijlocul experienței extatice, pentru că fiecare detaliu este unul extatic.

Formele rotunde, care erau ca niște ovale care pluteau sau avansau cu viteze foarte mari au fost văzute de Dumnezeiescul Ilie în vedere dumnezeiască.

La fel liniile moi și undele care au în ele simboluri, înțelegeri dumnezeiești sunt tot evidențe extatice.

580. Inima-și deschide;
– Bolți nepământene –
Spații noi, avide,
Vieții cosânzene...

Inima se deschide în noi spații în lumina dumnezeiască sau inima noastră își face cunoscute, în extaz, adâncimile ei pline de har.

Ne deschidem și mai mult luminii, pentru că suntem avizi de viața dumnezeiască.

Cosânzeana [184] este aici un alt simbol al Împărăției dumnezeiești sau a vieții preafericite, a comuniunii cu Dumnezeu.

Și când ne deschidem în lumina dumnezeiască, când ne facem foarte încăpători pentru vederea slavei lui Dumnezeu, atunci vedem *bolțile nepământene* ale cerurilor dumnezeiești, ale universurilor pe care le vedem în lumina dumnezeiască.

584. Dragostea îi umple
Fagurii cu miere,
Zumzetele suple,
Zborul, cu tăcere!...

Dragostea dumnezeiască ne umple inima cu fagurii de miere, cu dulceața vederii lumii cerești.

Ultimele două versuri se referă la zborul, la dinamismul Puterilor cerești pe care le vedea în slava dumnezeiască, al căror zbor era ca un zumzet suplu, tăcut, delicat, cuvios...

Atât vederile sale extatice, cât și viața Puterilor cerești și a Sfinților din Rai, îmi preciza adesea Fericitul Ilie, erau pline de dinamism, de viață, de bucurie, de exaltare dumnezeiască.

Nimic static. Nimic înghețat...ci totul în mișcare, în plină bucurie, în măreție și veselie dumnezeiască inimaginabile.

588. Vii, lucide, clare,
Plăpânzimi de zori
Duc întru cântare
Mistice vâlvori.

Trebuie să remarcăm două cuvinte cheie ale strofei de față:

1. *plăpânzimi*: o substantivare, la plural, a adjectivului *plăpând* pentru a vorbi despre zorii, despre cerurile dumnezeiești foarte delicate, pline de frăgezimi inexprimabile și

[184] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ileana_Cos%C3%A2nzeana.

2. *vâlvori*: care indică forme ale luminii dumnezeiști de culoare roșie, foarte luminoase, foarte puternice.

Cerurile dumnezeiești pe care le vedeam în extaz erau ca niște zori, ca niște ceruri abia născute, plăpânde, vii, lucide, clare...

Acestea purtau cântarea Puterilor cerești și a Sfinților din ele ca niște tainice lumini de foc.

Un sinonim pentru *vâlvoare* este *vâlvătaie*. Tainice, mistice vâlvătăi, flăcări de lumină dumnezeiască.

592. Sfânt potir, crăiasă
E întreaga fire...
Candelă, mireasă...
Veșnicului Mire!...

Și iată cum va arăta întreaga creație transfigurată! Ce frumusețe, ce măreție, ce încântare fără seamăn!

Starea ei, în avans, în mod extatic, a trăit-o Dumnezeiescul Ilie, atunci când se vedea umplut de slava lui Dumnezeu și vedea cum slava lui Dumnezeu susține, pătrunde, cuprinde și dă viață întregii creații.

Vedea întreaga fire întru slava Sa ca pe un sfânt potir al lui Dumnezeu, ca pe o crăiasă, ca pe o mireasă a Dumnezeului treimic. Ea este candela în care Dumnezeu este lumina lumii. Ea e mireasa veșnicului Mire ceresc.

Tocmai de aceea grija și respectul nostru pentru întreaga creație dar și pentru fiecare om în parte, pentru că întreaga umanitate și întreaga creație odată cu ea vor fi transfigurate, spre viață sau spre moarte veșnică, atunci când El va veni ca să judecei viii și morții.

596. Flori întru cununa
Vieții-mbujorate,
Toți în Duh sunt una
Slava Lui în toate...

În Împărăția lui Dumnezeu, Puterile cerești și toți Sfinții Săi, sunt flori ale lui Dumnezue, frumuseți variate, dialogice și comunionale ale lui Dumnezeu.

Ei sunt cununa creației Sale. Ei sunt expresia vie a comuniunii cu viața îmbujorată a relației cu Dumnezeu, care e plină de dragoste și de sfială și de curăție sfintă.

De la *bujor...îmbujorare*...deschidere a bujorului ca o răsărire treptată a soarelui. Pentru că viața extatică are trepte...și noi vedem tot mai multe lucruri în slava lui Dumnezeu și tot mai profunde, pe măsura curățirii noastre de patimi.

În Duhul Sfânt, în lumina lui Dumnezeu, toți cei mântuiți, toți cei Sfinți ai lui Dumnezeu sunt una, pentru că sunt la un loc.

Însă fiecare pe treapta lui duhovnicească. Pe măsura sfințeniei lui percepe și trăiește cele ale vieții cu Dumnezeu.

Toți sunt una în Împărăția lui Dumnezeu și slava Sa e în toți și e bucuria și luminarea și sfințirea și viața tuturora.

600. Tronurile-n jurul
Spiritului veșnic
Oglindesc azurul
Ard lumina-n sfeșnic.

În prima strofă, autorul nostru se referă atât la Puterile cerești cât și la Sfinți, care sunt tronuri ale lui Dumnezeu, care se mișcă în jurul lui Dumnezeu, a Spiritului veșnic, pentru că „Duh este Dumnezeu și cei care I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr” (In. 4, 24).

Membrii Împărăției Sale oglindesc azurul luminii dumnezeiești (*azurul* e *albastrul deschis*), reflectă slava Sa, pentru că sunt plini de ea și ei sunt ca luminile în sfeșnic, ca un candelabru plin de lumini personale sfinte, raționale.

Pentru că acesta e simbolismul mistic al candelabrului în Biserică: să îi reprezinte pe membrii Împărăției lui Dumnezeu, ca pe niște lumini vii, raționale, duhovnicești, personale, care ard înaintea Sa și care se mișcă veșnic în jurul lui Dumnezeu, în slava Sa.

604. Duhul Sfânt roiește
Sfântă bucurie...
Viața o-nnoiește
Pruncul Tău, Vecie!

De la verbul *a roi* începe descrierea dinamismului vieții în Împărăția lui Dumnezeu.

Nu Sfinții *se mișcă* în jurul lui Dumnezeu, așa, cu putere de la ei înșiși, ci Duhul Sfânt este Cel care *îi roiește*, Care *îi mișcă*, Care îi face să fie dinamici și doxologici în același timp.

Prin slava Sa, Dumnezeu îi umple de sfântă și preacurată bucurie pe locuitorii Împărăției Sale.

Hristos întru Duhul Sfânt înnoiește continuu viața lor și viața noastră, a celor care încă ne sfințim, ne îndreptăm întru Domnul aici, pe pământ.

Prin *Vecie* este indicat Dumnezeu Tatăl, pentru ca întreaga Treime să fie slăvită.

608. Stă unit în Fiul
Cerul cu pământul,
Sângeră pustiul,
Duhul e ca vântul...

Pentru că Dumnezeu Cuvântul e Creatorul și Mântuitorul nostru, întru persoana Sa divino-umană El ține unite cerul cu pământul.

Cei din cer și cei de pe pământ sunt de către Tatăl, prin Fiul, întru Duhul Sfânt creați și sunt una numai în Dumnezeul treimic.

Nu există *unitatea a lumii* în afară de unitatea în aceeași credință și în aceeași slujire adusă lui Dumnezeu!

Pentru că nu există unitate în credință și slujire de aceea umanitatea pustiită de har sângeră, mugește, se zvârcolește.

Însă, cu toată pustiirea de virtute a umanității, oricine dorește să vină la „cunoștința adevărului” (I Tim. 2, 4) poate să

facă acest lucru, pentru că „vântul suflă unde voiește...[pentru că] astfel este cu oricine e născut din Duhul” (In. 3, 8).

Duhul Sfânt e ca vântul, suflă unde dorește...pentru că suflă acolo unde e căutat Dumnezeu. Și unde e căutat Dumnezeu cu adevărat, acolo harul lui Dumnezeu ne luminează ca să Îl găsim pe Dumnezeul Cel adevărat și să Îi slujim Lui, în har și în adevărul total, nefalsificat.

612. Fulgere-n furtună
Te sorbim Iisuse,
Roada Ți-o adună
Florile nespuse...

Cei care Te vedem pe Tine, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, întru slava Ta și ne-ai făcut să fim niște fulgere de lumină în furtuna, în avalanșa, în mulțimea de descoperiri a slavei Tale, Te sorbim pe Tine prin tot ceea ce ne arăți, pentru că ne umpli de o dragoste extaziantă, preadumnezeiască.

Iar roada decoperirilor Tale dumnezeiești o adun în florile cuvintelor, ale poemelor și ale confesiunilor mele despre aceste stări preadumnezeiești, pe care încă nu le-am spus dar le voi spune tututor.

616. Maică și fecioară,
Înveliș de pară,
Fraged înconjoară
Pruncii să nu piară!...

O rugăciune către Dumnezeul nostru treimic pentru ca lumina dumnezeiască să înconjoare, în mod delicat, pe *pruncii*, pe cei care încep să se îndumnezeiască, pentru ca să nu piară în întunericul acestei lumi.

Lumina dumnezeiască e *maică* a noastră pentru că ne hrănește și ne ocrotește, dar ea este, în același timp, *fecioară*, pentru că ne umple de curăție a sufletului și a trupului.

Dar lumina e și înveliș de pară de foc, pentru că ne sfințește în mod deplin, ne face pâini coapte și bine mirositoare ale Stăpânului.

620. Fiul Dumnezeu
Ne deschide cerul,
Prunci la sânul Său
Să-nflorim misterul...

Dumnezeu Cuvântul ne dă să vedem, în mod extatic, Împărăția Sa, adică ne deschide cerul vederilor Sale mistice și îndumnezeitoare.

Iar noi suntem prunci la sânul Său, în comuniune cu Sine, ca să creștem spre „starea bărbatului desăvârșit...[spre] măsura vârstei deplinătății lui Hristos" (Efes. 4, 13).

Subliniez din nou faptul, că în ciuda tuturor vederilor sale mistice, înspăimântătoare pentru noi, Dumnezeiescul Ilie nu s-a crezut și nu s-a simțit niciodată *un desăvârșit*, ci întotdeauna a avut conștiința de *începător*, de *prunc în cele duhovnicești*, pentru că a înțeles lucrul capital în viața cu Dumnezeu: că în relația cu Sine suntem *întotdeauna* la *începutul cunoașterii* Sale.

Împreună cu Domnul, spune dumnezeiescul nostru autor în ultimul vers, înflorim misterul, taina, bucuria și interesul duhovnicesc pentru îndumnezeire, prin confesiunile pe care le facem despre experiențele noastre extatice.

Mărturisim ce a făcut Dumnezeu cu noi pentru ca să înflorim misterul, să îi umplem de dor pentru vederea lui Dumnezeu și pe alții, pentru ca și ei să caute și să trăiască în mod preaminunat, extatic, comuniunea lor cu Dumnezeu.

Creație

„Fiat lux!”[185]
(*Vulgata*, Fac. 1, 3).

624. Spre Cel ce ești Lumină și Putere
Și Veșnicie, Viață fără margini
Nou mă ridic, străfulger din cădere,
Să Te primesc în simțuri și imagini.

Spre Tine, Doamne, Cel ce ești lumina, puterea și viața veșnică, fără margini, mă ridic înnoit din căderea mea. Mă fac, prin lumina Ta, iarăși o ființă strălucitoare, care străfulgerez din cauza harului Tău.

Tu mă scoți din căderile, din păcatele mele și mă faci altul, nou. Și mă faci altul, tocmai pentru ca să Te primesc în simțurile mele în vedere extatică.

Imaginile sunt *vederile dumnezeiești*.

628. Îngăduie Părinte, Sfinte Tată,
Făclie de lumină în furtună,
Mai tare să s-aprindă și să ardă
În răsărit de soare și de lună!...

Îngăduie-mi, Dumnezeule Tată, Părinte al meu cel Sfânt, să fiu o făclie plină de lumină în furtuna vederilor Tale mistice!

Umple-mă de lumina Ta și fă-mă să ard statornic, plin de har, înaintea Ta, pe fiecare zi!

---

[185] În limba latină: *Să fie lumină!* Motoul acesta apare numai în ed. București 1998.

632. Fă ca din nou în piepturi să răsune
Viața cu valuri, fulgere și nori,
Să-mi joace-n ceruri stelele în strune
Spre slava Ta-n serafice-alergări...

Dă-mi, Doamne, să văd iarăși în ființa mea viața cu valuri a luminii dumnezeiești, fulgerele și norii văzuți extatic!

Vreau să joace, să danseze în mine Sfinții lui Dumnezeu, văzuți în slava Ta. Doresc ca ei să îmi cânte în strunele inimii mele.

Vreau să fiu cu toți Sfinții Tăi, Doamne, și cu nenumăratele Tale cete de Sfinți, așa cum aleargă Serafimii spre Tine.

636. Dă-mi fecioria fragedă din poale,
Cu mugurii și florile deschise,
Sfinte-ntrupări de aur în simboale
Să trezesc iar uitate paradise.

Dă-mi, Doamne, să am în persoana mea fecioaria fragedă, delicată, pe care o văd la *poalele*, la marginile cerurilor, a universurilor pe care mi le arăți întru slava Ta.

Pentru că acea feciorie dumnezeiască mă face să am *mugurii* / așteptările mele de împlinire duhovnicească și *florile* virtuților deschide, dorindu-Te pe Tine.

Vreau să văd, acum și de-a pururi, acele *sfinte-întrupări*, lucruri dumnezeiești, pe care mi le arăți în aurul luminii Tale.

Acele simboluri sfinte, care mă depășesc cu totul și pe care, în parte, mi le dezvălui, ca să înțeleg, întru puțin, măreția nesfârșită a ceea ce văd în slava Ta.

Vederile mistice pe care mi le dărui trezesc în mine dorința și mai mare de curăție, de paradisiac, de a fi cu Tine veșnic, pentru că, tocmai aceasta, comuniunea cu Tine, e paradisul spre care tindem cu toții din pântecele maicii noastre.

640. Când te privești rotindu-te în mine
Te despletești pierdută, grațioasă,
Ai strălucirea Duhului în vine
Să mă atragi mai dulce, mai frumoasă.

Ca și strofa următoare, cea de față se referă la lumina dumnezeiască și la vederea ei în persoana sa.

Lumina se privește rotindu-se în sine, pentru că lumina e a Treimii, Care vine spre sine. Și lumina se despletește în sine și îl umple de toată grațiozitatea, de toată frumusețea ei. Își lasă, își pierde în sine frumusețea, fără ca să piardă ceva.

Și lumina e privită sub chipul femeii, care are în venele sale strălucirea lui Dumnezeu și atunci când îi atinge sufletul și trupul i se arată și mai dulce, și mai frumoasă, decât în vederile extatice anterioare.

Cu fiecare vedere extatică se adâncește experiența și relația cu Dumnezeu prin intermediul vederii slavei Sale.

644. Creație a bunului meu Tată,
Când te desfaci din mreje și din rochii,
Din ceruri nudă te arată,
Ca să-ți sărut și tainele și ochii.

Lumina dumnezeiască e *creația* Lui în sensul că *izvorăște* din El și nu că e *creată* precum lumea. Lumina dumnezeiască e a Lui, iese din ființa preadumnezeiască a Treimii și se desface în vedere extatică în *mreje* și *rochii*, adică în *simboluri sfinte*.

Ce îmi arăți, Doamne, în slava Ta sunt o mreajă, o ademenire a mea spre a Te dori și mai mult, însă, ceea ce mă atrage la Tine e în multe rochii, în multe simboluri sfinte, din ce în ce mai grele pentru înțelegerea mea, pentru că cunoașterea presupune o sfințire și mai mare a mea.

Lumina se arată nudă, goală, simplă, plină de curăție dumnezeiască în ființa sa. Și Dumnezeiescul ei văzător îi sărută

tainele, i le cinstește în mod nespus și îi sărută ochii, înțelegerile sfinte.

Și ceea ce înțelege și ceea ce e mai presus de înțelegerea sa el iubește nespus de mult, pentru că toate sunt ale lui Dumnezeu. Sunt tainele negrăite ale lui Dumnezeu.

648. Sublimul Dumnezeu azi ne privește
Din toate, din lăuntru, din afară,
El ne-a iubit din veci și ne zidește
Copii și prunci pe-ncununata scară...

În vedere extatică, văd cum Dumnezeu ne privește mereu, continuu, din toate și prin toate lucrurile, atât din lăuntrul cât și din afara noastră.

El vedea cum lumina e în el, cât și în întreg universul, în momentul când trăia, în mod continuu, în slava lui Dumnezeu, când nu mai era vorba de *un extaz trecător*, ci lumina dumnezeiască *se înstăpânise* în el la modul zilnic.

Dumnezeu ne-a iubit și ne-a dorit mântuirea din veci, fericirea noastră, fapt pentru care El ne zidește ca oameni duhovnicești și îi ajută pe pruncii și copiii Săi, pe toți, la orice stare am fi noi, ca să înaintăm pe scara curățirii de patimi și a vederii Sale.

Scra nevoințelor e scara realei încununări, adică a vederii slavei Sale. Dacă nevoința noastră și dorul nostru de Dumnezeu nu ne duce la vederea slavei Sale e semn că nu ne-am nevoit cum trebuie sau nu L-am dorit pe El mai mult decât pe oricine altcineva.

652. Când triști și goi și pustiiți de plângeri
Ne dezlipim de viață și de humă,
Ne saltă-n ceruri aripi noi, de Îngeri,
Și fii în Duh te recunoaștem mumă.

Când suntem triști și goi de har, de bucurie și pustiiți de plângeri, plânși ca vai de noi, suferinzi din diverse motive și împrejurări, atunci ne dezlipim de viața aceasta pământească, de alipirea de lucruri.

Necazul, suferința, închisoarea ca elemente de *dezlipire* de *alipirea de lume*. El le-a experimentat pe toate.

Și prin tot ceea ce a trăit s-a dezlipit de humă, de pământ, și, prin slava lui Dumnezeu, a fost ridicat să vadă *ceruri noi* și a trăit *o viață îngerească*, printre Îngeri.

Însă atunci când am fost ridicat în Duhul Sfânt și făcut *duhovnicesc*, spune Părintele nostru în ultimul vers, nu mi-am pierdut conștiința că mama noastră e pământul, că trupul nostru e din pământ și se va întoarce în același pământ, din care a fost luat (Fac. 3, 19).

656. Cum ne privești, întreaga existență
Și veșnicia însăși, o clipire,
Ne-mbrățișează prunci, o chintesență
Nemuritoare și țâșnim iubire.

Tu, Doamne, ne privești pe toți, întreaga existență și întreaga veșnicie, dintr-o clipire, deodată, în același timp, fără niciun efort.

Și pe toți ne îmbrățișezi cu slava Ta ca pe pruncii Tăi, ca pe creația Ta și ne faci să fim nemuritori și să țâșnească iubirea Ta din noi, cea pe care ai vărsat-o în noi din destul.

660. Mireasa Ta-n serafică splendoare,
Dorință, dor, din suflet ne alungi,
Ne crești la sân în lacrimi și vâlvoare
Sub mângâierea pletelor prelungi.

Și mireasa e iarăși lumina dumnezeiască, care are splendoare serafică sau Împărăția lui Dumnezeu, toți Sfinții Săi sunt miresele Sale.

Prin slava Ta, Doamne, ne alungi din suflet dorințele și dorurile noastre pământești, față de ființele iubite și față de lucrurile dorite de noi și ne dai să trăim bucuria Ta cea veșnică.

Tu ne crești, Dumnezeul meu, la sânul Tău, în comuniune cu Tine, prin lacrimile suferinței noastre și ale ascezei noastre și prin vâlvorile cele mari ale dragostei de Tine, pe care o simțim nespus de dulce și de sfânt.

Iar *pletele prelungi*, care îl mângâiau, sunt vederile extatice, care îl umpleau de multă cunoaștere și de mult dor dumnezeiesc.

664. În veci de veci făptura se arată
În slava Ta și-a Pruncului Miresei.
E templul tău, Fecioară-ncoronată
În alb văzduh veșmânt Împărătesei.

Acum și pentru veșnicie, întreaga creație se va arăta în slava lui Dumnezeu acelora, care vor moșteni Împărăția Sa.

Ultimele trei versuri vorbesc despre Prea Curata Stăpână, față de care Fericitul Ilie avea o mare și fiască dragoste.

Pruncul Miresei: Hristos Dumnezeu al Pururea Fecioarei Maria. Pentru că Prea Curata Stăpână e în slava Treimii Celei Preasfinte și slava Sa e templul ei.

Ea este *Fecioara încoronată*, preaslăvită și e plină de albul văzduh al curăției, cu care ea este înveșmântată.

668. ...Sui, laudă de Îngeri, în auz!...
Tu, inimă, fii candelă s-aprinzi
Făclia bucuriei din havuz
Ce-și varsă frumusețea în oglinzi!...

Dă-mi, Doamne, ca să aud deplin modul cum Te laudă pe Tine Îngerii Tăi! Iar inimii mele dă-i, Dumnezeule al iubirii mele, să fie o candelă plină de slava Ta și ea să aprindă și inimile altora

cu făclia imensă a bucuriei Tale dumnezeiești, care țâșnește din havuzul[186] vieții Tale insondabile!

Căci ceea ce Tu îmi dai să văd în lumina Ta e frumusețea oglinzilor Tale dumnezeiești, pe care le văd.

Cum spuneam și altă dată, *oglinzile* de aici sunt lucruri văzute extatic, care arătau ca niște oglinzi imense și nu o metaforă, care să totalizeze vederile extatice.

---

[186] Cuvântul *havuz* a fost folosit și în alte poeme anterioare și am dat explicații referitoare la sensul folosit de autorul nostru acolo, sens care este identic cu cel de aici. A se vedea p. 34, 36 și 90, ale ediției de față a cărții.

Rugăciune

„Rugați-vă neîncetat!”
(I Tes. 5, 17)

672. Primește-mi fecioria
Încununată-n laur!
Ascultă-mi bucuria
Simțirilor de aur!...

Dumnezeul meu, primește-mă pe mine, pe cel care m-ai umplut de feciorie prin vederea slavei Tale! Ea, lumina Ta, a fost laurul[187] care m-a încununat.

Auzi-mi, Doamne, bucurie pe care o am în mine, adusă de aurul luminii Tale și care mi-a umplut simțirile sufletești și trupești de încântare dumnezeiască!

676. ...Din norii tinereții,
Din tot ce Tu mi-ai dat,
Din fagurele vieții,
Din tot ce am aflat,

Datorită norilor luminii dumnzeiești din tinerețe, pe care mi i-ai dat să-i văd, Doamne, apoi din cele trăite în fagurele vieții mele, adică în maturitatea mea și datorită a tot ceea ce am aflat în această viață, împreună cu Tine...

680. Sorbit de profunzimea,
Atracției ce-o simt,
Rodește-mi frăgezimea
Pornirilor de-argint!

---

[187] Mai multe detalii despre planta laur, folosită aici în sens duhovnicesc: http://www.sanatateata.com/plante/laur.htm.

...am ajuns să fiu absorbit cu totul de profunzimea vieții dumnezeiești, a comuniunii cu Tine.

Tu mă atragi, Doamne, prin dorul de Tine. Și, prin acest dor preadumnezeiesc, fă să rodească în mine frăgezimile luminii Tale, care sunt consecințe ale vederii ei.

Pornirile mele de argint sunt virtuțile dobândite, ca urmare ale vederii slavei Tale.

684. Adâncul rugăciunii
De laudă și jaruri,
Din fulgerul furtunii
Primește-mi-l în daruri...

Primește-mi, Doamne, adâncul rugăciunii inimii mele, laudele inimii mele, pentru că inima mea e plină de jarul pe care furtuna luminii Tale dumnezeiești a lăsat-o în mine!

Toate darurile mele pentru Tine au în ele iubirea lăsată în mine de lumina Ta, de aceea primește-le pe ele și mă iartă!

688. Când arderile mele
Din trup și din gândire
Strălumineză-n ele
O nouă moștenire.

Arderile dragostei mele pentru Tine mi-au cuprins toată persoana mea. Trupul și sufletul meu ard din cauza iubirii Tale și de aceea mă rog Ție, Doamne, ca să le străluminezi, să le umpli de slava Ta, pentru ca ele să fie o nouă moștenire, o nouă creație a Ta.

692. Împărăție trează,
De temple și de aștri,
Cu Îngeri ce veghează
Stând cerului pilaștri.

Împărăția lui Dumnezeu e trează, e vie mereu. Niciodată nu se doarme în Împărăția lui Dumnezeu. Și ea e plină de temple și de aștri, adică de Sfinți, văzuți sub aceste forme de către Fericitul Ilie, în vedere dumnezeiască, și de Îngeri, care veghează continuu, care Îl laudă continuu pe Dumnezeu.

Ei, Sfinții și Îngerii, sunt pilaștrii, stâlpii de susținere ai cerului și ai pământului, pentru că ei sunt slujitorii lui Dumnezeu și prin doxologie se trăiește în viața dumnezeiască.

696. Cu Sfinții[188] aurore
Sub bolți cuvântătoare,
Când orice formă-n spor e
Spre viață și spre soare...

Am văzut pe Sfinții lui Dumnezeu ca pe niște *aurore* ale universurilor cerești, pe care Dumnezeu mi le-a dat să le văd în lumina dumnezeiască.

Aurora regulară, de la noi, e fenomenul de propagare al luminii în care, înainte de răsăritul soarelui, vedem o lumină difuză în atmosferă de culoare roșu-portocaliu. Însă există și aurora boreală[189], care e un fenomen atmosferic luminos foarte special.

De aceea aurorele de sub bolțile cuvântătoare ale luminii dumnezeiești.

În versul al 3-lea *spor* se referă la *sământă* (modul figurat) sau la un punct văzut în lumina dumnezeiască, din care ieșea, se deschidea un alt univers.

---

[188] Fără majusculă în manuscris.
[189] A se vedea aici: http://en.wikipedia.org/wiki/Aurora_%28astronomy%29.

De aceea, orice vedea în extaz era o reieșire dintr-o formă anterioară văzută în lumina dumnezeiască, care îl ducea spre lucruri și mai pline de absolut.

Orice văd în lumină, cu alte cuvinte, ies dintr-un punct. Și fiecare lucru dumnezeiesc văzut extatic mă duce tot mai mult spre viața lui Dumnezeu, spre Soarele întregii existențe.

700. Căci tot ce Tatăl are
A dat Fiului Său...
...În trupuri și cântare
Măriți pe Dumnezeu!

....

În primele două versuri se citează locuri ca In. 16, 15: „toate câte are Tatăl ale Mele sunt" sau In. 17, 10: „și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele", prin care se arată că și umanitatea Domnului a primit toate cele ale lui Dumnezeu, pentru că a fost asumată de către ipostasul cel veșnic și preexistent al lui Dumnezeu Cuvântul.

De aceea în persoanele noastre și în cântările noastre să Îl mărim pe Dumnezeu, prin aceea că ne sfințim persoanele prin puterea prin care Hristos Și-a îndumnezeit umanitatea Sa.

Linia punctată arată că autorul a uitat unele strofe ale poemului, până s-a întors din închisoare.

704. Fecioara mea iubită
Încununată-n nouri,
Lumină-abia zărită
Pierdută în ecouri...

Fecioara e lumina dumnezeiască, cea plină de nori dumnezeiești, văzuți extatic. Ea a fost și este iubirea vieții lui, împlinirea lui, care l-a umplut și îl umple de feciorie și sfințenie.

Deși Dumnezeiescul Ilie a văzut de multe ori și nespus mai mult lumina lui Dumnezeu decât majoritatea dintre noi, totuși el spune că *abia a zărit* lumina lui Dumnezeu...și că amintirea ei îi este pierdută în ecourile memoriei sale.

708. ...În limpezimi de toamnă
Sunt rariște în vânt...
...De dor de Tine, Doamnă,
Tot laud și tot cânt!...

În limpezimea vieții, în toamna vieții, Dumnezeul meu, sunt ca o rariște, sunt ca un loc gol, singur, stingher, în vântul ideologiilor și al vieții ușuratice.

Fericitul Ilie avea conștiința profundă că este purtătorul mesajului capital pentru creștinii ortodocși ai vremii sale, dar că contemporanii săi erau prea prostiți de ideologia comunistă și de o viață telurică, ca și cei de astăzi.

Sunt o rariște, un loc de odihnă în pădurea cu mulți copaci uscați. De ce nu mă vede nimeni?! De ce nu înțelege nimeni, că, prin harul lui Dumnezeu, eu pot să îi conduc la viața veșnică, pe doritorii de îndumnezeire, ca unul care am trăit preadumnezeiești experiențe extatice?!!

Răspunsul dureros, dramatic: pentru că nu au fost ochi pentru tine, Preafrumosule Părinte al Ortodoxiei, pentru că nu au avut ochi pentru Dumnezeu! Pentru că nu îi interesa viața ortodoxă ci doar surogatele ei, lucrurile de duzină.

Doamna e *lumina dumnezseiască*, majusculată tocmai pentru a se înțelege că ea e cea care i-a acaparat întreaga ființă.

Din dor de Tine, Doamne, Cel care mi Te arăți întru slavă, Te laud și Te cânt. Din dor de Tine mă lupt cu toți și cu toate, pentru ca să mă umplu de slava Ta, acum și pentru toți vecii.

712. Cu flăcările mele
Din inimă arzând,
În ceruri cresc inele

Pe feciorescul gând.

Din cauza flăcărilor mele din inimă, a dragostei pentru Dumnezeu, văd cum în cer, întru slava Lui cresc inele, lucruri dumnezeiești care par inele.

Și toate vederile mele vin din curăție, din fecioria gândului și a inimii mele, produse de asceza și rugăciunea mea continue.

716. Și lacrima și floarea
Fiorilor cântării
Ți-aduc în dar ninsoarea
Troienele-nchinării.

Iar lacrimile mele, Doamne, și floarea înfiorată a cântării inimii mele Îți aduc în dar ninsoarea curăției și a înțelepciunii Tale, care, ca niște zăpadă, care troienește, se așază în închinarea mea față de Tine.

Logodna inimii

„Strălucească, din întuneric, lumina”
(II Cor. 4, 6).

720. Fecioara îndrăgise
O flacără verzuie,
De-atunci în zori tot suie
Spre zările deschise.

În strofa de față, fecioara nu mai e *Împărăția lui Dumnezeu* ci *inima* sa curățită de vederea luminii dumnezeiești.

Inima feciorelnică a început să îndrăgească, să iubească nespus flacăra verzuie, lumina dumnezeiască văzută în diverse culori, printre care și culoarea verde.

De aceea inima vede, cu harul lui Dumnezeu, zorii luminii divine și suie spre tot mai deschise, mai largi vederi dumnezeiești.

724. Când Înger, când inel e,
Făclii...adâncul ei...
Când trupul e de stei
Simțirile sunt stele...

În lumina dumnezeiască văd când Îngeri, când forme dumnezeiești care par *inele* sau *făclii*.

Steiul e un colț ascuțit de stâncă sau un bolovan de piatră sau de sare.

De aceea, când trupul meu e ca piatra, simțurile mele sufletești, în lumina dumnezeiască, sunt ca stelele, adică sunt luminate și văzătoare de Dumnezeu.

728. Un dor din veci de Mire
Din noapte o cuprinde,
Ușoară se aprinde,
Mai albă, mai subțire!

Inima mea, care stă în întunericul nevederii de Dumnezeu e plină de dorul de a-L vedea pe Mirele ceresc, pe Cel din veci existent. Sunt cuprind de iubire, de dor pentru Hristos, Dumnezeul meu.

Și în dorul ei de Dumnezeu, inima mea devine ușoară, mai albă, mai subțire pentru că e plină de frumusețea și de curăția preadumnezeiască a slavei Sale.

732. El: jar, acum e soare
Iar ea: albastrul, cerul...
...În jurul lor misterul
Rodește nins de floare!

Dumnezeu, Care Și-a arătat întru mine slava Sa, m-a umplut de jarul dorului de El. Pe Cel care m-a făcut să îmi fie dor de El, un dor nespus, Îl văd acum ca pe un Soare întru slava Sa.

Iar inima e albastrul, e cerul care cuprinde acest Soare sau în care strălucește Dumnezeu.

În jurul legăturii mele cu Dumnezeu văd misterul, taina Lui cum rodește, cum ninge mereu florile de taină ale vederii și ale înțelegerii Sale dumnezeiești.

736. El: faptă ne-nțeleasă,
Lumină roz-verzie;
Ea: dulce, străvezie,
Mireasmă și mireasă.

Dumnezeu, în venirea Sa la mine, preapăcătosul, e o „faptă ne-nțeleasă”, ceva prea uluitor pentru mine și îmi dă să văd lumina sa roz-verzuie.

Ea, inima mea, e umplută de dulceața slavei Sale, e făcută străvezie, curată, preafrumoasă, pentru că inima mea e plină de mireasma Sa și e făcută, întru slavă, mireasa Sa.

740. El: întreitul sfeșnic.
Ea: inima-altar,
Biserică în har,
Mireasă Vieții, veșnic!...
....

El e Dumnezeul nostru treimic. Iar inima mea e altarul slavei Sale. Ea este o biserică a Sa plină de har, un locaș al slavei Sale și e mireasa Sa pentru veșnicie.

744. Izvor de apă vie,
De ceruri: Dumnezeu.
E și-n lăuntrul meu
Prin Pruncul Tău, Marie!...

Slava lui Dumnezeu e izvor de apă vie (In. 4, 14), care vine din ceruri în persoana mea. Și vine pentru că am fost mântuit de către Hristos Dumnezeu, de Fiul Fecioarei.

748. ...Peste izvorul vieții
Două cununi rotesc.
Pe ele-n tron ceresc,
Iisus, chipul dulceții...

Avem aici o descriere extatică.

L-a văzut pe Domnul, Dumnezeiescul Ilie, cum sta pe tron ceresc, ca Dumnezeu și om (cele două cununi = cele două firi ale Sale) și era chipul absolut al blândeții dumnezeiești.

752. ...Jos, mare fără maluri,
Deasupra: nori de Îngeri...
...Treime, tuni și fulgeri!...
Noi Te slăvim din valuri...

Iarăși o descriere extatică, adică a ceea ce vedea întru slava Sa.

Fiind în lumina lui Dumnezeu, sub el, așa cum se percepea în Rai, vedea marea fără maluri, nesfârșită, a luminii divine.

Deasupra lui, tot în Rai, îi vedea pe Îngeri, ca pe o mulțime foarte mare. De aceea: *nori de Îngeri*.

Tu, Preacurată Treime, tuni și fulgeri cu lumina Ta! Pentru că *fulgerele* și *tunetele dumnezeiești* le vedea, ca pe niște realități extatice, întru slava lui Dumnezeu.

Noi, pe Tine, Preasfântă și Preacurată Treime, Te slăvim din valurile luminii dumnezeiești, împreună cu Îngerii (o primă înțelegere, cea directă) sau Te slăvim în marea acestei vieți, pe acest pământ (după ce extazul acesta s-a terminat).

756. O muzică respiră
Din orișice mișcare,
O laudă-nchinare
Ce satură și miră!...

Suntem tot în Împărăția lui Dumnezeu...cu descrierea. În orice mișcare, în orice nouă străbatere, intrare, afundare și mai mult în ceea ce văd în slava Sa aud și văd muzica și armonia preadumnezeiască a Împărăției Sale.

De aceea, vorbind despre ele, Îl laud pe Dumnezeu și, în același timp, mă închin preasmerit în fața Lui, pentru că ceea ce

am văzut m-a preasăturat și m-a umplut de minunare, de uluire veșnică.

760. În ora asta gravă,
De-aici, din Împărăție,
În duh văzută mie,
Îngenunchez în slavă...

Ceea ce autorul nostru preabinecuvântat spune aici arată starea sa interioară în slava lui Dumnezeu.

Și anume, că văzând toate cele arătate de Dumnezeu întru slava Sa el se simțea umil, ca unul îngenunchiat, căzut la pământ în fața Sa.

Ora gravă a vederii dumnezeiești. Ora, ceasul măreț. ...Și Împărăția lui Dumnezeu văzută în duh, duhovnicește.

Resublinia mereu acest lucru, și în vorbirea curentă cu mine, pentru că dorea să fie clar pentru toți faptul că nu erau *halucinații* vederile sale, că nu s-au petrecut așa, *în văzduh*, ca niște *năzăreli*, ci că ele erau văzute duhovnicește, în slava Sa, ca mari daruri de la Dumnezeu.

764. Cânta-voi *Aliluia*,
Voi preamări Cuvântul,
Cu cerul, cu pământul,
Cu Sfinții...Aliluia!...

Își exprima aici nădejdea vieții sale, a mântuirii sale, pe care a și primit-o de la Domnul. Voi cânta în veci de veci, împreună cu tot cortegiul Împărăției Sale: *Slăvit să fie Domnul!*

Voi preamări pe Dumnezeu Cuvântul, împreună cu toți Sfinții de pe pământ și cu Îngerii din ceruri și voi striga în veci de veci: *Aliluia!*

Biserică în slavă

„Stătut-a Împărăteasa de-a dreapta Ta,
îmbrăcată în haină aurită
și prea înfrumusețată” (Ps. 44, 11).

768. Eu te-am văzut în cer lumină
Și bucurie-n mii de graiuri,
Când nori de Îngeri cântă, ’nchină
Gurii ce fulgeră din roiuri!

Te-am văzut întru slavă, Doamne, prin marea Ta milă și am văzut bucuria de Tine și doxologia locuitorilor cerești ca *mii de graiuri*.

Nori de Îngeri, mulțimi nesfârșite de Puteri cerești Îți cântau și Ți se închinau Ție.

Toți Te slăveau pe Tine, Doamne, Cel care cuvântai din fulgerele roiurilor luminii Tale.

Tu vorbeai Sfinților Tăi și erai *în mijlocul* lor și *în ei* prin slava Ta.

772. În bolți, în tremur stau Stăpâne,
Copiii Primei bucurii,
În ritmul inimii să-ngâne
Fiorii glasului dintâi...

În bolțile universurilor văzute în lumina Ta, Doamne, tremur, sunt copleșit de măreția descoperirilor Tale față de mine și la fel stau și Îngerii Tăi, copiii Tăi, ai Tăi, Bucurie primă și preadumnezeiască!

Noi, creația Ta înduhovnicită, trăim în ritmul interior al vieții noastre înfiorarea sfântă a glasului Tău, care ne-a poruncit existența.

776. Pe înălțimile miresei
Cerescul foc și tron coboară:
...Altar...cunună Împărătesei
Iar trup: Biserica-Fecioară...

Aici avem iarăși de-a face cu o vedere extatică personală.

A văzut cum din înălțimile luminii dumnezeiești, fiind în lumină, cobora un foc și un tron ceresc, care erau *altarul* sau *cununa* Prea Curatei Stăpâne, adică Biserica Sfinților, plină de feciorie dumnezeiască.

Sfinții și Îngerii și Prea Curata Fecioară, ca o singură Biserică a Prea Sfintei Treimi.

780. Dumnezeirea: Una-n Trei;
În față Tatăl scânteiază,
În Prunc stă Fiu la sânul Ei,
Din Tatăl Duhul radiază!...

O strofă triadologică, pentru că Fericitul Ilie era atent ca atunci când vorbește despre Dumnezeu să vorbească despre El ca despre *Dumnezeul treimic*, adevăratul nostru Dumnezeu.

Dogma Sfintei Treimi, fundamentul vieții ortodoxe și al întregii cugetări creștine era și fundamentul vieții autorului nostru.

Dumnezeirea cea una e în Trei persoane iar Tatăl scânteiază viața Sa spre întreaga făptură, Fiul Său e și Fiul Fecioarei (referirea la El ca *Prunc* nu vrea să spună că *L-a văzut Prunc* în extaz, ci că *El S-a întrupat*) și Duhul cel Preasfânt iradiază/ purcede din Tatăl.

A contemplat acestea toate în mod extatic și experiența extatică a confirmat dogma preasfântă a Bisericii, pentru că

întotdeauna reala experiență duhovnicească, extatică *confirmă* și nu *infirmă* dogmele și viața liturgică și duhovnicească a Sfintei Biserici Ortodoxe.

784. Rodește noul rai prin Tine
În minte, inimă și viață
Și Creatorul crește-n mine:
Mireasmă, muzică, dulceață...

O, Doamne, prin Tine mă simt un *nou rai*, un rai care rodește, în care lumina Ta rodește gânduri, înțelegeri și sentimente și acțiuni duhovnicești în mintea, inima și viața mea!

Creatorul crește-n mine, pentru că eu cresc în El, prin vederea slavei Sale. El mă ajută să trec prin fazele vieții Lui umane, să înțeleg cum mă îndumnezeiesc eu ca om, ce se petrece cu omul care se umple de slava lui Dumnezeu și care e ridicat să trăiască alături de Sfinții și Îngerii Lui.

El îmi dă să trăiesc mireasma frumuseței Lui, să aud muzica Împărăției Lui, a celor din Împărăția Lui și să am în toată ființa mea dulceața de nedescris a curăției și a bunătății Lui.

788. Iisus în inimă învie,
Spre El văd cerul tot cum vine
Slujind...o întreagă Împărăție,
Rotiri, izvoare cântă-n mine!...

Iisus Dumnezeu învie în inima mea și mă învie și pe mine, păcătosul, odată cu El. Și întru slava Sa văd cum tot cerul Său vine spre El, spre Stăpânul tuturor, pentru că toți Îi slujesc Lui.

Întreaga Împărăție a Stăpânului e una în slujirea Sa, pentru că e formată din persoane, Îngeri sau Sfinți, care Îl iubesc în mod personal pe El și se iubesc între ei.

Rotirile Puterilor cerești și ale Sfinților în slava Sa: versul al 4-lea. Și vederea membrilor Împărăției, a modului cum ei se

bucură și Îi slujesc Stăpânului, m-au făcut să am în mine izvoare pline de bucurie, de cântare, de înțelegere, de curăție.

792. Făpturi și temple umplu zarea,
Ocean, lumina le cuprinde,
Sporindu-și inima, ’nchinarea
De frumuseți mai noi s-aprinde.

Văd în zarea luminii dumnezeiești făpturi cerești și temple, care sunt diverși Sfinți. Un ocean de ființe cerești, dumnezeiești, care sunt în lumina dumnezeiască.

Și acestea toate mă fac să îmi sporesc inima, să mi-o umplu de multă minunare și cunoaștere dumnezeiască, care îmi sporesc închinarea, credința mea, pentru că mă face să tind, să doresc frumusețile mereu noi, mereu altfel, mereu mai adânci și mai de negrăit ale slavei Sale.

796. Sfios ca-n seara dulcii denii,
Minuni s-adună ca să cânte,
Cu trup și chipuri de vedenii...
...Cresc stele-n zările înfrânte...

Denia[190] e *Utrenia specială*, de priveghere, a Săptămânii Sfintelor și Mântuitoarelor Patimi / Pătimiri ale Domnului.

Minunile, adică Puterile cerești și Sfinții, se adună cu sfială ca să Îi cânte Domnului. Un entuziasm plin de sfială și de cutremurare dumnezeiască.

Locuitorii cerești au trup și chipuri de vedenii, pentru că Domnul ne dă să le vedem într-un anume fel și nu întru totul ca ele, cum sunt ele în realitatea lor personală.

Dulcile denii...amintiri dureroase pentru Fericitul Ilie, care era la pușcărie, pe nedrept, fără vreo vină, atunci când concepea acest poem dumnezeiesc.

---

[190] A se vedea: http://www.basilica.ro/ro/stiri/deniile_slujbe_specifice_postului_mare.html și http://www.nistea.com/postul-mare/denia-denie-ce-sunt-deniile.htm.

Ele, dulcile denii și vedenii trăite în slava lui Dumnezeu cresc ca niște stele, ca niște sori imenși în viața lui, în acele zări înfrânte ale vieții sale.

Zările înfrânte sunt aspirațiile sale înfrânte. Un regim satanist și terorist, ca regimul comunist, i-a frânt perspectivele vieții sale și ale multor altora, însă Dumnezeu l-a umplut de bucurie și de sfințenie pe el și pe alți robi ai Săi, pentru că El nu dă harul cu zgârcernie, ci din belșug.

800. Culori: alb, roșu, mov și verde
Și-albastru mai departe, 'n șoapte,
Doar ruga celui care crede
Înfrânge-n noapte neguri coapte.

Primele două versuri enumeră unele culori văzute în lumina dumnezeiască, care sunt tot atâtea trepte de spiritualizare.

Îmi spunea adesea, că cea mai grea de atins culoare a luminii dumnezeiești, pe care el a văzut-o vag, a fost violetul, movul. A simțit că nu poate rezista sau că nu poate să cuprindă în sine mai mult, pentru că starea sa duhovnicească era prea mică în comparație cu acele stări de sfințenie, pe care le cerea o anumită treaptă duhovnicească.

Fiecare culoare e o nouă treaptă, o nouă dimensiune de sfințenie în viața dumnezeiască, în starea de a trăi în lumina lui Dumnezeu.

Toate aceste culori ale luminii necreate erau văzute în șoapte, în taină, pentru că acestea erau cele pe care i le descoperea Dumnezeu și nu le dorea el, pentru că nici nu știa că ele pot exista sau că există.

Ruga celui care crede și se roagă neîncetat Domnului și se spiritualizează continuu poate să vadă slava lui Dumnezeu, pentru că dincolo de nimicul nereprezentării mintale și a isihiei continue apar lucrurile coapte ale Împărăției, adică cele văzute în lumina Sa.

De aceea, în ultimul vers: *neguri coapte*. Dincolo de rugăciunea continuă și de nevederea a nimic și de neimaginarea a nimic, apare, deodată, când vrea Dumnezeu, ca un dar al Său,

vederea luminii Sale, vedere care crește continuu pe măsura spiritualizării proprii.

804. Din gol, din beznă se ridică,
Din veci de veci lumina verde!...
...Când ceruri ard, când ceruri pică,
Biruitor e cel ce crede!

Strofa de față continuă ultimul vers al strofei precedente, pentru că *golul* și *bezna* sunt tocmai starea interioară de neimaginare a ceva, pe care o are isihastul[191], rugătorul continuu.

Din *nevedere* sau din *întuneric* țâșnește lumina veșnică, mereu verde, mereu tânără (o primă înțelegere) sau de culoare verde (a doua înțelegere).

Când ceruri ard în vederea sa sau când trece de la un cer la altul al luminii dumnezeiești, de la un univers spiritual la altul (și ele pică, trec...), merge mai departe, e biruitor, cel care crede, cel care se încrede în purtarea de grijă a lui Dumnezeu și nu se uită la demonii care îl asaltează pas cu pas sau la suferințele și durerile ascezei.

808. Și-n mine e Biruitorul,
Stăpânul morții, peste vremuri...
E viu în noi Mântuitorul...
Tu, moarte, n-ai să mă cutremuri!...

Dumnezeiescul Ilie era înfricoșător, la modul sublim, atunci când simțeai că nu îi e frică de moarte și că el căuta să fie cu Domnul. Primise harisma neînfricării în fața morții și a demonilor și se lupta cu ei cot la cot.

Când vorbeam cu el simțeam cum lumina, harul din el pătrunde în mine și toată discuția era purtată la o incandescență și înălțime de pisc muntos, amețitoare, de care erai conștient peste o zi, două, trei sau după mai mult timp, când ieșeai din acea stare

---

[191] A se vedea, orientativ, articolul de aici: http://ro.wikipedia.org/wiki/Isihasm.

dumnezeiască, pe care o iniția rugăciunea sa în fața ta, întotdeauna tainică...și discuția cu el.

De aceea ultimul vers e unul de un realism cutremurător, pentru că am simțit, nu odată, cât de reale erau acele cuvinte. Nu se temea de moarte, de demoni, de dureri, de nimic...ci numai de păcat. Păcatul era durerea lui singură, pentru că prin el Îl îndurera pe Domnul inimii sale.

Ajunsese la o asemenea înduhovnicire, printre noi, muritorii de rând, pe care nici nu o mai puteai sesiza, pentru că depășea tot ce era în jur.

El vedea și înțelegea lucruri pe care noi le citeam în Scriptură sau în Viețile Sfinților sau nici nu aveam habar că există.

Da, în el era Biruitorul Iadului și al morții și al Satanei, Hristos Dumnezeu, Cel care stăpânește timpurile și întreaga creație. Și pe Hristos L-am simțit viu în Dumnezeiescul Ilie, copleșitor și am văzut, cu toată ființa mea, ce minune cutremurătoare de om a făcut Stăpânul tuturor din el.

812. Prin Pruncul Sfânt din sânul meu
Învie lumea-n sfânt azur...
...Și sunt etern în Dumnezeu,
Lumină, nuntă-n ritmul pur!...

Prin Hristos, Cel ce e Prunc în mine, ca să mă facă și pe mine prunc întru El, învie, apare, văd lumea cerească în sfânt azur, în lumina dumnezeiască.

Azurul e de culoare albastru deschisă...fiind o culoare a luminii necreate văzută extatic.

Întru slava Sa sunt etern, sunt veșnic în Dumnezeu, sunt o lumină prin lumina Sa și sunt părtaș la nunta cerească, a Împărăției, trăind în ritmul pur, dumnezeiesc al vieții cu Dumnezeu.

Nuntă în cer

816. Plinitu-s-a...E-al nunții ceas...
Mireasma trupului ceresc
Răsfrânge dorul îngeresc
Și ritmul muzicii în glas...

E un poem foarte important pentru înțelegerea experienței sale duhovnicești și a limitelor umane, personale, în relație cu Dumnezeu.

Așa cum va spune, în nota de la finalul acestui poem, a ajuns în 1963 la o atare treaptă duhovnicească, la care a simțit că nu poate să meargă mai departe...pentru că simțea că nu mai poate să se bucure mai mult în trup, de cele pe care i le arată Dumnezeu, că moare...

Cu alte cuvinte: înduhovnicirea omului pe pământ are limite personale, pentru că Dumnezeu nu e gelos pe noi. Fiecare ajunge la înduhovnicire pe cât rezistă, pe cât poate suporta intensitatea enormă asupra sufletului și a trupului a luminii dumnezeiești, care îl înduhovnicește pe om.

Ceasul nunții e acest moment de maximă intensitate experențială.

S-a plinit totul! Aluzie la In. 19, 30.

Nu se poate mai mult pentru mine, pentru că e imposibil: simt că nu pot mai mult, pentru că bucuria pe care o trăiesc e ucigătoare.

Trupul meu e ceresc, e duhovnicesc acum, e plin de mireasma luminii tainice și veșnice. Se răsfrânge în mine dorul Îngerilor după bucuria, curăția și sfințenia lui Dumnezeu și ritmul muzicii lor doxologice.

Simt în trupul și pe buzele mele dorința de a mă bucura cu Dumnezeu și de a-L lăuda pentru veșnicie.

820. Copii cuminți, Îngerii vin
Să-și ia în cupe de argint
Și pe aripe mărgărint
Din viu izvor de daruri plin.

Îngerii lui Dumnezeu, cei plini de multă curăție și sfințenie, vin cu multă simplitate dumnezeiască ca să se adape din izvorul luminii lui Dumnezeu.

Cu alte cuvinte, ei nu pot trăi fără Dumnezeu, pentru că viața și împlinirea lor e bucuria și iubirea lor de Dumnezeu.

Cupele de argint sunt ființa lor interioară și *aripile de mărgărint* sunt frumusețea lor. *Mărgărint*, adică *mărgăritar*.

Și lumina Sa e cea *plină de daruri*, pentru că ne dă tuturora pe cele de folos vieții noastre.

824. Să-și umple cupele de aur
Și inimile de nectar
Din fața Domnului de har,
Să-L poarte – lumilor tezaur –.

Îngerii și Sfinții vin la Domnul ca să își umple cupele trupurilor lor de aurul slavei Sale. Să își adune în inimile lor, în ființele lor, nectarul prea dulce al slavei Sale, care iradiază din fața sau prin trupul Domnului.

Ei vin ca să Îl poarte în ei pe Domnul. Și această *purtare a Domnului* de către Sfinți e tazaurul de învățătură și de viață duhovnicească al tuturor generațiilor actualei lumi.

Pentru că numai viața cu Dumnezeu sau din viața cu Dumnezeu poți da sfat, poți crea slujbe ortodoxe, poți comenta Scriptura și pe Sfinți, continuând Tradiția cea vie a Bisericii.

828. Mireasma cântă-n Serafimi,
Coroane, sfere, vin și vin,
De-ale făpturii flori e plin

Cerul purtat de Heruvimi.

....

Strofa finală e o descriere a *peisajului* intern al Împărăției lui Dumnezeu. Adică *cum arată* în Împărăția lui Dumnezeu, *cum a văzut* el *interiorul* Împărăției Sale.

I-a văzut pe Serafimii lui Dumnezeu și frumusețea lor cea plină de cântare, continua lor slujire și doxologie la tronul Prea Sfintei Treimi.

Nu *i s-a părut* că *i-a văzut*, ci Domnul l-a învățat *cine sunt*. Pentru că nimic din ceea ce vedem în extaz nu putem înțelege, dacă Dumnezeu nu ne tâlcuiește, în mod direct sau prin vreun Înger sau Sfânt mesajul, în parte, al vederii dumnezeiești.

Coroanele și *sferele* sunt Puteri cerești și Sfinți, care îi apăreau în acest fel în lumina dumnezeiască, la care era părtaș și îi vedea cum vin spre el, cum umblă, cum se manifestă întru slava Sa.

Însă în Raiul iubirii Sale sunt și multe flori ale umanității, mulți Sfinți, unul mai diferit de altul și mai frumos, dar toți sunt plini de slava Sa.

Și Heruvimii Săi sunt aici și i-a văzut în slava Sa.

*

Nota autorului:

Aceste poeme[192] au fost compuse în Zarca-Aiud[193], în anul 1963. Poemul al 13-lea[194] a rămas neterminat, deoarece, aici, trupul și sensibilitatea mea pământeană au fost învinse[195].

Simțeam că pier. Tensiunea era așa de mare, era o frenezie, o exacerbare a sensibilității, o dulceață a iubirii, care simțeam că-mi ucide și trupul și sufletul.

---

[192] De până acum, pe care le-am comentat.

[193] Adică la *pușcăria din Aiud* și nu la vreun *hotel din Aiud*.

[194] Au fost 13 poeme până acum, pe care le-am comentat și acest poem e al 13-lea. Așa apar numerotate aceste poeme, cu creionul, în manuscrisul său, dar nu și în cele două ediții publicate.

[195] Copleșite de către vederea luminii dumnezeiești.

Simţeam că dispar. Sensibilizarea mea era atât de puternică, încât spiritul parcă-mi dizolva ființa cu o dulceață ucigătoare.

Aceasta fiind situația am conchis că nu eram pregătit să primesc mai mult de la El.

Laude[le][196]

Lauda fecioriei

Era formată din 15 strofe...și au fost uitate până la eliberarea din închisoare.

Lauda frumuseții

832. În desfătare de mireasmă castă
Pe sub arcate frumuseți în nimb
Ce-și dănțuiesc al valurilor schimb
O împlinire taina își adastă...

(Următoarele 19 strofe au fost uitate.)

Mă desfat în mireasma castă, feciorelnică a slavei Tale, Doamne, pe sub arcatele frumuseți ale luminii Tale, în nimbul, plin de sfințenie, al descoperirilor Tale dumnezeiești!

Valurile luminii Tale dănțuiesc, tresaltă, se desfac în fața privirii mele și eu mă simt împlinit, pentru că adăst, mă odihnesc în descoperirile Tale.

Remarcăm vechiul verb *a adăsta* care nu înseamnă *a aştepta* la Fericitul Ilie ci *a se odihni*. El se odihnește în tainele lui Dumnezeu, pentru că ele îl împlinesc.

[196] *Laudele* a fost o compoziție poetică tripartită, formată din trei poeme închinate: 1. fecioriei; 2. frumuseții și 3 bucuriei dumnezeiești. Mare parte din acest complex poetic a fost uitat de către Fericitul Ilie, pentru că și el a fost compus în închisoare și nu acasă.

Lauda bucuriei[197]

„...Universul nu e
decât un singur trup”
(Sfântul Grigorie al Nyssei)[198].

836. Mi-ai fost un farmec tânăr, înmuierea
Sălbăticiei forțelor sporind
Și mlădierea blândă, în colind,
Și primăveri...și ți-am iubit tăcerea.

Toate cele trei laude duhovnicești se referă la trei daruri dumnezeiești primite în urma vederii luminii necreate a lui Dumnezeu.

Pentru că fecioria, frumusețea și bucuria dumnezeiască sunt daruri ale lui Dumnezeu, pe care el le-a primit de la Dumnezeu și le-a cinstit toată viața sa.

Iar aici, vorbind despre bucuria dumnezeiască, vorbește despre prezența luminii Sale întru sine, care l-a umplut de harisma bucuriei cerești.

Lumina Ta, Doamne, mi-a fost un farmec tânăr și sfânt, îndrăgostirea mea deplină de Tine, care mi-a adus bucuria ce mi-a înmuiat, mi-a slăbit sălbăticia crescândă a forței răutății în persoana mea.

Pe măsură ce Tu m-ai umplut de bucuria Ta, eu am uitat răutatea voinței mele păcătoase.

Și bucuria Ta, Dumnezeul meu, a fost o mlădiere blândă, cuvioasă, ca un colind în persoana mea și m-am umplut de primăveri duhovnicești, de noi și noi întineriri ale ființei mele, învățând astfel să Îți iubesc tăcerea cu care mă umpleai de frumusețe.

[197] Mai târziu, cu creionul, a adontat în manuscrisul poemului, la titlul prezentat acum: „...și imn (al) transfigurării”.

[198] Motoul acesta nu apare decât în *ediția Pitești*, fiind anexat de către Fericitul Ilie în manuscrisul acestei ediții.

Dumnezeu ne umple, în mod tăcut, tainic, de feciorie, frumusețe și bucurie, dacă ne dăm Lui cu totul.

840. Pari înserarea limpede-a culorii
Și-a frăgezimii în zăpezi când rupi,
Cu străluciri al vălurilor trup
Și-n aurore-mi luminezi fiorii...

Tu, bucurie dumnezeiască, ești înserarea limpede a culorilor luminii dumnezeiești, ești cea care mă poartă după vederile extatice.

Tu ești frăgezime sfântă, plină de curăție și rupi murdăria și tristețea din mine.

Strălucirile luminii Tale, care mă bucură nespus, Doamne, mă umplu și mă fac să mă rup de tot ce e teluric, de toate învăluirile vieții acesteia.

Pentru că lumina Ta este aceea care îmi luminează fiorii ființei mele, cu aurorele pe care le văd extatic.

844. Acum îmi ești în ceruri împlinire,
E vraja ta și darul Tău mister,
În bucuria înălțării pier,
Jertfă și rug în cântec de mărire.

Bucuria luminii Tale, Doamne, e împlinirea pe care o trăiesc în cerurile slavei Tale!

Întotdeauna substantivul *vrajă*, în context extatic, este la Dumnezeiescul Ilie folosit cu sensul de *încântare dumnezeiască*, fiind valorizat la modul foarte pozitiv.

Încântarea pe care o produce în mine vederea slavei Tale și darul tainei Tale mă fac să mă afund / să pier în bucuria înălțării extatice.

Și atunci, în slava Ta, mă simt jertfă adusă Ție și rug de foc, de iubire dumnezeiască, care Te preaslăvește pe Tine.

848. Tot mai înalt Îți strig din adâncime:
Osana!...Întru cei de sus!...Osana!...
Din ape-n duh îmi modelez icoana
Cu chip și-asemănare în Treime...

Ție, Doamne, tot mai înalt Îți strig din adâncul inimii mele: *Osana! Mântuiește-mă!*

Mântuiește-mă, Tu, Iubitorule de oameni, Cel care ești lăudat de cei dintru înălțimea slavei Tale, de Puterile cerești și de Sfinții Tăi preaiubiți!

Pentru că în duhul meu, din apele harului Tău, îmi modelez icoana/ persoana mea, ca să fie după chipul și asemănarea Ta, Treime Preasfântă.

852. Iubirea-n zori de purpură de sânge
Mă-mbracă; viu în Dumnezeu rămân...
E Dumnezeu în mine, abia îngân...
Și de-ncântare floarea-n rod se frânge!...

Purpura e de culoare roșu-închis spre violet. Iar iubirea de Dumnezeu mă îmbracă în bucuria pe care o trăiesc în sângele meu sau care e sângele vieții mele duhovnicești.

Fiind în bucuria Lui rămân viu în Dumnezeu. Și atunci, în oboseala și extenuarea mea, pe care am trăit-o în pușcărie, abia m-ai puteam să mă rog, să consimt că *Dumnezeu e în mine* și *cu mine* și, imediat, vedeam cum încântarea dumnezeiască adusă de rugăciunea neîncetată se frângea imediat în rod, în vederi dumnezeiești.

Floarea rugăciunii rodește vederi extatice.

856. Fiu, bucuria-n Hrist[199] o vreau deplină,
O simt în chip de pure scânteieri,
Tot mai plăpând de vajnice puteri
Până dispar lumină în lumină.

Vreau să fiu tot mai mult fiu al lui Dumnezeu și bucuria întru Hristos Dumnezeu o vreau deplină, pentru toți vecii. Pentru că acum o simt și o văd în chip de scânteieri curate ale luminii dumnezeiești.

Și, întru lumină, mă văd tot mai plăpând, mai slab, pe măsură ce sunt umplut de puternicele puteri și haruri ale lui Dumnezeu.

Mă văd ca *lumină* în lumina lui Dumnezeu, atunci când sunt cu Dumnezeu, întru slava Sa.

860. Crești laudă virgină peste Îngeri,
Prin Fiul Tău sunt fiii dumnezei[200],
Căci Tatăl Sfânt pogoară întru ei...
Mărire-n veci fecioara mea din plângeri!...

Lauda mea să ajungă până la Tine, Doamne! Să treacă peste Îngeri și să ajungă la Tine. Căci prin lauda neîncetată, întru Duhul, prin Hristos, ajungem fiii Tatălui și dumnezei după har.

Pentru că Tatăl, prin Fiul, întru Duhul coboară în Sfinții Săi ca să fie cu ei acum și pentru toți vecii.

De aceea pe Tine Te laud, Doamne, că mi-ai dat să văd slava Ta, fecioria Ta, care mi s-a dat mie după multe plângeri și dureri.

Tocmai din acest motiv ultimul vers vorbește de *fecioara din plângeri*, pentru că eforturile curăției și vederea dumnezeiască nu se nasc din indiferență, ci din stăruință și dureri continue.

[199] În manuscris: *Christ*.
[200] Cu majusculă în manuscris.

864. ...Dar tu ești numai reazimul cântării
De laudă-n nou chip din veșnicia,
Ce ne atrage însăși bucuria:
E Tatăl Sfânt...noi: val cutremurării!...

....

Bucuria dumnezeiască e reazemul / sprijinul cântării noastre. Am învățat să mă bucur din veșnicia lui Dumnezeu, pentru că El m-a învățat și de aceea, într-un nou chip / mod/ fel Îl laud pe El, pentru că sunt altul, înduhovnicit.

Spre Dumnezeu ne atrage bucuria de El, de Sfânta Treime.

Și noi, în relație cu El, în slava Sa, suntem *un val al cutremurării*, al exaltării dumnezeiești, pentru că dragostea și bucuria de Dumnezeu sunt dinamismul vieții dumnezeiești.

868. Culorile, lumina din miresme
Vibrează de un cântec ne-ntrerupt,
Creațiunea veche, dedesubt
Se pierde, ireală, printre bezne...

Ajungând la o stare de înduhovnicire foarte mare, aceea de a sta zile în șir în lumina dumnezeiască, vedea creația veche, cea creată, lumea, de dedesubtul luminii divine ca pe o existență ireală, întunecată, ca pe o fotografie veche, în comparație cu mărețiile vieții dumnezeiești.

Asta pentru ca să înțelegem diferența dintre cel care vede lumea prin lumina lui Dumnezeu și cel care nu vede, deloc, lumina lui Dumnezeu. Cel care vede lumea prin lumina lui Dumnezeu o vede fără bucurii reale, stabile, veșnice și ca pe o imagine ștearsă, pe când cel acaparat de lumea aceasta văzută și orb la vederea celei nevăzute, o consideră vrednică de iubit și de admirat, deși lumea de acum, cu toată frumusețea ei dumnezeiască este incomparabil de puțin *frumoasă* în comparație cu lumea transfigurată de slava lui Dumnezeu.

Primele două versuri vorbesc despre ceea ce se vede în lumina lui Dumnezeu iar ultimele două versuri compară lumea nevăzută cu cea văzută.

În miresmele dumnezeiești ale luminii Tale văd culori tainice, cerești și aud ritmul, vibrația continuă a lăudătorilor cerești. Fiind în slava Ta nimic nu îmi pare de iubit, pentru veșnicie, decât slava Ta cea neexplicată și de necuprins.

872. ...Pe ici...pe colo...cerul nou se prinde
Plin de mișcare-n nemișcat contur,
Sufletul lin se-nalță tot mai pur
Și viul vieții veșnice-l cuprinde.

Văd cum se prinde cerul nou, cum mă invadează / cum cuprinde lumina necreată ființa mea și cum între universul e cuprins de slava lui Dumnezeu (primul vers).

Iar lumina lui Dumnezeu conține o lume care se mișcă continuu, care e vie, dinamică, deși lumina e *un contur nemișcat*, pentru că totul se petrece în slava Sa și nu în afară de ea.

Înălțarea sufletului în lumină e lină și curăția sufletului vede pe Dumnezeu. Pentru că sufletul nostru, în extaz, e cuprins de lumină și vede prin *viul vieții veșnice*, adică prin slava lui Dumnezeu.

876. ...Iar simțurile...toate, într-o suflare,
Topite se ridică mai presus
De-nchipuri și minte, prin Iisus,
În necuprins aflându-și dezmierdare...

Simțurile mele, sufletești și trupești, devin cu toate participante la vederea și simțirea slavei lui Dumnezeu. Pentru că sunt *topite*, refăcute, înduhovnicite, tocmai de aceea pot, prin lumina lui Dumnezeu, să vadă și să simtă și să experieze pe cele ale lui Dumnezeu.

Dumnezeu le ridică să vadă lumina cerească, veșnică a Sa, mai presus de orice raționament și închipuire umană, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

Pentru că prin El ne mântuim cu toții, prin Cel care S-a răstignit pe noi, fiind plin de Duhul Sfânt și în comuniune neîntreruptă cu Tatăl, Cel care L-a născut.

Și în nesfârșitul și veșnicul *univers* al luminii divine sufletul văzător de Dumnezeu își află dezmierdarea, bucuria reală, autentică, veșnică.

880. Tu cel ce vezi și simți și-auzi: azi nu e
Putință de a spune veșnicia...
Prin Duh și Adevăr în fecioria
Făpturii noi cel ce voiește suie...

Strofa de față e un mesaj pentru noi toți, care vedem, simțim cele de aici și înțelegem cele care se spun.

Și mesajul său pentru noi, cei care dorim să știm cum arată veșnicia e acesta: se poate ajunge la Dumnezeu, întru Duhul, prin Hristos, către Tatăl, ca niște oameni ai curăției duhovnicești.

Pentru că oricâte lucruri ne-ar spune el, veșnicia și viața în lumina lui Dumnezeu nu pot fi descrise. Orice descriere e o prea palidă *evocare* a experienței vieții dumnezeiești.

Iar *făptură nouă*, duhovnicească e cel care suie în vederea dumnezeiască.

884. Făpturile prin acte și prin vise
Din dragoste spre dragoste se zbat,
Să-și afle pacea celor ce străbat
Și toarnă-n trup și-n suflet paradise.

Făpturile înduhovnicite, oamenii înduhovniciți prin actele/ faptele și visele/ dorurile lor trec de la un dor de Dumnezeu la altul și mai mare de El, pentru că se zbat continuu să își afle

pacea veșnică, aidoma cu cei care văd continuu paradisele/ vederile date lor de Dumnezeu în Împărăția Sa.

Îndumnezeirea nu e numai pentru *sufletul* celui credincios ci și pentru *trupul* său, pentru *întreaga sa persoană*, pentru că, în veșnicie, vom fi ființe duhovnicești, în mod integral, în Împărăția Sa.

888. Fiți bucurie, laudă iubirii
Dintru substanță, acte și imagini
Și din adânc și din extreme margini
În nesfârșita preamărire-a firii!...

....

Fiți oameni plini de bucurie duhovnicească și să aveți iubirea lui Dumnezeu în substanța trupului și în actele și vederile sufletului și ale trupului vostru!

Pentru ca în adâncul persoanei voastre să se unească cele două extreme: Dumnezeu și omul, prin slava Sa, pentru ca să se petreacă cu voi o nesfârșită îndumnezeire.

892. ...Sfințindu-și glasul strigă tot văzutul
Și nevăzutul cer în mândru mers,
Spre Tatăl Sfânt întregul univers
E Fiu și Duh, iubire-i tot făcutul!...

Când oamenii se înduhovnicesc, când se sfințesc încep să strige către Dumnezeu împreună cu întreaga Împărăție a lui Dumnezeu, în slava lui Dumnezeu, unde există un mândru/ o frumoasă mergere, rotire a tuturora în jurul lui Dumnezeu.

Pentru că tot universul merge întru Duhul, prin Fiul, către Tatăl, de la Care, prin Fiul, întru Duhul Cel Preasfânt vine toată îndumnezeirea universului.

Și aceasta pentru că tot ceea ce a creat Dumnezeu a creat din iubire și pentru iubire și comuniune veșnică cu Sine.

896. Prin Fiu, în Duh, îmbrățișează lumea
A Tatălui iubire-n farmec sfânt,
Una în Unul, tainic, prin Cuvânt,
Din margini lumea-și fulgeră minunea!...

Iubirea Tatălui, prin Fiul, întru Duhul Sfânt îmbrățișează întreaga lume, întreaga creație și o umple de farmecul sfânt al luminii dumnezeiești.

Ea e una, e unitară, pentru că e creată de Cel Unul după ființa Sa. Ea a fost creată tainic, de Tatăl, prin Cuvântul și întru Duhul Său.

Din acest motiv, de la o margine până la alta a lumii, întreaga creraţie a lui Dumnezeu e plină de fulgerul luminii dumnezeiești și lumina lui Dumnezeu ne arată cât de minunată e lumea creată de El și ce virtualități și potențe inimaginabile conține ea, creația Lui.

900. Să îndrăznim spre Tatăl, fără frică!...
Credința veacul biruie acum,
Dumnezeu Însuși prin iubire, drum,
Spre ceruri noi, de-a pururi, ne despică!...

Fericitul Ilie, Părintele nostru, ne îndeamnă să avem *îndrăneală sfântă* în Dumnezeu, așa cum El ne-a cerut-o: „În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea” (In. 16, 33).

Și *îndrăzneala sfântă* e lupta cu patimile și cu păcatele de tot felul, pentru că acest lucru e cel mai plăcut lucru la Sine și El îi ajută, în mod continuu, pe cei care se bat cu toate oprelițtile, din iubire pentru Sine.

Credința și experiența ortodoxă au biruit ideologia comunistă, după cum au biruit și vor birui orice ideologie și mentalitate atee, nihilistă, demonică.

Dumnezeu ne despică drum spre Sine în această viață, dar, mai ales, înăuntrul persoanei noastre, spre a vedea noi și noi *ceruri*, adică noi și noi *vederi* ale slavei Sale.

Dumnezeu ne conduce veșnic spre Sine, prin noi și noi vederi și înțelegeri dăruite nouă, din prea marea Sa iubire pentru cei care sunt în comuniune cu Sine.

904. Din Dragoste născuți în bucurie
Și în lumină dragostea să urce,
Tăriile ființei și prin cruce
Din viață să trăim în veșnicie!...

Suntem născuți, prin vederea slavei Sale, din Dumnezeu, Care e Dragoste (I In. 4, 8). Și El, Cel care ne iubește pe noi în mod negrăit ne umple de bucuria Sa.

Iar în lumina Sa ne umplem de o tot mai mare dragoste pentru Sine, fapt pentru care suim neîncetat, din vedere în vedere, spre noi și noi vederi dăruite nouă de indescriptibila Sa bunătate.

Tăriile ființei ni se descoperă însă numai prin cruce, numai prin nevoință și suferință pentru viața cea dreaptă și sfântă a viețuirii ortodoxe.

Prin asceză și o profundă viață eclesială, divino-umană, putem să trăim încă de acum, prin vederea slavei Sale, în veșnicia lui Dumnezeu, deși suntem și rămânem oameni.

908. ...Împărăția Cerurilor este
Și în lăuntrul nostru; Dumnezeu
Coboară-n har în fiecare eu,
Face din noi a învierii veste!...

În primele două versuri, autorul nostru citează Lc. 17. 21: „Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru”, lucru pe care el l-a experimentat în mod actual.

Înpărăția lui Dumnezeu poate fi regăsită, prin curăție și sfințenie în lăuntrul inimii noastre curate, dar ea depășește întreaga lume, fiind universul Împărăției Sale.

Și, în lăuntrul nostru, coboară, prin lumina Sa, Dumnezeu, conform cuvântului profetic și realizat în noi al Domnului: „Eu întru ei și Tu întru Mine, ca ei să fie desăvârșiți întru unime" (In. 17, 23).

Și, prin vederea slavei Sale, ne învie pe noi tainic și real, umplându-ne de bucuria preadumnezeiască a învierii Sale din morți, pentru că și noi ne ridicăm dintre cei morți pentru viața lui Dumnezeu și trăim, prin vedere și simțire reale, comuniunea cu Sine cea negrăită.

912. În Dumnezeu, în zorii Dimineții
Frunțile sus fiii luminii poarte
Murind Martiri, căci moartea nu e moarte
Ci doar mutare-n veșnicia vieții!...

Trăind în Dumnezeu, în zorii Dimineții, ai Împărăției Sale, fiii luminii trebuie să aibă frunțile sus, adică să se bucure în mod negrăit.

Creștinii ortodocși din închisorile comuniste, credea el, trebuie să moare ca niște *Martiri* și să nu abdice presiunilor atee, pentru că moartea celui credincios și văzător de Dumnezeu nu e *moarte* ci doar *mutare* de aici la veșnicia vieții lui Dumnezeu[201].

---

[201] În manuscris însă, acum apare prima strofă din *Lauda frumuseții* și indicarea strofelor pierdute din *Lauda fecioriei* și din poemul precedent, pe care, conform ediției de la București, le-am pus în prim planul secțiunii dedicat *Laudelor*.

Iubire-n duh[202]

„Firea nu se alterează prin păcat”,
(Sfântul Simeon Noul Teolog,
Filocalia Românească, vol. VI, p. 92)[203].

916. Chiar dragostea te vede ireală,
Din umbră, din văzuta existență...
...Mireasă-n veci, în nevăzut reală
Tu preamărești substanța în esență!...

---

[202] În edițiile tipărite apare, între paranteze rotunde, cuvântul: *Transfigurare*, care nu se regăsește în manuscris. Tot în ambele ediții avem un citat, ca moto, din Sfântul Simeon Noul Teolog, pe care l-am păstrat și noi și care nici acesta nu apare în copia manuscris pe care o avem.
Însă motourile și cuvintele anexe, explicative din edițiile editate la Pitești și București nu apar în manuscrise, cel mai adesea, pentru că erau *noi mărturii*, găsite de către autorul nostru, pentru a sublinia veridicitatea experiențelor sale mistice.
Deși el nu se îndoia niciodată de autenticitatea lor, totuși se bucura de fiecare nouă subliniere a unui Sfânt Părinte sau teolog despre experiența mistică și mi le prezenta cu mare bucurie, pentru că acelea autentificau mărturia experienței sale sfinte.
Așa trebuie să vedem motourile, sublinierile, schimbările unui cuvânt cu altul în manuscrisele sau edițiile sale editate, pentru că el dorea ca totul să fie clar, să fie fără dubii.
În ceea ce privește titlul poemului de față el se *traduce* așa: *cum am văzut pe Dumnezeu prin duhul meu*.
[203] S-a citat ed. IBMBOR, București, 1977, p. 92, adică capitolul al 90-lea din *A doua sută de capete / capitole teologice și practice* a Sfântului Simeon Noul Teolog. Textul la care face referire e următorul: „Căci nu ne schimbăm, nici nu ne mutăm din firea din care am fost zidiți, ci fiind zidiți buni de Dumnezeu (căci Dumnezeu nu a făcut răul), și rămânând neschimbați prin firea și prin natura în care am fost zidiți, cele ce le alegem și le voim prin socotința de bunăvoie, pe acelea le și facem, fie bune, fie rele”.
Noi credem că, mai degrabă, a parafrazat comentariul Fericitului nostru Părinte Profesor Dumitru Stăniloae de la n. 217, p. 92, unde acesta spune: „Sfântul Simeon nu admite nicio alterare a firii omenești prin păcat”.
Dar părintele Dumitru s-a legat în comentariul său de ultima parte a capitolului și anume de cuvintele Sfântului Simeon: „omul lucrează și face, precum s-a zis, cele ce le vrea, dar *nu iese din firea sa*”.
Omul, după păcat, și-a împătimit persoana sa în chip și fel, dar el nu a ieșit din constituția firii sale, creată de Dumnezeu și a rămas tot *om*...dar *căzut în păcat*. Tocmai în acest sens vorbește și Sfântul Simeon și Fericitul Ilie aici de *nealterare*, prin păcat, a fiirii umane, în sensul de *nedistrugere a ei*, completă, prin păcat.

Iubirea noastră, a creştinilor ortodocşi, pentru lumina Ta, Doamne, o vede pe aceasta *ireală*, când nu suntem în slavă, ci aici, în umbra nevederii Tale, în existenţa văzută.

Însă atunci când vedem pe *mireasa* Ta, adică *lumina* Ta, existenţa ei reală în nevăzutul slavei Tale văzut ochilor inimii noastre curăţiţi de patimi, atunci ne înduhovniceşti pe noi, *substanţa* trupului nostru, prin *esenţa* umanităţii noastre, adică prin s*uflet*.

Pentru că lumina Ta văzută extatic de către duhul nostru, trece din sufletul în trupul nostru şi ne umple pe noi, cu totul, de experienţa slavei Tale.

920. Minune, tu, de Tatăl dăruită,
Mireasa minţii, vieţii, mă mângâie...
Creaţiune-n Fiul preaslăvită,
Surâsul tău în chipul meu rămâie!...

Minunea Tatălui dăruită mie a fost lumina Sa. Ea a fost mireasa minţii mele şi a vieţii mele, cea întru care mi-am găsit mângâierea şi împlinirea.

Pentru că prin Fiul Tatălui, întru Duhul, mi-am înduhovnicit persoana mea şi mă rog Dumnezeului nostru treimic ca surâsul, bucuria luminii Sale să rămână veşnic în mine.

924. De la atom şi până-n constelaţii
Îmbrăţişări de forţe gravitează
În nesfârşite moduri şi relaţii,
Dintru iubire totul se-ntrupează.

O strofă care are drept temă: prezenţa lui Dumnezeu în creaţia Sa. Pentru că El e Cel care, de la atom, de la cea mai mică particulă a creaţiei şi până la constelaţii, conjugă forţele universului, care au multe ramificaţii între ele.

Toate funcționează după voia lui Dumnezeu pentru că întreaga creație e o expresie a iubirii Sale.

928. Și umblă valul, crește iarba, pomul...
Tinzând spre forme mândre și depline,
Setea le-o simte-n chip avid tot omul
Pe când asemeni vrea să Ți se-nchine.

Mobilitatea apei, creșterea progresivă a copacilor, întreaga creație într-un cuvânt, tinde spre forme frumoase și depline, spre maturizare.

Setea creației de desăvârșire o simte în mod avid, în mod foarte profund omul credincios, care vrea să fie asemenea Ție, Doamne, să se desăvârșească în relația cu Tine.

Și simte creația, dorul și împlinirea creației cel care se înduhovnicește, pentru că se închină Ție.

Fără doxologie nu există cunoaștere și cunoașterea reală implică raportarea la Dumnezeu și slăvirea Lui prin toate eforturile noastre de căutare și descoperire.

932. Când vom ajunge-n duh prin conștiință
Iubirea-n har să-și fie ei deplină,
Din trup etern vede-vom prin ființă,
Prin umbra feței tale, tu...lumină!...

De la *viața după conștiință* ajungem *să trăim duhovnicește*. Și viața întru harul Treimii ne dă să avem o iubire duhovnicească deplină, desăvârșită.

Și, la învierea de apoi, vom vedea prin trupul nostru înduhovnicit (versul al 3-lea) lumina lui Dumnezeu, pentru că viața interioară, a sufletului nostru va fi transparentă prin trup.

936. Ce-i frumusețea-n farmecul iubirii,
Ce suie-n vlaga sufletelor noastre,
Peste pornirea limpede a firii,
Ce urcă-n noi spre cerurile-albastre?!

Ce este vederea dumnezeiască, care ne umple sufletul de vlagă, de putere dumnezeiască? *Farmecul iubirii* = puterea duhovnicească a iubirii.

Iar firea umană are *o pornire limpede*, clară, reală spre Dumnezeu, tocmai de aceea, prin lumina Sa, noi putem urca spre *cerurile albastre* ale vederii dumnezeiești.

940. Blând e surâsul mlădios și dulce
Al infinitei, veșnicei creații!...
...Cu gesturi moi la sânuri să ne culce
Miresmele din candele de grații!...

Veșnica și infinita *creație* e lumina dumnezeiască, care creează, revelează noi și noi lucruri dumnezeiești. Și vederea ei e mlădioasă, melodioasă, plină de profunzimi și de diversitate dumnezeiască și dulce inimii noastre.

Lumina dumnezeiască, cu gesturi moi, materne ne culcă/ ne odihnește la sânul ei, pentru că ne umple cu miresmele ei dumnezeiești, după cum ne umple inima de frumusețe candelele aprinse ale Bisericii.

944. Treime Sfântă, Una, slavă Ție!...
Pământ și cer respiră-n Dumnezeu,
Prin harul Său eterna bucurie
Preface lumea, cântă-n pieptul meu!...

Slavă Ție, Dumnezeule, Treime Preasfântă și Preadumnezeiască, pentru că Tu ești respirația / viața pământului și a cerului!

Iar bucuria veșnică ne vine prin harul lui Dumnezeu, pentru că harul e cel care preface / desăvârșește întreaga lume și acesta cântă în inima mea.

948. ...Atunci de bucuria cea din ceruri
Vom crește-atât încât vom străluci
În nori de duh plutind în adevăruri,
Vom fi oriunde și oricum...vei fi...

Despre cum vom fi în Împărăția lui Dumnezeu.

În bucuria cerească a Împărăției Sale vom ajunge să fim strălucitori, plini de lumină dumnezeiască, trăind în lumina Sa (*nori de duh* = nori de har / de lumină) și fiind plini de multe adevăruri dumnezeiești.

Ne vom mișca și vom comunica foarte repede întru slava lui Dumnezeu.

952. În trup ceresc, în ceruri schimbătoare
De voia de lumină a feței Sale
Și izvorând de-a pururi din izvoare
Vei înflori pe-a veșniciei cale.

În trupurile noastre cerești, înduhovnicite, în Împărăția Sa, vom vedea veșnic *cerurile schimbătoare* ale luminii Sale, adică noi și noi descoperiri dumnezeiești.

Pentru că vom vedea fața, umanitatea prea luminoasă a Domnului (versul al 2-lea).

Lumina va izvorî veșnic din adâncimile insondabile ale Treimii Celei Preasfinte și noi vom înflori în veșnicie, adică ne vom îndumnezei continuu.

La ușa Fecioarei[204]

....

956. Lumină frăgezită de străluciri în spor,
Care ningând în suflet, prin albăstrimi de soare,
Mi-ai străbătut prin noapte șoptind tremurătoare
Fiori din veci ce-mi țipă ca păsările-n zbor.

Lumina dumnezeiască e *frăgezită* pentru că e fragedă, profundă, plină de frumusețe și delicatețe dumnezeiască.

Strălucirile ei sporesc continuu. Ea *ninge* în sufletul meu ca o lumină dumnezeiască de culoare albastră. Ea ninge și mă străbate în noaptea vieții mele șoptindu-mi tremurători fiori dumnezeiești, dându-mi să-i simt în ființa mea.

Înfiorările produse de lumina lui Dumnezeu în ființa mea sunt ca țipetele acute ale păsărilor în zbor, pentru că mă fac să mă bucur nespus.

960. Ești Tu în mine precum Adam în toți,
Eu Te iubesc în freamăt multiplicare-ntruna
Iar în diversitate etern Te caut Una,
Pe apele măririi iubita mea înoți.

Doamne, Tu ești în mine prin slava Ta, după cum firea Dumnezeiescului Adam, primul om creat de către Tine, e în toți oamenii, pentru că toți suntem părtași umanității pe care Tu i-ai dat-o lui.

---

[204] Urmăm aici ediția de la București, unde poemul se găsește la p. 50. În ediția de la Pitești, acest poem e *poemul final* și se regăsește la p. 110, purtând titlul: *Lauda Fecioriei (fragment)*. În ambele versiuni însă poemul are doar 5 strofe, strofele de început fiind uitate. *Fecioara* e aici *Împărăția lui Dumnezeu*.

Ești în mine prin slava Ta, după cum am umanitatea de la Protopărintele Adam. Slava Ta mi s-a făcut una proprie, pentru că o văd mereu și o văd făcând parte din mine, deși știu că e a Ta.

Eu Te iubesc, Dumnezeul meu, în acest freamăt prea complex și mare al vieții Tale, văzând cumn slava Ta se multiplică, capătă noi forme sau îmi arată în ea noi forme dumnezeiești.

Iar prin tot ceea ce văd în slava Ta eu numai pe Tine Te caut, Dumnezeire întreit ipostatică! Diversitatea slavei Tale mă unește, mă simplifică, mă face să fiu deplin unul, ca Tine, Cel Unul, pentru că e slava Ta, Prea Sfântă Treime.

Îți văd, lumină dumnezeiască, iubita mea, prezența în mod extatic și înot în tine ca într-o mare a Dumnezeirii.

964. Cu ochii minții vezi iubirea cum răsare?!
Pe argintate frângeri în susur blând și dulce,
La sânu-i veșnicia copiii ca să-și culce
I-a alintat cu dor, cu vis și căutare.

Versul prim e o expresie *a minunării* de darul lui Dumnezeu și nu *o negare* a faptului că mintea curată vede lumina lui Dumnezeu.

Pe argintate, pline de har frângeri ale inimii sau în inima înfrântă, zdrobită, plină de umilință vine, blând și dulce, lumina lui Dumnezeu.

Dumnezeu, în veșnicia Sa, îi adună la sânul Său pe copiii Săi, pe cei care Îl iubesc pe El și îi alintă cu și mai mult dor de El, cu tot mai multe năzuințe de împlinire dumnezeiască.

968. Ci cunoscând din Patmos al lumii căpătâi
Noi Te vestim prin cântec Vecie întrupată,
Te lăudăm Treime și Viață arătată,
Părtași întru Cuvântul în dragostea dintâi.

Prin *Patmos* îl indică pe Sfântul Ioan Evanghelistul, a cărui *Apocalipsă* primită revelațional în insula Patmos (Apoc. 1, 9) era una dintre citirile sale de suflet.

Sfântului Ioan Evanghelistul i-a spus Domnul că e *capătul lumii*, al creației, pentru că El e și *începutul creației*: „Eu sunt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, Atotțiitorul" (Apoc. 1, 8).

Pentru că Dumnezeiescul Ioan ne-a vorbit cel mai mult dintre Evangheliști despre dumnezeirea lui Dumnezeu Cuvântul întrupat.

Noi Te lăudăm pe Tine, Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce ești din veci și pentru veci și Care, *pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire*, Te-ai făcut om, Te-ai întrupat.

Și lăudând pe Hristos lăudăm întreaga Treime Preasfântă, pentru că Ea este Viața arătată, dovedită, experiată de către noi toți. Și prin Hristos Dumnezeu ne facem părtași dragostei Treimii Celei Preadumnezeiești, dragostei celei dintâi, pentru care Tatăl a trimis pe Fiul întru Duhul ca să ne mântuie pe toți.

972. Și mai adânc, mai dulce izvoarele îmi cântă,
Neprihănirea cheamă Fecioara tot mai vie,
Care în cer ne naște, copii în veșnicie...
Mireasă dulce vieții, Tu, bucurie sfântă.

Văzând slava Ta și bucurându-mă negrăit împreună cu Tine, Doamne, mai adânc și mai dulce simt în mine harul Tău, izvoarele harului Tău cum cântă, cum mă fac să mă bucur.

Neprihănirea, curăția mea, face ca Împărăția să coboare la mine, pentru ca eu să urc la ea (al 2-lea vers).

Dumnezeu ne naște în cer ca fii ai Împărăției Sale, care e aici denumită sub numele de *Fecioară*.

Împărăția lui Dumnezeu e Fecioara și Mireasa mea. Pentru că Tu, Doamne, prin slava Ta, mă bucuri cu bucurie sfântă. Tu, Dumnezeul meu, ești bucuria mea cea sfântă, pentru că mi Te arăți plin de slava Ta cea negrăită și veșnică!

Sonet[205]

976. De lumina feții Tale
Cum să-mi satur ochi de stei?!...
Și Te sorb cum sorb cristale,
Roze-n pulberi de scântei.

Cum să-mi satur, Doamne, ochii de stei ai sufletului, cei cu privire ascuțită, pătrunzătoare de vederea luminii, care iradiază din fața Ta, Iisuse Doamne?!

Te sorb în fiecare vedere dumnezeiască cum sorb cistalele dulce ale zahărului. Văd culorile roze ale luminii Tale, pulberile de scântei ale slavei Tale.

980. Visul palidei femei
Stă voinței mele-n cale,
Apele și vălul ei...
...Zâmbet lăcrimat pe zale...

Visul soției mele (*palida femeie*), Doamne, stă în calea voinței mele, aceea de a pleca la Mănăstire. Știa, încă fiind în pușcărie, că dacă va ieși afară, nu va avea puterea să își lase soția și fiica iarăși singure, fapt pentru care și-a sacrificat dorința de a se desăvârși ca monah și a rămas lângă ele până la capăt.

Apele lacrimilor și vălul inimii ei sunt un zâmbet lăcrimat pe zalele suferințelor mele din pușcărie, pentru că au suflerit multe fiind singure, fără mine acasă.

984. ...Ritm adânc plutește-n mine
Când în floare Te ascult,
Vin dulceți să mă-ncline...

---

[205] Urmăm și aici ediția de la București, care are acest poem la p. 51. În ediția de la Pitești e penultimul poem și e situat la p. 109. Din manuscris aflăm că poemul a fost scris în anul 1957 și că el a fost dedicat soției sale: *Floarea Mocanu*.

Ritmul adânc al rugăciunii și prezența luminii dumnezeiești plutesc în mine.

Îmi vorbea adesea Dumnezeiescul Ilie despre rimul interior al rugăciunii, după cum rugăciunea îi intrase în ritmul inimii și după cum vedea că o spune în continuu.

Când Te ascult, Doamne, văd în *floare*, în *extaz*, slava Ta, însă atunci când mă gândesc la lume, *dulcețile*, ispitele trupești vin ca să mă încline, să mă răpească vederii Tale, dorinței de a Te vedea continuu.

987. Rodul plin și tot mai mult...
Valul bate, unda vine,
Mai din zori, mai de demult!...

Rodul ascezei mele e plin. Văd tot mai multe vederi dumnezeiești.

Însă, ca un val, ca o undă, vin din când în când la mine și iubirea pentru soția mea sau pentru fiica mea sau pentru diverse lucruri, care sunt primele mele iubiri, cele de odinioară.

Biruință[206]

„Bucurați-vă și
iarăși vă zic: bucurați-vă!”[207]

990. Atâta duh și har și strălucire
Coboară-n valuri peste noi acum!...
Dulci, zorile prind stelele pe drum
Luptând cu noaptea-n zale de iubire...

Coboară-n valuri lumina dumnezeiască în persoana mea și mă umple de mult har, de multă strălucire dumnezeiască.

Mă face să simt dulci, prea dulci împliniri interioare, pentru că mă umplu zorile luminii dumnezeiești în toată ziua și noaptea.

Zorii luminii necreate apar când stelele nu se mai văd, spre ziuă, dar și noaptea, cât și ziua, pentru că în veșnicia lui Dumnezeu e numai zi, e numai lumină neapusă.

Și lumina lui Dumnezeu mă face să lupt cu noaptea păcatului și a ateismului comunist în închisoare, pentru că *zalele*, lanțurile pe care le port, aici, în carceră, le port cu iubire de Dumnezeu și de oameni.

994. Înfloresc lin din zările albastre
Arhanghelii cu Oștile de sus,
Noi ceruri se coboară prin Iisus
Să umple golul sufletelor noastre.

O descriere lapidară și concentrată a unei vederi extatice.

---

[206] Revenim, în ambele ediții, la același poem: în ed. Pitești la p. 69 și în ed. București, la p. 52.
[207] Motoul acesta pascal nu apare decât în ediția de la București.

Văd cum înfloresc, cum apar din zările luminii dumnezeiești, care mi se arată acum de culoare albastră, Arhanghelii și Oștile cele cerești împreună cu ei.

Prin Iisus, Domnul nostru, văd cum cerurile luminii dumnezeiești se coboară în mine și îmi umplu golul sufletului, durerea și nefericirea proprie.

998. Din Duhul Sfânt încep ca să răsune
În spirite și trupuri vii extaze,
Văd chipuri sfinte ce străpung cu raze
Și negura luminii se supune.

Prin harul Duhului Sfânt încep să văd și să aud în mine prezența multor Sfinți și Puteri cerești în vii extaze dumnezeiești.

Spiritele sunt *Îngerii* iar *chipurile Sfinte* sunt *Sfinții*.

Văd chipurile, prezențele locuitorilor cerești și ei mă străpung cu razele luminii dumnezeiești, care transpar din ei și fac ca negrua ființei mele și lumea întreagă să fie plină de de lumină.

Creația întreagă se supune slavei lui Dumnezeu, pentru că e pătrunsă și susținută în existență de către Dumnezeu.

1002. Am înviat sfințiți de suferință;
Săbii lucesc și cântece răsună,
Trupuri și chipuri limpede-n furtună
Străfulgeră cântând de biruință.

Vederea lui Dumnezeu este învierea mea dintre cei morți și aici, în pușcărie, m-am sfințit prin multa suferință îndurată pe nedrept.

Îi văd pe Sfinți, pe aceste *săbii care lucesc*, pe acești oameni plini de biruință împotriva păcatului, în slava lui Dumnezeu și aud cântecele care răsună în Împărăția lui Dumnezeu.

Mă văd în mod limpede, în mod clar în furtuna, în repezimile de descoperiri văzute în slava lui Dumnezeu.

Străfulgerările dumnezeiești sunt văzute de către membrii Împărăției lui Dumnezeu și ele îi umplu de cântece de biruință, de bucurie dumnezeiască.

1006. Ne saltă pieptul lauda spre ceruri:
Mărire Ție, Doamne, Tu, lumină!
Ești viața noastră, sfânta noastră cină...
Tu faci din noi altar de adevăruri.

Inima noastră Îl laudă pe Dumnezeu, Îl slăvește pe Dumnezeu, pentru că este Lumina vieții noastre. El e viața, e sfânta noastră cină, bucuria noastră, comuniunea noastră veșnică.

Tu, Doamne, faci din ființa noastră altarul preacurat, pe care ard adevărurile Tale, experiențele noastre cu Tine.

1010. „În inimile-ncredințate Mie
Voi coborî cu veșnicul Meu cer”...
...Miri și mirese, nuntă și mister...
Grădină sfântă, neamul, țara învie!

....

Făgăduința Domnului se împlinește, pentru că El coboară, prin slava Sa, în inimile care I Se dăruie.

Și El face din cei care văd slava Lui miri și mirese ale Sale, face nuntă mistică cu ei, îi umple de tainele Sale.

Ultimul vers se referă la România și la neamul românesc.

România e *Grădina sfântă* a lui Dumnezeu, pentru că românii care își sfințesc viața în dumnezeiasca credință ortodoxă devin grădini duhovnicești pline de roade preasfinte.

Și numai prin credința ortodoxă neamul nostru românesc, țara noastră învie duhovnicește, la viața și comuniunea cu Dumnezeu.

1014. Iubita mea, grădină-n Duh senină,
Te-ncununezi de-a pururi în amiezi,
În Duhul Sfânt simțirile îți pierzi:
Minune sfântă, neamul, țara învie!

Iubita sau *grădina senină*, plină de lumina Duhului Sfânt, e Împărăția lui Dumnezeu. Ea e plină de cununa amiezii luminii, de lumina veșnică a lui Dumnezeu.

Iar în vederea slavei dumnezeiești nu mai ești conștient de simțurile trupești (al 3-lea vers), nu mai ai racordare la lumea creată, ci trăiești, prin simțurile sufletești, în lumina veșnică a lui Dumnezeu.

Ultimul vers repetă același lucru ca și ultimul vers al strofei anterioare (pentru că linia punctată arată că mai existau și alte strofe, acum uitate): despre România, despre învierea duhovnicească a României ortodoxe.

Pentru că în timpul pușcăriei, mai înainte cu vreo 30 și ceva de ani, Dumnezeiescul Ilie a văzut extatic sfârșitul comunismului în România și că România ortodoxă va cunoaște o înviere, cea pe care noi o trăim acum.

Numai că trebuie să fim mai mult decât responsabili cu aceste momente de înflorire și de bucurie duhovnicească a Ortodoxiei românești.

Nota autorului:

Poemul a fost compus la data de 1 ianuarie 1964, cu 6 luni înaintea eliberării mele din detenție. Anul 1964 a fost anul eliberării tuturor deținuților politici din închisorile comuniste românești.

Înviere

(Poem compus în 1963)[208]

1018. Ceruri noi, făptură
Din lumina pură;
Guri de sori sihastre
Se deschid albastre,
Strigă-n depărtări
Peste munți și mări...
....

Văd cerurile noi ale luminii dumnezeiești, adică *Făptura nouă*, *Împărăția lui Dumnezeu* venită în mine odată cu lumina preacurată a Prea Sfintei Treimi.

Și guri de sori dumnezeiești, plini de curăție se deschid în zările albastre ale luminii divine, strigând către toți, ca să le dorească, să dorească curățirea de patimi și viața sfântă pentru a le vedea.

Lumina dumnezeiască ne cheamă de peste munți și mări, ca să lăsăm depărtarea de Dumnezeu și să ne apropiem, cu dragoste, de El, de Lumina noastră cea veșnică.

1024. Arhangheli pe nori
Ard mai sus de sori;
Glasurile-n Duh
Fulgeră-n văzduh:
Slavă și putere,
Sfântă înviere!...

Văd pe norii slavei dumnezeiești pe Sfinții Arhangheli ai lui Dumnezeu cum ard, cum sunt plini de slavă, mai presus de soarele și stelele create, pe care le vedem pe cer.

---

[208] Primele două strofe sunt motoul poemului de față.

Aud glasurile Sfinților și ale Puterilor cerești, întru harul Duhului Sfânt, cum fulgeră prin văduhul luminii necreate și Îl laudă pe Dumnezeu, Cel care e sfânta înviere și puterea de viață a întregii creații.

1030.
Când privesc nemărginirea-n vântul duhului de-argint
Văd Arhangheli și văd Îngeri cerurile ocolind,
Iar prin inimă-mi trec zorii Duhului ce scânteiază
De-mi deschid grăiri în suflet, scânteieri, emoții, raze...
Și plutesc în altă lume, nevăzută, din adâncuri
Ce din dragoste se naște, din credință și din cânturi!

Când privesc nemărginirea luminii necreate, în vântul de argint al harului, adusă în persoana mea, văd în ea Arhangheli și Îngeri care fac ocoale, care se mișcă, care se bucură și Îl laudă pe Dumnezeu.

Și văd aceste vederi dumnezeiești pentru că îmi trec prin inimă zorii luminii dumnezeiești, zorii Duhului Sfânt, care scânteiază în mine și care inițiază în mine doxologie, vederi extatice, emoții sfinte...

Și întru slava lui Dumnezeu fiind plutesc în altă lume, în veșnicie, în lumea cea nevăzută cu ochii fizici, care a țâșnit din adâncul inimii mele, de acolo de unde am făcut rugăciune neîncetată.

Și văd lumina lui Dumnezeu în urma nevoințelor pline de dragoste înfocată, de credință și de rugăciune și cântare duhovnicească.

1036.
Când prin lumea trecătoare umbrele se nasc și pier
Umblă-n pas de înviere, prin slăvi, neamul meu și sper,
Merge-n frunte uraganul, stelele tresar din loc,
Căci în mers și în privire poartă duhul nou, de foc
Și prin zările albastre cu surâs de aurore

Înfloresc tot mai frumoase cerurile prinse-n ore.

Când prin lumea trecătoare oamenii se nasc ca niște umbre și pier tot la fel de repede nelăsând nimic esențial în urma lor, în închisoarea ortodocșilor însă și în fiecare loc unde oamenii se nevoiesc ortodox se umblă în pas de înviere, se trăiește o nouă viață.

Trăiesc în pușcărie o nouă viață, plină de slava lui Dumnezeu. Trăiesc în slăvile cerești deși sunt în pușcărie. Iar neamul meu, care suferă ortodox, se înduhovnicește și pentru aceea nădăjduiesc, cred în mântuirea lui.

Uraganul sunt cei care sunt plini de harul Treimii.

Uraganele, oamenii Sfinți ai credinței ortodoxe, merg înaintea neamului românesc, pentru că îl conduc la mântuire și stelele, oamenii care sunt credincioși și le urmează acestora, tresar din locul lor, devin și mai dinamici, se umplu de râvna celor care s-au înduhovnicit în închisorile comuniste.

Uraganele duhovnicești sunt mărturii puternice, pentru că în mersul și în privirea lor ei au duh nou, au foc dumnezeiesc.

Cei care au trecut prin chinurile pușcăriilor comuniste și s-au îndumnezeit sunt focuri pline de har, care aprind inimile celor credincioși.

Văd lumina în zările ei albastre și ea e plină de aurore dumnezeiești, care înfloresc tot mai frumos în vederile extatice trăite de către mine.

Cerurile prinse-n ore: vederile extatice trăite de către mine, aici, pe pământ.

1042.
Sfinții Martiri zdrobiți de cruce, de-nchisori și de prigoană,
Se îmbracă în lumină privind țintă la icoană...
...„Eu sunt Calea, Adevărul, Viața”, cine mă urmează
Invincibil e în lume și în Duhul Sfânt creează.
Pe Hristos[209] iubind în viață fericiți au mers la moarte,
Către El, în veșnicie, neamul către cer să-l poarte.

[209] În manuscris: *Cristos*.

Despre ei, despre Sfinții Mucenici ai închisorilor comuniste. Prietenii săi de carceră, care și-au sfințit viața în suferință și au murit martiric, au trăit crucea amară a suferințelor închisorii și a prigoanei comuniste.

Ei s-au îmbrăcat în slava lui Dumnezeu privind la icoana vieții Mântuitorului Hristos.

Se citează In. 14, 6 în al 3-lea vers iar sfârșitul versului amintit se referă la Fericitul Ilie, la urmarea vieții sale isihaste.

Cine urmează vieții sale de continuă rugăciune e invincibil în fața ispitelor, pentru că lucrează împreună cu harul Duhului Sfânt.

Ultimele două versuri ale strofei revin la discuția despre Martirii închisorilor românești din primele două versuri.

Pentru că au iubit pe Hristos de aceea au primit închisoarea, suferința și moartea cu bucurie. Ei au mers în veșnicia lui Dumnezeu și au purtat și poartă neamul românesc spre cer, pentru că îl povățuiesc spre înduhovnicirea lui.

1048. Austeri în simplitate, ei smulg flori văzute-n cer
Să le-mpartă cu blândețe celor care plâng și cer.
Sunt la port ca altădată Făt Frumos din plaiul țării,
Cu surâsul ei în față și în ochi cu graiul mării,
Ca în basme și în doine între două lumi sclipind
Își urmează viitorul, fulger, sabie de-argint.

Austeritatea, asprimea, asceza vieții din închisoare i-a făcut să fie plini de simplitate duhovnicească pe Martirii închisorilor. Ei au smuls *flori văzute în cer*, adică au văzut vederi dumnezeiești.

Și Dumnezeiescul Ilie, cât și alții Fericiți Părinți ai României, au vorbit despre exeperiența lor mistică din închisoare, cu blândețe și dragoste, celor care au avut și au nevoie de aceste mărturisiri duhovnicești.

Pe Sfinții închisorilor îi aseamănă cu Făt Frumos care apără România. Sfinții români sunt expresia surâsului și a profunzimii vieții României. Ei sunt cei care au sclipit, au

luminat între pământ și cer, fulgerând/ luminând dumnezeiește pe cei care îi cinstesc.

Ei sunt *sabia de argint*, sunt luminarea dumnezeiască a Bisericii noastre Ortodoxe.

1054.
Flamură de gând și faptă peste vremuri, mereu verde,
Vântul scuturând rodește, floarea sfântă nu se pierde,
Când în lumea schimbătoare omul crește mai înalt
Făt Frumos ne-ademenește spre tărâmul celălalt.
Cât în viață ne-nsoțește moartea și destinul greu
Pentru neam să fim toți una, una-n Fiul Dumnezeu!

Sfinții sunt *o flamură*, un steag, un stindard al gândirii și al făptuirii dumnezeiești peste veacuri, pentru că sunt exemple vii, clare, sfinte pentru orice generație.

Ei sunt exemple vii, reale, îndumnezeitoare pentru că sunt *mereu verzi*, mereu proprii pentru fiecare generație în parte, mereu actuali.

Când *vântul* istoriei, al prigoanelor ideologice, *scutură*/ atentează la viețile oamenilor Bisericii atunci acesta nu face decât să reconfirme vitalitatea divino-umană a Bisericii.

Când apar Mucenici și Mărturisitori atunci Biserica arată că e vie, crește, rodește! Vântul prigoanei e roditor pentru viața Bisericii, chiar dacă e foarte dureros.

Prigoana nu scutură *floarea sfântă*, pe Sfinții lui Dumnezeu, ci îi face și mai frumoși. Nu prigoana e de vină pentru pierderea noastră, ci noi, care abdicăm!

Când omul crește mai înalt (versul al 3-lea), când se luminează tot mai mult prin harul lui Dumnezeu, atunci Făt Frumos, Dumnezeul nostru, îl ademenește spre veșnicia Sa, îl face să vrea tot mai mult slava Sa și comuniunea cu Sine.

Ultimele două versuri sunt un îndemn la unitate în fiecare moment, dar, mai ales, în momente de mare încercare și durere pentru neamul românesc.

Când suntem prigoniți și în suferință, să fim una în Dumnezeu, pentru ca să fim în stare să trecem, împreună, uniți, peste momentele de cumpănă ale neamului nostru!

1060.
Pe cei duși nu pot în gânduri, nici în vorbe să-i cuprind
Căci lumina lor de aur mă topește în argint.
Visele se pierd pe ape și gândirile în taine,
Trup și minte se dezbracă și se-mbracă-n alte haine...
...Lumea duhurilor umblă pe pământ cu noi, pe drum,
Morți și vii, aceeași luptă o purtăm spre cer acum!...

Pe cei duși/ plecați dintre noi, pe Martirii închisorilor nu pot să-i cuprind în vorbele mele, pentru că slava lor cerească întrece mintea mea.

Lumina lor de aur, sfințenia lor mă face și pe mine să mă topesc și să mă curățesc ca argintul.

Întru slava lui Dumnezeu visele umane se pierd, se pierd pe apele luminii necreate iar gândurile noastre încetează atunci când contemplăm extatic măreția slavei lui Dumnezeu.

Trupul și mintea noastre se dezbracă de gândirea pământească pentru a se îmbrăca întru lumina cea veșnică a Prea Sfintei Treimi.

Lumea duhurilor, a Îngerilor și a Sfinților lui Dumnezeu, umblă pe pământ cu noi, pentru că ne ajută pe drumul nostru spre Împărăția cea de sus.

Cei *morți*, Sfinții lui Dumnezeu și noi, *cei vii*, care suntem încă în această viață – deși toți suntem *vii* la Dumnezeu, prin harul Său – suntem împreună și Sfinții ne ajută în lupta noastră pentru Împărăția lui Dumnezeu.

1066. Iar din urmă tot vin valuri bântuite de credință
Din lumina necreată, dragoste și biruință...
Mulți, ca frunzele din codri, scuturând mărgăritare,
Dimineața în smerenii adumbrită-n Sfântul Soare,
Vin cu suflete curate să-I aducă lui Iisus
Și fiorii, și mărirea...Slavă întreu cei de sus!...

Dumnezeiescul Ilie vedea cu duhul viitoarele generații de creștini ortodocși...Vedea cum vor veni noi valuri de oameni credincioși, care vor fi bântuite/ purtate de credința în Dumnezeu.

Și ele, noile generații de oameni ai Bisericii, vor birui prin vederea slavei lui Dumnezeu și prin dragostea de Dumnezeu și de oameni, care va crește în ei tot mai mult.

Vor fi mulți, precum sunt multe, nesfârșite frunzele codrilor. Și aceștia, când vor scutura mărgăritare din ochii lor, când vor plânge dulce, duios, în dimineața smereniei, vor fi adumbriți de Soarele Cel Preasfânt, de slava lui Dumnezeu.

Ei vor veni curați/ curățiți prin asceza lor la Hristos Dumnezeu și se vor preda cu totul Lui, slăvind împreună cu Sfinții și cu Îngerii Săi pe Împăratul slavei.

1072. Fiecare poartă-n sine străluciri de Hrist[210] pe cruce,
Trandafirii scurși din rană, vinul sângelui ce curge.
Orice fiu, orice fecioară poartă-n brațe flori deschise
De simțiri, de-nfăptuire, dulci pruncii din paradise...
Și în liniștea luminii ce țâșnește din izvoare
Cerul, visele și lumea se trezesc nemuritoare.

Tot cel care suferă pentru Hristos poartă în sine strălucirile suferinței Sale pentru noi, pentru că trandafirii sângelui său martiric sunt plini de slava lui Dumnezeu.

Orice tânăr sau tânără poartă în inima lor florile deschise ale sentimentelor și faptelor bune, care sunt mlădieri ale harului în persoanele lor. Pe acelea trebuie să le urmeze, pentru că sunt *dulcile pruncii*/ curățiri/ luminări ale lui Dumnezeu, îndemnurile lui Dumnezeu spre o viață sfântă.

În vedere extatică, în *liniștea luminii*, care țâșnește din Dumnezeu, ne dăm seama că suntem destinați nemuririi, îndumnezeirii.

Vederea lui Dumnezeu ne duce la conștiința că visul nostru, al tuturora, de împlinire interioară e realizabil la modul cel mai de sus în comuniune cu Dumnezeu.

[210] În manuscris: *Crist*.

1078. Negura se-ndepărtează în adâncul din afară
De lumină și de viață și se-neacă-n scrum și pară...
Feți Frumoși și Cosânzene nu se uită înapoi,
Zboară veșnic spre lumină, spre pământ și ceruri noi
Iar în mijlocul făpturii, soare viu, Mântuitor,
Ne atrage și ne ține întru Tatăl Creator.

Văd cum negura se îndepărtează din adâncul inimilor celor din afara închisorii și a generațiilor după mine. Lumina, viața lui Dumnezeu le umple și aceasta ia locul întunericului necredinței și al nevederii lui Dumnezeu.

Inimile lor ard, sunt pline de para/ de focul luminii necreate. Lumina lui Dumnezeu îi face să fie niște feți frumoși și niște cosânzene pline de curăție și de evlavie.

Nu se uită înapoi, la viața de dinainte...Ei zboară continuu spre lumina Lui, spre Împărăția cu *pământ și ceruri noi*, acolo, unde în mijlocul întregii făpturi e Domnul, Care ne atrage și ne ține întru iubirea Tatălui și a Duhului Sfânt.

1084. Se văd porți desferecate, de rubin și de safir ,
De opal și de sardoniu, de smarald și de porfir...
Neamurile vii și moarte, și oștiri, și împărății,
Care-ascultă și-aud glasul, se-mpânzesc ca nori-n spații
Și în cântec de-a pururi strigă-n Duh și în Cuvânt:
Slavă, Sfântă Înviere!Slavă-n Tată Sfânt, Sfânt, Sfânt!...

Văd, în vedere extatică, porți desferecate, care au culoarea rubinului (roșie), a safirului (albastră), a opalului (incolor sau de culoare verde, albastră, roșie, albă etc.), a sardoniului (sardonix: roșie sau brună); a smaraldului (verde deschis), a porfirului (roșu purpuriu).

Și, totodată, în slava lui Dumnezeu, văd oameni duhovnicești, încă în viață și pe Sfinții și Îngerii lui Dumnezeu, Care ascultă de Dumnezeu. Sunt ca o armată care se împânzește continuu în slava Sa.

Ei cântă și strigă întru Fiul și Duhul către Tatăl. Slăvesc veșnic pe Prea Sfânta și de viață făcătoare Treime, pe Dumnezeul nostru, al tururor, pentru că El e viața și învierea noastră.

1090. Lumea veche, cu tot cerul, în adânc o văd pierind,
Cei din Dumnezeu se-nalță peste abise răsărind,
Ei ajung ca să cunoască lumea veșnică...S-arată
Adevărul și lumina izvorând prin Fiu din Tată,
Preamărim în Fiu pe Tatăl, una-n Unul, slava Lui
Umple cerul și pământul Duhul Sfânt al Tatălui.

Dumnezeiescul Ilie a văzut cutremurătoarea și preasfânta transfigurare eshatologică a creației și despre ea ne vorbește în primul vers: piere lumea veche, în adâncul luminii dumnezeiești, înnoindu-se.

Ea se transfigurează, prin slava Sa, devenind nespus de frumoasă.

Cei care sunt plini de slava lui Dumnezeu se înalță din abisele ispitelor. Pentru că ei răsar în slava Sa din abisul păcatelor și al ispitelor de tot felul.

Ei cunosc lumea veșnică, fiind o parte din Împărăția Lui. Și aici se arată adevărul și lumina Treimii, de la Tatăl, prin Fiul, întru Duhul Sfânt, fapt pentru care Îl preamărim pe Dumnezeul nostru treimic în toți vecii.

Slava Lui umple cerul și pământul, adică întreaga creație așa cum umple Împărăția Sa.

1096. Viață-n veci, Lumina lumii, bucurie, biruință,
Neînvinsă de-ntuneric, Te slăvim dintru ființă!
Bucură-te-n veci Fecioară, lumea-a cerului mireasă
Ai luminii fii înalță taina ta de-mpărătească...
...Și de sfânta înviere, oglindindu-se-n Iubire,
Norii cerului se lasă scaun Veșnicului Mire!

Pe Tine, Dumnezeul nostru, Viața și Lumina lumii Te slăvim din adâncul ființelor noastre! Pentru că Tu ești bucuria și biruința noastră în viață, Lumina lumii neînvinsă de întuneric (In. 1, 5).

Iar *Fecioara* din versul al 3-lea e *Împărăția lui Dumnezeu*, care e mireasa Stăpânului.

Fiii luminii, văzătorii de Dumnezeu, înalță/ preamăresc tainele tale, Împărăție preaiubită!

Ultimele două versuri fac parte din aceeași vedere a învierii de apoi și a celei de a doua veniri a Domnului întru slavă, de care Dumnezeiescul Ilie s-a învrednicit.

Când vei veni, Doamne, vei veni plin de slava Ta și toți vom învia și vom cunoaște marea Ta iubire față de noi, Dumnezeul mântuirii noastre!

Norii cerului: slava Sa. Și El e veșnicul nostru Mire iar noi miresele Sale duhovnicești.

Iisus: Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului[211]

Sfântul Petru, Apostolul:
„Tu ești Fiul lui Dumnezeu"
(Mt. 16, 16).

1102. Eu Te iubesc, Tu Te pogoară,
Lumină vie pe pământ
Și fă-mi din inima fecioară
Locaș al Duhului Prea Sfânt!...

Eu Te iubesc, Doamne, și Te chem în mine, căci Tu ești Lumina vie, îndumnezeitoare pentru întreaga creație. Vino și fă din inima mea fecioară, curățită de Tine, pentru totdeauna, un locaș al Sfântului Tău Duh.

1106. Dulceață a zării albăstrie,
Coboară-n suflet și în trup!
Ajută-mi, dulce curăție,
Din tina lumii să mă rup!

Dulce lumină dumnezeiască a Treimii, văzută ca fiind de culoare albăstrie în extaz, vino în sufletul și în trupul meu! Ajută-mi, Doamne, ca prin dulcea curăție a luminii Tale să mă rup/ să mă depărtez interior de cele care mă întinează pe mine, aici, pe pământ!

[211] În ambele ediții tipărite avem titlul: *Fiul Omului, Fiul lui Dumnezeu*. În manuscrisul autorului, în mod inițial, a fost: *Iisus*. A doua variantă: *Către Iisus*. A treia variantă: *Fiul Omului, Fiul lui Dumnezeu*, care a și apărut în edițiile tipărite. Titlul din ediția prezentă, după cum se observă, e o construcție formată pe baza celor trei variante de titlu ale autorului.

1110. Curg pe al inimii pustiu
Dulci străluciri de nestemate...
Aș vrea să simt izvorul viu
Spre care sufletul se zbate.

În slava Ta, văd cum curge în pustiul inimii mele, dulcile străluciri neprețuite ale tainelor Tale. Și în urma acestor mari bucurii dumnezeiești am rămas cu dorința să simt mereu izvorul viu al harului Tău, Doamne, spre care orice suflet se zbate/ tinde continuu.

1114. Iar când iubirea arde-n floare
Sunt fulgerare de argint...
Plutești în jur, biruitoare,
Boare de aur strălucind!

Când iubirea Ta se aprinde în mine și văd *floarea* iubirii, adică vederea slavei Tale, atunci *sunt fulgerare de argint*, adică sunt plin de lumină dumnezeiască.

Și văd slava Ta, Doamne, cum plutește în mine și în jurul persoanei mele, ca una atotbiruitoare, ca o boare de aur care strălucește și luminează întreaga creație.

1118. Stau în lumina ce se-ntinde
Prin harul Tatălui de sus
Și veșnicia mă cuprinde:
În noi, în toate, e Iisus.

Stau în lumina lui Dumnezeu, pe care o văd cum se întinde peste tot și asta ca dar al Tatălui ceresc. Veșnicia mă cuprinde, pentru că mă văd în Împărăție. Și, în toți cei din Împărăție e slava lui Iisus Dumnezeu, a Dumnezeului om.

1122. Mărire-n veci! Laudă Ție,
Lumină care ne-ai creat! ...
Din setea inimi-n pustie
Țâșnesc izvoare-nencetat...

....

Slavă Ție, Doamne, acum și în toți vecii, Ție, Luminii care ne-ai creat pe noi! Și asta pentru că văd cum din setea inimii mele pustii sau în inima mea pustie de fapte bune țâșnesc izvoarele neîncetate ale harului Tău.

1126. Se sfărmă-n noi vremelnicia,
Cresc fecioriile plăpând,
S-arată-n Duh Împărăția,
El spune: *Iată, vin curând!*

Văzând în noi slava Ta nu mai suntem ai vremelniciei, ai timpului, nu mai considerăm că timpul e mai important ca veșnica bucurie întru slava Ta.

Crește curăția, fecioria în noi în mod tainic, profund dar real și din ea ni se arată Împărăția, întru slavă, unde Domnul ne spune, prin tot ceea ce ne arată, că El e *cu noi* dar că *vine curând*, pentru ca acestea, care se petrec cu noi extatic, să fie pentru toți vecii.

Ultimul vers e și o aluzie la Apoc. 22, 20.

Biserica în slavă[212]

1130. Din frăgezimi de aur
Și pulberi de argint
Făptură-n duh se-ncheagă,
Lumină-n Duhul Sfânt.

Despre cum se nasc oamenii duhovnicești: din vederea slavei lui Dumnezeu. *Făptura-n duh* e omul care *se-ncheagă* / se înduhovnicește prin vederile duhovnicești văzute de către duhul /spiritul său.

Frăgezimile de aur și pulberile de argint ale luminii necreate sunt cele care ne încheagă, care ne întăresc, care ne îndumnezeiesc și ne fac dumnezeiești.

Și cei care sunt duhovnicești, adică cei care trăiesc întru lumina Duhului Sfânt sunt lumini raționale și îndumnezeite ale Împărăției Sale.

1134. Din Tatăl curg în roată
Arhanghelii în jos,
În suflete se-nalță
Iubita lui Hristos[213]...

Avem o vedere extatică în primele două versuri: i-a văzut pe Sfinții Arhangheli, în comuniune cu Dumnezeu și modul cum se mișcau, în mod rotitor, în slava Sa.

Iubita lui Hristos, care se înalță în sufletele celor credincioși, e Împărăția lui Dumnezeu.

---

[212] Titlul inițial: *Biserică*. Al doilea titlu al autorului: *Biserică în slavă*. În ediția de la Pitești: *Biserică în slavă*. În ediția de la București: *Biserica în slavă*, pe care am ales-o și noi, pentru că exprimă întreaga Împărăție, întreaga Biserică a lui Dumnezeu, care se află și se va afla în slava lui Dumnezeu.

[213] În manuscris: *Christos*.

1138. Mireasa își revarsă
Miresmele-n avânt
Și bucuria curge
Din misticul ei cânt[214]...

Mireasa / Împărăția sau *Biserica în slavă* își revarsă miresmele luminii dumnezeiești în mine și mă face să mă avânt cu și mai mare dor spre Dumnezeu.

Bucuria ei curge în mine, pentru că aud cântecul mistic/ tainic/ dumnezeiesc al Împărăției cerești.

1142. Trec Heruvimii veșnic
Pe drumurile lor
Și cântă Serafimii,
Vii flăcări printre nori!

O altă confesiune extatică a Părintelui nostru duhovnicesc.

A văzut cum trec veșnic / neîncetat Heruvimii pe drumurile lor, cum se mișcă și cum sunt ei și cum cântă Serafimii dumnezeiești, care sunt ca niște *flăcări vii*, adică ființe pline de lumină, în norii slavei cerești.

1146. Vâlvorile se-nvață
Să spulbere pustii,
Sclipirile prin gheață
Dau roade dulci și vii.

Vâlvorile luminii dumnezeiești ne arată pas cu pas cum spulberă pustiul vieții noastre interioare și ne umple de vegetație dumnezeiască, adică de slava lui Dumnezeu.

---

[214] Ultimele 3 versuri ale strofei reprezintă a doua variantă manuscriptică.

Sclipirile / vederile dumnezeiești pe care le trăiesc în gheața pușcăriei și a ateismului rodesc în mine fructele dulci și vii, dumnezeiești ale sfințeniei.

1150. Iar mai presus de vise,
De gânduri și simțire
Stă-n porțile deschise
Izvor de mântuire.

....

Așa e *vederea lui Dumnezeu*: mai presus de orice închipuire umană, de orice raționament și de orice dorință a inimii.

Când te curățești de patimi, prin harul lui Dumnezeu, ajungi să vezi, în porțile deschise ale Împărăției, cum arată Izvorul de mântuire al întregii creații, adică Dumnezeu, Cel pururea izvorâtor de slavă necreată.

1154. Biserică în vale,
În trist amurg și crug,
Cu Soarele-n simboale
Stă inima mea rug!...

Primele două versuri evocă, probabil, Biserica sa de suflet, unde a mers adesea și a fost și prohodit: Biserica Sfintei Parascheva[215] din orașul Turnu Măgurele[216], situată *în vale*, la marginea nordică a orașului.

Era aproape de casa părintească...tocmai de aceea o prefera pe aceasta, deși, pentru câțiva ani, fiind consilier la catedrala

[215] Un sait românesc închinat Sfintei, Preacuvioasei Maicii noastre, Parascheva: http://www.sfantaparascheva.com/.

[216] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Turnu_M%C4%83gurele.

orașului, a mers la catedrala de lângă parcul principal, închinată Sfântului Sfințit Mucenic Haralambie[217].

Și aici (pentru că el era la pușcărie când concepea acest poem) se transpunea, dorea să fie...

Acolo, adesea, am mers...și inima mea era rug aprins și văzătoare a simbolurilor mistice, văzute extatic, ale Soarelui Celui de sus, ale lui Dumnezeu.

---

[217] *Sinaxarul*: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/februarie/februarie10.htm și *Acatistul* său: http://bastrix.wordpress.com/2007/04/24/acatistul-sf-sfintit-mare-mucenic-haralambie-10-februarie/.

Bunăvestire

„Bucură-te, Marie!”
(Lc. 1, 28).

1158.
Tremura-n câmpuri numai floare și omenirea-nviora,
Când de Profeți, când de-o minune și ca un vânt înfiora,
Nădejdea-n norii grei de aur pe fruntea munților de-argint,
Clădind palate fermecate, în basme lungi, de mărgărint...
Te aștepta *plinirea vremii* Fecioară-n zumzet de lumini,
Cerul albastru, cu pământul, spre mântuire să-l îmbini.
Neprihănită-n zămislire tu ai venit umilă, blândă,
Nemărginitei frăgezimi să-i naști Dulceața ei plăpândă,
Ce mai ’nainte de toți vecii un Dumnezeu era în Sine
Și Care-n Fiu, născut deodată, era la fel afar’ de Sine.
Și Sfânt, Duh veșnic, în Treime, plutind pe apele măririi
Cutremurând creiat-a margini și-a dat izvor nemărginirii,
Să curgă-n valuri, să țâșnească în jerbe, în floare, în explozii,
Dând voie spațiului și vremii să sufle moarte-n vălul cozii.
....

Am păstrat formatul bipartit al poemului, așa cum l-a dorit Fericitul Ilie, chiar dacă el conține mai multe strofe în cele două părți ale lui, așa cum se află astăzi.

Linia punctată, după cum știți, exprimă faptul că poemul a fost cu mult mai mare.

E un poem unic între cele prezentate până acum, pentru că încearcă *o recuperare a* istoriei mântuirii de factură mistico-istorică, încercând să explice, în mod condensat, timpul interior de până la întruparea Domnului (prima parte) și cel de după întruparea Sa (a doua parte).

În primele două versuri se explică starea lumii lui Israel, atunci când poporul era condus de Sfinții Profeți.

Când se primea o profeție sau când se petrecea o minune omenirea se înviora, se înfiora, simțea că e *și mai aproape* de venirea lui Mesia.

Câmpurile omenirii (primul vers) erau animate de florile nădejdii. Nădăjduiau (versul al 3-lea) în norii grei de aur, pe care i-am văzut extatic. Nădăjduiau în mila lui Dumnezeu cu ei.

Fruntea munților erau Sfinții, care erau plini de *argintul* harului lui Dumnezeu.

Palatele fermecate (versul al 4-lea) ale Împărăției sunt reale. Le-am văzut în cer și despre ele am povestit ca despre *lumi lungi*, încăpătoare, pline de mărgăritarele luminii necreate.

Dumnezeiescul Ilie îmbină starea lumii de dinainte de Hristos cu experiența sa extatică. O privește din interior, conform cu experiența sa mistică și nu din afară, *detașat* din punct de vedere istoric.

Versul al 5-lea vorbește despre Prea Curata Fecioară și despre *plinirea vremii* de la Gal. 4, 4. Lumea aștepta acceptarea Fecioarei Maria.

Ea, plină de *zumzet de luimini*, plină de slava necreată pe care o experiase în Sfânta Sfintelor, acceptă să Îl nască pe Împăratul și Stăpânul cel Preaveșnic.

Prin nașterea ei sau prin asumarea umanității în persoana preexistentă a Fiului lui Dumnezeu se unește cerul cu pământul pentru mântuirea noastră.

Cerul albastru, dumnezierea Sa, se unește, la nivel ipostatic, în mod negrăit și mai presus de fire, cu pământul umanității noastre, pe care Fiul l-a luat din Pururea Fecioară Maria.

Cea care se născuse din părinți evlavioși și fără prihană, la bătrâneți cinstite și sfinte[218], a primit cu umilință prea mare și cu blândețe negrăită ca să Îl nască pe Stăpânul și Domnul întregii creații.

Dulceața întregii făpturi devine *Fiul Fecioarei*. Unul din Treimea Cea Preasfântă, Care emană veșnic frăgezimea dumnezeiască nemărginită a slavei Sale, e Fiul lui Dumnezeu

---

[218] A se vedea despre Dumnezeieștii Părinți, Ioachim și Ana, părinții după trup ai Maicii lui Dumnezeu: http://paginiortodoxe.tripod.com/vssep/09-09-sf_parinti_ioachim_si_ana.html.

întrupat, Care se arată în trup plăpând, plin de curăție și de sfințenie.

Treimea Preadumnezeiască e una din veci și pentru veci (versul al 9-lea). Iar Fiul Tatălui (versul al 10-lea), născut deodată din Prea Curata Fecioară, adică fără lehuzie, în mod mai presus de fire, e Acelaşi Fiu al Tatălui și nu altul.

Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, Dumnezeul nostru treimic...

Versul al 11-lea vorbește despre persoana Sfântului Duh, Care e Duh veșnic, din veci, în Treime, purces din Tatăl și a Cărui lumină e desemnată ca „apele mării”.

Apele mării dumnezeiești, ale lumii dumnezeiești...

Dumnezeu a cutremurat Puterile cerești (versul al 12-lea) atunci când ele L-au văzut pe Fiul cu margini, circumscris, în trup, pe El, Cel incomprehensibil.

Întru Fiul a început să izvorască nemărginirea slavei Treimii. Au început să curgă valurile luminii (versul al 13-lea), să țânească jerbele luminii necreate în florile extazelor, să explodeze lumina necreată în vederi mai presus de orice gând și înțelegere.

Și toate acestea fiind văzute de oameni în trup, încă în această viață plină de dureri (versul al 14-lea și ultimul al primei părți), pentru că Dumnezeu a dat voie spațiului și vremii să sufle dureri și moarte în existența noastră efemeră.

1172. ...Dar nu!...Un Înger de lumină vesti Cuvântul Tău născut...
– Marie, Pururea Fecioară...Și bucurie s-a făcut!...
– Plină de daruri!...Și miresme s-au zămislit, s-au risipit
Ningând ușor și liniștit, plutind și-acum în infinit.
E primăvară schimbătoare, roz-albă-n fața ta, Marie...
– Domnul cu tine!...Și-i de gheață fața Fecioarei purpurie...
Și de surpările din haos, din vraja morții, lut și suflet,
Am suspinat adânc spre tine și golul stă fără răsuflet...
S-a tras Arhanghelul, cu sorii, din fața tainei în scântei,
Când Dumnezeu, fără de margini, S-a fost cuprins în trupul ei...

Vajnicul Duh plutea deasupra, cu tine: Fiul Dumnezeu
Și Unul veșnic, în Treime, fu pretutindeni Dumnezeu...
....

...Cuvine-se, prin adevăruri, să prindem dragostea de cer,
În bucurie...Slavă Ție!...Vreau, preamărindu-Te, să pier!
...Să viscolim...Mărire Ție!...Printre Heruvi și Serafimi,
Pustiul inimii se rupe...Noi ne-nchinăm Sfintei Treimi!...

Deși nici această a doua parte nu e completă (o altă linie punctată), totuși ea este unitară și vorbește despre acceptarea Fecioarei, întruparea Fiului și viața mistică a credincioșilor Bisericii.

Primul vers exprimă cutremurarea întregii firi în fața întrupării Fiului. *Îngerul de lumină*, plin de lumină necreată, Sfântul Arhanghel Gavriil[219], îi vestește Fecioarei nașterea Fiului Tatălui dintru ea.

Fiul Se naște din Pururea Fecioară Maria și umple întreaga făptură de bucurie (versul al 2-lea).

Ea e *plină de daruri*, de har, *cf.* Lc. 1, 28. Și odată cu zămislirea și nașterea Fiului din Pururea Fecioară Maria, lumina lui Dumnezeu a cuprins umanitatea noastră.

Miresmele luminii (al 3-lea vers) și bogăția de viață necreată a acesteia (versul al 4-lea).

Fața Mariei în fața Arhanghelului e o primăvară a fecioriei și a nevinovăției. E roz-albă. E expresia celei mai mari curății a umanității (versul al 5-lea).

Versul al 6-lea începe tot cu o citare a lui Lc. 1, 28.

Domnul e cu Stăpâna lumii. Fața ei purpurie, nevinovată e de gheață pentru că e responsabilă pentru întreaga umanitate, atunci când îi cere explicații Arhanghelului (Lc. 1, 34).

Versurile 7 și 8 sunt o transpunere a Fericitului Ilie acolo, în momentul discuției dintre Fecioară și Arhanghel, înainte de acceptarea ei, prin cuvintele: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Lc. 1, 38).

---

[219] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Gavriil_%28Arhanghelul%29.

Din adâncul vieții omului căzut, păcătos, am strigat cu toată ființa mea către Domnul (versul al 7-lea), pentru ca Fecioara să accepte...

Dumnezeiescul Ilie se pune în locul omenirii de dinainte de Hristos, care suspina către Dumnezeu și care aștepta...fără să mai respire...răspunsul Fecioarei.

Punctele de suspensie din finalul versului al 8-lea cuprind și răspunsul, prezentat mai sus, al Fecioarei, de la Lc. 1, 38.

Și, în același verset 28, aflăm că Îngerul a plecat de la Maica lui Dumnezeu, lucru pe care Dumnezeiescul Ilie îl spune în versul al 9-lea, unde Arhanghelul și sorii Puterilor cerești s-au retras cu cutremurare din fața tainei Întrupării Sale, cea plină de lumină.

Dumnezeul, Cel fără de margini, Se cuprinde în trupul Fecioarei (versul al 10-lea) iar Vajnicul / Preaputernicul Duh e împreună cu Tatăl la întruparea Fiului din Fecioară (versul al 11-lea).

Unul din Treime, Fiul Tatălui, devine Dumnezeu și om și de aceea le cuprinde pe toate întru Sine (versul al 12-lea).

După linia punctată avem descrisă viața doxologică a Bisericii lui Dumnezeu, fundată ca urmare a întrupării Fiului lui Dumnezeu din Pururea Fecioară Maria.

Prin adevăruri, prin trăirea adevărurilor descrise în poruncile lui Dumnezeu prindem dragostea din cer, o trăim în persoana noastră.

Dragostea de Dumnezeu și de oameni e o bucurie continuă. Îl laud pe Dumnezeu și vreau să mor așa: preamărindu-L pe El. Vreau să am o moarte fericită, plină de lăudarea Lui.

Când suntem viscoliți de lumina lui Dumnezeu atunci suntem trăitori, în cer, împreună cu Heruvimii și Serafimii lui Dumnezeu.

Pentru că lumina lui Dumnezeu ne rupe pustiul inimii (ultimul vers al poemului), ne face plini de prezența lui Dumnezeu, din acest motiv noi ne închinăm, întru harul Ei, Prea Sfintei Treimi.

Maria

1188. Neprihănire, feciorie,
Aleasa cerului, Mireasă,
Dulceața vieții, veșnic vie,
Limpedea lumilor crăiasă,
Mireasma Ta în Prunc mă-nvie.

Iubirea sa prea mare pentru Maica lui Dumnezeu și Stăpâna vieții noastre.

Ea est neprihănită / preacurată, e plină de feciorie, e aleasa cerului, conform Lc. 1, 30: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu”, e mireasa Stăpânului: „Stătut-a împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită și prea înfrumusețată. (...) Că a poftit Împăratul frumusețea ta, că El este Domnul tău” (Ps. 44, 11, 13).

Pentru cel care o iubește, care i se roagă mereu, care o simte în viața lui ca pe Apărătoarea și Doamna întregii făpturi, Prea Curata Maică a lui Dumnezeu e *Dulceața vieții*.

E veșnic vie și împreună cu Domnul și ne face și pe noi vii și arzători cu duhul, prin rugăciunile și ajutorul său neprețuit.

E crăiasa, e stăpâna limpede și lină și preamilostivă și preabună *a lumilor*, adică a cerului și a pământului.

Mireasma fecioriei tale, Doamna mea, mă învie, pentru că e mireasmă din mireasma Pruncului tău Iisus, Dumnezeu și om, Care și-a luat trup din tine.

1193. Cer, Viață veșnică, Lumină,
Iubire, Duh și Adevăr,
Treimea Sfântă sfânt îmbină,
Mai dulci ca florile de măr,
Ființele ce azi se-nchină!

O strofă închinată Dumnezeului nostru treimic.

Dumnezeul nostru e cerul nostru, e viața noastră veșnică, e lumina noastră veșnică și îndumnezeitoare.

„Dumnezeu este iubire” (I In. 4, 8). „Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și adevăr” (In. 4, 24).

Dumnezeul nostru ne îmbină/ ne unește cu Sine și între noi, pe cei care I ne închinăm Lui. Ne face să fim *mai dulci ca florile de măr* sau să simțim dulceața iubirii ca pe cea mai mare și singura dulceață de dorit, acum și pentru toți vecii.

1198. Iubire-n Tată, Fiu și Duh,
Prea dulce-n străluciri, Marie,
Deschide-mi florile-n văzduh,
Spre sânul Tatălui, să-mi fie
Cuvântul vieții-n trup și duh!...

Iubirea mea e iubirea de Dumnezeul nostru treimic și în iubirea de El îmi strălucește prea dulcea bucurie de Prea Curata Maică a lui Dumnezeu Cuvântul întrupat.

Ajută-mă, Prea Curată Fecioară, ca să îmi deschid florile iubirii către văzduhul slavei Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh Dumnezeu! Pentru că tu mă poți învăța iubirea lui Dumnezeu, ca una care Îl iubești nespus, mai presus de întreaga creație.

Ajută-mi ca, Hristos Dumnezeu, prin slava Sa, să fie, în trupul și în duhul meu, Domnul și Stăpânul vieții mele!

1203. Din ape vii, din vii izvoare
Se-naltă cerul și pământul,
Plăpând, din frumuseți, fecioare!
...Slăviți! E Dumnezeu, Cuvântul!
...Din sânul Vieții, Veșnic Soare!...

Cerul și pământul, Sfinții de aici și cei din cer, s-au sfințit prin apele vii ale harului. Din izvoarele luminii lui Dumnezeu vine sfințenia!

Curăția e plăpândă / delicată/ fragilă și nu butucănoasă/ grosolană. Și ea ne umple de frumusețe. Ne face niște fecioare curate ale Domnului.

De aceea slăviți-L pe El, pe Dumnezeu Cuvântul, Care este *din* și *în* sânul Tatălui (In. 1, 18)! El e Lumină ipostatică din Lumina ipostatică a Tatălui, din Veșnicul Soare, fapt pentru care „am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr" (In. 1, 14).

1208. Vremea se vântură-n pustii,
Se sfarmă-ntinderea-n văpăi,
Ape și nori, miresme vii,
De viață, adevăr și căi...
Treimii, sfânt, ard în tării...

Timpul meu se vântură-n pustii, pentru că sunt la pușcărie pe nedrept...Însă, în văpăile vederii dumnezeiești, întinderea lumii se sfărâmă, pentru că nu mai văd lumea, ci ceea ce îmi arată Dumnezeu întru slava Sa.

Văd extatic ape și nori dumnezeiești, miros miresme vii, dumnezeiești, care mă umplu de viață sfântă, de adevăr, acolo, în cer, pe căile unde Domnul mă duce.

Ard în tăriile luminii necreate, în mod sfânt, în fața Prea Sfintei Treimi.

1213. Iubire-n Fiu, limpede cer,
Și viață-n veci, lumină fulger,
Făptură nouă-ntru mister,
Tu crești din trâmbițe de Îngeri,
Din Tatăl Sfânt...când toate pier.

Iubirea mea, Doamne, pentru Tine, mă face un limpede cer în slava Ta. În veșnicie fulger/ țâșnește din mine lumina, slava Ta.

Acolo devin o făptură nouă, îndumnezeită, plină de taina vederilor Tale. Și Tu crești în mine, Doamne, pe măsură ce văd trâmbițe de Îngeri, când nu mai văd nimic altceva decât slava Ta.

Toate pier, toate ale lumii acesteia... atunci când eu văd numai mulțimea slavei Tale.

1218. Plinim slujiri de Heruvimi
Cântăm serafic din fiori,
Sfânt nevăzutei adâncimi,
Floarea vâlvorilor chemări,
Raiul culorii în schimbări,
Laudă-n veci Sfintei Treimi!...

În Raiul Tău suntem ca niște Heruvimi și Serafimi care cântăm din adâncul fiorilor noștri. Primul vers poate fi interpretat și în sensul că noi *plinim ceata de sus* prin căderea Îngerilor, deveniți *demoni*.

Lui Dumnezeu, în mod sfânt, în slava Sa, Celui mai profund decât orice profunzime, îi cântăm.

Din adâncul nostru se deschide floarea iubirii, care Îl cheamă pe El. Raiul Său e plin de schimbări dumnezeiești în lumina Sa, pe care o văd în diverse culori dumnezeiești.

Și eu Îl laud pe Dumnezeul nostru în veci, pentru că El e bucuria și împlinirea și mântuirea mea!

Îngerul

1224. Dacă eu răsun în Înger,
Chipul meu s-afundă-n cer,
În azur aprins de ger,
Diamantic în răsfrângeri.

Când eu ajung să mă rog împreună cu Îngerii, în slava lui Dumnezeu, atunci rugăciunea mea răsună în Îngeri sau consună cu a lor, pentru că și ei se roagă, întru Duhul, ca și mine.

Chipul meu afundat în cer este expresia prezenței mele întru slava lui Dumnezeu.

Dar eu m-am *afundat în cer* în timpul *gerului* comunist, în închisoare. Acolo am văzut azurul luminii necreate, care a fost aprins / care a răsărit în mine în plin ger indescriptibil de greu.

Și azurul luminii era diamantic în răsfrângerile sale, adică ca lumina prin diamant, pentru că am văzut slava Sa în diverse culori și nuanțe dumnezeiești.

1228. Umbli chip mângâietor
Trupului și sfâșierii
Și străvezi lumini și zori
Prin pădurile părerii.

Cum este Îngerul, care alină trupul meu și sfâșierea mea interioară? E ca *un chip mângâietor*, plin de lumină, care îmi aduce alinare, mângâiere.

El, ei, Îngerii și Sfinții Săi, Prea Curata Stăpână și Domnul Însuși vin la mine în închisoare și străvăd lumini și sori cerești (unde?), aici, unde avem numai presupuneri, griji, păreri subiective...

1232. Lași în sufletul finit
Val de aur și argint
Fluturând nemărginit
Peste zările ce mint.

Tu, Îngerul lui Dumnezeu, care vii în viața mea, lași în sufletul meu plin de lucruri finite, telurice, valul de aur și de argint al slavei necreate.

Tu vii în mine și mă umpli de nemărginit și mă faci să văd dincolo, în veșnicie, să văd dincolo de zările acestea mărginite, create, care ne mint, care ne fură atenția și ne fac să nu mai fim în stare să ne pregătim pentru cele care se văd dincolo de vedere, în slava lui Dumnezeu.

1236. Pământencele frunzișuri
Dat prin sânge-albastru...Sui!...
Oglindesc, în ascunzișuri,
Luminiș, oglinda Lui!...
....

Urcă frunzișurile copacilor la trăirea realității tainelor Lui și luminișul din pădure îl vede drept imagine simbol al vederii Lui.

Numai dacă ai *sânge albastru*, adică iubire de Dumnezeu, de măreția covârșitoare a Lui înțelegi transcendența Sa, adică frunzișurile Lui, care nu înseamnă o anulare a vederii Lui, adică a luminișurilor Lui, care sunt oglinda în care se întrevede viața lui Dumnezeu.

1240. Oglindă-ntre oglinzi,
De-a pururea rotind
Și melodii rodind
De ceruri tu mă prinzi!...

Și, în strofa finală a poemului (se observă faptul că mai lipsesc strofe) se face referire la Îngerul lui Dumnezeu – subiectul poemului – care e o oglindă rațională, care reflectă slava lui Dumnezeu, între alte oglinzi cerești, adică Ființe cerești și Sfinți.

El se rotește de-a pururea, se bucură negrăit și e în continuă mișcare în fața lui Dumnezeu, rodind melodii dumnezeiești de preaslăvire a Prea Sfintei Treimi.

Prin vederea ta, Îngerul lui Dumnezeu, tu mă faci să îmi prind/ să îmi leg, pentru toți vecii, viața și dragostea mea de cerul lui Dumnezeu.

Iisus[220]

„Cine M-a văzut pe Mine
L-a văzut și pe Tatăl Meu”
(In. 14, 9)[221].

1244. Lumină preacurată,
Înalță-mă să cânt,
Mărire-n veșnic Tată,
În Fiu și în Duh Sfânt!

O, Doamne, prin vederea slavei Tale celei preacurate, înalță-mă să-Ți cânt Ție, Dumnezeul nostru treimic!

1248. Dă-mi Pruncul tău dulce,
Fecioară Marie,
Blândețea pe cruce
De-a pururea mie!

Dumnezeiescul Ilie a dorit întotdeauna să fie cu multă blândețe și cu multă răbdare, luptând cu caracterul său vijelios, aprig, care se aprindea imediat.

Îmi spunea, la un moment dat, cât regretă, că, uneori, se mai mânia și că se mai întrista pe câte cineva...El nu dorea ca să deranjeze pe cineva, pentru că dorea să fie plin de blândețea și de curăția lui Dumnezeu.

Astfel trebuie înțelese aceste versuri: ca dorință de umplere continuă de blândețea și de fecioria lui Dumnezeu!

---

[220] Poemul de față e o variantă, într-un alt metru poetic, al poemului de la p. 200-202 din actuala ediție, pentru că el urmează în manuscris celui amintit și, inițial, purtau același nume.

[221] Motoul evanghelic lipsește din manuscris, fiind o adăugare prezentă în ambele ediții publicate anterior.

Dă-mi, prin rugăciunile tale, Maică a lui Dumnezeu, dulceața și curăția și fecioria iubitului Tău Fiu și blândețea și răbdarea Lui de pe cruce!

Dă-mi-le pe acestea pentru vecie!

1252. Spre mine îți lasă
Priviri argintii...
Tu, Sfântă Mireasă,
În plângeri pustii.

Prea Curată Doamnă a inimii mele, Stăpână și Prea Sfântă Mireasă a lui Dumnezeu, privește spre mine cu privirile tale cele pline de milă și de iubire dumnezeiască și mă vezi pe mine, cel care plâng și mă jelesc și doresc să mă mântui în pustiul pușcăriei!

1256. Iisuse, Lumină,
Dă-mi har să te sorb,
Mă cheamă, la cină,
Pe mine, cel orb.

Iisuse, Doamne, Lumina lumii, pe mine, cel orb, mă cheamă la cina Împărăției Tale, ca să Îți sorb slava Ta cea veșnică și prea minunată!

1260. Sfânt, slavă, înviere
Te simt pe pământ,
În veci mângâiere
A Duhului Sfânt!

Lumina Ta, Doamne, e sfințenia, e slava și învierea vieții mele. Și pe ea o simt ca mângâiere a vieții mele pământești.

1264. Tu, veșnicul ești,
Și lumii și nouă,
Izvor ce rodești
Făptura cea nouă.

Tu ești veșnicul nostru Dumnezeu și ești Cel care rodești continuu făpturi duhovnicești, adică îi zidești, ca făpturi vii și noi, cerești, pe cei care vin și se lipesc de Tine prin întreaga lor cugetare, iubire, voință și lucrare.

1268. Tu, faptă și gând,
Mustrând, pedepsești;
Tu cerți, încercând
Pe cel ce-l iubești.

Tu, Doamne, faptele și gândurile noastre cele rele le mustri, le pedepsești și ne cerți, pentru că ne încerci, pe noi, cei pe care Tu îi iubești nespus de mult.

1272. Dă-mi aur și haine
Trecute prin foc,
Vederi ce prin Taine
Ne-nalță, se coc.

Doamne, dă-mi harul Tău și hainele curăției Tale, aici, în mijlocul focului durerii și al chinurilor din pușcărie!

Dă-mi să văd slava Ta și, prin Sfintele Taine ale Bisericii Rale, să mă înalț către Tine, să mă coc spic bogat în holda Împărăției Tale.

1276. Fă tot mai fierbinte
În mine credința,
Năvală-nainte
Fă-mi toată ființa!

Doamne, fă-mă tot mai fierbinte în credința mea în Tine, pentru ca să mă umplu deplin de zelul de a mă sfinți continuu!

1280. Să birui, să stau în
Iubirea Ta vie,
La veșnicul scaun
Al Tău, de domnie.

Vreau să stau, Doamne, cu Tine! Vreau să birui patimile din mine și să stau veșnic în iubirea Ta. Vreau să stau alături de Tine, Preaveșnicule Domn și Stăpân al întregii creații.

1284. Să cânt adevărul
În Fiul născut;
Pământul și cerul
Cel nou, nevăzut.

Vreau să cânt adevărul Tău, Doamne, acum și pentru toți vecii, Mântuitorul meu, în pământul și cerul transfigurate, pe care, încă de acum le văd și le presimt.

1288. În Fiu și în Duh Sfânt
Mărire-n veșnic Tată,
Înalță-mă să cânt
Iubire ne-ntinată!

Strofa aceasta apare tăiată în manuscris și nu a apărut în niciuna dintre ediții.

O strofă triadologică, pentru că Treimea Cea Preasfântă e rugată de către Dumnezeiescul Ilie să îl înalțe spre cântare duhovnicească, Ea, Iubirea curată, preafrumoasă a întregii creații.

Aiud, 1964.

Patriei

1292. Dulci frumuseți ce pururi răsăriți
Sub strălucirea undelor privirii,
În preamărirea pură-a zămislirii,
În cer aș vrea etern să-nmărmuriți!

Poemul de față nu este unul *patriotic*...ci *mistic*, pentru că *Patria* de aici e *acasa noastră veșnică*, adică *Împărăția lui Dumnezeu*.

Răsar, în mod continuu, frumuseți prea dulci în lumina Ta, Doamne, pentru că eu văd stălucirea slavei Tale în multe feluri dumnezeiești.

Și în lumină se zămislesc/apar creații pure, eterne, simboluri și realități care mă întrec, pe care nu le înțeleg deplin sau nicidecum, dar care mă sfințesc și mă îndumnezeiesc continuu.

De aceea vreau să fiu veșnic în slava Ta, ca să mă bucur de ceea ce Tu, Prea Curata mea Treime, îmi arăți, mie, păcătosului și netrebnicului Tău rob.

1296. Veșmânt de grai și de iubire pură
Îți iei din ce aud și ce presimt,
Iar cei din jur se bucură-n argint
C-au prins insesizabilu-n făptură.

Veșmânt de grai și de iubire pură e lumina Ta, Doamne, pentru că în ea aud pe cei ai Împărăției doxologind și în ea mă umplu de iubire dumnezeiască.

Aud cele pe care Tu mă lași să le aud și presimt, în ceea ce văd, că sunt lucruri ale Tale care mă depășesc, care există dincolo de ceea ce eu văd din marea Ta milă preadumnezeiască.

Cei din jurul meu, pe care îi văd în Împărăția Ta, Doamne, se bucură în argintul slavei Tale și aceasta pentru că sunt plini de insesizabilul (pentru cei păcătoși) slavei Tale din destul.

La *umplerea Sfinților de slava lui Dumnezeu* se referă versul ultim.

1300. Cum aș voi să-ți cânt și să-ți vorbesc!...
Dar mă trădează glasul și cuvântul,
Orice-nchegare îmi pare a fi mormântul,
Când fulgere din fulgere țâșnesc!

O, preaiubite cititor, cât de mult aș dori să îți cânt și să îți vorbesc despre cele ale luminii lui Dumnezeu, adică despre acasa ta din cer!

Însă glasul inimii mele și cuvintele mele spun prea puțin din ceea ce am văzut că există acolo.

De aceea, orice închegare poetică sau în proză a experiențelor mele mistice sunt confesiuni firave pe lângă măreția și bogăția slavei dumnezeiești.

Orice mărturisire a mea omoară, e un mormânt pentru tainele de acolo. Însă cum să spun în cuvinte umane pe cele ale lui Dumnezeu?! Cum să spun pe cele mai presus de minte și de cuvânt, în cuvinte, cu totul?!!

Pentru că acolo orice fulger al vederii naște un alt fulger, orice vedere naște o altă vedere și orice contemplare o altă contemplare și mai mare și de aceea înțelesuri peste înțelesuri vin din cele văzute în extaz.

1304. Când preamărirea-n revărsări se sfarmă
Tot mai puternic și mai nou m-adun,
Vreau frumuseți cu voi să mă cunun
Smulgându-mă din a-ntrupării larmă.

Preamărirea/ slava lui Dumnezeu se revarsă ca un ocean, care se sfărâmă în vederea mea...Iar eu mă fac tot mai puternic în fața ispitelor și mă adun, mă unific interior.

De aceea dorința mea cea mai mare e aceea de a mă cununa pentru veșnicie cu frumusețile lui Dumnezeu, adică să fiu veșnic în slava Sa.

Vreau să fiu cu El și să mă smulg din larma lumii, din gălăgia imensă a acestei lumi de aici.

1308. Dar trăsnetul făptura ți-o așază
Surâsul tău m-absoarbe liniștit,
Pășesc ca-n vis pe lutul adormit:
Tot ce-i frumos adânc mă-nseninează.

Trăsnetul lumii dumnezeiești îți așază făptura/ ființa, ți-o liniștește, ți-o umple de pace dumnezeiască.

Și atunci simt cum surâsul Tău, Doamne, lumina Ta mă absoarbe ca pe un om împăcat, liniștit, împlinit...

Fiind plin de lumina Ta, Dumnezeul meu, parcă nici nu mai trăiesc, parcă toată viața mea e vis, e ceva ireal, pe acest pământ adormit, în comparație cu viața și bogăția de înțelegere a Împărăției Tale.

Însă, tot ceea ce văd aici, pe pământ, mă însenineează, mă bucură, pentru că frumusețea e de la Tine, Doamne! Pentru că Tu ai creat lumea cu frumuseți și cu potențe nebănuite de îndumnezeire.

1312. Lumina frumuseții tale m-a cuprins,
Privește-adânc din orișice făptură
Și mă sărută, tremurând, pe gură
De izbucnesc în flăcări, mai aprins!

Lumina frumuseții Împărăției Tale, Doamne, m-a cuprins și harul Tău îl văd că mă privește, adânc, din orice făptură creată de Tine, din orice făptură a Ta.

Și harul Tău îmi sărută întreaga ființă, care tremură de bucurie și de exaltare dumnezeiască și îmi intră în gura ființei mele ca suflarea de viață și de bucurie dumnezeiască a Ta.

De aceea, harul Tău, lumina Ta, intrând în mine, face să izbucnească flăcări de slavă din persoana mea, pentru că sunt în întregime foc, foc ceresc, fiind întru lumina feței Tale, Doamne!

1316. Mereu învins, de-a pururi izvorăsc!...
Când mi se scurge sângele-n văpăi,
Ți-adulmec întrupările pe căi,
Nemărginirea-n margini să-ți zidesc!

Sunt în mod continuu învins/ biruit de vederea și bucuria slavei Tale, Iubitorule de oamei, pentru că văd cum, mereu, izbucnește în mine slava Ta.

Sângele ființei mele, întreaga mea ființă e plină de văpăile luminii Tale. De aceea Te urmez, Îți adulmec, Treime Prea Sfântă, întrupările dumnezeiești din slava Ta, pentru că merg unde mă duci Tu.

Merg pe căile iubirii Tale de oameni și mă umplu de nemărginirea slavei Tale în marginile ființei mele umile.

1320. Și ochii mei privesc spre ochii tăi,
O, țara mea, din flacără și vis,
Ce-n margini te-ai deschis,
De-a pururi, spre ceruri în văpăi!...

Ochii ființei mele privesc spre ochii milei și ai iubirii Tale, Doamne și văd țara mea din cer, Împărăția Ta, în flăcările luminii Tale, pe cea pe care eu mi-am dorit-o mereu.

Și Tu mi-ai dat să văd Împărăția Ta deschizându-se în marginile persoanei mele, pentru ca să mă ducă, veșnic, în văpaia de lumină a cerurilor vederii Tale.

Nota autorului:

Toate poemele de până aici le-am compus în detenție, până în anul eliberării mele: anul 1964.

Despre Îngeri

I

1324. Că Îngerii toți
iubesc
și în cerul lor
iubirea
e natură și aer
și cer!...
Ei
nu se miră deloc,
căci uimirea
e în firea lor
de copii
oglindă prea vie
și clară
a vieții adânci,
de lumină,
din izvorul etern:
Dumnezeu!

E primul poem inclus în această carte, scris în anul 1964, după eliberarea sa din detenție, pe care l-a scris acasă, la Turnu Măgurele.

Și următorul poem și ultimul inclus în edițiile publicate e scris tot în 1964, imediat după eliberare...

Dacă acesta explică modul cum trăiesc Îngerii în Împărăția lui Dumnezeu, al doilea e un imn evocator al suferințelor petrecute în închisoarea Aiud, după cum vom vedea.

Forma poemului, cu aceste versuri foarte scurte, îi aparține Fericitului Ilie...și nu mi-a explicat niciodată (nici eu nu am întrebat) de ce a optat pentru ea.

Îngerii lui Dumnezeu se iubesc între ei, sunt plini de iubire, pentru că iubirea dumnezeiască este aerul, cerul lor.

Ei nu se miră deloc de ceea ce văd în slava Sa pentru că uimirea, copleșirea în fața vieții lui Dumnezeu e starea lor ființială, de mare curăție dumnezeiască.

Ei oglindesc foarte clar viața lui Dumnezeu, cea care izvorăște veșnic din El ca lumină necreată.

II

1341. Iubirea lor însă,
sfiită,
când este izbită
de gândul
și fapta neclară,
de pata
simțirilor noastre
duioase,
de tristeți omenești,
ei nu înțeleg,
nici nu știu
de ce ne întristăm
sau ne doare
tot ce ne crește
spre ceruri,
chir când în chinuri
ne arde
trupul și gândul.
Atunci,
cu durere
se pierd,
ei, în zare,
de noi...
...Și triști rămânem

și goi!
Dacă
plângem râvnind
către cer,
ei iarăși revin
alungând
vibrații și neguri
de jale...
S-apropie, calmi...
și gingaș
ne-nvăluie-n aur
de soare,
în armonie și cântec
de zori,
pe suspine călcând...
Pe cele mai calde
și fine
simțiri ce ne cresc,
ca un abur,
din inima care
tresaltă
de durere și dor
către cer,
către ei, către nori
de duhuri
albastre și albe
și-n mii
de purtări și culori...

Sfinții Îngeri sunt plini de sfială și la fel e și iubirea lor: plină de curăție dumnezeiască.

Și atunci când noi suntem împreună cu ei în Împărăția lui Dumnezeu, în stare extatică, ei sunt izgoniți de către noi prin

orice gând și pată a vieții noastre, prin orice dorință și iubire pământească sau tristețe păcătoasă.

Dumnezeiescul Ilie vorbește aici despre copleșitoarea sa experiență dumnezeiască în care a stat zile în șir în slava lui Dumnezeu și se vedea trăind printre Îngerii lui Dumnezeu.

Atunci, orice gând și grijă lumească a sa, îi făcea să se îndepărteze de la comuniunea cu el.

Dumnezeieștii Îngeri nu înțeleg de ce ne întristăm pentru cele iubite de noi sau de ce ne dor atât de mult chinurile sufletești și trupești, pentru că *ei nu au trupuri ca noi*, vrea să ne spună în subsidiar Părintele nostru.

Nu ne înțeleg durerile și chinurile care ne ajută să ne curățim de patimi și să ne facem văzători de Dumnezeu.

Ei se depărtau de mine cu durere și rămâneam trist și gol...pentru că nici lumina lui Dumnezeu nu mai era în mine...Se retrăgea și ea...

Însă, când plângeam pentru păcatele mele și râvneam din nou, cu mare dor, către cer, atunci îi vedeam pe Dumnezeieștii Îngeri cum revin în viața mea, în slava lui Dumnezeu.

Ei îmi alinau jalea vieții mele. Veneau calmi și preafrumoși și mă învăluiau foarte gingaș cu aurul luminii ce iradia din persoanele lor.

Eram și eu și ei în aurul Soarelui ceresc, plini de armonie și de cântec în zorii, pururea vii și netrecători, ai slavei Sale.

Uitam suspinele și plânsul meu pentru că îmi creșteau în mine simțiri dumnezeiești, foarte fine, venite din lumina lui Dumnezeu, spre care m-a purtat dorul de Dumnezeu.

Și ei erau *nori de duhuri*, mulțime foarte mare, pe care o vedeam, adesea, în culoarea albă sau albastră, dar și în alte mii de forme și culori.

III

1393. În zboruri plutind
peste vise,
porniri și gândiri
ca un val,

iarăși în noi
fac să răsune
viața
pierdută demult
de Adam.
Și iară,
mai târziu și cu noi,
cei de acum...
Și iară,
și iară,
veșnic!...
Căci noi repetăm,
ne-ncetat
totul,
de dragul trăirii
ce ne-a fost dată
de Tatăl!
Pururi
ei sunt lângă noi...
Vedeți-i!...
Sunt Îngerii,
Îngerii,
Îngerii noștri din cer,
ce pășesc pe aici,
pe la noi!

Îngerii lui Dumnezeu plutesc/ trec/ ne depășesc orice vis și ei ne ating pornirile și gândurile noastre spre Dumnezeu. Ei vin ca un val la noi și fac să răsune în noi viața dumnezeiască, pierdută cândva de Sfântul Adam, Protopărintele nostru.

Însă și eu am pierdut, ca și Dumnezeiescul Adam, starea continuă în lumina lui Dumnezeu...Am văzut slava lui Dumnezeu...și am pierdut acea stare de vedere continuă a slavei Sale.

Există căderi și există și ridicări în viața noastră duhovnicească. Și noi putem să trăim viața lui Dumnezeu pentru că e un dar al Său pentru noi.

Îngerii Săi sunt mereu lângă noi și ne ajută întru toate.

Faceți-vă vrednici de vederea lui Dumnezeu pentru ca să îi vedeți pe ei cum vin și cum sunt aici, cu noi, cei ai lui Dumnezeu!

Balada luminii închisorii din Aiud[222]

Ritmul e după
The Ballad of Reading Gaol[223]
a lui Oscar Wild[224].

1

1422. Știam că nu făcusem voia
Călăilor, trădării...
Dar ne ducea al vieții drum
Pe panta îngropării
Și orice zi era un an
În iadul închisorii...

Știam că suntem fără de vină și că nu pactizaserăm cu regimul ateu și că închisoarea era spre exterminarea noastră.

Tocmai de aceea iadul închisorii era greu de purtat și zilele treceau extrem de greu...

2

1428. Dar izbucneau în cer făclii
Din orice-ngenunchere,
Ne retrăiam copilării
Drept orice mângâiere
Și sufletul făcea nou pas
Pe treptele vegherii.

---

[222] Adică: *Baladă despre experiențele extatice trăite în închisoarea de la Aiud*.
[223] La nivel online o aveți aici: http://www.bibliomania.com/0/2/57/104/frameset.html.
[224] Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde: http://en.wikipedia.org/wiki/Oscar_Wilde.

Însă în acest iad al închisorii eu am văzut cum izbucnesc făclii ale luminii dumnezeiești în extaz, cu toate că eram îngenuncheat pas cu pas de torționarii mei sau în ciuda tuturor căderilor mele mă ridicam și mă curățeam interior, pentru ca să văd lumina lui Dumnezeu.

Ne retrăiam copilăria, adolescența, tinerețea...viața noastră acolo, pentru că ne mângâiam cu lucrurile pe care le trăiserăm și cu bucuriile avute, cu oamenii iubiți...

Pe fiecare zi sufletul nostru făcea un pas mai departe pe treptele privegherii, ale atenției la lucrurile esențiale.

3

1434. Pe-ntunecimi se revărsau
Fâșii de cer și Îngeri...
Visele-n noi se colorau
De chipuri și de plângeri,
Că din păcat veneam crezând
Că te înalți când sângeri.

Pe întunecimia vieții mele se revărsa lumina dumnezeiască și vederile Îngerilor. Iar dorințele mele *se colorau* extatic, pentru că se împlineau prin vederile dumnezeiești. Acestea urmau plângerilor mele, suferinței și nevoinței mele.

Chipurile din versul al 4-lea sunt Sfinții și Îngerii văzuți extatic.

Ne curățeam de păcate cu conștiința că suferința e mântuitoare, transfiguratoare.

4

1440. Și nu eram deloc mirați
Când unul se rupea de rând,
Pășind, senin, în glod nătâng,
Ca semn de cruce-abia având
O biată piatră sură

Ce se-ngropa curând.

Moartea era la ordinea zilei în închisoare...tocmai de aceea nu ne mai miram când unul pleca...deodată...dintre noi și îl vedeam îngropat, având, în loc de cruce la mormânt, o piatră aleasă la întâmplare, care era acoperită de praf foarte repede...

5

1446. Poate al cerurilor scut
Ca-n slavă să ne urce,
Ne dă oțetul nebăut
Decât de Hristos pe cruce,
Deși noi, poate, nu l-am vrut,
Dar care-n Rai te duce.

Însă, chiar dacă suntem exterminați metodic în închisoare, Dumnezeu ne ridică în slava Sa, pentru că bem, ca și El pe cruce, oțetul durerilor de tot felul.

Deși unii dintre noi nu am vrut închisoarea și credeam că nu suntem în stare să suferim atât de mult, suferințele de aici ne duc în Rai, dacă le suportăm cu răbdare și mulțumire adusă lui Dumnezeu.

6

1452. În spirit am văzut atunci
Lumină multă, multă...
Și-n porii trupului, oglinzi,
Simțirea ne-nflorea tăcută,
Adânc în raze străvezii,
Iradiere mută.

Acolo, în închisoarea Aiud, am văzut, cu duhul meu, multă lumină dumnezeiască și sufletul și trupul meu au devenit oglinzi ale slavei Sale.

Simțirea duhovnicească înflorea în persoana mea în mod tăcut, adânc și plenar în același timp, pentru că eram iradiat de lumina Sa, umplut de razele străvezii ale slavei Sale.

7

1458. În bucurii curate far
Pe timp și rău și bun,
Ne risipeam în toate clar,
Ne regăseam pe drum.
Eram și nu eram. În noi,
Adânc simțeam fântâni.

Bucuriile curate ale vederilor dumnezeiești mi-au fost far călăuzitor și la rău și la bine în viața mea. Pentru că le vedeam pe toate clar, deși erau multe vederi sfinte și ele mă unificau și mă puneau pe același drum al dreptei credințe ortodoxe.

Eram pe pământ și nu eram, pentru că eram absorbit de vederea celor dumnezeiești. Și vedeam cum sunt o fântână plină de har, de lumină dumnezeiască, pentru că din mine izvora lumina lui Dumnezeu.

8

1464. Ne bântuiau de sârg furtuni
Când liniștiți vream să fim,
În margini infinitul
Voiam să-l împlinim
Și tot scrutam în zare
Cum să ne rezidim.

Când doream să fiu liniștit mă bântuia, deodată, furtunile ispitelor și ale bolilor.

Cu toate acestea însă, doream să păstrez în marginile persoanei mele infinitul luminii dumnezeiești, pentru că aceasta era grija mea: rezidirea mea duhovnicească.

9

1470. Că infinitul, dacă e,
E și oriunde și oricum,
Se termină și se-mplinește
Găsind sfârșit de drum,
În mine și-n oricare
Și ieri și mâine și acum.

Lumina dumnezeiască infinită se arată oriunde și oricum ar fi omul, dacă el se curățește de patimi. Și omul, prin ea, se împlinește și își găsește adevăratul drum în viață, acela al îndumnezeirii sale.

Și lumina lui Dumnezeu, cum a coborât în mine la închisoare, poate să coboare în oricare și oricând și oriunde, numai să existe o dreaptă nevoință și un dor imens după comuniunea cu Dumnezeu.

10

1476. Târziu mi-a apărut ce-am vrut:
Lumina nevăzută,
Atunci când gând și minte,
Tăcute, nu s-au mai văzut
Și-n duh, mergând ’nainte,
O lume-n spirit s-a născut...

Spre finalul detenției mele mi-a apărut lumina nevăzută și necreată a lui Dumnezeu în vedenii preadumnezeiești. Și vederea

extatică e dincolo de gând și de minte, de raționamente și de discursivitate, pentru că vedem, în duhul nostru, slava lui Dumnezeu, când toate ale noastre tac și sunt depășite prin har.

Rugându-mă continuu am văzut prin duhul/ spiritul sufletului meu lumea cerească.

11

1482. Împărăția Cerurilor este
Și înlăuntru și-n afară
De noi. Ea vine...Nu-i poveste!
Ci adevăr din *Cel ce este*,
Când o slujim pe scară,
Spre Ens, spre Veșnic Este!

Împărăția Cerurilor e văzută în noi dar și în afara noastră, pentru că ea vine la noi și ne include și pe noi în viața ei veșnică.

Ea este adevăr, realitate a lui Dumnezeu și o vedem când creștem continuu pe scara virtuților, spre Cel ce e din veci și pentru veci.

12

1488. Cel ce de moarte nu se teme
Laș nu va fi nicicând,
Dar demonii scornesc blesteme
Pe drumuri și în gând...
Apar străluminânde steme
Spre lașitate îndemnând.

Nu m-am temut niciodată de moarte...însă demonii îmi scorneau / îmi inventau tot felul de blasfemii și de rele, în viața mea sau la nivel mental și mă halucinau cu tot felul de posibile favoruri, dacă aș fi pactizat cu sistemul comunist.

13

1494. Arhangheli, săbii sfinte-n cer
Ne-nvăluiau în dar,
Jertfă în lume și în cer...
Să îndrăznim!...Și har
Din Tată Sfânt eu sper
Să-mi vie fără de hotar.

Dumnezeieștii Arhangheli, săbiile dreptății cerești, mă învăluiau în slava lui Dumnezeu, atunci când eram o jertfă bineplăcută a lui Dumnezeu.

Să îndrăznim dar întru mila Domnului, pentru că Dumnezeu ne va da har fără hotar, fără margini, din destul, ca să ne bucurăm întru Sine.

14

1500. Că vezi ispita și păcatul
Pândesc la fiecare pas
Și-n loc să cucerim Înaltul
Rămânem goi și de pripas!
De-aceea ne-ndreptăm asaltul
Spre cerul încă-n noi rămas.

Fără lumina lui Dumnezeu suntem goi și de pripas/ străini de vederea lui Dumnezeu.

În ciuda tuturor ispitelor și a greutăților îmi îndrept asaltul/ rugăciunea spre cerul încă rămas în mine, adică mă rog întru harul lui Dumnezeu, pentru ca să văd iarăși slava lui Dumnezeu.

15

1506. Rugați-vă din întuneric

Și din lumină și oricând!...
Gândul adesea, luciferic
Se străduie născând
Și rău și bun...Himeric
Ne-nvolbură, tunând!...

Rugați-vă și când nu simțiți în voi harul lui Dumnezeu și când îl simțiți, oricând și oricum! Primele două versuri...

Gândul nostru e adesea luciferic, mândru și ne împinge să facem rele. Dar tot răul poate fi convertit în bine prin pocăință.

Tot ceea ce e himeric/iluzoriu ne învolbură cu putere...dar, în cele din urmă aflăm, că nimic nu e fundamental pentru noi ca *viața cu Dumnezeu*.

16

1512. Suiți-vă în cer pe scări
De aur și de fier!...
Tot ce produce-n piept mirări
Adunde-vă-n mister;
Crescându-vă-ntrebări
În foc, călău și ger.

Suiți-vă spre cerul vederii lui Dumnezeu pe scări de rugăciune și de durere!

Pentru că rugăciunea și suferința îndurată cu mulțumire produc în noi curățirea de patimi și vederea slavei lui Dumnezeu.

Vă veți ascunde în taina slavei lui Dumnezeu, dacă vă veți nevoi cum se cuvine.

Și întrebările și căutările reale cresc în focul rugăciunii, în gerul necredinței celor din jur și în suferințele pricinuite de călăi, pentru că nimic nu ne poate opri ca să Îl căutăm pe Dumnezeu și să Îi slujim Lui.

17

1518. Și când gândești și când privești
În lumea de miracol,
În trup și minte te-ndoiești;
Păreri nebune-ți dau ocol
Crezând că ești și nu ești
De față-n plinul gol!

Și când ajungi să vezi slava lui Dumnezeu și apoi, când gândești la ceea ce ai văzut extatic, în lumea de minune a Împărăției Sale, ai uneori îndoieli, cu privire la ea, venite de la demoni.

Însă aceste îndoieli sunt gânduri nebune, satanice, pentru că vor să te îndoiești de ceea ce e foarte profund și transfigurator pentru tine.

18

1524. Când vid amar te prinde-n brațe
Raiul terestru te desfată,
Te-mprăștie și te răsfață
De parcă-o fată se dezbracă,
Cu nuri de flacără și gheață,
Întruna nevoind să tacă...

Când nu mai vezi lumina și te cuprinde vidul, golul amar al întunericului, începe să te seducă frumusețile lumii, să te dividă interior și să te excite aidoma unei femei, care se dezbracă în fața ta.

Îți vorbește neîncetat lumea aceasta, te face să o dorești și să vrei să o ai, pentru ca să uiți de dulceața celei cerești.

19

1530. Că e minune sau spectacol
În ochii vii de forme plini
Să înflorești ca un oracol,
Să-ți curgă-n vine noul vin!...
Ai vrea-ntr-un univers miracol
Să mori și să te-nchini!...

Pentru că e o minune și un spectacol infinit vederea lui Dumnezeu, de aceea vrei să vezi slava Lui cu ochi vii. Vrei să vezi formele pline ale celor arătate în slava lui Dumnezeu.

Vrei să înflorești ca o noutate continuă în lumina Sa și vinul iubirii lui Dumnezeu vrei să îl simți cum curge în tine.

Ai vrea mereu în slava Sa, de aceea vrei să mori ca un ortodox care moștenește Împărăția lui Dumnezeu.

20

1536. Nu peste lumi să mergi plutind
Sau cosmos devenind să sorbi,
Prin porii toți al lumii jind,
Ci peste neantul slut și orb
Să-mprăștii aur și argint
Sfidând cel haos negru corb.

Nu e de folos să cultivi o imaginație fals *demiurgică* despre tine, în care îți reprezinți că plutești peste lumi întregi sau că ești un univers care sorbi întreaga existență.

Nu e de folos să te umplii, prin toți porii ființei tale, de toate cele care sunt jinduite/ dorite de către oamenii trupești.

Ci lucrul de folos e să te îndumnezeiești, pentru ca să împrăștii aurul și argintul sfințeniei tale peste nimicul din oameni, peste întunericul hidos al păcatului din ei.

21

1542. Că doar lumină din lumină
Eternă ești și vrei să fii;
Că după cer adânc suspină
Toți care, devenind copii,
Se-ntorc la Tatăl, fără vină,
În sânul sfintei bucurii...

Vreau să fiu, pentru veșnicie, lumină în lumina lui Dumnezeu, pentru că acesta e dorința mea cea mai adâncă.

Cei care devin copii ai lui Dumnezeu prin har suspină după lumina Sa. Ei vor să fie cu Dumnezeu, fără pată, în sânul sfintei bucurii a comuniunii cu Sine.

22

1548. Un ritm, un tremur de vibrații
Te-nalță tot mai sus, în nori...
E Duhul Sfânt în toți *chemații*!...
Nu-ți pasă dacă ai să mori,
Vei fi etern, ieșind din spații,
Din timp și din comori.

În slava Sa, ritmul luminii, tremurul de vibrații al slavei Sale mă înălța tot mai sus, în norii luminii dumnezeiești.

Pentru că Duhul Sfânt e prezent în toți cei chemați la mântuire, în toți cei care, intrând, prin Botez, în Biserica Ta, Dumnezeul meu, aspiră la unirea veșnică cu Tine, în Împărăția Ta cea preaveșnică.

Fiind plin de har nu îți pasă dacă mori, pentru că știi că vei fi veșnic cu Dumnezeu, ieșind din timp, din spațiu și din alipirea de comorile acestei lumi.

23

1554. De cugetări sau scăldători,
De trupuri sau de patimi arse,
De flăcări, care vin din sori,
Ce-au răsărit și au apus;
Copii pribegi, copii din flori,
Fără să știm, unde s-au dus?!

Am fost traversat de cugetări dumnezeiești și de scăldări în slava Sa. Trupul meu a fost ars de patimi dar, mai apoi, și de flăcările slavei Sale, care au venit, întru mine, din sorii luminii dumnezeiești.

Am văzut slava Lui și apoi am pierdut vederea ei...

Iar în închisoare eram, cu toții, niște copii pribegi, stingheri, ai nimănui, care muream fără să știm *când* și *unde* ne vor îngropa trupurile...

24

1560. Când tot ce ți-e mai drag și sfânt
Mocnite uri le înspăimântă
Și ce-ai mai scump pe-acest pământ
Îți terfelește, te înfruntă,
Să te coboare în pământ...
O, forță, tu te-nalță, cântă!

Fii curajos, puternic întru Domnul și cântă-I Lui, atunci ura te înspăimântă și ți se terfelește dragostea și cele mai sfinte crezuri ale tale!

25

1566. Țară divină, de lumină,
Țara mea este...O să vină

Vremuri când tu vei fi lumină
A celor care se închină,
Oricum și-oriunde: fii în Duh...
La sânul tău plâng și suspină!...

O profeție despre România, care s-a împlinit deja.

Acum ne putem închina, în harul lui Dumnezeu, oricând și oriunde, pe când, atunci, în plin ateism comunist, sufletul celui credincios plângea și suspina...

26

1572. În surd, smerită umilință
Noi l-am răbdat pe Antihrist
Dar ne-am supus întreaga ființă
Canoanelor lui Hrist!
Și schingiuiri, peste putință,
Noi le-am răbdat în suflet trist...

Am răbdat antihrismul comunismului în necunoscută și smerită umilință.

Însă am răbdat acest chin dureros, profund, supunându-ne voii lui Hristos și prin puterea Lui.

Am răbdat schingiuiri trupești și sufletești peste puterea omenească de îndurat...și asta cu suflet trist, mângâiat doar de Dumnezeu...

27

1578. Dar, nu! Arhanghel de lumină
Venea din când în când la noi!
Eu l-am văzut, lumină lină,
În stânga mea, în plin război,
Când negre umbre crunt domină,

Șoptindu-mi grav: *Sunt lângă voi!*

Descrie vedenia pe care a avut-o, atunci când Sfântul Arhanghel Mihail i s-a arătat și l-a ajutat împreună cu oștirea sa cerească.

28

1584. *Eu sunt aici!* Și El era...
Arhanghel, Înger auriu,
Strălucitor. Nu tulbura!
Din foc și aur...Era viu!
Înima-n piept îmi tremura
De slava Lui...și mai târziu...

Mi s-a arătat Arhanghelul Domnului, plin de slava Prea Sfintei Treimi și m-a scos din lupta cu demonii și din tulburarea mea interioară.

29

1590. Și tot trecură ani de ani
Și mulți se-ntunecau de plângeri,
Când antihriști, tot mai avani[225],
Batjocoreau pe *îngeri*
Și *îngeri* deveneau *sărmanii*,
Că *înger* ești când *sângeri*!

Cu timpul, cei închiși cu mine, deveneau tot mai triști, se întunecau de atâtea chinuri, suferințe...

[225] Cumpliți, răi, cruzi...

Iar gardienii se arătau niște antihriști, niște torționari tot mai răi, care ne batjocoreau pe noi, care sângeram și ne înduhovniceam acolo...

Îngerii de aici erau cei din închisoare, care răbdau în credință și trăiau îngerește, dumnezeiește.

30

1596. Pentru Hristos și Legea Lui,
Tu, biet argat al astrei lumi,
Slujești cinstit, ca să te sui,
De-a pururea să te-ncununi,
În plânsul nimănui
Dar în vecia de minuni!...

Am fost argat/ slujitor al astrei lumi cerești, împlinind Legea lui Hristos, Evanghelia Sa.

I-m slujit în mod cinstit lui Dumnezeu și El m-a încununat mereu cu slava Sa.

Pentru că m-am umplut de slavă nefiind compătimit de nimeni, în închisoare, și m-am mutat acum la veșnica minunare de Dumnezeu.

31

1602. Murind, de-acum, lumii din veac
Nu mi-a părut că pier,
Mereu mi-a fost un veșnic leac
Lumina mea din cer,
Când se rotea vre-un vârcolac
În gol, în haos sau în ger...

Am murit lumii, dar moartea aceasta nu m-a făcut să pier ci mi-a fost *leac veșnic*, vindecare de patimi.

Lumina mea din cer m-a ajutat, atunci când vreun demon se lupta cu mine în mod văzut sau nevăzut.

32

1608. Cum Trup și Sânge este
Pâinea și vinul mistic,
Lumina nu-i poveste:
E hrană pentru mistic...
Trăim în *Cel ce este*,
Real și nu *lingvistic*!...

După cum Sfânta Euharistie e pâinea și vinul transfigurate în Trupul și Sângele lui Hristos, tot la fel lumina Prea Sfintei Treimi e o realitatea preadumnezeiască și hrana mistică, tainică a credinciosului ortodox.

Întru slava Sa trăim în Dumnezeu, la modul *real* și nu *metaforic*, pur lingvistic.

33

1614. Etern dorind ca să devii
Tot mai adânc dragoste simți,
Pentru soție și copii,
Apoi cobori întru părinți,
Cu neamul tot vrei să învii
Din viforul de suferinți.

Când te umpli de slava Sa te umpli, mereu, de și mai multă dragoste dumnezeiască, pentru familia ta, pentru neamul tău, pentru întreaga lume...și îi vrei pe toți izbăviți de suferința de aici și de cea veșnică, a Iadului...

34

1620. Fost-am *copil*, nu un *zănatic*,
Ci înțelept ca și un Sfânt
Și tot atras de stilul atic
Mă închinam spre cânt
Și, uneori, eram sălbatic
Pentru-a mă rupe de pământ!...

Am fost un copil plin de viață dar nu un smintit, un zăpăcit, un zănatic.

Eram liniștit și înțelept ca un Sfânt...și atras de stilul atic, de stilul direct, de poezie.

În lupta mea de a mă despătimi eram însă *sălbatic*, adică necruțător cu mine, hotărât în mod deplin...

35

1626. Tânjeam când după cer și mare,
După păduri și sâiuri[226]...
Și după multă tulburare
Ajuns-am în pustiuri.
Dârz, după multă închinare,
În vaduri curg iar râuri...

În copilăria și adolescența mea tânjeam să văd cerul, marea, pădurile, lacurile...*natura* într-un cuvânt.

După tulburări multe, adică după război și odată cu venirea comunismului la putere...am fost dus în pustiul închisorii...

Dar cu dârzenie, cu tărie de caracter, după multă rugăciune, am văzut lumina, în vadul ființei mele, cum curge ca un râu...

[226] Cred că e vorba despre locuri cu păpuriș, cu sălcii, de statul la malul apei.

36

1632. Și m-am trezit, deodată,
Privindu-mă-n amieze,
Că ceru-n jur se făcu roată
Iar centru-ncepu să vibreze
Și dintr-un punct, mărirea toată,
Spațiu și timp să întremeze...

Și astfel, după multă rugăciune neîncetată, m-am văzut, deodată, în amiezele vederilor dumnezeiești...Și cerul luminii m-a înconjurat...și, din Dumnezeu, mi-au venit toate apele slavei Sale.

37

1638. Și punctul unic, veșnic viu
Izvor puterilor și leac
Pentru trecut, prezent, târziu,
Dă forme veșnice-n vileag.
Singurul lucru, care-l știu,
E că mi-e pâine, vin, în veac...

Din Dumnezeu, din Cel veșnic viu, au venit vederile mele și vindecările ființei mele.

El m-a umplut, mi-a dăruit în mod evident, tainele slavei Sale, văzute în diferite forme veșnice.

De aceea știu că lumina Sa e pâinea, e vinul, e viața mea veșnică.

38

1644. *De ce* și *cum* ochii atrag,
Culoare, farmec, joc?!

În acțiune, spirit pur,
Întruchipări de foc,
Spațiu și gol se umple
Creându-și timp și loc.

Cum suntem atrași, Doamne, spre vederea slavei Tale? Pentru că, plini de har, vedem întruchipări de foc și cum toate sunt umplute de lumina, de prezența Ta.

39

1650. Mă rog întruna în pustiu,
Într-o eternă dimineață,
Să fiu atras și fiu să fiu
Cerului etern, de față.
Mereu mai pur, ca să înviu,
În veșnica Lui viață.

Mă rog mereu în pustiul închisorii, ca să fiu fiul Tău pentru veșnicie, în eterna Ta dimineață. Vreau să fiu tot mai viu și mai curat în veșnica comuniune cu Sine.

40

1656. Și valuri tot izbesc
Să sfarme-a mea făptură,
Pe care încerc s-o construiesc
Sub grindina de ură,
Cu patimi oarbe, ce tot cresc,
Să-nchidă ruga-n gură.

Dar, cu toate că sunt umplut de har, valurile ispitelor tot mă izbesc și vor să îmi sfărâme starea mea duhovnicească, interioară.

Sunt izbit de grindina de ură a demonilor, care se luptă cu furie cu mine, pentru ca să mă facă să nu mai mă rog, să tac, să renunț la înduhovnicirea mea...

41

1662. Dar, din orice cădere
Și-nfrângere amară,
Mă-nalț cu-o-ngenunchere
În sfânta primăvară,
A lumii ce nu piere,
Când totul va să moară!...

Însă, ori de câte ori cad din vederea Sa, transform amărăciunea căderii în rugăciune, în închinare smerită și văd din nou primăvara cea sfântă a bucuriei slavei Sale.

Văd cum vom fi în veșnicie, când chipul lumii acesteia va trece...

42

1668. Că dacă neamul nu ți-e drag
Când stai în lanțuri ferecat,
Lanțurile-n jos te trag,
Dus te lași, și fermecat
Și gândind pe furtișag
Stai arid și-ntunecat.

Dacă nu îți iubești neamul românesc, atunci când suferi pe nedrept, atunci suferința ta va fi și mai mare...

Și dacă nu încerci să te spiritualizezi, vei rămâne arid, sterp, fără rod.

Tocmai de aceea Dumnezeiescul Ilie nu a vrut să dea detalii despre chinurile din închisoare, pentru că nu acela te sfințesc de la sine, ci te sfințesc dacă, în cadrul lor, te umplii de har.

Astfel nu oricine a suferit în închisoare, în timpul comunismului, pe nedrept, sunt *Sfinți ai închisorilor*, ci numai cei care, în mod real, s-au umplut de sfințenie în închisoare, fiind plini de credință și nevoință ortodoxă.

43

1674. Iar în loc să ieși din foc
Aur tot mai pur, călit,
Tot zbătându-te pe loc,
De imagini năclăit,
Ai dori *să ai noroc*
Și rămâi *un om sfârșit*.

Suferința închisorii te călește, te fortifică și te purifică precum argintul prin foc, dacă te nevoiești ortodox.

Dar dacă rămâi pe loc, cu capul plin de răzbunare și de răutate, ajungi un om sfârșit, o epavă.

Și mulți care au ieșit din închisoare au scris din acest sentiment, de răzbunare, de revendicare și de eroificare a lor, fapt care l-a dezamăgit pe Fericitul Ilie și nu a dorit să scrie (nici mie nu mi-a spus mare lucru din torturile suferite acolo...și n-au fost puține, cu siguranță) despre ce a trăit acolo...și a lăsat să vorbească doar extazele sale, doar Dumnezeu pentru el.

Și i-am înțeles dorința...și m-am umplut de cutremur în fața ei, pentru că nu a vrut să rămână, în memoria mea și nici a altora, oroarea de acolo, ci numai bucuria nevoinței sale.

Tocmai de aceea nu am suportat și nu suport campania de canonizare, la grămadă, a celor care au suferit în închisoare, până

când nu inventariem, la sigur, profilul interior al fiecăruia în parte, din mărturiile care au mai rămas peste timp.

Nu toți au fost *Sfinți* de acolo, chiar dacă au fost *ortodocși* din ierarhia Bisericii, monahi sau mireni...însă închisorile comuniste au rodit mulți Sfinți.

De aceea trebuie să întocmim dosarele de canonizare în cunoștință de cauză, pas cu pas, *cu multă atenție* și nu *cu frivolitate*, pentru că nu toți care au suferit acolo au murit în închisoare, ci, ca Fericitul Ilie, au fost mulți care au continuat să se sfințească după eliberare, trăind profund ortodox.

44

1680. Dar tu ai în clipa ta
Infinitul, veșnicia!...
Margini de vei căuta
În tine le vei afla.
Dumnezeu, în fecioria
Inimii tale, va sta.

Avem, în fiecare clipă a vieții noastre, posibilitatea de a vedea veșnicia lui Dumnezeu, în mod extatic.

Numai noi ne punem *margini*...pentru că, în vederea Sa, nu mai avem *margini*.

Dumnezeu iubește și se arată fecioriei, curăției inimii tale.

45

1686. Dumnezeul nostru este
În afară și în noi,
Prin Hristos, lumină, veste
Și izvor de ceruri noi!...
Îndrăzniți! Nu e poveste!
El coboară întru noi!...

Dumnezeu e în noi și în toate prin slava Sa.

Prin Hristos ne putem îndumnezei și ne putem umple de vederea cerurilor slavei Sale.

Îndrăzniți întru Domnul, pentru că e posibilă vederea slavei Sale, încă fiind noi în trup!

46

1692. Lașii, în când cu mincinoșii
Te sărută, te îndeamnă...
Trădătorii și fricoșii
Te înjură, te condamnă...
Tu, în rând cu toți strămoșii,
Porți în eu pe Dumnezeu.

Cei slabi și răi te vând, te laudă pervers, vor să te piardă...Însă dacă ești în Dumnezeu, împreună cu Sfinții Săi, nimeni nu te poate birui.

47

1698. Sunt pe lume și nu sunt,
Spațiu-n timpul necurmat,
Dus de cosmicul avânt
Tot mai sus și resemnat...
Doamne, în Tine, Duhule Sfânt,
Sunt din liniști închegat.

Întru slava Sa sunt pe lume dar și mai presus de ea, în veșnicie. Pe măsură ce mă îndumnezeiesc, înțeleg tot mai bine de ce lucrurile, în viața noastră și în istorie, sunt așa cum sunt...

În Dumnezeu sunt plin de liniștea, de pacea Sa veșnică...

48

1704. Paradis în drum spre Rai
Aș dori să urc întruna,
Vălul, zarea mi-este struna...
Că lumina mi-este grai...
Tu, liniște să-mi dai
Și acum, și-ntotdeauna!...

Vreau să urc mereu spre Rai, ca un paradis al tuturor virtuților.

Iar vălul vieții și zarea veșniciei îmi sunt struna pe care îmi cânt bucuria și necazul, pentru că lumina Sa mă umple de doxologie.

Și vreau, în toate și peste toate, să mă umplu de pacea Ta, Doamne, acum și pentru toți vecii!

49

1710. Biruind a ta dogoare
Tu să fii nebiruit,
În a cerului suflare
Să urci spirit mântuit
Și în Sfântul, Viul Soare,
Fiu al Lui să fii primit!...

Biruind dogoarea vieții în asceza ta, îți doresc, iubite cititorule, să te umplii de suflarea cerului, de slava Sa.

Să urci, mereu, spre Viul Soare ceresc, ca un suflet sfânt, pentru ca să fii fiul Său după har.

50

1716. O clipă de extaz am vrut
Și cerul să-l găsesc...
Trupul: lumină s-a făcut,
Lumina-n toate o privesc,
Mai fragedă în nevăzut
Lumina Tatălui Ceresc!

Am vrut doar o clipă de extaz...și Dumnezeu m-a umplut de lumina Sa mai mult decât am sperat vreodată.

Eram plin de lumina Sa și vedeam lumina Sa în toate cele create de către El.

Și m-am umplut de infinite fragilități ale luminii Prea Sfintei Treimi, Căreia mă închin și Îi mulțumesc acum și pentru toți vecii!

1964

Experiențe și viziuni din trecut

În perioada anilor 1952-1963, când eram în detenție, am trăit fenomene ale inconștientului asemănătoare filosofului Gustav Jung[227].

Citind acum cele experiate de către el în exploatarea și cercetarea inconștientului, pentru cunoașterea adâncului acestui strat psiho-spiritual, îmi revin în minte faze asemănătoare pe care le-am trăit. Scopurile au fost însă deosebite[228].

Gustav Jung explora adâncurile [umane] în scopul cunoașterii. De aceea s-a oprit la jumătate de drum.

Eu, ajutat inițial de credință, voință și rugăciune iar, mai apoi, de harul Duhului Sfânt, am trecut prin fazele descrise de către el, dar am pășit mai departe, fiind sprijinit de harul Duhnului Sfânt, căci scopul meu era aflarea Împărăției Cerurilor, apropierea de Dumnezeu, transfigurarea, pe care, în parte, am reușit să o realizez [în persoana mea].

Voi începe prezentarea primei faze [de creștere duhovnicească].

Am practicat rugăciunea inimii, prin aspirarea aerului la cuvintele: *Doamne, Iisus Hristoase, Fiul lui Dumnezeu* trăgând o linie dreaptă în jos, deasupra inimii și, la cuvintele: *miluiește-mă pe mine păcătosul!*, expirând aerul, făceam o linie transversală, tot pe inimă, peste prima linie[229].

Rugăciunea isihastă am practicat-o în acest fel ani de zile, din ce în ce mai insistent și mai frecvent.

Cu timpul, această acțiune mi-a trezit sentimentul de dragoste fierbinte pentru Iisus. Ardea în mine dorința să văd mîcar un înger.

---

[227] Se referă la experiențele descrise de Jung în C. J. Jung, *Amintiri, vise, reflecții*, consemnate și editate de Aniela Jaffé, trad. și note de Daniela Ștefănescu, Ed. Humanitas, București, 1996, p. 179-208.
Despre autor a se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Carl_Jung.

[228] Scopul experienței mele e altul decât al lui Jung.

[229] Adică, cu mâna dreaptă, ca pentru închinare, făcea o linie dreptă de sus în jos la inspirarea aerului iar la expirarea lui, în ritmul rugăciunii isihaste împărțită în două, făcea o altă linie, transversală, formând o cruce sau o închinare a inimii sub forma crucii în timp ce se ruga interior.

Aproximativ după un an de zile de rugăciune continuă, deasupra inimii sau, mai bine-zis, în inimă, a început să îmi apară, în mod intermitent, semnul crucii luminos ca soarele[230].

Bucuria mea era una de nedescris[231]. Am continuat să practic rugăciunea inimii aproape permanent, după îndemnul Apostolului Pavel: *Rugați-vă neîncetat!* (I Tes. 5, 17).

Uneori repetam rugăciunea inimii de 10-15.000 de ori din zori și până la culcare. Însă prin acest continuu ritm de inspirare și de expirare a aerului inima mea obosea.

La un moment dat, ritmul inimii mele și, implicit, al rugăciunii s-a schimbat, pentru că rugăciunea continuă mi-a intrat în pulsul inimii. Din acest motiv, bătăile inimii mele au început să spună rugăciunea inimii în ritmul lor.

Chiar noaptea, când mă trezeam, vedeam că în pulsul inimii mele scânteia crucea de lumină dumnezeiască și o voce interioară, care era a mea, repeta cuvintele rugăciunii în mod mental[232].

Până aici însă totul a fost bine. Dar, ca la o comandă nevăzută, decorul [interior] s-a schimbat, în momentul când, în celula în care eram, a fost introdus un bolnav psihic, care a început să ne tortureze fără voia lui.

Ca o paranteză [pentru înțelegere], în vremea aceea nici chiar cei care înnebuneau nu erau eliberați și erau ținuți în detenție ani de zile.

Am început să trăiesc vise dezechilibrate, concomitent cu rugăciunea mea, aidoma lui Gustav Jung. Mă tulburau temeri demonice. Deși nu mă temeam de moarte, cum nu m-am temut niciodată, aveam însă o teamă înnăscută parcă, încă din copilărie, față de demoni.

La frica de demoni acum se adăuga și temerea că aș putea înnebuni în închisoare.

---

[230] Adică lumina dumnezeiască sub formă de cruce de lumină necreată, acolo, în locul unde tot se însemna, în timpul rugăciunii, sub forma crucii, cu mâna dreaptă.

[231] Văzând lumina în inima sa asta l-a încurajat foarte mult la rugăciune și, tot rugându-se, lumina dumnezeiască a sporit în el, s-a lățit tot mai mult din crucea de lumină pe care o vedea inițial și care era mai presus de orice strălucire a soarelui.

[232] Împlinindu-se cu sine cuvântul scriptural: „De dormit dormeam, dar inima-mi veghea" (Cânt. Cânt. 5, 2).

Și am trăit în acea perioadă o dezlănțuire a forțelor negative în persoana mea[233], pentru ca să mă înspăimânte, să mă tulbure, mai ales în timp ce mă rugam.

M-au tulburat închipuiri, frici, stări de groază și de cutremur interior...așa, ca în basme, când apar demoni puternici care fac tot felul de necazuri oamenilor.

Vedeam flăcări și prăbușiri interioare, cutremurul și groaza mă cuprindeau, însă nu încetam să mă rog. Mă rugam în continuu împotriva acestor stări negative.

Și am trăit acum stări asemănătoare epilepsiei, cu răcnete și înțepeniri și urlete interioare, însă pe care mi le-am stăpânit și nu le-am exteriorizat.

Credeam că mă voi îmbolnăvi atunci când am început să trăiesc aceste vise de groază.

Într-o noapte m-am trezit din coșmarul coborârii într-o fântână a adâncului, care mă ducea spre tărâmul munților.

Aveam viziuni ale Iadului, ale lumii celor duși în întuneric...Toate acestea le vedeam în vis, însă, uneori, și în mod real, pentru că visele tindeau să mi se amestece cu starea de veghe.

Deci inconștientul meu se dezlănțuise și rupea pânza care îl desparte de real, de viața de zi cu zi.

Într-o noapte m-am trezit dintr-un vis îngrozitor. O ființă plină de păr, care știam că era un demon, era asupra mea și căuta să mă stranguleze. M-am trezit din vis și el era tot deasupra mea (semn că ceea ce visasem era real) și mă ținea încleștat, înțepenit, încât nu mai puteau să mă mișc niciun picior și nici să îmi fac semnul biruitor al crucii peste inimă.

Însă gândul meu era la Dumnezeu, Care Se afla în inima mea [prin harul Său]. Pentru că m-am gândit și m-am rugat Sfintei Treimi, m-am simțit eliberat de demonul acesta, care luase formă de urangutan puternic și l-am văzut pe urangutanul-demon cum trece pe la alte persoane din celulă, care se trezeau din somn îngrozite, una dintre ele chiar răcnind...

Altădată, când am avut o congestie cerebrală, sorbind o lacrimă a lui Iisus, care Îi căzuse pe laba piciorului strălucitor, am fost salvat de boală.

---

[233] Adică era șicanat în fel și chip de către demoni.

Continuam rugăciunile în mod zilnic...și am tot învățat altele de la cine puteam din celulă. Astfel am ajuns să rostesc zilnic *Paraclisul Maicii Domnului*, *Acatistul Mântuitorului Hristos*, *Acatistul Maicii Domnului*, *Rozaliul* romano-catolic și alte zeci de rugăciuni ortodoxe.

Mă rugam neîncetat cu toate că eram încercat de tot felul de experiențe fantastice. Însă, în ciuda a tot ceea ce trăiam, în inima mea era lumina lui Dumnezeu și pacea Sa.

La un moment dat am început să văd pe fruntea mea, stând într-un mod obsedant, doi demoni, unul sub forma unui corb, altul sub forma unui șobolan. Pe ei îi vedeam în timp ce mă rugam, ca existând în paralel cu lumina și pacea din sufletul meu, dar prezența lor era sâcâitoare, enervantă.

Mai apoi, în locul celor două prezențe demonice, a apărut un diavol chircit, pe care nu puteam să îl înlătur de pe fruntea mea. Și acesta îmi inducea vorbe urâte și injurioase la adresa Sfintei Fecioare sau la adresa celor sfinte...și asta mă tortura interior.

După luni de rugăciune cu aceste prezențe obsedante la funtea mea, au început să dispară imaginile demonice, mai întâi din dreapta capului meu, apoi din stânga frunții mele și, în cele din urmă, a plecat și demonul care trona pe fruntea mea.

În locul demonilor, am fost inundat de lumina dumnezeiască și vedeam în inima mea crucea luminoasă. Plecarea demonilor de la mine am înțeles că se constituie în finalul bătăliei mele pentru purificarea de păcatele mele din trecut.

Însă vedeam în inima mea lumina, dar mintea nu mi se curățise încă. Când și mintea s-a purificat, lumina mi-a cuprins și capul și apoi, cu timpul, lumina dumnezeiască a învins și a cuprins ultimele zone întunecate ale trupului meu, văzându-mă cu totul în lumina Sa.

Eram în lumină și eu însumi eram lumină. Din când în când însă, datorită unui gând sau a unei simțiri necurate, a mânierii sau a unui cuvânt nelalocul lui, care mă tulburau, lumina dispărea din mine.

După câteva ore sau zile de rugăciune, depinzând de gravitatea vinei sau a greșelii mele și după căința mea, lumina reapărea și mai puternică în persoana mea și mai revelatoare de

lucruri și *fenomene* dumnezeiești, atât de multe și mari, pe care nici nu le mai țin minte.

Ajunsesem, în ultima vreme, ca lumina să mă însoțească permanent[234]. Și, chiar dacă dispărea, după câteva clipe de rugăciune, îmi apărea iarăşi. Astfel, treptat, am intrat în Împărăția Cerurilor, în Împărăția luminii dumnezeiești.

Dar până acolo drumul a fost lung și riscant, încât mulți cunoscători [ai vieții duhovnicești] mi-au spus ulterior, că fără ajutorul și sfătuirea cuiva e de mirare că am reușit să ajung la asemenea stări extatice, fiindcă puteam să îmi pierd mințile.

Și, e adevărat, pentru că și eu am simțit același lucru. Însă la Dumnezeu toate sunt cu putință, fapt pentru care mulțumescu-Ți Ție, Doamne! Slavă Ție, Prea Sfântă Treime! Mulțumesc Ție, Duhule Sfinte și Ție, Preaiubite Iisus, Doamne!

De aceea, voi încerca, pe cât îmi stă în putere, să prezint vederile în Duh, pe care le-am avut în Împărăția luminii, prin vedere spirituală și prin luminarea minții.

În primul rând, teama de demoni și teama de a-mi pierde mințile au dispărut complet și au fost înlocuite de un curaj nebănuit.

În al doilea rând, am ajuns să trăiesc în comuniune cu Duhul lui Dumnezeu, să cunosc harul Său, să mi se descopere lucruri în Duh, să am viziuni ale Împărăției luminii, care depășesc puterea minții omenești, toate constituindu-se într-o dovadă a existenței unei lumi spirituale infinite și veșnice.

Este posibil să vezi, cu ochii minții, culoarea albă a luminii dumnezeiești și toate celelalte culori ale ei desfăcându-se în mii de nuanțe.

Am văzut mișcarea accelerându-se până la infinit în slava lui Dumnezeu și acolo devenea liniște și pace atotstăpânitoare.

Am văzut *soarele spiritual*, de care vorbesc și brahmanii sau *ochiul lui Shiva*, de care, apropiindu-mă, priveam ca printr-un ochi ceresc în toate direcțiile[235].

[234] Adică stătea continuu în slava lui Dumnezeu și ziua cât și noaptea.

[235] Fericitului Ilie îi plăcea să facă tot felul de conexiuni, ca cea primă, cu experiența lui Jung, dacă vedea că o anume descriere experiențială are tangență cu experiența sa. Însă prin asta nu spunea că experiența mistică ortodoxă e *una oarecare*, ci, dimpotrivă, că e *unica* și *cea mai desăvârșită*. Dar, totodată, căuta să aducă argumente, din năuntrul Tradiției ortodoxe sau din afară, de peste tot, pentru a-și sublinia experiențele mistice.
De aceea, aici, când vorbește despre un simbol indian, despre *ochiul lui Shiva*, nu pune semnul de identitate între *creștinism* și *hinduism*, ci vrea să spună că, ceea ce la ei e un

Deși am mai vorbit anterior despre ele, despre unele experiențe pe care le prezint acum, vreau să nuanțez aceste însemnări ale mele mei vechi.

Privind prin acest soare luminos văzut în slava Sa, am văzut un alt soare și mai luminos, într-un cer mai bun, mai diafan și așa, din zare în zare, ceruri tot mai înalte, mai străvezii, mai de necuprins, până când inima și mintea mi se pierdeau din cauza dulceții extazelor. Și atunci simțeam că ființa mea e npregătită de mai mult, pentru că nu suportam o mai mare experiență extatică.

Și, ca să nu uit, înainte de a ajunge la Împărăția Cerurilor, am avut viziuni în spirit a stelei evreiești, a zvasticii indiene, a pagodelor și a semnelor budiste, adică a treptelor spirituale ale omenirii la diferite popoare[236].

Dar, mai frecvent, înainte de a ajunge să mi se descopere Împărăția Cerurilor, am avut, în repetate rânduri, viziunea unui copac multicolor în spațiul cosmic.

El purta, în loc de frunze, pe ramurile sale, diverse simboluri, pe care, inițial, nu eram în stare să le descifrez. Dar, pe măsură ce timpul trecea și rugăciunea sporea în persoana mea, simbolurile copacului începeau să își descopere realitatea interioară a unei lumi nebănuite.

Acesta e, îmi spuneam pe atunci, *arborele cosmic al lumii spirituale*. Acest arbore, ca *imagine primordială* (Gustav Jung) există în concepția poporului român, așa că am înțeles atunci, că

---

simbol religios mitologic, pentru el a fost o experiență reală și ceea ce a văzut el a fost descris, în mod asemănător, în cărțile de teologie hindusă pe care le-a citit.

Dar, prin aceasta, nu credea că a văzut *ochiul lui Shiva*, pentru că Shiva nu există...ci a văzut ceva, care în tradiția indiană poartă acest nume. Dacă compara soarele văzut în lumina lui Dumnezeu cu soarele de pe cer sau cu un alt simbol, din tradiția populară românească să zicem sau din altă experiență religioasă, problema era aceeași: nu identifica experiența lui extatică cu acelea, ci acelea veneau să sublinieze veridicitatea vederilor sale extatice.

[236] Unii cititori anteriori ai cărții s-au „smintit” de pasajul anterior, cu asemănarea a ceva văzut în extaz cu *ochiul lui Shiva*, după cum s-au „poticnit” și aici, considerând că Dumnezeu nu ar fi putut să îi arate așa ceva și că aceste vederi nu sunt *veridice*. Dimpotrivă aceste vederi extatice sunt veridice și ele subliniază faptul, că Domnul i-a arătat că nu trebuie să se oprească nici la teologia evreiască, nici la cea hindusă sau la budism, pentru că adevărata spiritualitate a Bisericii e mai presus de aceste spiritualități păgâne.

Iar dacă Domnul l-a călăuzit pe robul Său mai departe e semn că El a vrut să îi lămurească unele căutări personale, referitoare la diverse religii și credințe religioase și, prin el, și pe noi, și să ne arate realitatea lor în comparație cu revelarea Împărăției lui Dumnezeu în viața sa.

Așa că nu sunt motive de *sminteală*, ci de *bucurie dumnezeiască*, pentru că Domnul ne-a dezvăluit și prin robul Său, Părintele nostru Ilie, că adevărata experiență mistică e cea ortodoxă.

așa trebuia să mi se arate, pentru ca acesta să îmi descopere lumea spirituală a veșniciei.

Am văzut, de asemenea, cununi multicolore în Împărăția luminii, de care apropiindu-mă sau ea apropiindu-se de mine mi se arătau ca niște flori, pentru ca, mai târziu, să mi se descopere a fi cununi alcătuite din Făpturi cerești, care se roteau în armonie, în jurul unui astru.

De aceea am zis, mai târziu, când cineva m-a întrebat *ce cred despre arta modernă*, că este o artă care încetează sau care se găsește la început de drum spre adevăratele esențe sublime, care se vor descoperi ulterior umanității.

Am văzut [în lumina lui Dumnezeu] bolți care se multiplicau la infinit și se măreau într-atât de mult încât deveneau universuri aparte, iar nuanțele lor erau de la albastru spre alb, atunci când mă rugam Sfântului Apostol Pavel.

Fiecare Sfânt căruia mă rugam îmi apărea într-o culoare proprie a luminii divine, deosebită, care reapărea ori de câte ori mă rugam lui și, de obicei, rugându-mă Sfinților, îi vedeam sub formă de temple, de catedrale dumnezeiești de o cerească împodobire și minuțioasă frumusețe.

Maica Domnului mi-a apărut ca o culoare albăstruie, în care străluceau trei luceferi de lucire egală, care am socotit a fi Sfânta Treime.

Altădată mi-au apărut, în diferite simboluri, în fața altarelor, a templelor cerești, ca o tipsie de aur, pe care se afla ceva nedeterminat, pe masa Sfântului altar.

Odată, o singură dată, i-am auzit cerescul glas[237] cântând rugăciunea *Tatăl nostru*.

Adesea am văzut nori nimbus[238] strălucitori, care creșteau în ceruri și mi-am zis: *sunt norii Sfântului Duh, născători de lumi noi*.

O singură dată, pe când mă rugam lui Iisus, am văzut pe cerurile luminii dumnezeiești un fulger violet, ca un trăsnet și mi-am zis: *E Cuvântul Domnului! E Cuvântul lui Dumnezeu!*

Altădată, rugându-mă Prea Sfintei Treimi, am văzut trei piramide foarte mari, de culori diferite, în depărtările lumii dumnezeiești. Vederea aceasta am avut-o și de alte dăți.

---

[237] Cred că se referă la Maica lui Dumnezeu, pentru că e ultima citată anterior.
[238] Lumina dumnezeiască sub forma norilor.

Am văzut lucruri atât de mărețe și de sublime, pe care nu le mai rețin, dar pe care mintea și spiritul uman nu le-ar fi putut niciodată creea, ci numai reflecta ca o oglindă.

Sunt realități ale Împărăției luminii mai presus de puterea creatoare a minții omenești, căci n-am cunoscut în viață, nici pe departe, ceea ce am cunoscut în câteva clipe de strălucire și de deschidere a cerului.

Însă trebuie să fiu smerit și să spun faptul, că, uneori, cu toată rugăciunea și credința mea, demoni, sub diverse forme, pe care nu mai vreau să le amintesc aici, năvăleau asupra mea și nu-i puteam birui prin rugăciune.

Și, în acele clipe, rămâneam numai cu mintea la Dumnezeu, rosting scurte rugăciuni, care îmi umpleau mintea, ca spre exemplu: *Iisuse! Marie! Sfântă Treime!*

Lăsam să treacă furtuna lor biruitoare asupra mea, ca om, știind că Duhul lui Dumnezeu îmi va ajuta și mă va lumina în curând și mă va face și mai puternic, cât și mai luminos, prin lumina Sa.

La început credeam că nu voi mai putea fi biruit de către demoni, dacă sunt cu Dumnezeu, în slava Sa, dar mi-am dat seama că era o părere falsă despre lupta duhovnicească.

Pentru că Domnul îngăduie faptul ca să fii biruit, pentru ca, după ce rabzi, cu credință și cu smerenie în fața Lui, să îi birui pe demoni, așa cum a răbdat Hristos răstignindu-Se pe cruce, ca să primești și mai mult har.

El te înalță, te luminează, te întrarmează pentru lupta ce o avem de dus cu demonii, chiar și când suntem în lumea spirituală, pentru că ei se strecoară, sub diverse forme, uneori chiar par *luminoși*, pentru ca să te deruteze, să te prăbușească, să ne facă ne închinăm lor din greșeală, din neputința de a distinge ce e de la Dumnezeu față de ceea ce este de la demoni.

Am căpătat, în acest fel, puterea și iscusința de a distinge viziunile pe care le trăiesc, înțelegând care sunt de la Dumnezeu și care de la demoni.

Aș putea spune că, în general, lumina pură, străvezie, strălucitoare, dăruitoare de liniște, de dulceață dumnezeiască și blândețe e de la Dumnezeu. Pe când, lumina care nu e complet pură, care e translucidă și neliniștitoare sau este pur și simplu rece, neodihnitoare, iritantă este de la demoni.

Lumina demonilor e insistentă, băgăcioasă, obsesivă și greu te poți descotorosi de ea. Lumina dumnezeiască însă se obține greu și, la cea mai mică inadvertență, se retrage.

Ca urmare a acestui fapt am asistat la viziuni apocaliptice, am ascultat răcnetul balaurului sângeros[239] zile în șir. L-am văzut cum se zvârcolește în cosmos.

Am asistat la faptul cum fiare cenușie, care apărea ca o masă noroasă cenușie, absorbea și biruia pe mulți, chiar și pe îngerii luminoși, care intrau în luptă cu ea. Și am socotit că *îngerii luminoși* care se prăbușeau în lupta cu fiara cenușie[240] sunt *mințile luminate* ale lumii, care se închină inteligenței umane și uită de Dumnezeu.

Am înțeles că acest nor cenușiu, această fiară cenușie este mintea umană, inteligența creierului uman, care atrage sufletele luminoase și care, datorită puterii ei în viitor va avea multă autoritate și le va rătăci și rupe de la Dumnezeu pe multe spirite stălucitoare.

Se va repeta, așadar, pe plan uman, căderea lui Lucifer, care a căzut din pricina prea marii lui străluciri, fapt care îl făcea să se creadă *Dumnezeu*.

Odată, într-o stare de mare înălțare spirituală, se făcea că văd la baza crucii pe omul îndumnezeit, ca fiu al lui Dumnezeu, înfiat fiind, în comuniune cu Sfânta Treime și, deasupra lui, strălucind trei luceferi / sori: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt Dumnezeu.

Însă, după 20 de ani de viață normală, în familie și societate, cele despre care vorbesc acum sunt o dovadă a faptului că au fost realități ale vieții mele trăite extatic.

Că ele au fost trăite de mine dincolo de spațiu și de timp, în lumina dumnezeiască, în Împărăția Cerurilor, Care este aici și oriunde, fiind în același timp mai presus de timp și spațiu, după cuvintele Domnului: *Împărăția Cerurilor este înnăuntrul vostru!* (Lc. 17, 21).

Inima e locașul, e altarul lui Dumnezeu, pentru că Domnul ne-a spus: „Iată, stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine" (Apoc. 3, 20).

---

[239] Al Satanei.

[240] Credința eretică, ideologiile de tot felul și capabilitățile extraordinare ale minții umane.

„Voi coborî la el cu tot cerul Meu!”, a spus El. Și aceste cuvinte s-au adeverit într-o anume perioadă a vieții mele, când m-am învrednicit de harul lui Dumnezeu.

*

Însemnare din data de 5 martie 1981.

Black-holl-urile (găurile negre)[241] sunt astăzi în atenția cercetătorilor astronomici...și ele atrag materia și lumina. Materia și lumina dispar pur și simplu în aceste fântâni, vârteje ale adâncului, ale existenție, ale neantului.

Îmi pare curios[242] faptul că, cu ani în urmă, aproximativ 25 de ani, în timpul viziunilor mele spirituale, am văzut în culoare verde, dispărând ca într-o *fântână-vârtej*, toate creațiile luminii.

Și acest lucru l-am văzut timp de mai multe zile sau săptămâni, pentru ca, mai apoi, din vârtejul acesta care absorbea totul spre adâncuri, să înceapă să apară, țâșnind din el, ca dintr-o fântână arteziană, în jerbe de lumini, creații, ceruri, spații și timpuri cu proprii caracteristici, spre alte zări, adâncindu-se în ceruri nevăzute.

Și iarăși curios[243] este, că se explică acum, că pâlniile ce absorb lumina și materia în aceste găuri negre ar deschide tuneluri de comunicații cu lumi, ce ar putea țâșni jerbe de lumină și materie în spații paralele.

De ce am văzut oare acestea, în mod anticipat, când nu știam nimic în legătură cu aceste *găuri negre*? A fost o vedere anticipată, spirituală, a descoperirilor științifice astronomice din *viitorul* împlinit acum?! Sau, poate că există o similaritate între creația și existența receptate de către noi și existența în Duhul, spirituală, permanentă, eternă.

Eu tind să cred că a doua alternativă e cea reală. Și asta pentru că am motivele mele intime, intuitive, greu de explicat dar pe care le presimt.

---

[241] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Gaur%C4%83_neagr%C4%83.
[242] Cu sensul de: *minunat*.
[243] Ibidem.

În primul rând, viziunea am avut-o ca *anticipare* a acestor descoperiri. Ea a venit ca o limpezire și un răspuns la rugăciunile, eforturile și jertfa mea în numele lui Hristos.

Toate vederile mele au apărut de la sine, mi s-au descoperit de către Dumnezeu și asta fără ca eu să mă gândesc la ele.

Eram numai o oglindă pură, vie, lucrătoare, purificată și receptivă. În adâncurile mele Se sălășluise Duhul lui Dumnezeu, Care îmi descoperea creația spirituală.

Ce pot să mai zic de spiralele, de coroanele în cercuri concentrice de lumi și universuri, ce ocoleau și izvorau din centrul de lumină spre care tot priveam și, cu cât eram mai atent, tot nu Îl vedeam pe Dumnezeu, ci numai creația Lui, care se multiplica, se descoperea și de care mă apropiam în continuu?!

Astronomul englez Fred Hoyle[244] a susținut teza nașterii materiei și a apariției de noi galaxii din neant. El a spus că „energii necunoscute generează universul”.

Acestea sunt energiile care se manifestă pe plan fizic, material. În plan spiritual însă se întâmplă fenomene asemănătoare.

Energia actuală [materială] însă nu vine din *neant* ci *de la Dumnezeu*. Din Ființa dumnezeiască se nasc și se dezvoltă lumile luminii dumnezeiești.

Și, după cum se naște o galaxie și ea se poate constitui într-un univers, tot la fel spiritul nostru individual se poate dezvolta până la stadiul de a conține un univers spiritual, un cer, după cum ne-a spus Domnul: „Eu în voi și voi în Mine” (a. In. 17, 21).

Dumnezeu în om și omul în Dumnezeu, adică *îndumnezeirea omului*. De ce oare nu credem în aceasta?!...De ce tot ne mai întrebăm?!!

Omul respinge această realitate duhovnicească, această promisiune a Domnului, care e sarcina vieții noastre. De ce oare?!!!

Este evidentă realitatea forței și a energiei spirituale pentru că ea este *evidența* îndumnezeirii, posibilitatea tuturora de a se îndumnezei.

De ce omul o respinge? Ce mândrie, ce neîncredere oarbă, ce îngustime spirituală îl constrânge, încât nu dorește să încerce drumul, ascensiunea spirituală?!

---

[244] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Fred_Hoyle.

Știu: am evidența rezultatelor obținute[245]. Nu mai este vorba aici nici de credință, nici de certitudini raționale, ci e vorba de evidențe sensibile obiective[246], care s-au confirmat prin simnțiri spirituale, elevate: văz, auz, miros, pipăit, în slava lui Dumnezeu.

Dar, totodată, au fost confirmate și de funcțiile sufletești ale rațiunii, ale afectivității, ale sensibilității, ale iubirii, ale iluminării și intuiției directe.

Iar prin exercițiul rugăciunii continue, a credinței și a practicării virtuților, prin asceză creștină am obținut întărirea spiritului, apariția luminii în inimă, apoi în dreptul plexului.

Lumina s-a extins în persoana mea ocupând rând pe rând toate părțile corpului, apoi a luat în stăpânire și ambientalul[247].

O luptă deosebită, înspăimântătoare a constituit-o cucerirea inimii, care se găsea în stăpânirea întunericului. Întunericul lupta cu mine, dar bezna a cedat pas cu pas în fața luminii dumnezeiești.

Au fost jertfe și sacrificii sufletești ca în orice luptă. Apoi inima s-a luminat de crucea lui Hristos, de cercul și sfera de lumină. Atunci, obosindu-mi inima, am început să fac semnul crucii, pe plex, în timp ce mă rugam și sfera luminoasă apărea colo, unde făceam semnul Sfintei Cruci.

A doua luptă grea a fost pentru biruirea corpului meu. În numele lui Iisus am obținut biruirea inimii. Dar, la biruirea corpului meu a fost nevoie și de mărirea iubirii mele sau, mai bine-zis, de împlinirea iubirii lui Iisus, în numele Duhului și a Tatălui ceresc, Care au adus stăpânirea luminii în ființa trupului meu.

Atunci lumina lui Dumnezeu s-a instalat și în trupul meu, cât și în jurul meu. Am trecut prin mai multe înfrângeri spirituale și, uneori, credeam că acestea îmi vor frânge echilibrul armoniei spirituale pe care o trăiam.

Lupta spirituală se desfășura, în mod concomitent, pe mai multe planuri, în fracțiuni de timp și spații incomensurabile dar și infinitezimale.

---

[245] În urma experiențelor mele extatice.
[246] Se referă la găurile negre și la alte evidențe științifice.
[247] Adică a ieșit din mine și în spațiul din jurul meu.

Diversificări, plenitudini și amplitudini...cu deschideri de timp și de spații, sub lumini și fulgere, pe care le trăiam tot la fel de fulgerător de repede, în mod succesiv.

Totuși, în tot acest timp, eram urmărit, tracasat, sâcâit permanent și deznădăjduitor de multe ori de amenințări dezechilibrante, aduse de către demoni, care se opuneau, în chip și fel, revelării luminii în persoana mea.

Aceste atacuri demonice apăreau numai în timpul rugăciunii și erau *ghimpele* (II Cor. 12, 7) de care vorbea Apostolul Pavel.

Cu ajutorul Duhului Sfânt, lumina s-a răspândit în preajmă, în jurul meu. Așa am început să văd în lumina spirituală mai clar decât în lumina solară, în cele din urmă devenind o lumină permanentă, pe care nimic nu o mai tulbura.

Închie această confesiune fără a fi epuizat mulțimea revelațiilor trăite atunci.

Amintesc numai faptul că, la un moment dat, gândindu-mă la țara mea, România, i-am văzut cuprinsul ei cernit, iar mai apoi luminos, strălucitor. Asta în 1963[248].

Am văzut apoi cuprinsul Rusiei în lumină stropită de sânge, care, mai apoi, ca și cuprinsul României, a devenit strălucitor, plin de lumină.

Acesta a fost și este destinul mistic al României și al Rusiei, dar și al Ortodoxiei în întregime.

[248] O vedere înainte a izbucnirii religioase după revoluția română din decembrie 1989.

Partea a II-a

Doamne, iertate să fie păcatele celor care ne-au nedreptățit și torturat, pentru că prin faptele acestor *vase stricate* (a. II Tim. 2, 10), cum spunea Apostolul Pavel, noi ne-am apropiat și mai mult de Tine!

Arestarea

Sine ira at studio[249]

Voi trece în revistă întâmplările care m-au dus la Aiud, unde a început și unde am cunoscut lumina dumnezeiască și unde am trăit, împotriva tuturor vicisitudinilor și a condițiilor de exterminare treptată, cele mai divine momente din viața mea.

Din neputință de exprimare adecvată, poate că voi spune mai puține lucruri decât am trăit, însă nu voi spune nicio iotă mai mult decât adevărul.

Tot ceea ce voi scrie aici, în această carte, este o mărturisire de sine ca la Sfânta Spovedanie, în fața lui Dumnezeu, a neamului meu și a întregii umanități[250].

În noaptea de 12 ianuarie [1952], un grup de securiști, m-a ridicat de acasă[251]. După o percheziție a locuinței, în care au dat toate camerele peste cap, în căutarea de arme și de materiale propagandistice, după cum motivau ei, m-au luat de acasă.

În zorii zilei de 13 ianuarie 1952 m-au transportat, fiind legat la ochi, până la București, la Securitatea din Uranus, unde am fost supus unei anchete prelungite timp de o lună, două, de zile.

Chiar în prima noapte de detenție, în vis, mi s-a arătat un urangutan negru și plin de păr, care m-a chinuit și înfricoșat, spunându-mi că *el este stăpân acolo*. Era un semn al acelora ce vor urma.

Înainte de a pleca de la Uranus, am visat că mă aflam într-o insulă exotică, într-o insulă a fericirii. Aspectul palatului din insulă era aidoma cu ceea ce am văzut în ziua următoare, dar în lumină negativă. Niciodată mai înainte nu văzusem, nici din interior și nici din exterior acest fort transformat în închidoare,

---

[249] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Sine_ira_et_studio. Adică fără mânie expun acestea, ci spre studiul/ spre cunoașterea celor care doresc să le afle. Nu plătesc polițe, nu mă răzbun, ci clarific și expun stări de lucruri.

[250] Se observă aici conștiința atât de înaltă, plenitudinală a confesiunilor de față și faptul că Fericitul Ilie a dorit să știm, spre folosul nostru, amănuntele experiențelor sale extatice, pentru ca să ne înflăcărăm spre dorirea lor. Fiind plini de harul rugăciunilor sale și noi, prin demersul acesta al integralei operelor sale, nu facem decât să punem în pagini, spre folosul tuturor, comoara de har și de făptuire a Părintelui nostru.

[251] De la Turnu Măgurele.

care era acum loc de expediere, de tortură și de executare a deținuților.

E vorba de închisoarea de la Jilava și, pentru că am petrecut acolo câteva luni, voi încerca să explic cum arăta Jilava atunci...

Fortul 13 din sistemul de apărare al capitalei, din secolul al XIX-lea, a devenit în secolul al XX-lea o închisoare cu nume lugubru.

Toate celulele, fostele camere ale fortului, sunt sub pământ. De departe se vede numai ca o movilă, care este în centru. Frontal are două aripi de celule.

Movila e înconjurată de ziduri înalte, în care se află deschizături pentru tragerea cu arme și un alt rând de celule odioase.

Sub movila centrală se află o mare încăpere, care e, în mod permanent, umedă. De pe ziduri se strecura apă, care băltea pe jos și numai pe ici pe colo se găseau unele locuri puțin uscate, unde te puteai întinde și odihni în timpul nopții.

Există o curte interioară, între movila din centru și zidurile din jur, unde, rar, deținuții erau scoși la plimbare.

Descrierea mea poate să aibă unele deficiențe, dar cam așa arăta în anul 1952, când eu am fost dus acolo. În această închisoare au zăcut și au murit mii de vinovați și nevinovați, pentru că unii știau de ce se făceau vinovați, pe când alții nu.

Au fost cazuri când unii, după ce veneau de la anchetă, erau puși în libertate, după ce un an sau doi stătuseră acolo, spunându-li-se că *au fost arestați din cauza unei confuzii de nume*.

Când am intrat acolo, printr-un coridor, în celula care îmi era destinată, am fost izbit inițial de un miros de mucegai, de sudoare și de fecale.

În fiecare celulă se aflau niște platforme de lemn, numite *priciuri*, suprapuse, atât de aproape unele sub altele încât trebuia să intri pe brânci.

Noii veniți trebuiau să intre și să doarmă la *șerpărie*, adică sub platforme, direct pe ciment, pe care se găsea ceva paie, până când se făcea loc, la un nivel superior, prin plecarea altora de deasupra.

Acolo am stat până în toamna lui 1952...și am întâlnit tot felul de oameni: tineri, maturi, bătrâni neputincioși și bolnavi...

Între timp am auzit că se afla la Jilava și poetul Vasile Militaru[252](1886-1959).

Într-o zi a fost adus și fostul ministru de finanțe, Alexandru Alexandrini[253], care fusese arestat pentru acuza de a fi avut legături cu ambasada americană la Bucureşti.

El ne-a mărturisit că, într-adevăr, dusese la ambasada americană un raport scris, prin care arăta, în cifre exacte, că până în anul 1952 se plătise de 10 ori datoriile României stipulate de *Armistițiul* cu URSS[254].

A fost descoperit și așa ajunsese la închisoare...În anchetă, Alexandrini a recunoscut acest lucru și era îngrozit de urmările pe care le va suporta din cauza admiterii legăturilor cu americanii.

Între timp a vorbit[255] și profesorul universitar Victor Cădere[256] (1891-1980), un bărbat în vârstă, cu multă prestanță, fost ministru plenipotențial în USA.

L-am văzut venind de la anchetă, după ce fusese câteva zile ținut să stea pe holul securității, pe un scaun și nu a fost lăsat să doarmă de către securiștii, care circulau zi și noapte pe hol. Nici măcar nu știa pentru ce e la închisoare...

Când s-a întors în celulă a venit cu mare bucurie, pentru că putea să se odihnească pe paie ca un câine...

Tot de aici îmi aduc aminte de un tânăr chipeș, jovial și netemător, care se chema Zamfirescu, precum și de un alt Zamfirescu, persoană foarte matură și foarte încrezătoare, căruia îi plăcea să povestească.

Era printre noi și un inginer bine pregătit în specialitatea sa, și cu care ne întrețineam la vorbă, povestindu-ne romane sau explicându-ne chestiuni de natură tehnică și care ne făcea să mai uităm de condițiile crâncene din celulă, ale cărei ziduri radiau o răceala umedă și de care nu te puteai lipi.

Obloanele de la fereastră nu ne permiteau să vedem afară, nici nu lăsau să intre aer proaspăt, fapt pentru care atmosfera sufocantă din năuntrul celulei ne făcea să avem piela umedă, cleioasă.

---

[252] Despre sine: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vasile_Militaru. Puteți găsi aici unele dintre poemele sale: http://www.romanianvoice.com/poezii/poeti/militaru.php.

[253] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Alexandrini.

[254] Idem: http://romania-rusia.info/Romania1944.asp.

[255] A fost interogat.

[256] Ase vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Victor_C%C4%83dere.

Numai când cineva era pe punctul de a leșina, ceilalți îi îngăduiau să se apropie de fereastră, ca să respire ceva mai mult aer printre crăpăturile obloanelor.

Din această cameră am fost mutat apoi în altă cameră, care era formată dintr-un șir de celule, legate prin bolți foarte joase, unde aglomerația era și mai mare și aerul și mai sufocant.

Printre mulți alții, aici am întâlnit și un grup de elevi de la liceul Mihai Viteazul din București[257]. Ei erau favorizați la mâncare de cei mai în vârstă, fapt pentru care vârstnicii, ajutându-i pe cei tineri, ajungeau să mănânce doar zeamă chioară.

Tinerii liceeni se ocupau cu sculptura în os a unor minuscule iconițe și cruciulițe. Din acest motiv, aveam mare grijă cu toții ca să nu fie surprinși de temniceri, atunci când aceștia deschideau ușa.

Ei aveau *dălți* făcute din ace cu care sculptau. Spre seosebire de cei maturi, care, majoritatea, erau demoralizați, cei tineri aveau moralul foarte ridicat și le spuneau celor care se văicăreau că *ei nu se tem*, că *sunt porniți pe cursă lungă* și *oricum vor supraviețui*.

Pe la sfârșitul verii lui 1952, când inchiziția reeducării de la Pitești[258], spre binele nostru, al tuturora, începuse să ia sfârșit, în celula noastră, spre groaza celor care îl cunoșteam, a apărut un tânăr uscățiv, pe numele său *Octavian Grama*[259], care fusese unul

---

[257] Saitul *Colegiului Național Mihai Viteazul* din București, fostul *liceu* de care vorbește autorul nostru: http://www.cnmv.ro/.

[258] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Experimentul_Pite%C5%9Fti. În file video, povestea demonicei torturări, narată în *Memorialul durerii*:
1. http://www.youtube.com/watch?v=9ATwxFFScpo
2. http://www.youtube.com/watch?v=_DW65s2s4lw
3. http://www.youtube.com/watch?v=XU8JBe7Ap6g
4. http://www.youtube.com/watch?v=inybFdAW6Gc
5. http://www.youtube.com/watch?v=sHOgKiECmeU
6. http://www.youtube.com/watch?v=r4qlau0YZy0
7. http://www.youtube.com/watch?v=S4QUrOWSg4o
8. http://www.youtube.com/watch?v=eGm_cPWxI2Q
9. http://www.youtube.com/watch?v=TOIs82mTo-8
10. http://www.youtube.com/watch?v=K4vh52bJmOU
11. http://www.youtube.com/watch?v=naCi15okvOc

[259] Despre sine aici:
http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:9pUVb2va1fYJ:www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/dictionar_fg/g/dictionarg_28.pdf+Grama+din+pu%C8%99c%C4%83rie&hl=ro&gl=ro&pid=bl&srcid=ADGEESjd6V13rG0LRw-JN85PieoQBLTTkaHD-wp3Cr2CILNmbCkgKIWgdgK1tJhdmQEAW94nEVsxQpagiFGkT7R0omyZza90IaMfNPs

dintre schingiuitorii doctorului Ion Simionescu[260], fostul ministru al Sănătății în guvernul Cuza-Goga, anterior director al spitalului din Turnu Măgurele.

Doctorul Simonescu făcuse prin anul 1937 prima sau a doua operație reușită pe inimă din țara noastră.

Când a venit Grama în celula noastră se observa răutate, ură și întunecime în ochii lui.

Știu că doctorul Simionescu nu a mai putut să suporte torturile, pe care nu mai vreau să le amintesc acum, și, din acest motiv, s-a repezit în sârma ghimpată a sectorului interzis, fapt pentru care a fost împușcat mortal de securistul din post.

HGT5qXpPs4JI1K_X6mRB6_sbgia5axE9HO6VH&sig=AHIEtbQW_0Si2Lw_gxFPysxWpOJbc71piw.

[260] A se vedea: http://www.miscarea.net/1-simionescu.htm.

Procesul

Înscenarea procesului meu a fost scurtă și categorică. Am avut un avocat pus din oficiu, care mi-a comunicat, în mod discret, la un moment dat, că datorită unor evenimente din Grecia (atunci se duceau lupte între *comuniști* și *guvernul grec*), încadrarea noastră juridică, aceea de *delict de uneltire împotriva ordinii sociale*, va fi schimbată în aceea de *crimă* și *uneltire împotriva ordinii sociale*, fapt pentru care voi lua, în loc de 1 până la 7 ani, între 5 și 25 de ani.

Știam acest lucru înainte de procesc, pentru că la Jilava sosiseră, înainte de judecata noastră, anumite persoane, care, pentru aceleași motive pentru care, în primăvară, erau pedepsite cu închisoare între 1 și 3 ani, acum, în toamnă, erau încadrați cu închisoare de la 5 la 10 ani.

Motivele condamnării erau puerile: omisiune de denunț sau faptul că au spus glume anticomuniste sau antistaliniste.

Și, în toamna lui 1952, când avocatul meu din oficiu (totuși: un om de inimă) a încercat să demonstreze la proces, că nu e justă încadrarea mea juridică la *crimă și uneltire împtriva ordinii sociale*, președintele comisiei Tribunaului militar, generalul Petrescu, de tristă amintire, cu un semn, care se vroia discret, l-a făcut pe avocat să își schimbe atitudinea, începând și el să mă acuze.

Sentința pe care am primit-o a fost de 18 ani de detenție cu muncă silnică. Peste câțiva ani mi s-a comunicat, pe când eram la Aiud, că în urma recursului făcut din oficiu, pedeapsa mea definitivă e aceea de 15 ani de detenție cu muncă silnică.

Minele de plumb de la Baia Sprie și Cavnic

De la proces am fost readus, pentru scurt timp, la Jilava. În toată această perioadă gândurile lumești, regretul după condițiile de viață de altădată, gândul la speranțele mele pierdute, gândul la cărțile mele, la copila și soția mea, care rămăseseră fără sprijin și fără resurse de trai, precum și gândul ostracizării lor sociale, mă copleșeau zilnic.

Singura speranță pentru ele, ca și pentru mine, rămăsese mila lui Dumnezeu, voia Lui în care ne-am lăsat cu toții.

Am început să mă rog din ce în ce mai mult pentru iertarea păcatelor mele și ale neamului meu românesc. Mi-am închinat toată suferința lui Dumnezeu. Era singurul meu obiectiv în viață, care îmi dădea un sens și mă făcea să mă ridic deasupra suferințelor perpetue.

Însă alte greutăți veneau ca să mă asalteze, să mă îngenuncheze.

Înfometat, epuizat și fără speranță de a mai scăpa vreodată din închisoare, am ajuns la mina de plumb de la Baia Sprie, fiind transportat, împreună cu alți deținuți, în vagoane de transportat vite.

O lună de zile am fost ținuți în refacere, la suprafață, pentru că abia puteam ține târnăcopul în mâini. Aici cel puțin primeam pâine pe săturate și o mâncare mai consistentă.

Peste o lună de zile am intrat în subteran. Aici am găsit alți dițintuți politici, care lucrau mai demult și care ne-au primit cu dragoste, ne-au încurajat și ne-ai inițiat în munca de mină.

Datorită lor greul a devenit mai suportabil, deși, de multe ori, cădeam în genunchi sub povara greutăților și a trudei pe care o presupunea munca de miner.

Am executat tot soiul de munci aici. Am lucrat ca dulgher, la consolidarea galeriilor, am fost copturitor al rocilor după explozie, am împins vagoneții cu materialele exploatate, am lucrat ca perforator.

Voi povesti acum o întâmplare în legătură cu un vis premonitor, pe care l-am avut aici.

Se părea că eram pe un pârâiaș mocirlos, împreună cu tovarășul meu de muncă și că el a intrat în apa râului și începuse să se scufunde...L-am tras afară și l-am salvat.

A doua zi am intrat în mină și perforam în galeria unde aveam fixat locul de muncă. Era o galerie foarte largă. Am constatat că în schimbul precedent, o altă echipă perforase și inițiase o explozie cu dinamita în *cerimea*, adică în *plafonul* galeriei.

De aceea existau roci dislocate dar care nu căzuseră de la locul lor. Și am început *să copturim*, adică să dăm jos rocile, care amenințau să cadă peste noi.

Cu operațiunea asta am pierdut mai mult de jumătate din șutul de opt ore. Ne mai rămăsese aproximativ o treime din șut[261] și nu lucrasem nimic. Pentru asta ne amenința carcera la ieșirea din subteran.

Prietenul meu de echipă se temea că vom fi pedepsiți și stăruia să începem lucrul. Eu nu am fost de acord la început, dar mai apoi am cedat presiunilor lui, cu condiția ca el să pună perforatorul în funcție iar eu să-l țin de mână, cu ochii țintă la roca de cerime de deasupra.

Și asta pentru că vibrațiile produse de perforator putea să producă desprinderea cerimii. Și asta s-a produs...

Când am văzut că se desprinde roca, l-am smuls pe acela din locul său și am căzut la câțiva metri mai departe de impactul rocii cu solul. Era o rocă lungă de 7-8 metri și lată de 3-4 metrii...și în momentul când a căzut a produs scântei și praf.

Nu am mai lucrat nimic în acea zi, ci doar am scos aparatul de perforat de sub stânca căzută din plafon, care se plesnise în bucăți, dar, totodată, ne tăiase și furtunele.

Nu s-a mai lucrat în subteran, în locul acela, câteva zile. S-a așteptat liniștirea rocilor, care mai continuau să cadă de sus și din lateralele galeriei.

În perioada aceasta, conștiința mea gemea sub povara vinei și a mustrărilor pentru viața mea sufletească și trupească pe care o dusesem până atunci, deși, în libertate, eram o persoană căreia nu i se putea reproșa nimic la nivel social.

Totuși, socoteam că trebuie să ispășesc vina vieții mele și a neamului meu – căci nimeni nu este fără de păcat – iar eu nu

[261] Șutul = timpul de muncă, pe o zi, în mină.

fusesem întotdeauna la înălțimea morală la care știam că trebuie să fiu.

Mă mustra, în special, păcatul Apostolului Petru, din seara când Mântuitorul a fost prins, batjocorit și torturat. Petru s-a lepădat spunând că nu este discipolul lui Iisus. Eu însumi, într-o înprejurare anume, când eram liber, nu am mărturisit credința și convingerea ce o aveam că *Dumnezeu există* și am lăsat să se subînțeleagă că *El poate să nu existe*.

Aceasta mă mustra adânc și mereu mă întrebam, dacă am suferit îndeajuns de mult încât să mi se ierte păcatele.

Odată am urcat pe mormanele de pietre dintr-o galerie, cu perforatorul îm brațe și am căzut pe ele frânt de efort și de oboseală.

Atunci m-am lovit cu genunchiul de pietre și am simțit că *aceasta e golgota mea* și că *Dumnezeu mă va ierta*. Am simțit că prin suferințele ce vor urma pot spera să câștig dragostea și mila Lui.

Cei din mină mi-au povestit cum sărbătoriseră, la lumina lămpilor cu cărbuni, sub pământ, Învierea Domnului, în noaptea de Paști.

Acolo, în mină, s-au întâmplat multe lucruri și evenimente pe care nu le mai expun. Îmi aduc aminte numai că acolo am început să trăiesc primele crize de ficat și că, tranpirat de atâta durere, pentru ca să nu deranjez pe cei care dormeau, ieșeam noaptea printr-un spălător cu geamuri sparte...

Era iarnă, frig, ger și curent unde eu ieșeam ca să îmi trăiesc durerea și astfel am pregătit terenul pentru TBC-ul[262] pe care l-am avut mai târziu.

Munca în mină se desfășura sub permanente amenințări. Erai încarcerat pentru motive imaginare. La carceră erai îngrămădit împreună cu alte 3-4 persoane, deși această mică încăpere era doar pentru o persoană...În ea stăteai în picioare, pentru că nu aveai posibilitatea de a sta jos.

Cei care erau presați acolo după câteva ore ieșeau sufocați. Am trecut și eu prin această situație.

Odată, când milițianul, care mă conducea la carceră, mi-a ordonat, înainte de a mă băga în carceră: *Culcat!*, eu nu am voit

---

[262] TBC = tuberculoză. A se vedea aici: http://www.sfatulmedicului.ro/Tuberculoza/tuberculoza-tbc-generalitati_499.

să mă supun ordinului său, pe motivul că *nu sunt vinovat cu nimic*.

Acesta a cerut santinelei din tura de la poartă ca să mă împuște, dacă nu execut ordinul. Atunci m-am adresat și eu ostașului din post spunând: *Trage, ostaș!* Ostașul însă nu a tras...ci s-a întors cu spatele...

Gestul poate că a fost unul de mândrie din partea mea, dar am socotit atunci că ține de demnitatea mea ca să nu execut ceea ce mi se ordonase.

Și asta pentru că nu m-am temut niciodată de moarte, atâta timp cât am luptat pe fronturile din est și vest[263]. Ba, mai mult, unul dintre momentele cele mai înălțătoare ale spiritului le-am trăit în apropierea Stalingradului, când, fiind încercuiți și atacați cu tancuri și efective superioare, am avut convingerea că trebuie să mor.

Am simțit atunci o bucurie aproape extatică, pe care n-o simțisem niciodată. Oștenii de sub comanda mea începuseră să se retragă, alături de cei din alte unități și, pe ai mei, i-am obligat să se oprească sub amenințarea, că îl împușc pe cel care va mai face un pas înapoi.

Momentele erau critice și mulți au început să plângă de groaza tancurilor care se apropiau de noi și trăgeau. Eram în câmp deschis și nu aveam nici gropi și nici șanțuri unde să ne adăpostim.

Ostașii s-au întins la pământ, cu fața la inamic, pe când eu ședeam în picioare și treceam de la unii la alții.

Alături am văzut un sergent cu o mitralieră care trăgea fără încetare. Pentru că noi, infanteriștii din față, ne opriserăm, tunurile anticar, care erau în spatele nostru, au început să tragă și au imobilizat două tancuri.

Comandantul tunurilor anticar mi-a mărturisit mai apoi, că dacă noi nu ne-am fi oprit, ei erau gata de retragere.

Nu știam de frica de moarte, însă aveam din copilărie o frică de duhurile demonice, o teamă pe care am reușit să o înving în închisoare prin rugăciuni și harul lui Dumnezeu.

Voi mărturisi în cele ce urmează încercările, teroarea și lupta crâncenă prin care am trecut și care a fost cumplită, până să ajung să văd lumina dumnezeiască, care m-a înconjurat și m-a

---

[263] În al doilea război mondial.

făcut să fiu invincibil la atacurile demonice, care se succedau zi de zi sub diverse forme.

Căpătând darul vederii în duh am început să cunosc și să disting natura celor care se reflectau în spiritul meu.

Când am citit, ulterior, după eliberare, *Filocalia*[264], operă teologică tradusă în română de Pr. Dr. Dumitru Stăniloae, atunci m-am încredințat de justețea interpretării, la diverse stadii spirituale, asupra a ceea ce este de la Duhul Sfânt și a celor care sunt din încercare satanică.

---

[264] Puteți downloada cele 12 volume ale *Filocaliei românești*, în traducerea Pr. Prof. Acad. Dr. Dumitru Stăniloae de aici:
http://www.4shared.com/file/213097284/5ba65222/Filocalia_rom_vol_1-12.html.
Utilizator: dorinfaher@yahoo.com
Parola: dorinfather

La închisoarea Gherla

După ce am petrecut vreo doi ani la minele de plumb, din motivele pe care le bănuiam, am fost scoși din mină și duși la închisoarea Gherla. Condițiile[265] se schimbaseră, între timp, spre mai bine.

La Gherla am fost introduși în niște camere mai mari, unde eram câte 30-40 de deținuți la un loc.

După un timp, pentru paturile care nu aveau decât dreve și câte o pătură, ni s-au adus saltele umplute cu paie sau cu fân.

Asta se petrecea prin anii 1954-1955...și lumea începuse să spere și să-și facă iluzii, ca de obicei, când se observă o cât de mică îmbunătățire a situației.

Aici l-am întâlnit și m-am împrietenit cu avocatul Muscalu din București, care era un om deosebit de cult, în special un bun cunoscător al câtorva limbi și literaturi. L-am găsit acolo și pe un profesor universitar de la fosta *Academie Comericală*. De la el am aflat multe lucruri în discuțiile pe care le-am purtat în diferite domenii.

Voi povesti o întâmplare edificatoare despre vădita acțiune a duhurilor demonice.

Într-o noapte m-am trezit din somn cu o namilă neagră asupra mea, care mă chinuia și căuta să mă stranguleze.

Nu putea fi un coșmar, datorat unei stări maladive, deoarece până la vârsta de 71 de ani, pe care o am acum, nu am avut nicio problemă cu inima.

Mă trezisem bine și tot nu puteam scăpa din strânsoare. Abia mi-am putut face semnul crucii și atunci namila s-a îndreptat spre alt pat, în care dormea inginerul agronom Manolescu, om foarte calm și rațional și care s-a trezit imediat...și, stând pe marginea patului, a început să se închine.

Apoi am văzut umbra aceea îndreptându-se spre alt pat, în care dormea macedoneanul Gioca, care trecuse prin reeducarea de la Pitești și care s-a trezit din somn țipând și răcnind îngrozit.

---

[265] Politice din România.

I-am întrebat la ziuă ce au visat și văzut. Toți mi-au povestit că au visat lucruri îngrozitoare. Eu le-am spus ce am visat și ceea ce văzusem, după ce m-am trezit.

Ne-a uimit pe toți plimbarea aceasta a duhului celui rău pe la fiecare în parte, fapt care s-a constituit, pentru noi, în evidența reală a duhurilor satanice, care bântuiau în celula aceea.

După mărturisirea unora, în acea celulă se sinucisese cineva și aici se făcuseră schingiuri în timpul reeducărilor, când oamenii erau siliți să mărturisească ceea ce nu făcuseră și unde unii nu mai suportau și își renegau credința de groaza torturilor.

Într-o bună zi, pe neașteptate, am simțit un lichid cald în gură. Era sânge...Făcusem o hemoragie pulmonară, care, după câteva ore, a încetat dar care a revenit peste două-trei zile.

În zilele următoare și alții din celulă au început să aibă aceleași simptome hemoragice.

După câteva săptămâni, toți cei care aveam simptome hemoragice am fost scoși și duși într-o altă clădire a închisorii, unde erau camere numai pentru tuberculoși.

La Aiud, numai într-o singură iarnă, pe un singur nivel al clădirii, de la o sută de tuberculoși s-a ajuns la peste 400. De ce? Pentru că atunci când se servea masa, fiind gamele[266] puține, nu ne lăsau să le spălăm și, trecând gamelele de la o celulă la alta s-au contaminat de tuberculoză câteva sute de oameni.

În camera unde am fost duși mai târziu erau 15 persoane foarte grav bolnave, care aveau caverne la plămâni.

Ceea ce m-a uimit în această cameră a fost faptul că am găsit aici niște tineri, care ședeau pe pat, întinși și care erau legați la ochi.

Unii își mai scoteau legătura...dar alții ședeau legați la ochi tot timpul și nu vorbeau cu nimeni și nici nu doreau să răspundă la întrebări.

Am aflat de la ceilalți, că toți cei legați la ochi trecuseră prin reeducare, fiind la început schingiuiți, apoi puși să schingiuie și ei pe alții. Și ajunseseră atât de traumatizați încât ei înșiși ne cereau să nu mai vorbim, de față cu ei, împotriva regimului, pentru că au ajuns atât de îngroziți din cauza torturilor, de sunt în stare să spună tot ce au auzit, la interogatoriu, milițienilor. Ne spuneau că reușiseră să le anihileze voința...

---

[266] Gamelă = vas metalic în care își primeau mâncarea.

I-am socotit victime ale terorii de aici și i-am lăsat în pace. După o perioadă de timp însă au început să vorbească și ei, dar și cu noi, cei care căutam să îi încurajăm.

Le spuneam că indiferent ce au fost puși să facă nu e vina lor. Unii se arătau mai încrezători dar alții au rămas în muțenia de la început, motivând faptul că, *chiar dacă toată lumea îi va ierta, ei tot nu se pot ierta pentru cea ce au făcut...și că nu mai sunt demni să trăiască*.

Unii s-au sinucis în închisoare, pe când alții și-au revenit abia peste câțiva ani. Spuneau tot timpul că *sunt compromiși în mod definitiv* și că *nu mai pot redeveni ceea ce au fost*.

Lucrurile pe care ei le descriau erau așa de cumplite încât nu se pot descrie în cuvinte...

Tot aici, la Gherla, am întâlnit un student, care stătuse asuns ceva timp la Mănăstirea Sâmbăta[267], unde îl întâlnise pe preotul monah Arsenie Boca[268].

Fiind între călugări până a fost descoperit și închis, acesta a deprins și practica rugăciunea isihastă. De la el am învățat să o practic și eu, făcând semnul crucii deasupra inimii, inspirând și apoi expirând aerul.

La început o făceam de 300 de ori pe zi, până când am ajuns să o spun permanent.

Mai târziu mi s-a accelerat ritmul inimii, al pulsului și, totodată, ritmul rugăciunii.

Citisem, înainte de închisoare, și eu despre acest mod de rugăciune în revista *Gândirea*[269], dinainte de război, prin 1941-1942, revistă la care colaborau, printre alții, preotul Dumitru Stăniloae[270], Lucian Blaga[271], Nichifor Crainic[272], Mircea Vulcănescu[273] etc.

Pentru că am amintit de Mircea Vulcănescu, voi relata ceea ce am auzit, fiind în închisoare, despre moartea acestui excepțional erudit.

---

[267] Saitul *Mănăstirii Brâncoveanu* de la Sâmbăta de Sus: http://www.manastireabrancoveanu.ro/.
[268] Un articol despre chilia Fericitului Arsenie Boca: http://www.crestinortodox.ro/diverse/chilia-parintelui-arsenie-boca-87576.html.
[269] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/G%C3%A2ndirea_%28revist%C4%83%29.
[270] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_St%C4%83niloae.
[271] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lucian_Blaga.
[272] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nichifor_Crainic.
[273] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_Vulc%C4%83nescu.

Găsindu-se la Jilava cu încă doi tineri și fiind pedepsiți pentru nu știu ce motive și neavând posibilitatea să stea jos și să se întindă, pentru ca să se odihnească, unul dintre tineri s-a întins pe cimentul umed cu orice risc, nemaiputând să stea în picioare.

Văzând acest lucru Mircea Vulcănescu s-a întins jos, pe cimentul gol și i-a invitat pe cei doi ca să stea pe corpul lui, ca să se odihnească, spunându-le: „Eu sunt mai în vârstă și nu știu dacă voi rezista până la urmă să ies de aici. Voi însă sunteți tineri și trebuie să trăiți, să supraviețuiți!”.

Așa a murit...sau statul pe ciment i-a cauzat moartea...

Însă „nu este mai mare dragoste decât aceea de a-ți da viața pentru aproapele tău” (In. 15, 13).

Rugăciunea inimii am spus-o în continuu, ajungând să o spun de 10-15.000 de ori. Prin ea și prin alte rugăciuni am obținut o cruce de lumină dumnezeiască în inimă, apoi aceasta s-a extins în jurul ei.

Cu timpul lumina s-a extins în tot corpul meu și, mai târziu, și în jurul meu și în tot universul pe care îl vedeam în lumina dumnezeiască. Aceasta mi-a descoperit Împărăția Cerurilor, de care Duhul lui Dumnezeu m-a învrednicit.

Și asta pentru că am împlinit cuvântul Apostolului Pavel: „Rugați-vă neîncetat!” (I Tes. 5, 17).

În vremea când mă aflam la Aiud, mai târziu, rugăciunea inimii a ajuns să se repte de la sine în ființa mea, nu numai în ritmul respirației ci și în ritmul inimii, al pusului, adică la orice bătaie a inimii.

Simțeam acest lucru...și lumina o vedeam în ritmul pulsului și al inimii mele, când mă trezeam din somn, pentru că atât de mult și de profund pătrunsese în corpul și în inima mea spunerea rugăciunii.

Însă lucrurile acestea le voi prezenta și mai departe, atunci când voi detalia lupta pentru lumina lui Dumnezeu și modul cum am învins întunericul din mine printr-o luptă disperată.

Luni de zile am văzut, în mod obsesiv, un corb sau un diavol pe fruntea mea, care mă torturau. Târziu de tot[274] obsesiile au dispărut și s-a făcut lumină în tot corpul meu.

---

[274] Adică cu puțini timp înainte de eliberarea sa din închisoare.

Spitalul TBC de la Târgu Ocna

De la Gherla am ajuns la Târgu Ocna, cu lanțuri la picioare și cătușe la mâini, toți cei care aveam condamnări mai mari de 10 ani.

Acolo ne-au ținut în lanțuri încă o săptămână, după care ni le-au scos. Aici am avut parte și de alte necazuri. Delațiunea, adică *turnătoria*, cum i se spunea în închisoare, era în floare.

Mulți au murit, fără să li se acorde tratament, numai pentru că nu au vrut să-i trădeze pe alții, adică să-i aducă și pe alții în pușcărie.

Știam nume...dar nu le mai rețin.

Rețin doar faptul că un preot călugăr bolnav, care era privegheat de către alți bolnavi, fiind pe moarte și pierzându-se, a fost trezit de cei din jur și readus la viață.

Călugărul le-a spus atunci: „De ce m-ați trezit?! Mergeam pe o cale așa frumoasă, cu iarbă minunată, cu livezi de pomi înfloriți!...”.

Eu am văzut extatic un asemenea peisaj al Paradisului, care iradiază și copleșește inima cu un farmec înmiresmat și viu.

Natura, în eternitate, este un extaz al viului etern, pentru că și ea aspiră spre transfigurare și nemurire în perfecțiunea veșniciei.

Și a urmat călugărul zicând: „Mai bine rugați-vă pentru mine, când veți vedea că plec din nou”.

Peste o oră călugărul a ațipit din nou și s-a dus pe veci. Toți se rugau cu lacrimi în ochi, mai ales cei care îi cunoșteau viața lui curată, pe care o avea la Mănăstire.

Era călugărul Iscu[275], cum am aflat de la alții.

Însă au existat și răbufniri de mânie și dorință de răzbunare oarbă printre cei din închisoare.

În asemenea cazuri era cunoscută atitudinea lui Ioan Ianolide (1919-1986)[276], din Teleorman, deținut de peste 20 de ani, cu o comportare exemplară în tot timpul și care a știut să tempereze și să calmeze multe răfuieli împotriva delatorilor, pe

[275] Cred că e vorba de numele său de familie.
[276] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ioan_Ianolide.

care, întotdeauna, i-a numit *victime ale închisorii* și *ale slăbiciunilor omenești*, din cauza cărora el însuși a suferit de multe ori.

Aici am cunoscut un episcop catolic, care vorbea cu o voce așa de blândă, cum nu am mai văzut la nimeni.

Îmi aduc aminte că la mina de plumb de la Cavnic am lucrat împreună cu un preot greco-catolic, Vameșiu, și cu alți șapte preoți, care făceau parte din același lot cu măicuța Ionela[277], o călugăriță greco-catolică din Transilvania, căreia, în zi de vineri îi apăreau stigmatele lui Iisus pe mâini și frunte.

Preoții noștri și toți ceilalți ne înțelegeam foarte bine cu dânșii în acele vremuri. Despre ei am aflat despre o serie de *minuni* din lumea catolică. M-a impresionat, în special, *minunea* de la Fátima[278], din Portugalia, când Sfânta Fecioară a apărut pentru a treia oară unor copii, în prezența unor minuni solare și a unei asistențe de zeci de mii de oameni din lumea catolică[279].

Maica Domnului a spus că o parte din Europa va fi lăsată în mâna celui rău pentru o perioadă de timp. Dar că, la sfârșitul acestor vremuri, va străluci o țară la gurile Dunării, care este aleasa grădină a lui Dumnezeu.

Cu un lucru însă nu am fost de acord[280]. În cazul în care oamenii decedau în închisoare, înainte de a muri, preoții ortodocși îi spovedeau fie că erau ortodocși, fie că erau catolici.

---

[277] A se vedea: http://www.formula-as.ro/2006/720/societate-37/cserehat-dealul-cu-ingeri-7051.

[278] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1tima.

[279] Fericitul Ilie tindea să dea crezare *minunilor* din lumea romano-catolică și am avut dispute diverse cu sine, în care i-am explicat, în esență, că nu putem admite *minuni* care să confere ereziei statut *egal* cu credința și evlavia ortodoxă și nici nu putem considera drept *Sfinte Taine* pe cele din romano sau greco-catolicism.
El credea *minunile* lor pentru că nu dorea să-L supere pe Dumnezeu cu necredința sa față de revelarea milei Sale și pentru că citise foarte multă literatură „aghiologică" romano-catolică fără corectivul patristic ortodox, adică fără o cunoaștere aprofundată patristică în domeniul ereziologiei și a experiențelor mistice negative.
Aceste însemnări din carte au fost scrise înainte ca să mă cunoască...și cărțile pe care le-a citit și datele pe care le-a aflat de la mine, l-au schimbat cu mult, pentru că înainte nu avusese acces, din punct de vedere fizic, la surse teologice ortodoxe, care să discute erezii, înșelări demonice, minuni false de diverse forme.
De aceea eu știu starea sa de spirit finală și diferența care există între aceste însemnări și viața sa, atunci când nu mai putea să scrie, ci discutam cu sine despre diverse lucruri teologice de finețe.

[280] Nu era de acord cu trecerea la catolicism a muribundului pentru a fi spovedit de un preot romano-catolic.

Preoții catolici însă, pretindeau în asemenea cazuri ca persoana să treacă la catolicism și apoi îl mărturiseau și îl împărtășeau, dacă avea Sfântă Împărtășanie cu ei.

De la Slănic Moldova am ajuns, în fine, la Aiud, în închisoarea unde am stat cel mai mult şi de unde am fost eliberat, în 1964, după 12 ani și jumătate de detenție.

Aiud

Aici am stat cel mai mult...și unde harul lui Dumnezeu s-a abătut asupra mea. Harul Duhului Sfânt, prin voia Tatălui și a Fiului, și cu ajutorul Sfintei Fecioare, a coborât asupra necredinciosului Său rob și mi-a descoperit Împărăția Cerurilor.

În fragmente disparate voi prezenta *întâmplări*, *fenomene* sau, cu umilință spus, *revelații* (dacă Dumnezeu încuviințează asta și dacă nu e o *îndrăzneală* să spun așa, fapt pentru care, dacă greșesc, Îl rog să mă ierte).

Multe dintre cele pe care le voi relata acum, fuseseră scrise în urmă cu 15 ani într-un caiet cu însemnări, imediat după eliberarea mea, dar acesta mi-a fost confiscat de către *Securitate*[281].

Toate cele pe care le-am trăit și mi-au fost revelate în detenție stau și acum ascunse în eternitate[282] și pot fi descoperite și de alții, dacă vor avea trăiri asemănătoare mie. Pentru că darul vederii lor mi s-a dat dar mi-a fost și luat, căci viața mea, după eliberarea din închisoare, a coborât la nivelul obișnuit al oamenilor de rând.

Trebuie să menționez faptul, că în vremea aceea, în Aiud, circulau transmise din gură în gură, de cei care puteau să le memoreze pentru posteritate, o serie de poeme.

Astfel, printre primele poeme auzite de la alți colegi de detenție a fost poemul *Mistrețul cu colți de argint*[283] al lui Ștefan Augustin Doinaș (1922-2002)[284].

De asemenea am ascultat în închisoare poeme compuse de Nichifor Crainic (1898-1972) și altele compuse de Radu Demetrescu Gyr (1905-1975) [285], admirabil concepute și desăvârșite ca armonie stilistică[286].

---

[281] Manuscris despre care nu știm nimic.

[282] Adică sunt realități veșnice ale luminii dumnezeiești și nu experiențe pur subiective, adică non-realiste din punct de vedere extatic.

[283] Îl găsiți aici la nivel online: http://www.romanianvoice.com/poezii/poezii/mistretul.php.

[284] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/%C5%9Etefan_Augustin_Doina%C5%9F.

[285] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Radu_Gyr.

[286] Poeme ale lui Radu Gyr: http://www.romanianvoice.com/poezii/poeti/gyr.php și aici poeme ale lui Nichifor Crainic: http://www.romanianvoice.com/poezii/poeti/crainic.php.

Cu poetul Ion Caraion (1923-1986)[287], pe numele său adevărat *Ion Diaconescu*, am lucrat cot la cot în mina de la Cavnic, din Maramureș, comunicându-ne gânduri și intenții literare.

Eu i-am recitat, printre altele, poezia mea *Îngerul*.

Ion Caraion era un om firav, cu o fire sensibilă și deosebit de recalcitrant față de nedreptăți, din care cauză a avut multe de suferit. Totuși, după ieșirea din detenție, el a reușit să publice câteva volume de poezii, care erau de altă esență.

Eu însă am renunțat la orice activitate literară, așteptând minunea unei schimbări, care...oricât de târziu...totuși, va veni[288].

Poeziile, ca și gândurile și veștile, atât în mină cât și la Aiud, se transmiteau oral, prin alfabetul morse, pentru care pereții nu constituiau o piedică de neînvins.

Se transmiteau din celulă în celulă, în special, rugăciuni, texte evanghelice și din *Filocalie*, precum și cuvinte, vocabular din diferite limbi străine.

Unele părți din Sfânta Liturghie erau învățate pe din afară de la preoți sau de la studenții teologi.

Îmi aduc aminte de preotul vrâncean Marcu, care duminica săvârșea Sfânta Liturghie cu tot riscul ce-l implica acest fapt și care la ieșirea din închisoare, în 1964, avea peste 20 de ani de temniță executați.

Cu dânsul, ca și cu preotul Lazarov (decedat) din Dobrogea, am stat împreună în aceeași celulă.

Nu-l pot uita pe un preot asistent, de la *Institutul de Teologie* și al cărui nume, cu regret, l-am uitat, care ne-a uimit prin cumulul de date și de texte, pe care le știa pe ani și capitole.

Eu însumi am învățat capitole din Sfânta Evanghelie, psalmi, trei acatiste, rozariul romano-catolic și zeci de rugăciuni pe care le repetam aproape zilnic.

Mai presus de toate însă mă ocupam cu rugăciunea isihastă, pe care o repetam neîncetat. „Rugați-vă neîncetat!”, cuvintele Sfântului Pavel, erau principiul vieții mele de la care nu mă abăteam.

---

[287] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ion_Caraion. Poeme ale sale găsiți aici: http://www.versuri-si-creatii.ro/poezii/c/ion-caraion-6zuhosd/.

[288] Adică aceste rânduri sunt scrise înainte de 1989.

Un profesor de fizică, de la *Institutul Atomic* de la București, arestat și el, îmi spunea că *energiile în circuit închis se păstrează și nu se pierd*.

În consecință, am constatat următoarele în practica rugăciunii isihaste, pe care o făceam însemnându-mă cu semnul crucii peste inimă, de sus în jos și apoi transversal, și spunând, la inspirarea aerului în mine: *Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu* și la expirare: *miluiește-mă pe mine păcătosul!*.

Că, cu timpul, crucea de lumină apărută pe locul unde mă însemnam cu semnul crucii pe inimă și rosteam rugăciunea, s-a transformat în două cercuri, care se întretăiau, păstrând semnul crucii la intersecția lor.

Mai târziu, cercurile de lumină dumnezeiască au devenit o sferă. S-a accelerat modul în care făceam rugăciunea și ea a trecut de la nivelul inspirării și al expirării continue a aerului și a spunerii rugăciunii în două părți, în pulsul și în ritmul inimii mele, în care scânteia semnul crucii.

La început am urmărit[289] sfera înlăuntrul căreia se dezvolta un univers divin. Cu timpul însă, sferele s-au înmulțit și s-au lipit unele de altele, devenind ca un fagure de miere, în spațiile dintre ele existând un conținut de cer divin, care se descoperea a fi în unitate interioară cu cel al sferelor.

De acum înainte am văzut norii creației luminii dumnezeiești în culori diafane, tot mai subtile, tot mai pure, care, uneori, emanau o armonie muzicală celestă.

Odată și numai odată, rugându-mă Sfintei Fecioare, am auzit glasul Maicii lui Dumnezeu cântând rugăciunea *Tatăl nostru*, într-un scurt fragment dumnezeiesc.

Am văzut aurore deschizându-se și acoperind universul luminii dumnezeiești, am văzut cetatea Noului Ierusalim cu cele 12 porți. Am văzut scări pe care Îngerii coborau pe pământ sau urcau la cer, ca în scara lui Iacov.

De multe ori am văzut imaginile spirituale ale unui drum, care accelerându-se, la un moment dat, se oprea în Împărăția Cerurilor, unde mă acopereau coroane, care se roteau, ca în *Paradisul* lui Dante[290].

---

[289] Mă concentram în rugăciune asupra ei, pentru că sfera de lumină dumnezeiască apărea în lăuntrul inimii sale și o vedea cu ochii inimii.

[290] Cum am citit și la Dante. Mai multe date despre Dante Alighieri aici: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dante_Alighieri.

Nu știam, la început, ce înseamnă acele *coroane* dar, mai târziu, mi s-a revelat, că erau alcătuite din Îngeri, unele, iar altele din Sfinți.

Culoarea, armonia și liniștea lor erau superbe...Iar simțirea mea se eleva la maximum, când vedeam cum trec prin eul meu spiritual extins, care acum se confunda cu fondul acestor lumi dumnezeiești.

Rugându-mă Apostolului Pavel am avut revelația unor bolți de albastru deschis, ca bolți de Biserici care se multiplicau, se măreau și se extindeau cuprinzând universul.

Rugându-mă Sfântului Gheorghe[291] aveam viziunea unui templu nemaivăzut de frumos, minuțios lucrat și împodobit, de culoare roșie deschisă.

Culoarea templului Sfântului Dumitru[292] era de un verde deschis.

Într-o vineri, ținând post negru și rugându-mă Sfintei Paraschiva[293], am văzut călugărițe îmbrăcate în negru, dar fețele și mâinile lor erau albe ca zăpada. La început mi-a fost teamă ca nu cumva această viziune să fie una demonică...

Însă cu timpul m-am încredințat de veridicitatea ei, pentru că acest lucru s-a mai repetat și în alte zi de vineri și îmi aducea înălțare sufletească.

Cu greu am învățat și de unul singur, cum să disting ceea ce era de natură divină și ce era de natură negativă, demonică. După roadele lor le-am cunoscut.

Pentru că tot ceea ce îmi producea neliniște și mă împingea la alte gânduri sau avea o culoare lăptoasă, impură, chiar dacă părea albă dar nestrăvezie era de natură negativă.

Așa am putut distinge, mai târziu, Fiara sângelui și Fiara cenușie a inteligenței umane.

Revin la prezentarea aspectelor cadru...Am dus o luptă continuă cu forțele demonice, care, la început, s-au abătut asupra mea dorind să mă doboare, iar, pe de altă parte, în mod neîncetat, m-am luptat să obțin mai multă lumină dumnezeiască, mai mult har care să mă inunde.

Și, până la urmă, Domnul meu Iisus Hristos Și-a făcut altar și tron al Său și al Împărăției Sale din inima și ființa mea.

---

[291] Sfântului Mare Mucenic Gheorghe (23 aprilie).
[292] Sfântul Mare Mucenic Dimitrie (26 octombrie).
[293] Sfânta Prea Cuvioasă Parascheva (14 octombrie).

Mărturisesc faptul, că până la urmă, prin obținerea curăției inimii, prin feciorie, Prea Curata Fecioară, față de care eram mai rece, s-a apropiat de mine și m-a apropiat și mai mult de Fiul Ei, pe care întotdeauna L-am iubit și pentru care am reușit să plâng și să-l iubesc cu adevărat, acolo, în închisoare, la Aiud, și pentru care doream să mor slăvindu-L, ca o încoronare a iubirii mele pentru Sine.

Am tins spre obținerea luminii și a posibilității de a pătrunde, în mod spiritual, în Împărăția Cerurilor, care, în cele din urmă, a coborât în inima mea, fiind eu în ea și ea în mine.

Și noi putem să trăim, în inima noastră, în Împărăția Cerurilor, atunci când trupul și sufletul nostru devin *altar* lui Iisus Hristos Dumnezeu.

Am simțit și am văzut spiritual, în lumina dumnezeiască, prin dragostea nemărginită față de Fiul, și în acest sens și spre acest scop mi-am dirijat zilnic puterea, voința, ca să întrerup cursul imaginației, fluxul gândurilor și al gândirii, al sensibilității mele, cu excepția celor îndreptate spre Lumina lumii, pentru ca să ajung la așa-zisa *moarte a voinței*, dar la *trezirea inimii* în Iisus Hristos, pentru ca să mă dezbrac de tot ce e omenesc, lumesc și să rămân în iubirea lui Hristos și în lumina pură, divină, o oglindă vie, fără conținut și formă, o prezență spirituală pură a eului dincolo de gând și de închipuire.

Și am ajuns să trăiesc și să simt, să văd cum izvorăște, cum apare o nouă existență de la sine, un punct, o zonă de recepție.

Am constatat că acest eu spiritual putea fi rănit, deviat, întunecat de cea mai mică greșală sau alunecare spre gânduri și spre alte sentimente.

De obicei gândeam și interpretam ceea ce mi se revela fără nicio intervenție din partea mea, numai după ce starea vizionară, starea extatică înceta.

Atunci[294] eram tentat de natura firii omenești ca să cercetez ceea ce am văzut, să caut sensuri, înțelesuri potrivit mentalității mele umane, istorice, de care suntem legați, în mod organic, prin apartenența la creația universală.

Căci în momentul când eul nostru purificat a făcut contact cu infinitul și cu eternul spiritual, gândirea și ființa noastră

[294] Post-extatic.

spirituală se diversifică și se multiplică permanent, tinzând spre infinit.

Spiritul viu este în schimbare și în înălțare continuă aspirând spre perfecțiune, adică spre Divinitate şi nu încetează decât în bucuria şi în liniștea deplină, care dizolvă timpul, spațiul și forma, el însuşi devenind creator și mai presus de ele, stăpân pe *este* și nu *este*[295].

Pentru că peste starea existențială e stăpân numai Dumnezeu. Nu vorbesc acum de *materie* și de *neant* în ordinea existenței materiale universale ci vorbesc de *neant* și *existență* în ordinea spirituală, de stăpân pe *a fi* și *a nu fi*, cum e Dumnezeu.

---

[295] Stăpân pe existența sa și nu o ființă supusă existenței.

Un Înger al Puterii? Un Heruvim?

Eram într-una dintre celulele de la parterul clădirii centrale ale închisorii din Aiud, la izolare, împreună cu aproximativ 70 de bolavi de TBC. Eram de câteva zile în greva foamei, pentru că cerem să ni se îndepărteze obloanele de la ferestre și să fim scoși, zilnic, la plimbare în țarcurile din curtea închisorii.

Era vară și aerul devenise insuportabil și sufocant. După câteva zile au început să ne alimenteze cu forța...fapt pentru care, acelor care se opuneau...li se rupeau dinții.

Cineva dintre noi a auzit glasul aspru al unui milițian, pe care l-a recunoscut a fi una dintre bestiile de la canal. Deținutul care i-a recunoscut vocea s-a exprimat atunci prin cuvintele: „Numai de nu m-ar recunoaște!...”.

În această perioadă practicam rugăciunea isihastă, în timpul căreia, în afară de crucea luminoasă din inimă, începuse să-mi apară făclii și unele lumini, care nu știam ce sunt. Vedeam o lumânare aprinsă, roți îngrămădite piramidal sau roți cu aripi, care se roteau cu o viteză fantastică, de culoare albăstrie.

Doream pe atunci să văd un Înger așa, cu chip cunoscut, ca în iconografie. Nu știam pe atunci că Îngerii pot apărea, la nivel extatic, și sub formă simbolică.

Din acest motiv, chiar dacă vedeam slava lui Dumnezeu în ființa mea, credeam că începusem să o iau razna, însă, cu toată încurcarea mea interioară, continuam să mă rog și uneori să fac ca acele semne simbolice să se îndepărteze de mine. Însă ele insistau...și reveneau în apropierea mea.

Auzind ce spune cel care se temea de milițian am început să mă rog pentru el și pentru noi toți. Nu a trecut mult și milițianul, paznicul nostru, a apărut la ușă și privea atent la toți cei care erau în celulă împreună cu mine.

În momentul acela, când el ne privea, roata înaripată, care se rotea neînchipuit de iute, pe care eu o vedeam alături de celelalte prezențe simbolice dumnezeiești, s-a așezat pe fruntea paznicului fioros și atunci a început...să zâmbească.

Şi, zâmbind, a zis către deţinutul care se înfricoşa de prezenţa lui: *Mă recunoşti, nu?!; Da!...*, a răspuns deţinutul. Doar atât a spus, s-a întors şi a plecat...

În afară de acea clipă, niciodată nu l-am mai văzut pe acel miliţian zâmbind, ci numai înjurând şi ameninţând.

Să vedem ce urmează, a zis unul dintre noi...Însă eu le-am spus: *Cred că nu se va întâmpla nimic rău!...*Şi nu le-am dat nicio explicaţie pentru spusa mea, însă, de atunci, în sinea mea, s-a încetăţenit convingerea că roata cu aripi e benefică, deci de natură divină.

Şi, cu adevărat, nu s-a întâmplat nimic rău după acel fapt minunat, ci numai cele obişnuite vieţii noastre de acolo.

Mai târziu, am aflat de la preoţii pe care îi ispiteam cu tot felul de întrebări, pentru ca să mă lămuresc şi, mai ales, de la preotul teolog Nacu din Bârlad, un preot foarte documentat, că *roţile* pe care eu le văd sunt *simboluri ale Puterilor cereşti* şi că *roţile înaripate* sunt *Heruvimii*, care astfel au apărut şi unor Proroci din Vechiul Testament.

Discutând cu dânsul şi relatându-i lucrurile pe care le văd, acesta mi-a atras atenţia că acum, deşi *merg pe drumul cel bun*, e totuşi *periculos fără un sprijin*[296].

De unde însă sprijin acolo, în afară de Dumnezeu şi de harul Său? I-am expus încercările demonice perin care trecusem, care au fost mai îngrozitoare şi mai periculoase decât tot ceea ce am trăit vreodată.

Acceptam să mi se întâmple orice numai să nu înnebunesc, pentru că atunci înţelegeam că nebunia ar fi o primejduire a mântuirii sufletului meu.

Lucrul acesta mă îngrozea, pentru că nebunia însemna stăpânirea sufletului meu de o forţă demonică şi îndepărtarea mea de la Dumnezeu, pe care Îl iubeam.

Dar harul lui Dumnezeu m-a întărit şi m-a ferit de rele şi de nebunie, m-a călăuzit pe drumul cel bun şi adevărat, m-a ajutat să obţin cunoaşterea şi să pot să fac distincţie între duhurile pe care le vedeam, să înţeleg care sunt de sorginte divină şi care demonică.

Abia după eliberare, când am citit volumele din *Filocalie*, traduse de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae mi-am dat seama că

---

[296] Adică fără ajutorul unui om plin de experienţe extatice şi de teologie.

deosebirile pe care le făceam eu între duhuri erau cele pe care le făcuseră, înaintea mea și alți văzători în Duh și că ele erau *reale*.

Cutremurul în duh

Tot la Aiud. Eram patru în celulă. O celulă în care, mai târziu, am aflat că fusese un deținut care se sinucisese. Deci era o celulă bântuită de demoni.

Doi dintre noi ne rugam mult, pe când ceilalți doi își făceau cruce dar nu se rugau. Unul era un țăran simplu și credul, pe când celălalt, care nu se ruga, era un psihopat, care ne chinuia pe toți și care ne-a făcut viața amară și mai amară.

Și aici auzeam, cum zidurile celulei pocneau și trozneau, mai ales când ne rugam. Însă acele zgomote nu le auzeam numai eu, ci toți din celulă, fapt pentru care nu era o închipuire a mea.

Toate cele pe care le-am pătimit aici le-am considerat *o încercare* și *o ispășire* a păcatelor noastre și ale neamului nostru, dând astfel *sens* și *motivație* suferințelor noastre.

De multe ori i-am certat pe cei care se văitau și nu acceptau suferința din detenție ca pe *o jertfă* în numele lui Iisus și ca pe *o verificare* a credinței noastre.

În celula aceasta, rugându-mă, am simțit cele mai mari atacuri demonice de diferite nuanțe.

Am trăit o perioadă de timp un cutremur în duhul meu, clipe în care am avut parte de groaznice zguduiri sufletești, viziuni de prăbușiri terestre, apariții macabre, auzeam cântece și muzici vulgare, injurii la adresa celor sfinte...

Totul era haotic și obsesiv...

Eu Îl căutam pe Dumnezeu și duhul îmi era biciuit, zguduit groaznic de obsesii și viziuni înspăimântătoare. Am avut momente în care am trăit simptomele epilepsiei...însă nu am cedat și m-am rugat în continuu...

Din cauza tensiunii nervoase pe care o suportam am ajuns să fac congestie cerebrală, pe care o credeam, și eu și ceilalți, că mă va doborî. Nu mai puteam să dorm...Însă mă rugam zi și noapte și, uneori, mai ațipeam câte puțin...

În însăși momentul cel mai critic, nemaiputând suporta tensiunea interioară, m-am întins pe pat, pentru ca să mă liniștesc câteva clipe. Noi nu aveam voie să stăm întinși pe pat, de la ora deșteptării, adică de la ora 5 dimineața și până la ora 22...

Rugându-mă, am văzut o siluetă a unui picior, care strălucea ca soarele și pe laba piciorului o lacrimă cum e cristalul...și strălucitoare...

Ochii mi s-au umplut de lacrimi...ca și acum, când îmi amintesc acest lucru...

Și mi-am zis atunci: *Este Iisus! Este lacrima Lui!!*...și am sorbit-o cu înfrigurare... Deodată m-am simțit ușurat și complet destins. Am mai stat în extazul acestei viziuni câteva minute și apoi mi-am cercetat mâinile și tâmplele...unde venele, care erau umflate cât să plesnească, acum erau normale...

M-am sculat din pat și le-am spus celorlalți, cu bucurie în ochi și în suflet: *Am scăpat! Sunt salvat!!*...Și le-am povestit și celorlalți ce se petrecuse cu mine.

Treptat, în curs de o săptămână, venele, care deși se mai umflau câte puțin, au revenit definitiv și complet la normal.

Dacă cineva vrea să creadă cele mărturisite de mine cu toată conștiința, să le creadă! Eu aceste lucruri am trăit în detenție...

În perioada aceasta, în neștiința mea de a ști ce să cer, ca un nevrednic, doream să mi se arate un Înger, nețfinând seama că nu eram vrednic de un asemenea dar.

Din când în când însă vedeam unele lumini, dar care erau stinse repede de roșul sângeriu și de negru. Până la urmă mi-a apărut o roată înaripată, care se învârtea fantastic de repede și care, când se apropia, când se îndepărta de mine...

La început mi-era teamă de astfel de apariții, pentru că nu știam ce sunt...

În această celulă am suferit și un al doilea atac demonic direct. Rămăseserăm doar 3 inși în celulă. Cel care se ruga împreună cu mine, pe numele său Teodor Man, din Târgu Mureș, plecase. Era spre zori.

M-am trezit din somn cu o namilă neagră, întunecată, care era peste mine și care mă înțepenise, mă chinuia și căuta să mă sugrume.

Cu greu am putut ca să mă dezmorțesc puțin și, deși începusem să mă închin cu limba și cu mâna, cu această prezență demonică peste mine, toși ea nu mă părăsea și nici nu îmi dădea drumul.

Am început să mă rog Prea Sfintei Treimi și abia atunci am văzut că începe să se deplaseze la patul de lângă mine, unde

dormea un țăran, care a început să se frământe în somn și apoi s-a trezit și a început să se închine.

Umbra s-a deplasat în sus și atunci, cel care dormea în patul de sus, a sărit direct în mijlocul celulei răcnind îngrozit.

Amândoi mi-au povestit coșmarurile care îi îngoziseră.

Pe vremea aceea nu aveam nicio speranță luminoasă pentru viitor, pentru că cei care se apropiau de sfârșitul detenției, cu câteva luni înainte sau dacă pedeapsa era mai mare de un an sau doi sau chiar mai mult, erau chemați la alte procese, deja *pregătite* pentru ei, de unde se întorceau cu o pedeapsă mai mare decât cea primită prima oară, și pe care o executaseră.

Și asta spre deziluzia celor care, la plecarea din închisoare, le uraseră și le încredințaseră știri pentru acasă. Eu însumi, după 10 ani de detenție, am fost chemat la un alt proces ca martor.

Din cauza acestor procese repetate unii ajunseseră la zeci de ani sau depășeau 100 de ani toate pedepsele lor cumulate.

De la Aiud am fost transportat la București, la Văcărești, cu duba, cu recomandarea doctorului de a fi supravegheat cu atenție de șeful dubei, care mi-a spus pe drum, că *trebuie să rezistă și să nu mor pe drum, fiindcă îi voi crea complicații*.

Acesta mi-a dat și speranța că voi fi internat la spitalul Văcărești, din București. Însă nu am fost internat la Văcărești ci, după audiere, am fost transportat din nou la Aiud, tot cu duba, ca nu cumva să transmit știri mai noi din afară, pe care le-aș fi putut afla de alți deținuți, cu care intrasem în contact pe drum.

De la un renumit doctor, deținut ca și noi, la Spitalul din Aiud, deși nu avea voie să îmi spună diagnosticul, am aflat că am *o peritonită plastică TBC*, un caz foarte rar, cu care ceilalți doctori nu putuseră să mă diagnosticheze.

Fiind izolat și neștiind ce boală am, pentru că nu mai puteam să stau în picioare, stăteam numai aplecat înainte, la 90 de grade și așa am trăit aproape două luni de zile. Nu am băut apă în aceste două luni și am mâncat numai puțină pâine.

Boala aceasta apăruse pentru mine[297] de aproape un an de zile.. și acum e de necrezut și pentru mine cum am putut să rezist, fără să gust apă sau vreun alt lichid, aproape două luni, pentru că orice încercare de a sorbi o înghițitură de apă, făcea să îmi clocotească stomacul și vomitam tot...

---

[297] Am început să fiu conștient de ea...

În situația aceasta am crezut că nu mai e nicio speranță pentru mine. Ajunsesem la capătul puterilor...dar continuam să mă rog și să Îl slăvesc pe Dumnezeu pentru toată suferința și chinurile pe care le trăiam.

Nu eram deznădăjduit...Îmi pusesem ultima nădejde în împlinirea voii lui Dumnezeu, adică să Îl proslăvesc pe El printr-o moarte aidoma cu vechii creștini[298].

Speram ca moartea să mă salveze[299].

Într-o zi, fiind la izolare, unde nu mai gustasem nimic timp de 3 zile și gamelele mele cu mâncare ședeau înșirate lângă zid, în celulă, a venit milițianul temnicer, care era vestit, ca fiind cel mai aspru dintre toți. Acesta era cunoscut pentru faptele lui de la canalul Dunăre-Marea Neagră, unde se lucra pe atunci cu deținuți...și acesta m-a obligat să mănânc.

Aam refuzat. M-am întrebat dacă sunt *în greva foamei* și i-am răspuns că *nu sunt*. I-am răspuns așa, pentru că știam că greva foamei nu era admisă de administrația închisorii.

L-am rugat *să mă lase în pace* pentru că *nu mai pot mânca*. Temnicerul mi-a propus să mănânc, sub motivul că el *mă va scoate la doctor*.

„Bine, voi mânca, dar știu că nu mă vei scoate la doctor și atunci voi continua să nu mănânc”, i-am spus eu. „Eu te voi scoate! Ai să vezi...”, mi-a spus el și a plecat.

Am vărsat conținutul gamelelor în tinetă, căci, într-adevăr, nu mai puteam să mănânc și să beau ceva. Când a revenit peste o oră, milițianul a văzut că nu mai era nimic în gamelele de la mine din celulă și mi-a deschis ușa, ca să merg să fiu consultat de către medic.

Am mers sprijinindu-mă de pereți...Când am revenit în celula mea, milițianul m-a întrebat *de ce merg cocoșat și ținându-mă de pereți*. I-am spus că *nu pot să mă îndrept și să merg, fără ca să mă sprijin de ceva*.

Văzând situația mea, peste câteva minute, din inițiativă proprie, mi-a adus o targă și, având avizul medicului, m-a transportat la spital, unde am fost operat.

Și aceasta e o nouă dovadă, trăită de către mine, că și inimile cele mai dure și învârtoșate, de câini, pot fi îmblânzite de

---

[298] Adică martirică.
[299] Să îmi pună capăt suferințelor.

voia lui Dumnezeu. Așa cum s-a mântuit tâlharul de pe cruce, din dreapta Domnului...

Iată, acestea sunt condițiile reale și vitrege în același timp, în care am compus imnele de slavă cuprinse în această carte! Le-am scris ca o deschidere, din suferință și întuneric, spre Dumnezeu, proslăvind pe Dumnezeu, Care m-a umplut de slava Sa.

Vedeam cum slava Lui țâșnește din adâncurile întunericului meu interior și mă umple de bucurie și fericire veșnică. Ea înflorea în inima mea – care nu înceta să spere – și curgea asemenea valurilor mării, când se sparg de țărmuri și mereu vin altele la loc.

În spirit, infinitul[300] este pretutindeni și oriunde, ca soarele în amiază, care se află și la mine și la altul în același timp. Începutul și marginile luminii sunt în noi ca și în oricare altul sau altele.

De ce oare căutăm începutul și capătul universului altunde decât în inima noastră?!

În spirit, veșnicia este și în trecut și în prezent și în viitor. De aceea am căutat să mă adâncesc în propriul trecut și astfel am actualizat momente și imagini din copilărie, din tinerețe, la care nu mă gândisem, nu mi se mai descoperiseră niciodată[301].

Când vederea în spirit a început să se înfiripeze[302], mi-au apărut, mai întâi, pagode[303] multicolore, apoi, în mod treptat, indiene. Au urmat imagini egiptene și steau ebraică.

Pe acestea le vedeam fără să le chem eu, fără să mă gândesc la ele. Au apărut în această ordine de la sine.

Nu m-am oprit însă la niciun simbol văzut, ci eu îmi continuam rugăciunile și drumul meu înainte, nelăsându-mă impresionat sau influențat de frumusețea acestor apariții în spiritul meu, care prindea desfășurarea acestor lumi spirituale ca o oglindă.

Eu îmi căutam însă calea spre Dumnezeu și spre dragostea Lui, pe care doream să o trezesc în inima și în sufletul meu.

---

[300] Luminii dumnezeiești.
[301] Semnificațiile lor profunde.
[302] Să se dezvolte din ce în ce mai mult.
[303] Avem aici un exemplu de *pagodă*: http://lh4.ggpht.com/_GBgyV6XHxiQ/SgWtAXtVHWI/AAAAAAAAEAE/etYgSRJl644/s800/04-02-Nara12.JPG.

„Eu sunt Lumina lumii”

„Cine merge după Mine
nu va umbla în întuneric,
ci va avea lumina vieții”
(In. 8, 12).

Lumina vieții, pe Soarele ceresc și Împărăția cerurilor le-am dorit cu tot focul inimii mele. Pentru aceasta am îndepărtat de la mine orice gând lumesc și, treptat, din ce în ce mai mult, lumina a venit, mi-a izvorât din inimă și m-a înconjurat.

Am încercat, în nenumărate rânduri, să mă dezbar, să mă rup de orice păcat și vină, de orice ispită și greșeală, să trăiesc fără păcat, dar nu am izbutit să fac asta nici aici, în izolarea închisorii și în minimă contingență[304] cu ceilalți.

În cele din urmă am înțeles că aceasta e o mândrie, de care trebuie să mă feresc[305].

Tot încercam, mă străduiam să ating perfecțiunea și să mă rog cu umilință...Însă observam că după orice cădere a mea, după orice alunecare sau greșeală minoră sau majoră, care mă arunca din nou în întuneric[306], prin rugăciuni făcute cu ardoare și străduință, lumina revenea și mai multă în mine, mai puternică și îmi descoperea noi taine ale Împărăției Cerurilor.

Prima oară, când mi-am văzut propriul meu duh (eu parcă dispărusem ca trup) am fost uimit de culorile vii și diverse care îl alcătuiau.

Altădată, când lumina ajunsese să se sălășluiască, mai îndelungat în mine și în jurul meu, am simțit că nu mai exist decât prin conștiință, că sunt numai lumină.

Vedeam, în acea stare, în toate direcțiile: înainte, în urmă, în dreapta, în stânga...Am încercat să mă deplasez înainte și am constatat că eram și înainte și pe locul în care mă aflam la început.

Deodată, în fața mea, și nu prea departe de mine, mi-a apărut un soare strălucitor, ca la amiază, care părea a fi *ochiul lui*

---

[304] Atingere, legătură exterioară cu ceilalți.

[305] Adică de dorința obstinată de a vrea să fiu curat de păcat în toate.

[306] În nevederea luminii dumnezeiești.

Dumnezeu sau *propria mea conștiință* și, prin el, am văzut, mai departe, un alt soare și mai strălucitor și mai diafan...care avea în jurul său un cer nou mai clar, care bătea spre bleu deschis, viu, pur, ca seninul cerului.

Primul cer, din jurul primului soare, era albastru ca seninul cerului. M-am apropiat și mai mult de cel de al doilea soare și când am ajuns în preajma lui, am privit prin el, și am zărit în adâncurile zării sale un alt soare, care era atât de îndepărtat, încât m-am oprit uimit, cuprins de un extaz nemărginit, care m-a imobilizat și n-am mai îndrăznit mai mult.

Altădată, în lumină, am văzut luceferi, la a căror bază, ca o lumină albăstruie, era omul îndumnezeit, conform cuvântului Domnului: „Și voi veți fi dumnezei!”.

Oare așa a apărut la yoghinii din India *ochiul lui Shiva*?!

Atât a fost! Însă și acum, după 30 de ani, toate cele văzute de către mine în spirit, mi-au rămas tot atât de vii ca atunci, dar nu întru noutatea și uimirea cu care le-am văzut în slava Sa.

Alte stări sufletești

Am trăit într-o vreme situația în care, starea de liniște și tăcerea deveneau neliniște și adâncă tulburare.

Însă am trecut de acest praguri rând pe rând: de tărâmurile întunecate ale necunoscutului, cu toate ispitele lor, de tărâmurile morții, ale pustiului fără sfârșit, care au avut unde profunde în viața mea.

Însă, dincolo de ele, la un moment dat, a început să dea colțul iarba luminii dumnezeiești, primăvara vederilor mistice, începând să văd lumi din veșnicie, din cer și din viitor.

Mi-a apărut întâi lumina multicoloră, ca un arbore în zare...Arborele vieții?!...

Cu timpul am constatat că luminile s-au structurat ca un brad frumos, uriaș, pe fondul universului și acesta, cu timpul, s-a apropiat de mine sau el de el. Nu știu prea bine care...

Tărâmurile întunericului, ale deznădejdii, ale pustiului, ale groazei și cutremurului în duhul meu, ale ispitelor schimonositoare, ale morții hâde din adâncuri nu au încetat să-mi bareze, să-mi oprească drumul, căile spre Dumnezeu.

Totuși, în urma unor lupte istovitoare, când reușeam să mă descătușez, să înving, să trec mai departe de aceste puteri vrăjmașe, dincolo mă aștepta lumina vie, izvoarele vieții veșnice, pe care încercam să le rețin...

Pe măsură ce *turnam* experiențele mele în versuri, în poeme, uitam tot greul închisorii. Cu cât lupta era mai acerbă, întunericul și ispitele tot mai diversificate, mai subtile și mai grele, cu atât înflorea și mi se destăinuiau cerurile luminii dumnezeiești, mi se arătau mai din plin...

În timp lupta a devenit mai ușoară, lumina apărea în mine aproape instantaneu când mă rugam și, uneori, lumina ședea permanent în mine și în jurul meu și rugăciunea inimii ajunsese să se repete de la sine în ritmul bătăilor inimii mele.

Eu eram atunci lumină și lumina locuia în mine. Creștea Dumnezeu în mine și eu în El.

Am expus și expun în continuare ceea ce am trăit, ceea ce am simțit și am înțeles atunci. Și îl rog pe fiecare să aprecieze ce

este bun și ce este rău de aici, ce rămâne valabil pentru dreapta credință.

Eu nu am veleități mai mari, decât acelea că am văzut, am auzit, am înțeles și am trăit acestea pe care le mărturisesc.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh!

Din nou despre rugăciunea isihastă și dezvăluirile ei.

În practica mistică a rugăciunii inimii am pornit bazându-mă pe câteva indicații primite de la alții.

Însă, mai înainte de toate, la început, m-am bazat pe două principii:

1. dragostea, aspirația, atracția către Dumnezeu și

2. credința clară, ca lumina zilei, și de nestrămutat, că Dumnezeu există și că poate face orice.

Din punct de vedere științific știam doar atât, că *energiile în circuit închis își măresc potențialul și nu se pierd*, după cum mi-a mărturisit un inginer de la *Institutul Atomic Măgurele* de lângă București.

Și așa a fost!

Și am făcut rugăciunea cu însemnarea inimii în semnul crucii. După apariția crucii de lumină dumnezeiască la mine în inimă, aceasta s-a transformat, la un moment dat, în două cercuri, care se întretăiau și care, mai apoi, cele două cercuri de lumină dumnezeiască au devenit o sferă.

Am început să văd bolți cerești, apoi tot felul de forme posibile și imposibile pentru mintea umană[307], în lumina divină care îmi izvora din inimă. Aceste forme apărute în slava lui Dumnezeu se multiplicau la infinit, în noi spații, în culori, miresme și senzații...până se contopeau cu infinitul.

Mai târziu, nu mai îmi percepeam trupul[308], ci în locul lui vedeam un altar sau un candelabru în formă de cruce, format din făclii sau din cruci de lumină dumnezeiască.

Am început să simt că în ritmul respirației mele, fluxul și refluxul luminii divine năștea, dezvăluia o creație, o lume spirituală, al cărei izvor nu putea fi spiritul meu mărginit, ci numai Spiritul veșnic, Dumnezeu.

Pentru că eram cu totul conștient de faptul, că spiritul meu nu ar fi putut naște sau cuprinde mărețiile de necuprins pe care le vedeam și care, în comparație cu lumea veșniciei, universul terestru și material era numai o umbră ștearsă, pieritoare...

---

[307] La care mintea umană s-a gândit sau nu s-a gândit niciodată.

[308] Când eram mereu în lumina dumnezeiască.

În slava lui Dumnezeu, tot ceea ce era spiritual, adică tot ceea ce vedeam, avea pentru duhul meu o consistență mai palpabilă, mai evidentă decât materia.

Și tot ceea ce trăiam era în afara clipei, a timpului și a spațiului, pentru că eram în veșnicie atunci. Eu priveam aceste ceruri adâncindu-se mereu și ochiul meu spiritual nu le mai cuprindea, ci era cuprins de ele, așa cum spațiul cuprinde galaxiile și universurile.

În ritmul cerurilor

În timpul rugăciunilor mele am atins clipe, în care lumina și creaturile cerești mă înconjurau, mă penetrau[309], ele însele penetrându-se fără a se tulbura sau incomoda.

Când concentrarea luminii creștea în inima sau în pieptul meu atunci se năștea muzica serafică din sferele pe care le vedeam și care se multiplicau și se măreau spre infinit sau vedeam norii roz-aurii, ca nori nimbus, crescând și radiind melodii.

Uneori ritmul luminii, care izvora din inimă, din pieptul meu, era atât de palpabil și de viu pentru duhul meu, încât tot timpul și lumea înconjunrătoare, materială, devenea umbră și vis pentru mine, ireale.

Și asta pentru că, așa cum spuneam și anterior, creaturile văzute în lumină și lumile spirituale pe care le vedeam deveneau tot mai consistente în comparație cu lumea materială, care se estompa în comparație cu viața Împărăției lui Dumnezeu.

Cum să te mai poți îndoi de veșnicie, când vedeam, auzeam, pipăiam, respiram în lumina Sa, îmi pulsa în inimă și în trup lumină vie, manifestarea extatică a Duhului lui Dumnezeu?!...

Simțeam că fac parte din trupul veșnic al lui Hristos, că spiritul meu se extinde în harul Duhului lui Dumnezeu și, pe măsura extinderii lui, devenea tot mai clar, mai subtil, mai cunoscător și mai îndumnezeit.

Poezia care urmează...am scris-o la câțiva ani după ieșirea din detenție și ea vădește aceeași stare de spirit, căci lumina s-a păstrat în mine încă mulți ani, dar, mai apoi, a dispărut treptat din lipsa de practică a rugăciunii[310].

1722. Acestui[311] cer i-am vrut adâncul...
...Și care vânturi nu m-au supt!
M-am revărsat pe tot pământul

---

[309] Treceau prin duhul său fără să îl incomodeze sau să îl tulbure, pentru că, adesea îmi spunea, că ființele cerești trec unele prin altele fără să se producă alterări ale stării lor.
[310] La standardul zecilor de mii de rugăciuni zilnice.
[311] Comentariile la fiecare strofă a poemului ne aparțin.

Și umbrele îmi spun ce sunt!...

Am vrut să trăiesc adâncul cerului dumnezeiesc și vânturi (dureri și ispite multe) mi-au supt vlaga din mine.

Acum, când m-am revărsat din nou pe tot pământul și nu mai sunt locuitor extatic al Împărăției, umbrele, întunericul din mine îmi spun *cine sunt* sau *cine nu mai sunt*...

1726. Lumina mea ce se scufundă
Nu și-a găsit destul abis
Și i-a rămas și-o să rămână
Mereu un cer, mai sus, deschis.

Lumina dumnezeiască se scufundă în inima mea, pentru că nu o mai văd. Nu am avut destul abis, destulă profunzime pentru ea până la sfârșit.

Însă știu că există, întotdeauna, un cer deasupra mea și că desăvârșirea nu are nicio limită.

1730. În carnea mea răsună golul,
Inima, gând...se fac de plumb,
Ecuatorul simte polul,
Întunecimi mă vor tăcând.

Acum sună golul în mine...pentru că sunt gol de lumina Lui. Inima și gândul meu sunt parcă de plumb: sunt grele și adormite.

Sunt la ecuatorul vieții și îmi simt polul, moartea.

Simt cum demonii și oamenii ideologizați mă vor tăcut, vor să nu mai mărturisesc vederile mele extatice, să nu mai îndemn pe nimeni la sfințenie și nici că nu mai vreau lumina veșnică a lui Dumnezeu.

1734. Plin de explozii siderale
În viața lumii putrezesc,
Pe-al morții vuiet, din spirale,
De galaxii mă rezidesc!

Eu, cel plin odinioară de exploziile siderale ale luminii dumnezeiești, mă simt acum putrezind în viața lumii, aici, pe pământ.

Însă știu că aici, în vuietul morții, pot să mă umplu iarăși de spiralele luminii lui Dumnezeu și să mă rezidesc duhovnicește.

1738. Eu, ochiul cerului, pustiul,
De veacuri spulberate-n cale...
Nu mă oprește ca să fiu fiul
Luminii peste lumi ovale...

Eu, cel care priveam în cer, sunt acum un pustiu, ca acelea care sunt spulberate, de veacuri, de tot feluri de vânturi.

Însă nimic nu mă oprește ca să fiu din nou fiul lui Dumnezeu după har, un văzător al celor dumnezeiești.

1742. Eu, fiul pururea în Fiul,
Celui ce este-n ceruri Tatăl,
Celor ce-mi cresc în duh pustiul
Le stau prea inimă curată!...

Sunt fiu al lui Dumnezeu prin Fiul Tatălui. Tatăl, prin Fiul, întru Duhul m-a umplut și mă umple de har dumnezeiesc.

De aceea, demonilor și oamenilor care îmi cresc pustiul în duhul meu, singurătatea și durerea, le sunt inimă curată, pentru că nu mă răzbun pe ei, ci mă rog pentru ei și îi iert.

1746. Stelele pe ceruri să rămână,
Peste neant curgând șuvoi,
Din răni adânci, frunte și mână,
Sânge spre viața de apoi...

Cei care se sfințesc pe ei înșiși și sunt stele ale cerului și ale umanității noastre trebuie să nu abdice de la comuniunea lor cu Dumnezeu.

Ei trebuie să biruie șuvoiul neantului, al destrămării, pe care îl consituie păcatele acestei lumi.

Pentru că rănile suportate pentru înduhovnicirea noastră sunt sânge vărsat pentru moștenirea Împărăției lui Dumnezeu.

1750. Din fulgere oglinzi, oglindă,
Lumini și candelabre pure,
Oceane și furtuni s-aprindă
Oglinzi între oglinzi, oglindă!...

Vedeam, din fulgerele luminii dumnezeiești, ieșind oglinzi și eu deveneam o oglindă a slavei Sale.

Vedeam lumini și candelabre pure în lumina veșniciei, oceane și furtuni de lumină necreată, pentru că eram o oglindă a slavei lui Dumnezeu, printre celelalte oglinzile cerești, care sunt Îngerii și Sfinții Lui.

1754. Prea vie, veșnică să fie
Spre căutarea celor vii...
Rotind rotiri în veșnicie...
O, Făt Frumos, o apă vie!..

Prea vie să fie confesarea acestor lucruri în mintea celor care le citesc, pentru ca să îi îndemne să se nevoiască pentru viața veșnică.

Căci acolo e viață din belșug și mișcare continuă plină de bucurie preadumnezeiască, pentru că toți sunt răpiți de frumusețea lui Hristos Dumnezeu, a Fătului Frumos al întregii creații, căci sunt plini de apa vie a vieții Prea Sfintei Treimi.

Sfântul Dimitrie

În rugăciunile mele din perioada anului 1963, atunci când, în timp ce mă rugam Sfinților lui Dumnezem, îmi apăreau în lumina lui Dumnezeu templele sau sferele în care ei locuiau, îmi aduc aminte, că unul dintre Sfinții, care, de la prima chemare și rugăciune către el se apropia, cu multă grabă de mine și mi-a dezvăluit interiorul sferei lui, până la apropierea de nucelul Sfintei Treimi, care stăpânea centrul sferei lui, a fost Sfântul Dimitrie[312].

Multă vreme a stat în preajma mea această sferă[313], care foarte ușor mă învăluia și mă ocrotea.

Culoarea sferei lui era de un verde deschis.

Azi, 6 martie 1966, la aproape doi ani de la eliberarea mea din închisoare, într-o discuție cu soția mea, am aflat că ea, cât am fost în detenție, s-a rugat mult Sfântului Dimitrie, Izvorâtorul de mir, pentru mine și a făcut danii[314], deoarece, odată, văzuse o lumină la icoana lui.

Și astăzi am înțeles, în adevărata lumină a lucrurilor, pe toate cele care s-au petrecut cu mine în detenție.

Mulțumesc ție, Sfinte Dimitrie, pentru tot ajutorul pe care mi l-ai dat și pentru ocrotirea mea în ceasuri grele!

---

[312] Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de mir (26 octombrie).
[313] Sfântul Dimitrie sub forma unei sfere de lumină dumnezeiască.
[314] Milostenii.

Sfântul Gheorghe

Este un alt Sfânt[315], care mi s-a descoperit în detenție, prin apariția unui templu măreț, în lumină de culoare roșie deschisă.

Avea multă claritate și revenea frecvent.

El îmi aducea multă liniște și curaj ori de câte ori îl vedeam extatic.

[315] După cum am mai spus e vorba despre Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruință (23 aprilie).

Sfânta Eugenia[316]

În ajunul Crăciunului anului 1963 mă împiedicau, aproape fățiș, cu o putere cvasi-materială, forțe demonice la rugăciune.

Demonii îmi creau o tensiune organică, o apăsare obscură în ființa mea, chiar întunecată, cu schimonoseli demonice, glasuri obscene și obsedante, pe care le auzeam, în special, în partea dreaptă a corpului meu.

Toate încercările mele de a mă concentra la rugăciune erau zadarnice. Atunci, amintindu-mi că e ziua Sfintei Eugenia, m-am rugat ei ca să vină să se roage împreună cu mine, să mă ajute ca să îmi pot continua rugăciunea.

Doream să fac Acatistul Maicii Domnului în acel moment, pe care îl știam pe din afară.

Și, când m-am rugat ei, am văzut cum, din fața mea, s-a apropiat de mine o sferă viorie-violet, care s-a fixat pe umărul meu stâng, a trupului meu fizic cât și spiritual.

Și ea a început să se roage în locul meu, spunând o parte din rugăciunea pe care doream să o spun. Eu, în această stare, parcă o ascultam și am înțeles sau am auzit, așa cum se petrec lucrurile în spirit, când ți se comunică ceva, ca o sugerare directă, ca un izvor și un glas interior, care izvora în mine și îmi spunea: „Roagă-te, căci eu te ajut!”.

Am terminat rugăciunea în pace și rodul ei a fost acela, că am simțit, mai vădit ca oricând, prezența și intervenția directă a unui Sfânt în viața și rugăciunea mea.

De atunci, ori de câte ori duhuri rele sau glasuri demonice, vedenii schimonositoare mă hăituiau, am chemat pe Sfânta Eugenia, care se apropia grabnic de mine și mă ocrotea.

O recunoșteam de fiecare dată datorită culorii ei, datorită tonalității ei spirituale, pentru că fiecare Sfânt, așa cum am înțeles mai târziu, are o nuanță spirituală, un dar aparte, o culoare aparte în lumina lui Dumnezeu.

Văzând aceasta, că Sfinții se apropie și ne ajută în nevoința noastră, în zilele și lunile următoare m-am rugat și la alți Sfinți și

---

[316] E vorba de Sfânta Cuvioasă Mucenită Eugenia/ Evghenia (24 decembrie). A se vedea viața ei: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/decembrie/decembrie24.htm.

ei mi-au apărut în diverse ipostaze, ajungând să comunic cu o lume nouă, cu un întreg univers spiritual.

Și vedeam cum eu mă rugam cu ei și ei cu mine. Însă, atunci când nu eram destul de pregătit și curat sufletește, am observat că toate păcatele mele și vorbele urâte și aparițiile scabroase pe care le vedeam, de la demoni, se abăteau și se răsfrângeau și asupra lor.

De aceea am devenit mai atent când doream să mă rog Sfinților lui Dumnezeu și, atunci când mă rugam pentru mântuirea mea, a neamului și a omenirii întregi împreună cu Sfinții, o făceam numai atunci când mă simțeam purificat prin asceză și rugăciune.

De ce? Pentru că nu era drept ca Sfinții să sufere pentru necurăția păcatelor mele. Nu doream să le îngreuiez și lor rugăciunea către Tatăl Ceresc, din cauza păcatelor mele, pentru că omul nu e vrednic să se roage pentru mântuirea lumii dacă el însuși nu e curat sufletește.

Starea noastră de păcat îngreuiază rugăciunile Sfinților către Tatăl.

Am avut, totuși, și momente, când m-am simțit bine și înălțat sufletește rugându-mă împreună cu Sfinții lui Dumnezeu, pentru mântuirea mea și a lumii întregi. Și atunci simțeam, vedeam în jurul meu sfere și făpturi spirituale, care erau împreună cu mine.

Însă, uneori, fiind om păcătos, făpturile spirituale din jurul meu sufereau, se deformau, erau împiedicate în acțiunile lor de rugăciune, de preaslăvire a lui Dumnezeu din cauza slăbiciunilor și păcatelor mele, de nevrednicia mea...

Atunci am înțeles că m-am sumețit mai mult decât era bine[317] și, ca să nu cad în păcatul mândriei, am renunțat să mai fac acest lucru, adică să mai mă rog, în slava lui Dumnezeu, împreună cu Sfinții.

Dacă am făcut bine sau am făcut rău, Dumnezeu să mă judece!

[317] Mi-am făcut o părere despre mine mai mare decât realitatea mea personală.

În postul din ajunul Crăciunului anului 1963

Era vremea marilor şi puternicelor viziuni pe care le-am avut în Postul Crăciunului acelui an.

Adesea auzeam mugetul de fiară înjunghiată...atunci când, în timpul vedeniilor pe care le aveam, îmi apărea balaurul cel mare și stacojiu, apocaliptic, pe care, într-o viziune anterioară îl văzusem...înghițind Biserici.

În seara de ajun, în timpul rugăciunii, din dreapta mea, m-a asaltat balaurul, întunericul și făpturile lui, pe când, în stânga mea, vedeam Îngeri cu sulițe și scuturi. Sulițele Îngerilor aveau în vârful lor când crucea, când o flacără...și, în fața lor, balaurul se dădea înapoi.

La un moment dat, întunericul și făpturile lui m-au copleșit și o groază încerca să pună stăpânire pe sufletul meu. Însă, totuși, mă rugam, așa, copleșit, cum eram și, în momentul cel mai critic, am simțit o căldură în partea stângă și am auzit o voce care îmi spunea: „Sunt și eu aici!”.

Atunci, cu ochii minții, în lumina spirituală, am văzut o făptură de culoarea aurului încins în foc și care răspândea în jur lumină ca a soarelui, care îmi pătrundea, prin partea stângă, în inimă, umplându-mă de căldură și de curaj.

Făptura pe care o vedeam avea și nuanțe de roșu străveziu, pur, scânteietor. Tot rugându-mă, făptura a crescut, în jurul ei începând să apară făpturi îngerești, asemenea ei, cu scuturi și sulițe, care avea în vârf flacără sau cruce.

La asaltul Arhanghelului Mihail (căci el era...și l-am recunoscut după anumite indicii, pe care le-am cunoscut de când îmi apăruse) întunericul și făpturile s-au retras treptat.

Bucuria vederii Arhanghelului și a cetelor lui mi-a copleșit cu totul tristețea și temerile mele. Și vedeam cum Arhanghelul și cetele lui au început să stăpânească și să curețe spațiul în spiritul meu, care era tulburat de întuneric și de mugetul continuu al balaurului sângeros, care îmi țiuia în urechi.

O altă viziune pe care am avut-o în această perioadă a fost aceea a urcării la cer a celor 12 Biserici ale Ierusalimului ceresc,

apoi revenirea lor pe pământ, pentru îndumnezeirea întregii făpturi.

Am văzut apoi cum Iisus venea în inima omului, apoi Duhul, apoi Tatăl și pe această vedenie foarte complicată nu am putut să o înțeleg.

În repetate vedenii, am văzut Biserica Ortodoxă Română ca o Biserică cernită, îndoliată, în suferință, asupra ei apăsând întunericul și păcatul. Să se țină însă seama de timpul când am avut aceste vedenii![318]...

Ea însă se va lumina, se va purifica și, în cele din urmă, în ea va străluci chipul Sfintei Fecioare Maria, Născătoarea de Dumnezeu, după cum am văzut atunci.

Biserica Ortodoxă Română va fi Mireasa, Aleasa lui Dumnezeu.

Într-o vedenie, eu am văzut Biserica noastră cum venea în fața tronului Prea Sfintei Treimi ca o Mireasă iar sfera ei luminoasă a cuprins întregul univers.

Dumnezeu S-a apropiat de ea, Fiul lui Dumnezeu, Cel care are drept Mireasă întregul univers născut din feciorie, din puritatea Prea Sfintei Fecioare[319].

Însă mai există o biserică foarte mare și cuprinzătoare al cărei rol istoric l-am văzut în desfășurare și care are o mare amploare[320].

E vorba de biserica stropită cu sânge, de biserica însângerată. În ea, duhul lui Antihrist, este foarte puternic și luptă vehement împotriva Divinității.

Pe această biserică am văzut-o înălțându-se până la Dumnezeu Tatăl[321] și L-a înfruntat, asemuindu-se Lui.

Mulți i se vor închina lui Antihrist, pentru că va face totul pentru a se arăta deopotrivă cu Tatăl, imitându-L pentru a I se împotrivi, arogându-și, din mândrie, stăpânire cerească.

Va exista un moment de cumpănă și de mare derută pe pământ. Oamenii nu vor mai ști cui să I se închine, căci, o vreme, nu-L vor mai avea pe Dumnezeu[322]. Însă Biserica Lui va dăinui.

---

318 Adică în plină prigoană comunistă.

319 Pentru că toți Sfinții au primit curăția de la Hristos Dumnezeu, Cel născut din Pururea Fecioară Maria.

320 E vorba despre o vedenie despre viitor.

321 Adică având orgoliul că e *Dumnezeu*.

322 Adică oamenii vor fi tot mai puțin credincioși și nu vor mai știi mulți care e *dreapta învățătură* despre Dumnezeu.

În aceast timp va apărea făptura cenușie, împotriva căreia înșiși Îngerii din ceruri vor veni să lupte în fumul lumii, pentru a o ajuta.

Și acest lucru se va petrece o vreme îndelungată, după care făptura cenușie se va transforma în biserică...După aceasta va fi o altă vreme, când Bisericile din toate marginile pământului vor prinde să se înfiripeze și se vor aduna.

Vor fi 12 altare, de 12 culori, adică 12 Biserici.

Și în mijlocul celor 12 altare, așezate radial, în cerc, am văzut cum se va urca, în spirală, duhul lor, cel pururea viu, care va ajunge până la cer.

Astfel pământul va fi legat, prin spiritualitate, cu cerul. Duhul Bisericilor, care a ajuns în ceruri, nu va putea să stea prea mult în această stare. Contingența cu terestrul le va strânge ca pe coji, aidoma unei armuri care trebuie să cadă.

Datorită cojii terestre[323], a legăturii cu ea, infinitul cer va arde dureros în noi. Acolo, în cer[324], vom simți nevoia totalei spiritualizări[325], totalei dezmărginiri.

Și cum noi așa trebuie să fim și vom fi, adică și mărginiți și infiniți în același timp (pentru că numai Dumneze este infinit), Fiul va veni la noi în inimă[326], în trup și în univers, cu tot cerul, ne va îndumnezei și va locui împreună cu noi.

Căci nu noi suntem cei care urcăm la cer, ci cerul este cel care coboară la noi și nu noi suntem cei care ne îndumnezeim, ci noi suntem cei care, prin eforturile noastre, suntem îndumnezeiți de Dumnezeu.

Pe toate acestea le-am văzut, le-am trăit și le-am înțeles într-o vreme apusă.

Căci Dumnezeu a fost căutat de ei fără vrerea lor și fără știrea lor. Iar cei care știau de Domnul și strigau către El, iată că s-au îndepărtat de Dânsul prin fărădelegile lor.

Voi, cei de acum, veți zice: *De unde știi tu? Unde ai văzut tu?!!* Însă eu cred cu tăria înaltă și pură a celui care mărturisește un adevăr în inimă.

---

[323] A trupului nostru, Sfinții văzători de Dumnezeu vor trăi cu greu comuniunea cu Dumnezeu, în trupul lor, care nu e încă înduhovnicit deplin.

[324] Cei care avem sau vom avea vederi extatice.

[325] A trupului nostru, noi, care suntem încă în trup și în această lume de acum.

[326] La a doua Sa venire întru slavă.

Puterea rugăciunii
(24 februarie1967)

Aceste rânduri sunt scrise după eliberarea mea din detenție, ca și precedentele.

Am ascultat la radio o știre în legătură cu vindecarea bolilor prin emisie și vibrații. Rezultatele au fost obținute de un grup de cercetători.

Acest lucru îmi amintește de unele întâmplări petrecute cu ani în urmă. Acest tratament făcut prin mijloace științifice, mă îndrepățește în privința unor observații personale, pe care nu am avut cui să le comunic și nici azi nu am cui să le comunic, fapt pentru care nu am decât să le încredințez acum, pe calea scrisului, celor din viitor.

Eu am părerea că la originea universului stau emisiunile de vibrații. Am avut revelația spirituală a unor valuri concentrice, țâșniri și interferențe. Asta în spiritul meu.

Dar pe măsură ce pătrundem în universul spiritual, vibrațiile devin armonice și intrăm în liniștea veșnicie, unde apar făpturi spirituale, construcții și armonii muzicale, care stau în profunzimile izvoarelor creatoare, țâșnind, impulsionând odată cu valurile, frăgezimile mugurilor creației.

Însă revin la tema propusă...Iată că, într-un grup de patru-cinci persoane, care conviețuiau în aceeași celulă,s-a iscat o neînțelegere și unul (ca în alte cazuri asemănătoare) s-a izolat de ceilalți, nemaidorind să discute și să participe la viața grupului.

După o perioadă de timp, starea acestuia (care executase aproape 20 de ani de detenție) s-a agravat simțitor și a căpătat aspecte neurastenice, devenind contagioasă, gravă și pentru noi ceilalți.

Îmi aduc aminte că un inginer de la *Institutul Atomic* de la Măgurele, de lângă București, ne povestise următoarea experiență pe care o făcuse împreună cu alți colegi.

Fără să știe ce se va produce, au așezat pe unul dintre ei în imediat apropiere a unui câmp de vibrații, care provenea de la un aparat, care declanșa vibrații din ce în ce mai intense.

Persoana expusă vibrațiilor a început să fie neliniștită, apoi irascibilă și, în cele din urmă, agresivă.

Văzând că nu e de glumă, ceilalți au încetat emisia de vibrații și colegul lor a început să se liniștească. I-au explicat apoi ce s-a întâmplat cu el. Și cel în cauză a mărturisit faptul, că în ultimele momente simțea o tulburare atât de profundă încât începuse să aibă convingerea că va înnebuni.

Revenind la cazul nostru, la cel din celulă, starea lui, la început normală, pe măsură ce s-a depărtat de noi, s-a schimbat într-una de neliniște interioară, de irascibilitate, de cutremur a inimii, de nervozitate accentuată.

Nu era un om necredincios însă se ruga foarte puțin.

Pentru că am înțeles stările prin care trecea și gravitatea lor pentru sănătatea lui am hotărât, cu tot riscul, să intervin, deoarece, în aceste cazuri, poți să fii și tu contaminat de starea lui interioară.

Direct...era imposibil de abordat, deoarece, la orice încercare de dialog, el nu accepta să vorbească cu nimeni.

Atunci am început să mă rog pentru el...Cum, în timpul rugăciunii, eu aveam posibilitatea să atrag în câmpul vederii mele spirituale vibrații de naturi diferite, pe care le cunoșteam și al căror efect pozitiv sau negativ îl cunoșteam, am început să mă rog pentru el.

Văzând că, la început, nu izbutesc nimic, am rugat persoana cu care el avusese un mic conflict (era vorba de un ofițer de marină, pe numele lui *Macarie*, care era un băiat excepțional de bun) să se roage și el.

Știam ce spusese Domnul în Evanghelie: „Acolo unde vă adunați doi sau trei în numele Meu, sunt cu voi” (Mt. 18, 20)...Și așa a fost!

Continuând să mă rog pentru el...mi-a apărut, în sferavizual-spirituală[327], o lumină albăstruie, pură, cu trei luceferi în triunghi, uneori cu semnul alb al crucii sau cu chipul unui altar, care iradia bucurie și o dulce blândețe.

Am dirijat, în extaz, această concentrare luminoasă (de care eu mă bucuram adesea), către insul în cauză. Efectul, din partea mea, era o pierdere de potențial. Însă era un dar pe care îl făceam pentru aproapele meu, care, acum, ca și altădată, știam că

---

[327] La nivel extatic.

acest dar se va întoarce din plin asupra mea și asupra tuturor, potențialul[328] meu îmbogățindu-se.

Așa s-a și întâmplat!

Insul respectiv, din clipa când lumina albăstruie s-a fixat asupra lui, abia a așteptat să-mi termin rugăciunea, că a și venit să-mi vorbească, spunând că are o dorință, pe care nu o mai poate stăpâni, aceea că vrea să îmi spună motivele izolării sale.

Și mi-a spus că vrea să îmi vorbească, pentru că, efectul advers ar fi acela că s-ar îmbolnăvi. Dorea să afle de la mine ce s-a petrecut cu el...după care vroia să reintre în aceeași stare de tăcere și de izolare...

Nu interesează ce am discutat cu el...Expun numai fenomenul în sine...

A doua zi, seara, a venit din nou să discute cu mine și să-mi explice și alte probleme pe care le avea.

A treia seară mi-a spus direct, că *o forță îl împinge să stea de vorbă cu mine*.

L-am rugat să vorbească și cu ceilalți. Mi-a mărturisit ulterior că simte o nevoie imperioasă de a comunica, mai ales că stările sufletești și fiziologice prin care a trecut îl duceau spre prăpastie și avea impresia că va înnebuni.

Erau, după părerea mea, începuturile simptomelor sale de neurastenie și de nevroză cardiacă, pentru că avea vibrații iritante pe traseele nervoase, trepidații și vibrații ale mușchilor inimii, zvâcniri și tresăriri spasmodice.

Toate acestea i-au dispărut cu timpul, omul a devenit normal în relațiile cu ceilalți iar din punct de vedere organic s-a refăcut.

Trebuie să mărturisesc faptul, că această *lumină* de care vorbesc acum am dobândit-o în timpul luptei spirituale, pe care am dus-o într-o perioadă, când am fost eu însumi greu încercat de nevroze, când am fost astenic și pot să spun chiar că am trecut prin simptome epileptice, dar pe care nu le-am lăsat să se manifeste, pentru că le stăpâneam prin puterea rugăciunii permanente.

Și toate acestea cred că se produceau în mine din cauza unui bolnav de nervi, în apropierea căruia ședeam, cu care viețuiam în celulă dar, mai presus de toate, de la duhurile

---

[328] Puterea mea fizică și duhovnicească.

necurate, care, din voia lui Dumnezeu, erau lăsate să mă încerce, dar pe care le-am învins cu ajutorul rugăciunii permanente, cu ajutorul lui Dumnezeu.

Am constatat în diferite rânduri și faptul că, în general, neînțelegerile, conflictele se nășteau pornind de la o persoană care era încărcată negativ, care era bântuită de duhuri negre, pe care le vedeam, uneori, în jurul persoanei respective.

Cu ușurință, aceasta îi contamina și pe alții. Și era foarte greu să reziști vârtejului pe care această persoană o creea în celulă. Chiar dacă nu te amestecai în discuție, totuși erai afectat de ea direct sau indirect. Trebuia să înduri, să reziști la orice acuzații sau injurii nedrepte pentru ca să îți păstrezi liniștea interioară.

Prin emiterea de vibrații negative mi-am explicat și faptul relatat de Mircea Eliade[329] în scrisorile sale[330], referitor la sinuciderea santinelelor în post, la mormântul unei personalități indiene.

S-a descoperit, în cele din urmă, că un yoghi(n) sugestiona, de la distanță, pe soldatul din post, care se sinucidea. Ce era în fond această sugestionare sau hipnoză, decât o transmitere de vibrații negative, de către un yoghi(n), care stăpânea această tehnică de magie neagră?

Personal, am observat și experimentat în această perioadă de revelații, că accelerația de vibrații pozitive nu se poate opri decât în infinit și că acolo devine liniște absolută. Iar în această liniște apar întrupările lumii[331] de dincolo de timp și de spațiu, din veșnicie, când clipa încetează[332].

Dar pentru aceasta trebuie să fii oglindă pură[333] atât la nivel sufletesc cât și la nivel trupesc.

Momentul în care infinitul și veșnicia se deschid și pătrunzi în ele[334] nu știi dacă durează o clipă sau o eternitate, însă îți dai seama că ești dincolo de clipă și durată și nici nu știi dacă ești aici sau pretutindeni[335].

---

[329] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_Eliade.
[330] Un articol al lui Dan C. Mihăilescu despre corespondența lui Eliade: http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=8399.
[331] Cele care se văd în lumina dumnezeiască.
[332] Unde nu există timp.
[333] Să te curățești de patimi și să devii văzător de Dumnezeu.
[334] La nivel extatic.
[335] Când ești în extaz, în lumina dumnezeiască.

...Suferisem, într-un timp, de dureri reumatice. Aveam brațul stâng anchilozat și, de aproape un an de zile, alții mă ajutau ca să mă îmbrac.

Pe vremea aceea ajunsesem să dobândesc lumina harică în inimă. Și gândeam atunci, că în momentul când lumina harică se va extinde în tot corpul meu și, în special, în părțile bolnave, pe care le vedeam ca zone întunecate ale mele, mă voi vindeca. Așa a și fost!...

În momentul în care brațul meu stâng a fost cuprins și el de lumină, cel care era anchilozat, anchiloza a dispărut, au încetat durerile reumatice și de atunci și până azi sunt ani de zile.

Însă, după această minune a vindecării anchilozei de la brațul meu stâng, după ce am suferit operația foarte grea de peritonită plastică TBC, fiind în condiții extrem de grele, exterminante, am contractat o nouă răceală, de data asta la abdomen.

Pericolul devenea iminent. O nouă recrudescență a bolii, durerile se extindeau și le suferеam de două luni...și începuseră să devină tot mai acute.

Mă rugam însă, în continuu, cu răbdare...Iar când situația devenea mai gravă, cu atât Îl slăveam pe Dumnezeu mai mult. Uneori scrâșneam din dinți de durere...dar spuneam, din toată inima și cu toată forța sufletului meu: *Slavă Ție, Doamne, și pentru această suferință!...*

Și gândeam atunci: „Când, oare, poate să aibă mai multă valoare un cuvânt de laudă și de dragoste și de credință față de Creatorul nostru, decât în asemenea momente de prăbușire?...Oare nu așa am gândit și dorit eu când eram sănătos?!...”. Da, așa mi-am dorit! Mi-am dorit ca în chinuri și în moarte să-L slăvesc, să-l măresc pe Dumnezeu.

Și așa am făcut!

Și nu spun aceste lucruri din mândrie sau din alte considerente, ci numai pentru a expune, în mod precis, adevărul despre cele care s-au petrecut cu mine în detenție.

Și revin la boală...În situația aceasta critică, de redeschidere a peritonitei TBC, într-o dimineață, pe când durerile mă cuprinseseră din nou, am început să mă rog ca de obicei.

În timpul rugăciunii, trupul meu avea înfățișarea spirituală de templu. Mâinile mele împreunate deveniseră altar. Deodată, în

mâna dreaptă, mi-a apărut o suliță cu vârf de cruce, o flacără, la bază, roșiatică iar la vârf abia țâșnind.

Și, în Duh[336], am auzit: „Du mâna acolo unde te doare!”. Am continuat să mă rog, socotind că porunca aceasta e o ispită, care vrea să mă sustragă de la rugăciune, să mă ispitească.

În Duh, am auzit din nou: „De ce nu faci așa cum ai auzit?”. Și tot în Duh am răspuns: „De teamă să nu cad în păcatul de a mă socoti vrednic de a mă vindeca eu însumi, prin puterea rugăciunii mele!”. Și iarăși, în Duh, mi s-a spus: „Crezi?”. „Cred!”, am răspuns eu.

„Atunci du mâna pe locul durerilor și vei vedea puterea lui Dumnezeu”. „În numele Lui, și pentru a împli voia Lui, duc mâna!”, am zis întru Duhul.

În momentul acela, flacăra din mâna mea dreaptă s-a scurs în locul unde mă durea. Abdomenul mi-a fost cuprins de căldură și, din pricina căldurii și a bucuriei, care îmi pâlpâia pe locurile dureroase, nu am mai simțit decât o dulce mângâiere a luminii, în toată ziua aceea, până seara, când am adormit. În zilele următoare nu am mai avut nimic, pentru că mi-am revenit în mod complet.

Și, ceea ce vreau să spun în definitiv, e că lumina dumnezeiască prezintă aspectul ultim al accelerării vibrațiilor la maximă intensitate și superioritate armonică.

Poate că altădată mă voi învrednici să vorbesc și despre treptele culorilor văzute în lumina dumnezeiască, despre modul cum se manifestau ele în lumina spirituală. Și aceasta o fac fără mândrie, ci numai pentru a spune adevărul.

Pentru că trebuie să afirm cu tărie faptul, că Dumnezeu m-a învrednicit să cunosc atâtea lucruri în cer, câte nu am cunoscut nicicând pe pământ.

Mi-a dat să văd și să trăiesc atâtea minuni ale Sale, pentru că mi-a coborât în inimă și în trupul meu măreție și splendoare multă, încât mă simt copleșit și fără de margini de neputincios și de nevrednic, pentru ca să o înfățișez[337] semenilor mei.

1758. Iisus, cu tot cerul Lui,
Cu Împărăția Cerului,
A coborât în pieptul meu.

---

[336] Fiind în lumina dumnezeiască a Prea Sfintei Treimi sau în lumina Duhului Sfânt.
[337] Să o fac cunoscută.

Locuiesc în plinul cerului,
În trupul lui Dumnezeu.
Sunt eu...și totuși El,
Numai El, e inima
Și universul meu!...

Iisus, Dumnezeul meu, a coborât în inima mea și, întru slava Sa, locuiesc în plinul cerului, pentru că fac parte din trupul mistic al lui Hristos, dintre Sfinții Lui.

Sunt eu, mă recunosc pe mine, dar știu că El e inima și universul meu, El e Cel care mă face să fiu acolo și mă ține în slava Sa[338].

*

Odată am simțit că eram mai mult lumină viorie. În lumina Sa, corpul meu meu își pierduse conturul și se estompa pierind.

Aveam însă conștiința existenței mele prin rugăciunea continuă, care curgea neîntreruptă în limpezimi de zări.

Mă concentram în Dumnezeu. Conștiința mea se plasase în afară de mine[339], ca un soare, ce se depărta, în mod treptat, de mine, de cel care eram ca un abur[340], prezent în punctul ce îl ocupam în spațiu și în lumea reală, dar care eram, mult mai real, în lumea spirituală.

Prin cerul solar[341], care lumina ca lumina soarelui, am văzut o lumină pură, străvezie, vie, în care cerurile apăreau rotindu-se sau depărtându-și coroanele creațiunii.

Eram la Zarca, în clădirea din închisoarea Aiud, cea mai veche, unde se spune că a fost întemnițat, odinioară, și Crișan, ortacul[342] lui Horia și Cloșca.

Eu fusesem trimis aici împreună cu alții, pentru că am fost socotiți *recalcitranți*.

---

[338] Comentariul la aceste versuri ne aparține.
[339] Pentru că duhul sufletului său își privea trupul din lumina dumnezeiască.
[340] De trupul său care era plin de lumină.
[341] Plin de lumină.
[342] Tovarășul de luptă, camaradul, prietenul...

Condițiile anului 1964, anul eliberării noastre, erau extrem de grele, și erau făcute și mai grele de cei care ne țineau internați acolo.

Unghiile de la mâini îmi ajunseseră cât boabele de porumb [343] . Începuse să îmi cadă părul...Iar la închieturile mâinilor cu degetele îmi apăruseră crăpături, din cauza avitaminozei[344], prin care mi se vedeau oasele albe.

În această situație nu era de mirare faptul, că m-am îmbolnăvit din nou.

Nimeni nu se uita la noi.

Eram lăsați în voia sorții.

Într-o noapte însă, pe când mă simțeam foarte rău, abia am putut să ațipesc spre ziuă. Și atunci, în vis, m-am văzut cu mai mulți pe un drum, care era plin de nămol, nămol care ne ajungea până aproape de genunchi...

La un moment dat, ceilalți s-au îndepărtat de mine. Mă simțeam așa de bolnav și de obosit, încît am zis: *Mergeți voi mai departe, pentru că eu rămân aici, ca să-L ajut pe Iisus!*

De ce am spus asta?! Pentru că, numai la doi pași de mine, se ivise o siluetă albă, care semăna cu Mântuitorul Hristos, care mergea prin nămol..

M-am apropiat de Dânsul...Și atunci Mântuitorul a întins mâna Sa spre mine...și a început să îmi umble prin inimă. Am simțit, fiind în vis, o căldură și o bucurie atât de mari, încât m-am trezit cu senzația acestei bucurii în mine, zicând: *Mâna Mântuitorului lucrează în inima mea!*

Și am trăit sub impresia acestei vedenii și a sentimentului de nețărmurită bucurie mai multe zile...bucurie care îmi strălucea în ochi, încât îi uimea și pe cei care erau în celulă cu mine. Nu mai spun faptul, că eram din nou sănătos, pentru că boala dispăruse prin această nouă minune a Domnului Hristos cu mine.

În tot ceea ce am spus până acum și în ceea ce voi spune de acum înainte nu filosofez nicidecum. Nu am această pretenție. Eu expun, pe scurt, ceea ce am văzut, ceea ce am simțit și am înțeles sau mi s-a sugerat de către Duhul Sfânt în legătură cu ceea ce am văzut sau mi s-a revelat.

---

[343] Adică să se micșoreze.

[344] Avitaminoza = boală de nutriție provocată de lipsa îndelungată a vitaminelor din organism.

Voi povesti un caz petrecut cu un tânăr, care se afla în aceeași celulă cu mine.

Acesta încercase, în timp ce primise vizită, să privească afară, fapt pentru care fusese trimis la izolare pentru aproximativ o săptămână. Tot o săptămână de izolare primeai dacă erai văzut rugându-te sau închinându-te.

Tânărul a stat la izolare fără pat, în picioare sau plimbându-se prin celulă două-trei zile. Când nu a mai putut rezista s-a întins pe cimentul ud, pentru că la izolare cimentul era întotdeauna ud, pentru că în fiecare dimineață, sub pretextul curățeniei, se arunca pe jos o căldare de apă, care, în umbra zidurilor, menținea umezeala tot timpul.

Acesta, ațipind de oboseală (ne-a povestit acestea când a revenit printre noi), a apărut lângă el (nu mai știa dacă dormea sau era treaz) un Înger strălucitor, cu sabia întinsă, care i-a zis: *Aici se veghează, nu se doarme!*

Tânărul s-a ridicat și a început să se roage, plimbându-se sau stând în picioare încă câteva zile.

Când ne-a povestit aceste lucruri era aproape de necrezut ca un om să poată să stea în picioare, plimbându-se, o săptămână. El era însă înfrigurat și spunea că nu a mai simțit nicio oboseală în trup din momentul apariției Îngerului în celula sa.

Trebuie să precizez faptul, că la izolare nu primeai decât o bucățică de pâine și apă, pe toată perioada cât stăteai acolo.

Despre culori

La început, lumina dumnezeiască mi-a apărut în culoare albă, străvezie, cristalină, pe când cea care mă tulbura era de natură negativă și la fel era și orice făptură, care îmi apărea în această lumină negativă.

Știam că această lumină negativă era de natură demonică, pentru că există demoni care încearcă să se strecoare în viața noastră luând chip luminos.

Uneori, lumina dumnezeiască, care era străvezie, cristalină...devenea strălucitoare și se vălurea în nuanțe infinite de alb, pe care numai vederea spirituală le poate înregistra[345].

Știam că celebrul pictor Leonardo da Vinci [346] putea distinge până la 10-15 nuanțe la fiecare culoare și asta era ceva excepțional.

După câte am citit în ultima vreme au fost construite aparaturi care, inițial, au înregistrat, zeci de nuanțe, apoi sute și, în cele din urmă, mii de nuanțe. Spiritual, eu le-am văzut desfășurându-se la infinit și, totuși, spiritual, le înregistram[347].

După faza luminii albe, în mod treptat, am început să văd lumina ca un abur, apoi ca niște nori nimbus, mari, de culoare aurie, apoi nuanțe de roz-auriu, fermecătoare.

A urmat lumina albăstruie, ca cerul...Mai întâi am văzut foarte puțină. Însă s-a format un fundal ceresc, în cele din urmă, și aceasta era culoarea preferată a Sfintei Fecioare Maria.

Mult mai greu am putut să văd lumina verde, care s-a ivit atunci când am avut revelația sferelor și a templelor.

Am avut viziunea momentului rugăciunii lui Iisus în Grădina Ghetsimani, înainte de prinderea Sa, când Sfinții Apostoli au adormit...în culoare verde, care mergea spre negru, cu reflexe purpurii întunecate.

Am înregistrat culorile cenușii, cu nuanțe specifice, a căror interpretare mi-a părut a fi creierul și mintea omenească, oscilante între divin și satanic.

---

345 Numai în lumina dumnezeiască le poți distinge.
346 A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci.
347 Le distingeam.

Cea mai dificilă culoare pe care am obținut-o și asta numai sub formă de picături, a fost violetul, care mă epuiza, deoarece îmi impunea o concentrare prea excesivă. Și aici m-am oprit!...

Despre Tronuri

În preajma zilei Arhanghelului[348], puteri demonice au venit ca să mă atace fățiș, după ce, mai întâi, i-au tulburat pe cei care erau în jurul meu.

Am auzit glasul demonilor, nechemați de nimeni, asupritor și siluitor al conștiinței omenești. L-am simțit apăsând asupra sufletului meu, influențându-mi ideile, căutând să-mi impună cuvinte, sentimente, păreri de-ale lor.

Le-am respins atacurile cu numele lui Iisus, atunci când veneau fățiș și care acționau detașate de conștiința mea, pentru că le recunoșteam ca forțe, care vroiau să intre și să locuiască în spiritul meu.

Am rezistat...I-am sfătuit și certat pe cei din jur, am fost aspru și dur cu ei, tulburându-i pentru că și eu eram tulburat.

Dumnezeule, acum mă simt zdrobit, umilit, înfrânt...și mâine e ziua Arhanghelului pe care îl iubesc și vreau să-l slujesc...Vroiam să mă bucur de apropierea sărbătoririi zilei lui. Dumnezeule! Iisuse! Îngeri! Cum vă mai pot spune că vă iubesc!...

Dar cât voi mai avea puteri, mă rog!...

Mi-e teamă de mine...Prea puțin mă rog de la un timp încoace și, de aceea, forțele satanice au început să îmi dea târcoale.

Mihaile, Arhanghelul meu din tărie, îndreptează-mă la rugăciune, la luptă, la blândețe și pace!...

*

Voi expune acum ceea ce am văzut în repetate rânduri. După desfășurările de lumi și de temple în spirit[349], am ajuns în centrul unei mari bolți, de pe întîninsul ocean al luminii dumnezeiești, care cuprindea toate templele în sine, adică am ajuns la izvorul și altarul lui Dumnezeu.

---

[348] Probabil 8 noiembrie.
[349] Văzute de către spiritul/duhul meu în extaz.

Aici L-am văzut șezând pe tron pe Iisus, Care, uneori Se ridica în picioare și se deplasa fără să pășească, pentru că în ceruri nu mai e pas, ci numai deplasare dintr-un loc în altul.

În fața Tronului ceresc am văzut, uneori, izvorul vieții, alteori Făpturi, Îngeri, dar, cel mai adesea, am văzut aici Crucea, alături de care și rezemate de brațele ei erau lancea, trestia cu buretele de oțet[350]...

Adeseori vedeam cum acestea fumegau[351].

Aici, în fața Tronului ceresc, Făpturile și Îngerii luau chip de dâre de fum, de valuri de aburi și îmi părea că acolo este izvorul întregii creații.

Pe toate acestea nu mi le imaginam ci le vedeam iar lumina dumnezeiască îmi descoperea toate acestea.

Lumina Sa mi-a apărut ca un soare luminos, care avea conștiință. Alteori mi-am văzut propriul meu spirit, aidoma unui abur, care mă învăluia sau ca un spațiu luminos, viu, care se extindea, mai mult sau mai puțin, în jurul eului meu.

Dar cele mai spiritualizate spații, făpturi și existențe, adică culori, melodii, miresme, temple minunate și peisaje cerești le-am văzut prin intermediul sferei soarelui viu, de lumină iradiantă, care stătea la o distanță mai mică sau mai mare de locul unde eu, în lumina Sa, mă aflam spiritual și trupește.

Prin acest soare viu, văzut în lumina Sa, ca printr-o lentilă de telescop, am privit din cerul în care mă aflam în alte ceruri, care erau de o splendoare inexprimabilă, copleșitoare...

Eu nu pot să spun, în urma a tot ceea ce am văzut în slava Sa, decât atât: „Cine vrea să le cunoască pe toate acestea să încerce să se spiritualizeze și se va convinge!”.

Cerurile stau deschise pentru tot omul. Iisus coboară și Se arată celor care Îl cheamă pe El. Sufletul nostru este duh din Duhul lui Dumnezeu[352] și lumina Sa se poate instala în noi, dacă luptăm pentru spiritualizarea noastră, dacă ne jertfim pentru El.

Cerurile coboară la noi[353], atunci când Iisus este în inima și în trupul nostru.

---

[350] Adică uneltele cu care Domnul a fost torturat și care apar și în iconografia ortodoxă și sunt cinstite de către Biserica Ortodoxă în Vinerea Mare.

[351] Probabil se referă la Crucea Domnului și la celelalte unelte prin care Domnul a fost torturat...și pe acestea le vedea fumegând la nivel extatic.

[352] Este *creat* de Dumnezeu și nu *emană* din Dumnezeu.

[353] Dumnezeu, întru slava Sa, vine la noi cu tot cerul Său.

Dar pentru aceasta trebuie să realizăm în noi, mai întâi, neprihănirea[354]. După aceea trebuie să ne umplem de dorință arzătoare, adică de iubire pentru El iar, în al treilea rând, trebuie să trăim permanenta stare de jertfire pentru El.

Iată ce dăm la schimb! Îi predăm Lui un trup trecător și un duh creat de către El iar El ne dă, la schimb, un trup nemuritor, viața eternă și, pe deasupra, ne dă în dar, toate cerurile cu toată bucuria lor.

E greu de crezut, e greu de conceput dar așa se petrec lucrurile! În spirit totul este cu putință. Toate acestea pe care le amintesc acum au rezultat din vederea mea în spirit, în duh.

Poruncile și legile lui Dumnezeu nu sunt pentru a ne opri[355], ci pentru a ne descătușa și a ne pune în stare de veghe.

Ele ne pun în armură, pe drumul dezvoltării noastre sprituale.

E ca și cum cel care urcă pe vârful muntelui, de unde va contempla cerul și pământul, încălcând legile s-ar opri într-o vale frumoasă, într-o poiană atrăgătoare, pe o stâncă minunată și s-ar dezorienta, uitând ținta și pierzând sensul drumului său: să ajungă pe culmea muntelui.

Respectarea legilor și a poruncilor lui Dumnezeu te salvează din acest impas și te face apt ca să ajungi pe înălțimi.

*

Scriind în legătură cu toate cele trăite de către mine, cu toate ororile care s-au petrecut în detenție, am conștientizat faptul, că m-am păstrat în cadrul strict necesar[356] și, ca o albină, am căutat florile din care să culeg mierea și nectarul.

Nu am căutat senzații tari și strigătoare. Senzaționalul la mine a fost trăirea în spirit și roadele acestei trăiri pentru spiritualizarea mea, pentru a înțelege ideile și pentru a-mi crea o nouă mentalitate.

*

[354] Curățirea de patimi.
[355] De a ne încătușa.
[356] Al nevoinței ascetice.

Încerc să interpretez, în sens creștin, o mică adnotare în legătură cu *O nouă teorie despre nașterea universului*.

Astronomul britanic Fred Hoyle[357] a expus, în forul suprem londonez: *Royal Astronomical Society*[358], următoare teorie:

„Universul continuă să se creeze din neant. Neștiute și tainice surse din cosmos furnizează mereu materie formând nori și nebuloase din care se nasc constelații".

Pentru că, personal, am constatat similitudini între *lumea spirituală* și *lumea materială*, care încearcă să fie *o copie imperfectă* a celei dintâi, convingerea mea este aceea că, atunci când spunem că *universul se dilată*, facem o afirmație *reală* dar *parțială*.

Adevăratul aspectal universului este creșterea[359], cel puțin în stadiul actual al cosmosului.

Universul este în creștere.

Apostolul Pavel afirma undeva că *Dumnezeirea crește*[360]. Iar universul nu este decât aspectul văzut al lucrării spiritului[361]. Iar eu am certitudinea creșterii universului pentru că am avut evidența, în spirit, a acestui fenomen.

Iată ce am văzut în duh în repetate rânduri!

La concentrare maximă, de *limită* a duhului individual, prin asceză și rugăciune întru Duhul, am ajuns, în mod progresiv, până la culoarea violet-indigo concentrat.

Până la picăturile premergătoare ale acestei culori [362], celelalte culori au venit în ordine. Fiecare culoare văzută a fost o nouă treaptă, un nou cer al luminii necreate.

Fiecare produce vârteje, care angrenează energii iradiante, adică vibrațiile culorilor. Iar culorile produc vibrații, care trec de la o culoare la alta până la starea materială[363].

Și iată că acum, după ani de zile, un astronom vine să confirme, în plan material, ceea ce se petrece, pe alt plan, în spiritul nostru, când suntem în slava lui Dumnezeu.

---

[357] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Fred_Hoyle.

[358] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Royal_Astronomical_Society.

[359] Adevăratul mod de a fi al universului e acela de a se extinde continuu.

[360] Nu am identificat citatul paulin la care se referă Dumnezeiescul Ilie însă idee e aceasta: numărul Sfinților crește, pentru că slava Lui se extinde în ei.

[361] În sensul că, în slava lui Dumnezeu, a înțeles multe lucruri care pot explica modul cum funcționează universul văzut și omul.

[362] Violet-indigo.

[363] Adică lumina dumnezeiască, văzută în diverse culori, fiecare culoare fiind o altă treaptă de desăvârșire spirituală, coboară, prin suflet, în trupul nostru, și îl îndumnezeiesc și pe el.

*

Părinte, Fiule și Duhule Sfinte, Dumnezeul meu, dacă m-ai învrednicit să văd tainele creației, prin harul Duhului Tău, până la trupul și materia noastră, de ce oare nu mă învrednicești și de faptul, ca să spun aceste lucruri și semenilor mei, pentru ca să creadă și ei și să vadă că e cu putință aceasta, după cum am văzut și eu în duhul meu?[364]

*

Dumnezeirea crește [365] și universul crește. Pentru că universul acesta de acum e trupul Fiului omului, a Fiului lui Dumnezeu și parte din Împărăția de mâine, atunci când va fi transfigurat[366].

*

Când Dumnezeu creează noi duhuri și din trupurile oamenilor ies noi trupuri, când atomi și molecule și celule noi apar și cresc, când apar cazuri noi, exemplare noi ale creației și se dezvoltă și mor în microcosmos și cosmos, de ce nu s-a produce la fel lucrurile și în macrocosmos?

Rațiunea confirmă valabilitatea nașterii și a morții pe toate treptele existenței. Din moment ce știința confirmă dezvoltarea prin dilatarea macromosmosului, creșterea, ca teorie, e o consecință a ei.

*

Doamne, văzut-am în ceruri ritmul și respirația marilor creații, care izvorau din nimic, ritmul și creația universurilor!

Altădată mi-ai arătat fulgerul Cuvântului Tău, Care trăsnea și străbătea întinsul cerului spiritual.

---

[364] Acum, prin această ediție online, împlinim dorul său de mărturie, adică dorul său pentru mântuirea oamenilor.

[365] Slava lui Dumnezeu se extinde în Sfinții Săi și ea arată noi și noi aspecte dumnezeiești Sfinților și Îngerilor și întregii creații.

[366] La a doua Sa venire întru slavă.

*

Aici voi reda un poem care reflectă aceste stări expuse de către mine:

1766. Dacă iubim în ființă frumusețea
Cea întrupată, oare nu iubim
Lucrarea-n duh, ce năpădind tristețea
Pustiului, în cer ne înzidim?!

Dacă iubim[367] frumusețea văzută, atunci iubim, mai presus de ea, frumusețea luminii dumnezeiești. Pentru că lumina lui Dumnezeu e cea care ne zidește în cer, ca făpturi îndumnezeite, alungând de la noi pustiul sufletesc.

1770. Noi ceruri spiritual încheagă
Și izvorăște forme-n veșnicii...
Lucrare-n Duh, creație prea dragă,
Noi te iubim de-a pururea copii!

Vedeam cum apar noi ceruri spirituale în vedere extatică și cum diverse forme dumnezeiești mi se descoperă în veșnicie.

De aceea vederea întru Duhul e iubirea vieții mele și eu o iubesc cu suflet de copil, întru curăție.

1774. Manifestări fantastice de forme
Cutreieră în timp întredeschis,
Prin spații nesfârșite, peste noime...
...În flăcări albe cerul stă deschis!

Am văzut manifestări uluitoare ale luminii dumnezeiești...și ele au intrat în timp, prin *vederea extatică*, prin această *întredeschidere* a veșniciei pentru lumea de acum.

[367] Comentariul la cele 4 strofe ale poemului ne aparține.

Pentru că numai vederea extatică e cea care ne confirmă veșnicia și ne face să vedem spații nesfârșite, întru slava Sa, mai presus de noimele, de înțelegerile minții noastre omenești.

Văd lumina Sa ca niște flăcări albe...

1778. Ocean de spirit marea mi-o cuprinde
Și trupul gol s-aprinde la răspântii...
Din Soare vin lumini și noi merinde
Culeg în roua zilelor dintâi!...

Ocean de lumină îmi umple marea duhului meu.

Iar trupul meu gol, păcătos, se aprinde de harul dumnezeiesc la răspântia/întretăierea dintre *veșnicie* și *timp*, prin lumina Sa văzută extatic.

Din Soare, din Dumnezeu vin lumini și merinde pentru sufletul meu și această mâncare dumnezeiască, lumina Sa, e aceea care a fost hrana și îmbrăcămintea Protopărinților noștri în zorii primei zile a creării lor în Paradis.

Cunoașterea duhurilor

Niciodată nu luam aminte[368] la lumina și vederile văzute în duh, decât după ce Duhul lui Dumnezeu mă lumina cu privire la ele.

Așteptam ca Dumnezeu să mi le adeverească prin liniștea și dragostea de Iisus, Care îmi dăruia vederea și lumina.

Cele demonice se dădeau de gol, mai devreme sau mai târziu, prin neliniștea ce mi-o produceau când mă gândeam la ele.

Acele vederi se degradau, erau pline de vâscozitate, de neclaritate și iradiau negativitate, lucruri înșelătoare.

---

[368] Niciodată nu încercam să înțeleg, de unul singur, vederile extatice pe care le trăiam.

Paradoxul tristeții bucuroase

Îl găsim descris în *Filocalie*, în vol. al 7-lea, p. 125[369].

Eu am simțit *bucuria chinuitoare* sau, mai bine-zis, *extazul ucigător*, pentru că nu eram îndeajuns de pregătit, de purificat...Și Dumnezeu, totuși, mi-a îngăduit să simt cum sunt cele mai presus de mine, poate tocmai ca să îmi dau seama de starea mea duhovnicească.

Nu știu ce m-a învrednicit de această vedere și simțire a inimii și a minții, pentru ca să o văd, să o simt pe viu. Era de o frăgezime ucigătoare lumina-uimire, înmiresmată, simțirea-trăire a paradisiacei nunți a Mirelui dumnezeiesc.

Era o baie-sursă de lumină, mai presus de orice culoare pură, care iradia o frăgezime ucigătoare, atât în duh cât și în trupul meu.

Poemul care conține versul: *Plinitu-s-a...E-al nunții ceas...*[370] nu l-am mai putut termina, tocmai din cauza acestei stări dumnezeiești mai presus de suportabilitatea ființei mele.

---

[369] E vorba de ediția: *Filocalia românească*, vol. 7, trad., introd. și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1977, p. 125, n. 177, unde Fericitul Dumitru Stăniloae vorbește despre *simțirea înțelegătoare*, raportându-se la teologia mistică a Sfântului Grigorie Sinaitul.

[370] Versul 816, al ediției de față, cuprins în poemul *Nuntă în cer*, comentat începând cu p. 160.

Spiritualizare

Când rugăciunea inimii a sporit și lumina era în toi în ființa mea, atunci trupul meu, în focul dumnezeiesc în care mă găseam, devenise aproape inexistent pentru mine, invizibil, pentru că era ca inexistent.

Iar eu eram un centru, care puteam privi și înainte și înapoi[371]...În fața mea era un soare luminos, viu, care era din lumină vie.

El însuși, soarele, se afla într-un orizont sau cer în care eram și eu.

Și am privit prin el, prin acest soare și alte orizonturi și ceruri mi s-au deschis în zare. Și, cu viteza luminii, m-am apropiat de alți sori, având conștiința că, dacă privesc prin ei, pot să văd alte orizonturi și alte ceruri mi se vor deschide și că așa va fi la infinit, până nu voi mai fi capabil de mai mult.

Îmi spuneam iarăși în sinea mea, că *pe Dumnezeu nu Îl voi vedea*...Însă simțeam că tot ceea ce mi se dezvăluie era din Dumnezeu, de la El.

Și mi-am dat seama iarăși, că, deși viziunile mele și starea mea de îndumnezeire și de har este extraordinară, mai presus de cât mi-aș fi putut dori sau închipui vreodată, totuși, mai mult nu pot să primesc, decât atât cât pot cuprinde în stadiul de pregătire interioară pe care îl aveam atunci.

Am fost copleșit de ale vieții cotidiene însă...Totul, după ieșirea din detenție, a început să se piardă, deși vederile acestea au rămas, pentru veșnicie, înscrise în sufletul meu.

Dumnezeu Se deschide la infinit pentru noi iar inimile noastre, oricât ar crește, s-ar dezvolta, ar rodi și ar înflori ele, totuși există noi posibilități de receptare a Divinității, cu mult mai mari și ele simt că sunt mereu goale de lumină, pe cât se umplu și mai mult de slava Dumnezeirii.

Mereu Îl vom dori pe Cel Preaînalt. Mereu vor curge, în râuri și mări de lumină, slava Lui. El ne va dărui mereu.

Și Se va dărui continuu...și bucuria noastră va spori până la confundarea cu infinitul spațial și temporal, atunci când toate vor

---

[371] În mod concomitent.

intra în pulsația divină, în respirația divină, fără început și fără sfârșit.

Ne vom întoarce la Dumnezeu și vom fi întru El, trăind în bucuria Sa universală, a Celui care va naște mereu bucurie pentru noi, iradiind ucigătoare puritate și frăgezime și scânteiere plină de frumusețe în extazul bucuriei noastre.

*

Trecând de la primul soare la al doilea și intrând prin lumina lui, mi s-a ivit o lumină de zare tot mai transparentă, mai fin scânteietoare, mai mângâietoare și aromitoare, mai plină de armonie, în fața căreia mă simțeam foarte puțin pregătit.

Nu puteam să merg mai departe și am capitulat...Totul începuse să fie foarte abstract, simbolic, schematic...Și atunci am tras concluzia, că îmi trebuie și mai multă asceză, mai multă pregătire, pentru ca mintea și inima mea să devină apte să înțeleagă și să simtă, arzător și împlinitor, marea de lumină și simbolurile văzute în ea.

Tot așa, altădată, am simțit că simbolul și abstractul pe care le vedeam mă înving, pentru că nu le înțelegeam.

În timp am devenit apt să înțeleg și să simt viu și plin de dragostea dezvăluirea sensurilor. Pentru că însăși simbolul, abstractul, schematicul mi se deschideau, îmboboceau, înfloreau și îmi luminau simțirea și ascunzișurile frunzoase ale minții.

În duh eram pururea o deschidere...

*

1782. Pentru lumina care vine,
Simțirea minții, miezul vieții
Mă smulg prin lacrimi și suspine
Din lunecări, din luciul gheții...

Pentru lumina[372] lui Dumnezeu, care vine în mine și pe care o simt cu mintea și e miezul vieții mele, mă smulg din regrete și dureri, din păcate și din greutatea vieții.

1786. Soare din ochi și viu havuz
Din inimă, țâșnind lumină
Și susur limpede-n auz
Mă rog din veci, în veci să vină...

Lumina necreată e soarele meu veșnic și ea este un viu izvor. Ea îmi țâșnește din inimă și mă împinge mereu să Îl rog pe Dumnezeu, ca să îmi dea, pentru toți vecii, lumina Sa veșnică.

1790. Pe patimi și înmărginire
Calc prin azururi până-n cer,
Zidindu-mă dezmărginire,
Topit în Duh etern să pier!

Calc, întru slava Sa, peste patimi și peste mărginirea mea, ca creatură în timp, temporală...și ajung în azurul cerului luminii dumnezeiești.

Acolo mă zidesc ca ființă spirituală, plină de nemărginirea luminii...și vreau să fiu veșnic în slava lui Dumnezeu.

1794. Din strălucire-n strălucire
Mai fragede în scânteieri,
Ucigătoare-n adâncire
Mai sus de minte și puteri!

[372] Comentariul la versuri ne aparține.

Și lumina care mi se arată e plină de străluciri și de frăgezimi din ce în ce mai mari. Ea e ucigătoare pentru ființa mea, pentru că e mai mult decât pot să duc.

Ea îmi umple adâncurile ființei mele și mă bucură indescriptibil de mult, mai presus de mintea și de puterile mele de înțelegere și de suportare a acestei dumnezeiești bucurii.

1798. În veșnicii de veșnicii
Fie-mi trezirile extaze,
Curgând peste vremelnicii
În diferite ipostaze!

Vreau, Doamne, ca pentru veșnicie, fiecare clipă să fie una extatică, plină de uimirea frumuseții Tale!

Vreau să mă trezesc acum, în timp, mereu, cu lumina Ta în mine și slava Ta să curgă pentru vremelnicia vieții mele în diferite forme dumnezeiești.

*

Este evident faptul, că sfânta lumină pe care am văzut-o cu mintea și cu simțirea mea e har, care se dăruie minții, pentru că atunci gândirea și imaginația încetează[373].

Totul se primește, se receptează. Mintea e o putere esențială a noastră, statică, străvezie, în care Duhul lui Dumnezeu coboară și pe care o umple cu lumina și căldura dragostei Sale.

Vederea minții, cu tot ceea ce se arată în extaz, nu poate fi o lucrare oarecare a minții noastre, deoarecele splendorile existențelor în Duhul depășesc orice limită, fiind infinite, în comparație cu puterea unei minți individuale.

Lucrarea prin care vedem și ceea ce vedem extatic nu pot fi decât lucrări ale veșnicie și ale infinității, deci ale Dumnezeirii în ființa noastră.

Cel ce vede acestea nu numai că e convins de ceea ce vede, dar e într-atât de complešit de ceea ce îi arată Dumnezeu, încât el

[373] În vederea extatică, dumnezeiască.

are certitudinea de nezdruncinat, că ceea ce vede nu vede cu puterea sa ci cu a lui Dumnezeu.

Pentru că, la fel cum, pământul și universul în integralitatea sa nu pot fi creația omului, tot la fel Împărăția cerească, acest diamant scânteietor şi iradiant, care se revarsă fulgerător din veşnicie şi izvorăşte infinit şi respiră prin Duhul lui Dumnezeu, nu poate fi o creaţie a minţii tale.

Despre întuneric și lumină

În drumul spre Dumnezeu, în prag, la început, este întunericul, negația totală[374]. După aceea încep să apară zorii și apoi lumina.

Pe drumul acesta ascendent, orice pas spre mai multă lumină, va fi mereu stopat de întuneric[375] sau de spiritele negative, adică de demoni și ispite de tot felul.

Însă tot ceea ce ți se opune, dacă ai o credință tare, nestrămutată în puterea lui Dumnezeu, se constituie, în mod treptat, într-un sistem de învățare a modului, despre cum trebuie să te comporți în asemenea cazuri.

Înveți mereu cum să distingi *binele* de *rău*, cum să alegi *diamantele adevărate* de cele *false*, cum să deosebești *spiritele sfinte* de cele *demonice*, care vor să te ducă în eroare.

Pe drumul tău, așa cum ne învață Sfinții, e mai bine, inițial, când nu ești lămurit, să respingi tot ceea ce îți pare ca fiind *luminos*, pentru că, cu timpul, se alege *ce este de la Dumnezeu* de *ceea ce vine de la Spiritul negației*, de la Satana.

Ceea ce este de la Dumnezeu, vei vedea că vine tot mai luminos, mai străveziu, mai pur, mai blând și dătător de pace și de bucurie, de dragoste înlțătoare, extatică.

Ceea ce este de natură demonică, cum mai mai spus anterior, chiar dacă ar părea *luminoasă*, *lumina* demonilor e difuză, e translucidă, e purtătoare de stări de îndoială, pentru ca, uneori, să devină iritantă, să aducă stări de depresie sau te îndeamnă la agresivitate, la răscolirea sângelui, a inimii și a minții tale.

Rugăciunea, postul și faptele pozitive trebuie să le faci, cu dârzenie, în mod continuu, să nu te oprești din ele și, în curând, slava lui Dumnezeu se va apropia de tine, te va cuprinde, te va lumina, te va călăuzi și apoi, spiritual, vei vedea altă treaptă, alt cer al luminii Sale.

Vei vedea atunci, că răsplata Lui depășește, în mod nemăsurat, truda și efortul tău. Și, pe fiecare zi, crescând în har,

---

[374] Negarea din partea nevoitorului, care se roagă neîncetat, a oricărei imaginații și reprezentări a minții sale.
[375] De pierderea vederii luminii dumnezeiești.

efortul tău va fi tot mai mic, pe măsură ce slava lui Dumnezeu se va sălășlui întru tine.

Sfântul Dionisie Areopagitul zice: „Numai acelora le e cu putință să pătrundă în întunericul unde este, cu adevărat, Cel ce este dincolo de toate, care au depășit toate și cele curate și toate treptele sfintelor înălțimi și toate luminile dumnezeiești”.

Pe când, Varlaam de Calabria, în spirit romano-catolic, zicea: „dacă intră cineva în acest întuneric o face prin negarea tuturor cele ce sunt”[376]. Și el credea că vederea desăvârșită este *întunericul* acesta sau *teologia prin negație* și că nu mai e nimic mai presus de această *negație rațională*.

Însă Sfântul Grigorie Palama atestă lumina atotdumnezeiască și vorbește despre ea[377].

Sfântul Grigorie Palama spune că *lumina e slava lui Dumnezeu, pe când ființa Lui nu poate fi văzută*.

Moise a văzut întuneric, care era lumina Lui și a auzit glasul lui Dumnezeu.

Acum voi spune ceea ce am experimentat eu. Întâi am văzut lumina, după ce am depășit întunericul material. Și lumina e slava lui Dumnezeu, pentru ca apoi să văd Împărăția Cerurilor.

Și am căutat mai departe pe Dumnezeu și mi-a apărut bezna, întunericul, neantul.

Din acest neant al beznelor mi-a apărut lumina verde și chipul lui Iisus în Grădina Ghetismani. Iar eu eram, parcă, în întuneric, ca și Apostolii, care adormiseră în rugăciune, căci firea lor, oricât era de aproape de Iisus, nu putea îndura să treacă de ceasul morții și de bezna care venea și cotropea lumea.

Eram îndurerat de moarte pentru singurătatea Fiului lui Dumnezeu. Pentru mine, deopotrivă, erau bezna și neantul spiritual.

Nu vedeam ființa lui Dumnezeu, cum nu o vedeau nici Apostolii. Și, deși eram acolo, cu toții, nu ne vedeam...

Era singur!...El, Iisus, era singura lumină!...Era la Tatăl, căci e deoființă cu El, cu Tatăl.

---

[376] Adică: *ca o operație mintală* și nu ca *o vedere extatică*.

[377] Cele trei referințele: despre Sfântul Dionisie Areopagitul, Varlaam de Calabria și Sfântul Grigorie Palama le-a luat Fericitul Ilie din ediția: Pr. Prof. Acad. Dr. Dumitru Stăniloae, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama. Cu patru tratate traduse*, ed. a II-a, cu prefață revăzută de autor, Ed. Scripta, București, 1993. I-am împrumutat-o...și, ca de obicei, a făcut diverse sublinieri pe ea, cu un pix de culoare roșie.

Și din această viziune avută eu am înțeles, că ființa lui Dumnezeu rămâne acoperită față de noi prin neant, prin beznă, prin moarte, prin negație, oricum i-am zice, chiar dacă vedem slava lui Dumnezeu și suntem în Împărăția Cerurilor.

Simțeam în inima mea cum din neantul, din bezna aceea, Duhul și Fiul și Tatăl dau izvor slavei împărătești și Împărăției cerești, oricând și oriunde, în noi și în afară de noi, fie că e vorba de oameni, fie că e vorba de Îngeri.

Pentru că în slava lui Dumnezeu rămânem tot creați, suntem creație și numai Dumnezeu e veșnic și necreat.

1802. Treime Sfântă-n veci de veci,
Noi Te slăvim din beznă și lumină!

Prea Sfântă Treime[378], acum, din mijlocul beznei de pe pământ și în lumina Ta, noi Te slăvim și Te vom slăvi pe Tine!

[378] Comentariul nostru.

Întunericul dumnezeiesc

Suntem la *Filocalia* a 7-a, p. 329[379]. Aici, Sfântul Grigorie Palama dezbate problema *întunericului dumnezeiesc*.

Și Sfântul Grigorie Palama îl citează pe Sfântul Dionisie Areopagitul, care spune: „Întunericul dumnezeiesc este lumină neapropiată, pentru[380] revărsarea copleșitoare de lumină mai presus de ființă”[381].

Și Sfântul Grigorie Palama se întreabă: „Cum e atunci *întuneric* această *lumină*?”[382]. Și Sfântul Dionisie a răspuns prin aceea, că *lumina* e *întuneric*, tocmai „pentru revărsarea covârșitoare de lumină”. Adică pentru aceea că puterea noastră de vedere e limitată, precum și auzul nostru e limitat.

În vremea noastră avem aparate, care folosesc niște limite care pe noi, oamenii, ne depășesc.

Însă numai lui Moise și celor ca el li s-a dat să ajungă la întunericul umnezeiesc.

Cu teamă, eu înțeleg, că pentru văzătorii luminii și ai slavei Dumnezeirii ființa lui Dumnezeu e neapropiată, pentru că omul, chiar cel îndumnezeit, nu poate să o vadă, pentru că lumina ei prea mare e sesizată de către ei ca întuneric, ca neant.

Și, totuși, dincolo de neant și de moarte e Prea Sfânta Treime. Și de la Ea vin manifestările de culori, dârele de energie, vânătă și viorie, contradictorii în aspecte și uriașe și auzul nostru spiritual abia le sesizează.

Întunericul ce ne separă de ființa Tatălui a fost biruit de Iisus, Care vine și Se sălășluiește cu slava Sa și cu Împărăția Sa în sufletele noastre.

O, Doamne! O, Treime Preasfântă, de dincolo de lumină și întuneric, de dincolo de viață și neant, Te văd, Te simt în străveziul minții mele, dăruit mie de către Iisus, Domnul meu!

---

[379] Se citează tot din *Filocalia românească*, vol. 7, ed. cit., p. 329.
[380] Din cauza.
[381] *Filocalia românească*, vol. 7, ed. cit., p. 329.
[382] Ibidem.

Vederea mai presus de vedere

Tot la *Filocalia*, vol. al 7-lea, dar la p. 339, unde Sfântul Grigorie Palama spune: „Deci și văzând, chiar prin vedere cunosc că lumina aceasta e mai presus de vedere”[383].

O, nu ești și ești, Dumnezeul meu! Pășește pe duhul meu și pe trupul meu ca pe proprile Tale ținuturi, căci numai Tu ești iar eu sunt doar umbra Ta în veșnicie!

Trăiesc profund sentimentul unei nimicnicii totale a ființei mele, ca ființă pământească, cât și a cosmosului, cu milioanele lui de galaxii, care îmi par fragile umbre în fața uriașei forțe, care este Dumnezeu, în toată adâncimea și înălțimea ei.

O, măreț cosmos, care apari în fața ochilor noștri pământești și ai rațiunii și ai aparatelor științifice, ca ceva, cu adevărat, uimitor! Ce vis, ce umbră ești în fața Dumnezeului nostru atotputernic!

Între lumina minții și Dumnezeul nostru văzut întru Duhul, între toate acestea și ființa intimă a Treimii există moartea veșnică, întunericul veșnic, neantul total.

Moise a văzut, ca și Dionisie Areopagitul, întunericul, neantul total, care depășește nu numai creația materială dar și creația spirituală, entitățile spirituale și duhurile noastre. Dar din acest întuneric și neant țâșnește, se revarsă lumina lui Dumnezeu și pe ea o vedem, care este și nu este, dar e lumină necreată și veșnică.

Însă, dacă Tatăl, Fiul și Duhul Se sălășluiesc întru noi, atunci ne depășim starea noastră, întunericul, neantul și Îl vedem pe Dumnezeu, Care este și în noi și peste tot, prin lumina care se creează[384] din Sine.

Astronomia de astăzi nu a descoperit oare găurile negre, care sunt surse de atracție ale stelelor luminoase și ale luminii însăși, în care lumina dispare într-o formă de energie concentrată, pe care simțurile și chiar aparatele noastre le înregistrează ca *întuneric*, pentru că depășesc puterea noastră de a vedea și de a înregistra acea energie în sine?...

---

[383] *Filocalia românească*, vol. 7, ed. cit., p. 339.

[384] Care țâșnește mereu din Sine.

Iată cum există și în creația materială vidul, neantul, care înghite materia, lumina, energiile. S-ar putea însă descoperi, în cele din urmă, că aceste găuri negre, în loc de *materie concentrată* să fie pur și simplu *neant*. Eu am făcut această supoziție odată și văd că oamenii de știință își pun și ei această problemă: dacă nu cumva *găurile negre* sunt...*neant*...

Însă acest neant poate fi *o sursă de atracție* dar și *o sursă de viață*, pentru că materia și lumina devenite *neant*, în acele goluri, ar putea izbucni în explozii și țâșniri arteziene, de noi forme și viață cosmică.

Eu am avut această viziune în spiritul meu.

Nu sunt oare, acele *găuri negre*, niște *tuneluri*, prin care materia dispare total, devine neant, pentru ca să renască, să învie, sub o altă formă, prin și întru Duhul lui Dumnezeu.

Cu zeci de ani înainte am văzut, în mod spiritual, acest fenomen, descoperit în 1980. Acum se crede că aceste *găuri negre* ar fi *neant*, pentru că absorb, asemenea unor vârtejuri, materia și lumina. Însă, la un moment dat, s-ar putea descoperi, așa cum eu am văzut întru Duhul, că pot exploda, ca niște fântâni arteziene.

Pentru mine e o dovadă de netăgăduit faptul, că am văzut în extaz acest fenomen, pentru ca acum să îl descoperim și în macrocosmos.

Aceasta a fost tăria vieții mele și dorința mea, aceea de a păși spre cele mai mari împliniri, atunci, când aripa morții flutura amenințătoare deasupra mea. Dar la ele m-a dus înflorirea mea întru Duhul lui Dumnezeu.

Aurorele

Prin comuniunea cu Hristos, „natura umană se deschide spre infinit” (J. Dayan[385]).

Cu mulți ani în urmă, rugăciunea inimii era o lucrare permanentă pentru mine, pe care o făceam până și în somn. Mă trezeam repetând rugăciunea și vedeam cum crucea de lumină scânteia în pulsul sângelui și al inimii mele, strălucind pe fondul ființei și al existenție mele.

Eram în lumina necreată.

Era suficient să fac doar un mic efort, adică un minut sau două de rugăciune, uneori chiar câteva secunde de concentrare, în acea vreme, pentru ca lumina să înceapă să crească în mine sau să mă învăluie. Așa aveam obiceiul la trezirea din somn...

Într-o dimineață însă am văzut chipul lui Iisus într-o auroră și ea a cuprins pământul și cerul.

Aurora era pură, străvezie, de nuanță purpurie și roz, care năvălea pe cer și creștea, se multiplica, precum norii nimbus aduși de o furtună interioară.

Era Duhul, Care sufla, care dezvolta...înflorea norii spirituali și nimbii și mările de aurore.

Era cutremurătorul Duh al lui Dumnezeu, Care sufla umplând orizonturile cu lumina răsăritului unui Soare nevăzut, a Cărui lumină sufla viață și creștea, răbufnind din chipul lui Hristos.

---

[385] Nu știm cine este.

Despre Picasso

Am văzut o prezentare a „marelui pictor” Picasso[386], în special portretele sale umane. Cu toate laudele și prețuirea universală acordată de critică, nu pot fi de acord cu acest *negativ al picturii*, al artei.

Totul îmi aduce aminte la el de viziunile incipiente și de încercările demonice trăite pe drumul meu spre perfecțiune, spre Dumnezeu.

Dacă în elevațiile mele mistice, dacă pe drumul spiritualizării mele, eu m-aș fi oprit la asemenea imagini, chipuri și forme și apariții negative, demonice, niciodată nu aș fi ajuns la adevărata țintă, la frumusețe, la adevărurile și cuprinderea simbolică a existenței, la principiile fundamentale ale creației, la sublimele forme, care aparțin spațiului și veșniciei.

Atât Pablo Picasso, cât și Gustav Jung, nu au rămas decât la început de drum în toată viața lor.

Picasso e o piedică greu de trecut, prin faima pe care o are, pentru ușurința cu care poate fi imitat și urmat.

El se constituie într-o piatră de încercare pentru spiritele și spiritualitatea secolului nostru.

Însă, când această experiență negativă a sa va fi depășită, abia atunci vom putea vorbi de *adevărata artă*, care va atinge culmi nemaiatinse, de înălțime spirituală, de frumusețe sublimă, care urmează, întotdeauna, unei căderi negative, descompunerii, degradării, anti-artei sau artei involutive.

Pe lângă altele spuse de critică, Picasso reprezintă ipostaza descompunerii, a dezagregării, a nimicirii și a nebuniei, care pândește, din beznă, civilizația și umanitatea noastră.

Arta sa duce la anihilare, la haos spiritual.

Spun acestea ca avertisment, pentru ce ne poate aștepta, dacă continuăm o astfel de artă, care își află, în sine[387], propria ei justificare.

---

[386] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Pablo_Picasso.

[387] Și nu mai presus de sine.

Din viziunile de altădată. Comentariu

Unele viziuni le-am avut de nenumărate ori. Oarecum mă bântuiau în timpul rugăciunii, în zilele mele de claustrare forțată și de asceză involuntară.

Aveam viziunea unei atmosfere mate, cenușii, pe care o numeam *fiara cenușie* și care înghițea și copleșea lumile.

Vedeam cum țâșnesc lumini din lumina dumnezeiască, de la Tatăl, ca să lupte și se prăbușeau și piereau în masa cenușie, pentru că aceasta le absorbea.

Nu îmi dădeam seama de semnificațiile sale la început...Abia mai târziu mi-a apărut sensul acestor *lumini*, care se pierdeau.

Era vorba despre duhurile luminate, dăruite cu mult talent de către Tatăl, de Dumnezeu. Era vorba despre soarta multor inteligențe și a inteligenței umane în general.

Fiara cenușie era creierul, scientismul ateu, inteligența atee, fostul fruct al cunoașterii...

Și astfel, entități, pornite, în mod inițial, ca să lupte cu neștiința, cu ateismul, dar neavând tăria și credința consolidate, bruma lor de lumină se pierdea în lupta cu fiara mândriei cenușii, care le absorbea.

Săptămâni de-a rândul, concomitent cu această viziune, aveam și viziunea balaurului uriaș și sângeriu, cu gura deschisă în spațiu, care urla și șuiera a pustiu și a pustiire.

În jurul lui vedeam forme ale luminii, care îl stânjeneau din când în când.

Acesta sta pe loc, dar se mărea...Auzeam cum pocnește și bubuie. Se arătau fumegări și umbre demonice. Acestea se vânzoleau în jurul lui.

Și atunci a intervenit o schimbare în viața noastră de temniță! Am fost scoși la muncă în grădinile din Aiud, unde se lucra cu deținuții.

Efortul rugăciunii permanente și asceza îndelungată mi-au fost întrerupte și nu am mai putut să explorez, să scrutez conturul și viitorul acestor viziuni apocaliptice.

Însă, înainte ca să ieșim la muncă, reușisem să mă sălășluiesc în zările luminoase, ale creației luminii dumnezeiești, care nu se văd cu ochii trupești, ci numai cu ochii minții.

Însă când spunem *ochii minții*, de fapt o spunem metaforic, pentru că vederea extatică îi aparține duhului nostru.

Și atunci au biruit în mine luminile dulci, lumina lină, liniștitoare, armoniile infinitului din aburi luminoși, de nesfârșite culori, vii, grăitoare, aromitoare, cântătoare.

O, cât de viu au rămas în mine armoniile nemaiînchipuite, nemaivăzute...și printre care pluteau, izvorând, ca niște galaxii în univers, templele, palatele fără seamăn ale Împărăției!

Acestea erau în modele arhitectonice și minuțios împodobite, cu sublime forme și străluciri plutind pe noiane de adâncuri de culori.

Nu puteau fi un vis! Nu puteau fi *o izvorâre*, toate acestea, din spiritul meu! Pentru că era vorba de o izvorâre continuă, din infinit, din veșnicie.

Asistam, întru Duhul, la izvoarele creației spirituale, care erau atât de înalte, de sublime, de mărețe și, totuși, atât de blânde, dulci, liniștitoare și răspânditoare de armonii și de susur dumnezeiesc, așa cum au fost sesizate și de către Profeți și Sfinți.

O viață întreagă dacă aș vorbi despre cele pe care le-am văzut, fără să obosesc, și tot nu aș fi în stare să exprim, nici pe departe, emoțiile și acele minuni văzute în slava Sa.

Și *templele* și *altarele* sunt trupurile și sufletele îndumnezeite întru care Duhul, Fiul și Tatăl locuiesc.

În veșnicie

Vedeam un cer de zări albastre când mă rugam...Iar lumina Lui era în mine și dincolo de mine și mă înconjura.

Atunci m-am gândit la cum vom fi în veșnicie, eu și biserica[388] mea, iubita mea soție, pe care nu o mai văzusem de peste 10 ani, la care nu mai gândeam de ani de zile decât în timpul rugăciunii, când mă rugam pentru mine, pentru ea, pentru fiica mea, pentru neamul meu, pentru întreaga omenire și întregul univers, căci „natura întreagă suspină" (Rom. 8, 22), spune Apostolul Pavel, după mântuire, după întoarcerea în Dumnezeu[389], după transfigurare.

Și m-am rugat ca să văd cum ne va fi în veșnicie. Și iată că m-am văzut într-un spațiu de culoarea cerului albastru din zori. La o depărtare anume se părea că văd un văl, care se interdeschidea iar o lumină roz-aurie se tot schimba în forme...iar un chip îngeresc iradia armonie și frumusețe vie, de neînchipuit, și aceasta era biserica mea, soția mea.

Altădată, în aceeași atmosferă de zări de lumini, care apăreau, s-a structurat un arbore la orizont și vedeam și simțeam cum lumina iradiată era un chip de înger.

Știam că acolo sunt eu, *contopit* dar *deosebit*, trăind într-o comuniune desăvârșită. Iar lumina aceasta în care eu și ea eram uniți, contopiți în *unul* dar *doi* prin conștiință o vedeam, o simțeam cum dispare și reapare și că această *dispariție* și *reapariție* putea fi de o clipă sau de o veșnicie.

Aveam senzația clară că timpul a dispărut și eu sunt și nu sunt în același timp. Atunci am înțeles că timpul și spațiul nu există acolo și că lumina în care eram era din veșnicie.

Trăiam sentimentul ieșirii din timp și al viețuirii în veșnicie, unde spațiul și vremea nu există, pentru că nu își au rostul și unde bucuria era extaz luminos, ce aprindea și dispărea fără dispară, fiind veșnicie, în veșnicie, în ceruri infinite și dumnezeiești.

---

[388] Cu sensul de *trupul meu*.

[389] După umplerea ei de slavă.

Atunci am văzut, că pe măsură ce înaintezi în lumină, în dezvăluirea[390] și trăirea spirituală, chiar dacă în lumină nu e nimic care să îți oprească înaintarea, totuși chipuri și lucrări demonice te asaltează.

Există bariera întunericului, bezna sau ființele concrete neluminate, prin care demonii lucrează, folosindu-se de îndemnurile lor.

Dar nu prezintă însă nicio primejdie căderea ta din înălțimile luminii spirituale în beznă[391], dacă nu renunți și continui să te rogi. Trebuie să te ridici din cădere, din prăbușirea ta, indiferent de ce natură a fost ea.

Străduința și credința ta te vor ridica, purificându-te de aceste căderi și te vei învrednici de lumini și înălțări spirituale superioare acelor pe care le-ai avut anterior.

Căderile și *beznele* lucrează ca niște *supape de reglare* ale înaintării în spirit, în Dumnezeu. Ceea ce nu te doboară definitiv te ridică.

Înaintarea spre Dumnezeu, prin rugăciune și asceză, trece prin simțirea purității spirituale și trupești, aproi prin trăirea fecioriei trupești, care îți descoperă apropierea, prezența Sfintei Fecioare Maria și, numai după aceea, începi să simți că întrevezi, că trăiești prezența lui Hristos în jurul tău și în tine.

Așa mi s-a întâmplat mie, celui care L-am căutat pe Hristos, în neștiința mea, căci nu cunoșteam drumul, dar mi s-a descoperit calea spre Sine.

---

[390] Umplerea ta de noi vederi dumnezeiești.

[391] Adică sunt normale căderile tale din lumină, pentru că, datorită neputinței tale, prin unele păcate, poți greși cu ceva și astfel să cazi din lumina Sa.

Natura din Rai

În rugăciunile mele, din acele vremuri, despre care vorbesc aici, adică cu mulți ani în urmă, doream mult să văd, să simt, să înțeleg cât de cât cum va fi natura în lumea transfigurată sau cum e ea pentru cei de dincolo, din Rai.

Știu că nu pot să redau în cuvinte Raiul...și senzațiile ce pot fi simțite acolo...Totuși, încerc, să spun câteva cuvinte palide.

În timpul unei rugăciuni mi s-a deschis[392] un colț de Rai, ca o poiană de pădure. Totul mi-a rămas în minte și în suflet tot așa de clar ca și atunci.

Am văzut iarba, florile, apa, liniștea, lumina, culorile și umbrele, care se luminau din interiorul lor și care erau cuprinse în aerul viu, transmițător de liniște, de dulceață, de farmec și bucurie subtilă.

Am văzut acolo tot ceea ce se poate simți ca o șoptire, ca o susurare de fiori și de îndumnezeire, deși, dinspre mine, se revărsa tristețea.

Aceasta a fost umbrirea colțului de Rai întrevăzut și care licărea de frumusețe...

---

[392] Am văzut extatic.

Accelerația și veșnicia

Vizionând un film documentar, unul științific, referitor la explorarea timpului și a mișcării prin încetinirea și accelerarea vitezei, în efectuarea drumului dintre Londra și Brighton, concluzia a fost, că drumul, parcurs în mod normal în 4 ore, accelerat, dura....4 minute.

Imaginile desfășurate, atunci când sunt accelerate, fac din *landscapes* (peisaje rustice) și din *townscapes* (peisaje citadine) să fie aproape șterse, pentru că drumul părea că se înfige și se adâncește în spațiu și timp.

Și mi-a reapărut în minte *fenomenul*, care se ivea frecvent în timpul rugăciunii și care era asemănător acestui drum, cu imagini similare înaintea intrării în spațiul spiritual.

Mișcarea înceta din cauza accelerației infinite. Nu mai puteam să înregistrez nici vederea spirituală și atunci se deschidea un fundal senin, plin de calm dumnezeiesc, unde *mișcarea* se confunda cu *nemișcarea*.

Mișcarea devenea eternitate, ieșire din spațiu și timp.

Și totuși, pe acest fundal de calm și senin și blând apăreau plutind, înviind din nevăzut, imagini ale veșniciei, ale Împărăției Cerurilor.

Centrul creator

A se vedea *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, a Părintelui Dumitru Stăniloae, vol. al III-lea, p. 450[393].

Am cunoscut „stabilitatea mobilă” de care vorbește Sfântul Maxim Mărturisitorul, atunci când mi s-au arătat coroanele, cununile de Sfinți și de Îngeri. La început păreau *cununi de flori*.

Cu timpul, pe măsură ce s-au dezvoltat, am cunoscut ce erau, în realitate, aceste *cununi de flori*. Ele erau stabile și în mișcare în același timp și asta mă uimea.

Pe măsură ce încercam să descopăr ce este în centrul luminos în jurul căruia ele se roteau, alte coroane și cununi apăreau din acest centru, care le lărgea, precum cercurile de apă la căderea unei pietre într-o apă lină.

Numai că centrul rămânea permanent stabil și de nepătruns.

Uneori, aceste cercuri, se desprindeau și, în urma efortului rugăciunii și a concentrării mele, apăreau alte cercuri, al căror centru dezvolta cercuri noi, dar el rămânea de nepătruns.

Acolo socoteam și înțelegeam că se află Dumnezeirea. Aceste lumi văzute de către mine, constat acum, că se suprapun perfect gândirii sau, mai bine-zis, mărturisirilor despre viața veșnică ale Sfinților Părinți.

Trebuie să precizez că eu nu știam nimic, nu citisem nimic înainte despre vederile extatice[394], dar cele văzute de mine coincid cu cele mărturisite de Sfinți și Teologi.

*

La scară mare, oceanul e bântuit de valuri și de furtuni dar molecula de apă sau atomul e stabil și de neclintit la această frământare.

*

---

[393] Se citează prima ediție a *Dogmaticii* Părintelui Dumitru și anume aceea din 1978, tot în 3 volume, al 3-lea volum având 463 de pagini.
[394] Adică înainte de a intra în pușcărie.

Am experiat și starea contrară mișcării și anume *starea de fixitate*, de țintuire, de nemișcare absolută la nivel spiritual și fizic, care este apăsătoare ca o înălțare psiho-fizică, în care se trăiește senzația de oprire totală.

Simțeam că această stare vine de la un duh întunecat, care era o inserare în duhul meu, că eram imobilizat de o forță constrângătoare, apăsătoare, ca de plumb, chinuitoare.

În această stare eram o existență lipsită de viață, de mișcare. Cineva mi-o luase.

Nimeni nu-și poate închipui, dacă nu a trăit o asemenea stare, ce înseamnă să simți că exiști...și totuși că nu mai ai viață, că nu mai ai puterea să te miști trupește și sufletește, că, de fapt, trăiești o existentă imobilă, care te face să suferi. Este un aspect al existenței în Iad...

Stăpânirea în duh

Am trăit o perioadă când iraționalul, cu adâncimile sale, toate cele ale străfundului meu au apărut la suprafață[395] și am văzut lucruri fantastice, derutante, fantomatice, îngrozitoare, terorizante, obsedante...

După aceea izbucnirea și explozia luminii...

Acestea au fost un mare dar pentru creșterea mea spirituală însă, care au făcut ca normele, fagurele rațiunii, gândirea și comportamentul meu să crească, fără să fie copleșit sau zdrobit, ci doar îmbogățit, împrospătat, adâncit.

Toate izbucnirile petrecute în persoana mea au spart coaja a ceea ce pare a fi *normalitatea*. Astfel am putut să înțeleg multe aspecte umane și inumane, legile omenești și divine, modul cum înțelegerea se lărgește la infinit.

Din toate încercările vieții mele am ieșit mai tare și de neînvins, în fața aspectelor, care, pe unii, îi îngrozesc sau îi descurajează sau îi scot de pe liniile normale ale rațiunii, sensibilității, înțelegerii și comportamentului uman.

---

[395] La nivelul conștient.

Piramidele

În vremea extazelor, căutam și doream să mă apropii, să văd Dumnezeirea, să Îl văd pe Dumnezeu. Da, era un gând necugetat...

Dar am văzut în zarea infinită trei piramide uriașe, în culori felurite. Abia se conturau și cuprindeau zările iar duhul meu, fără formă, era într-o apropiere îndepărtată.

Altădată am văzut un soare strălucitor, care mi-a deschis un orizont, un univers, un văzduh nou, deosebit de cel din care veneam, la nivelul culorii și al străvezimii.

Duhul meu a stăruit în rugăciune și mi s-a deschis un nou văzduh, mai pur, de altă esență și se părea și mai de necuprins, și mai străveziu și începuse să devină cutremurător.

Și mi-a fost teamă să caut alte văzduhuri și alte ceruri mai înalte în lumina Sa, pentru că simțeam că mă apropii *prea mult*...

Dumnezeu ne călăuzește treaptă cu treaptă, dar El nu poate fi niciodată cuprins, căci, în ultimă esență, spiritul nostru se topește de iubire în viața strălucirii eterne a lui Dumnezeu, văzând noi ceruri ale luminii Sale.

Eu nu am putut să văd mai mult, ci am pierit în viața acelui cer văzut, mai bine-zis, am viețuit în viața și bucuria lui, fără să pot mai mult.

Căci durata și tăria extazelor dumnezeiești sunt în afara comensurabilității. Extazul începe și se termină fără să poți determina, dacă acesta s-a petrecut în trecut, în prezent sau în viitor. El este esența, modul de a fi al existenței spiritului și a conștiinței noastre în veșnicie.

Iluminarea și harul

Iluminarea și harul sunt ca o zare luminoasă, strălucitoare, care te pătrunde din toate părțile. Însă tu devii aceasta ca spirit care ai trup.

Și atunci cunoașterea ta devine *univers* dar nu *universală*. E unire, e trăire în lumea universală a spiritului.

Tu faci parte, ești integrat, în mod deplin în slava Lui, dar ai conștiină de sine, care se lărgește, crește, ca o subțirime fără limite, diafană, pură, proaspătă, fragedă ca susurul izvoarelor.

În lumina Lui, conștiința ta e oriunde și nicăieri. Și totuși e ceva care absoarbe în ea însăși...E unitară ca un vrf de piramidă extrem de fin.

O piramidă cu vârful spre altă piramidă indică Treimea. Aceste piramide reprezintă Treimea, Care Își multiplică, scânteind, valuri și iarăși valuri...iar înlăuntrul lor se vede Împărăția Cerurilor...și, în ea, oamenii, devin îngerești.

Păcatul luciferic

Lucifer, din cauza prea multei lui lumini și a puterii pe care a primit-o de la Creatorul Său, a dorit să fie *Dumnezeu* și, din cauza mândriei, s-a prăbușit dimpreună cu toți care l-au urmat.

Omul modern, din cauza prea multei lui științe, din cauza strălucirii minții sale, pentru că are o inteligență pe care *o primește* și nu *o câștigă*, cum cred unii, e pândit de soarta lui Lucifer.

Se poate submina de unul singur.

Singura sa cale de salvare este eliberarea spirituală, spiritualizarea lui, contopirea în lumina dumnezeiască[396].

[396] Unirea lui cu lumina lui Dumnezeu.

Adevărata gândire

Foucault[397] a spus că „the real freedom is madness" (adevărata libertate este nebunie). Și asta e una dintre afirmațiile aberante la care poate ajunge creșterea necontrolată a spiritului uman, adică fără disciplină mistică creștină.

Cine a parcurs și a experimentat însă creșterea mistică ortodoxă, spre libertatea spiritului, știe că nebunia este libertatea ireală a spiritului, că e o mare și dramatică înșelare a celui care și-a pierdut busola.

Nebunia este prăbușirea spiritului, care, din fire, e *jucăuș*, dar nu *divagant*. Nebunia e aspectul negativ al libertății, care nu duce nicăieri, ci doar dezorientează, nimicește.

Numai cine a trăit treptele mistice, cine a urcat din treaptă în treaptă și asta doar cu ajutorul lui Dumnezeu, știe că nebunia este eternul zâmbet al falsei libertăți, zâmbetul forțelor negative, care încearcă, cu disperare, să îți oprească creșterea ta în spirit.

Vor să te arunce în abis, așa cum a căzut Lucifer...Vor să îți împiedice apropierea ta de Dumnezeu, de extazul contopirii[398] cu veșnicia, cu Dumnezeirea.

Nu vorbesc ca unul care nu știu realitatea, ci, dimpotrivă, ca unul care am zăbovit și experiat toate aceste trăiri și trepte, o vreme îndelungată, fiind călăuzit de Duhul lui Dumnezeu și de rugăciunea către El.

Încercările negurilor, sub toate aspectele, cu chipuri și fără chipuri, cu gânduri și ispite, care unelteau și doreau să mă amăgească, au venit peste mine dar nu m-au prăbușit.

Pentru că, după fiecare ispită, negură și cădere, după fiecare restriște a vieții mele și pustiire, mă rugam și lumina revenea și mai mult, mai revărsată...

Experiența proprie m-a învățat și mereu învăț și cunosc metodele luptei și ale înălțării în spirit. Iar duhul meu reflecta înțelepciunea Duhului lui Dumnezeu, Care mă călăuzea.

*

[397]Michel Foucault: http://ro.wikipedia.org/wiki/Michel_Foucault.

[398] Unirii, care *personalizează*...și nu *depersonalizează*.

Toate cele descrise de mine aici sunt câteva dintre fenomenele și trăirile și gândurile ce m-au cuprins și străbătut în perioada șederii mele în detenție sau, mai bine-zis, ale suportării acelor vremuri aspre din închisorile pe unde am fost dus.

Mi-am notat acestea după eliberarea mea din închisoare...iar cuvintele sunt o îmbrăcăminte săracă și simplă pentru ele...

Am evitat orice expunere de fapte sau de atitudini personale, pe care, chiar dacă le-am avut și fac din mine un *erou* al acelor vremuri, nu am vrut să le mai descriu.

Am fost, în definitiv, un om ca mulți alții și nimic mai mult. Iar dacă harul lui Dumnezeu m-a învrednicit să văd, să trăiesc și să înțeleg unele lucruri ale vieții creștine, pentru aceasta dau slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, lui Dumnezeu, pentru toate.

Închinare

1804. Clipa mea,
frumoasă și senină,
ca o candelă la Cină
în Iisus!

Adevărata mea viață[399] a fost cea frumoasă și senină, în care, în lumina Sa, am fost la cina Domnului, ca o candelă plină de strălucire dumnezeiască.

1808. Tu, copilă,
fără vină,
te desprinzi și te aprinzi
din amiezile
de sus!...

Copila = sufletul său. Tu, sufletul meu, te desprinzi de toate, prin curăție, și te aprinzi în amiezile cele de sus ale slavei Sale.

1813. Vie floare
îmi coboară în mireasmă,
primăverile de har,
peste sufletu-mi,
agheasmă
din al vieții pom,
sfânt dar!...

Lumina dumnezeiască e floarea cea vie și înmiresmată, care mi-a coborât în inimă.

[399] Comentariul ultimului poem, ca și la celelalte poeme ale cărții, ne aparține.

Ea este primăvara mea de har sau apa cea sfântă, sfântul dar, dat mie de către Domnul, din pomul vieții.

1820. Vlagă tânără, de om,
cerului catapeteasmă:
macrocosmos în atom,
când dispar!...[400]

Iar eu, prin harul Său, m-am făcut vlagă tânără, bărbat tânăr, care i-am slujit lui Dumnezeu și am fost o catapeteasmă a cerului.

Prin mine, El a strălucit slava Sa. Și, întru slava Sa, ca un mic atom, în macrocosmosul Împărăției Sale mă afund...pentru toți vecii...

*

Această ultimă poezie este una dintre nenumăratele poeme scrise după ieșirea mea din detenție.

400 Cartea conține 1823 de versuri comentate de către noi.

Cuprins

I

II

Cartea luminii dumnezeiești

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruş